

Dokument nr. 15:1

(2014–2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 – 150
1. – 31. oktober 2014

Innhold

Spørsmål	Side
1. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. investor-stat tvisteløsningen, besvart av næringsministeren	13
2. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kompensasjonsordningen for idrettslag, besvart av kulturministeren .	14
3. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. lakselusmidler, besvart av fiskeriministerens	15
4. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. hydrogen som drivstoff, besvart av samferdselsministeren	16
5. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. mennesker med funksjonsnedsettelse og bistandsbehov, besvart av helse- og omsorgsministeren	17
6. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. omlegging av Kirken, besvart av kulturministeren	18
7. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utrykningskjøring, besvart av justis- og beredskapsministeren	18
8. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. beitenekt, besvart av landbruks- og matministeren	19
9. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. revisjonspraksis, besvart av finansministeren	20
10. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. vegnormen, besvart av samferdselsministeren	21
11. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. merverdikompensasjon for idrettsanlegg i Hedmark, besvart av kulturministeren	22
12. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. OL i 2022, besvart av kulturministeren	23
13. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. arbeidsmiljøloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	23
14. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. hjelp til de kurdiske områdene nord i Syria, besvart av utenriksministeren	24
15. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. drosjenæringen, besvart av samferdselsministeren	25
16. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. tvangsutsendelse av lengeværende asylbarn, besvart av justis- og beredskapsministeren . .	26
17. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. flyktningkonvensjonen, besvart av justis- og beredskapsministeren	26
18. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. sjekk av ID-merkingen til påkjørte kjæledyr, besvart av justis- og beredskapsministeren	27
19. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. andelen kvinner på alle nivå i politietaten, besvart av justis- og beredskapsministeren . . .	28
20. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. eldre i sykehjem, besvart av helse- og omsorgsministeren	29
21. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Langsund-forbindelsen, besvart av samferdselsministeren	30
22. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Folldal, besvart av helse- og omsorgsministeren	30

	Side
23. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. kontroller på toget mellom Charlottenberg og Kongsvinger, besvart av justis- og beredskapsministeren	31
24. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. antibiotikumet Narasin i fôr til slaktekylling, besvart av landbruks- og matministeren	32
25. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. pasientbehandling og overgrep, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
26. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. digital signatur, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	33
27. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. kvalifiseringskrav for lærere, besvart av kunnskapsministeren	34
28. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialministeren . . .	35
29. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. våpenteknologi, besvart av forsvarsministeren	36
30. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. vold i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsministeren	37
31. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. ISIL-krigere, besvart av utenriksministeren	38
32. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. medlemsregisteret til Den norske kirke, besvart av kulturministeren .	39
33. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. midlertidig ansettelser, besvart av arbeids- og sosialministeren	39
34. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asylbarn, besvart av justis- og beredskapsministeren	40
35. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. antibiotikabruk, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
36. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. antibiotikaresistens, besvart av helse- og omsorgsministeren	42
37. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. samarbeidsavtalen innen helse og velferd, besvart av næringsministeren	43
38. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. seksuelle overgrep mot barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	44
39. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. barnetillegget til de uføre, besvart av arbeids- og sosialministeren	45
40. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. pleiepengeordning, besvart av arbeids- og sosialministeren	46
41. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. multilateralt rammeverk for restrukturering av statsgjeld, besvart av utenriksministeren	47
42. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. nedsatt stemmerettsalder, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	48
43. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. avtalelisens, besvart av kulturministeren	49
44. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. pengebruk knyttet til SFF i Somalia., besvart av utenriksministeren	49
45. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. kvinner tatt til fange i Syria, besvart av utenriksministeren	50
46. Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. krav om karakter i matematikk ved opptak til lærerutdanningen, besvart av kunnskapsministeren	51
47. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. omlegging av fylkesveier, besvart av samferdselsministeren	52
48. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. forebygging og begrensnig av flom, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	53

	Side
49. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. å utarbeide en forskrift om studentenes læringsmiljø, besvart av kunnskapsministeren	54
50. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. produktavgifta på saft, besvart av finansministeren	56
51. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. EØS-midler til Ukraina, Moldova og Georgia, besvart av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	56
52. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. dialogløsninger, besvart av arbeids- og sosialministeren	57
53. Fra stortingsrepresentant Tor Bremer, vedr. søknadsrett til sjukepleiarutdanninga, besvart av kunnskapsministeren	58
54. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. Statens autorisasjonskontor for helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsministeren	59
55. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. alderspensjon og dagpenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	60
56. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. hjelpetilbudet for traumepasienter i Bodø, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
57. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. hurtigbåttilbud i Oslofjorden, besvart av samferdselsministeren	62
58. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. ulovlig gebyr knytta til betalingsautomater på legekantor, besvart av helse- og omsorgsministeren	63
59. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. prioritering mellom hensyn til jordvern, landskapsvernområder, vern av hus og bygninger og strandsoneproblematikk, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	63
60. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. personer som har fått opphold i Norge, men som likevel får avslag på søknad om identitetspapirer, besvart av justis- og beredskapsministeren	64
61. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pasientrettighet, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
62. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. mottaksmedisin, besvart av helse- og omsorgsministeren	66
63. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. helikopterberedskap på Rygge og Bardufoss, besvart av justis- og beredskapsministeren	67
64. Fra stortingsrepresentant Geir S. Toskedal, vedr. overgrep og uverdige omsorgsforhold på barnevernsinstitusjoner eller i fosterhjem, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	68
65. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. alkoholpolitikk, besvart av helse- og omsorgsministeren	69
66. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. handtering av heroinavhengige i Bergen, besvart av justis- og beredskapsministeren	70
67. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. en oppdatert og teknologinøytral lovbestemmelse om rettighetsavklaring ved distribusjon av «TV-produsert innhold», besvart av kulturministeren	71
68. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. nettnavn, besvart av samferdselsministeren	71
69. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. Stavanger tingrett, besvart av justis- og beredskapsministeren	72
70. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. tunneler, besvart av samferdselsministeren	73
71. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Loran C, besvart av samferdselsministeren	74
72. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. E-134 Damåsen-Saggrenda, besvart av samferdselsministeren	74
73. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Norges deltakelse i Cosme-programmet i EU, besvart av næringsministeren	75

74.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. asyl, besvart av justis- og beredskapsministeren	76
75.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. LetterOnes oppkjøp av RWE DEA, besvart av olje- og energiministeren	77
76.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. konsesjonsloven, besvart av landbruks- og matministeren	77
77.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. tvang under kommunesammenslåinger, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	79
78.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. veteranforbundet SIOPS, besvart av forsvarsministeren	80
79.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. Hovedredningssentralen Sør-Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	81
80.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Bike for Peace, besvart av utenriksministeren	81
81.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. tegnspråkopplæring, besvart av kunnskapsministeren	82
82.	Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. kompetansekrav til lærere, besvart av kunnskapsministeren	83
83.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Sogn Jord- og hagebruksskule, besvart av kunnskapsministeren	84
84.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ultra mini/micro-bleier, natriumklorid og kompresser for inkontinens og bomullstruser på blåreseptordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	85
85.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. vikepliktsreglene for syklist, besvart av samferdselsministeren	86
86.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. skiltmyndighet i Oslo, besvart av samferdselsministeren	86
87.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. blyhagl, besvart av klima- og miljøministeren	87
88.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. eksportkontrollmeldingen, besvart av utenriksministeren	88
89.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. områdeløsning med kraft fra land, besvart av olje- og energiministeren	89
90.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. bruk av blyhagl i jakt i Norge, besvart av klima- og miljøministeren	90
91.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. reingjerdet mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie reinbeitedistrikt, besvart av landbruks- og matministeren	91
92.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. innvandrere og verneplikt, besvart av forsvarsministeren	92
93.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ideelle organisasjoner og frivillige lag innen helse og omsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren	92
94.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. BPA (brukerstyrt personlig assistent), besvart av helse- og omsorgsministeren	93
95.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. rettighetene til mennesker med utviklingshemning, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	94
96.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. situasjonen i Rogaland, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	95
97.	Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. FOU-virksomheten og det strategiske samarbeidet mellom Forsvaret, FFI og industrien, besvart av forsvarsministeren	96
98.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. oppgradering av Loran C til eLoran, besvart av samferdselsministeren	98
99.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. brannvern i tunneler, besvart av justis- og beredskapsministeren	98

100.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. medisinsk avdeling på Rjukan Sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
101.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. Veitvetveien, besvart av samferdselsministeren	100
102.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. forsøksordning med økt lærertetthet på ungdomstrinnet, besvart av kunnskapsministeren	101
103.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. arbeidsgiveransvaret for 1600 prester og andre statlig tilsatte fra 1. januar 2017, besvart av kulturministeren	102
104.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Veteranforbundet SIOPS, besvart av justis- og beredskapsministeren	102
105.	Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. fastsettelse av yttergrense for senabort, besvart av helse- og omsorgsministeren . . .	103
106.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	105
107.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. alkoholrelaterte kostnadene for arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren	106
108.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. beregning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet av infrastruktur, besvart av finansministeren	107
109.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. realistiske trafikkprogenoser, besvart av samferdselsministeren	108
110.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. ikt-sikkerhet, besvart av justis- og beredskapsministeren	109
111.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. økt behov for fengselsceller, besvart av justis- og beredskapsministeren	109
112.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. planlegging av et nytt fengsel på Vestlandet, besvart av justis- og beredskapsministeren	110
113.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. flystøysonekart for Flesland, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren . . .	111
114.	Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. Nav sin veiledningsplikt, besvart av arbeids- og sosialministeren	112
115.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. forvaltninga av nasjonalparker, besvart av klima- og miljøministeren	113
116.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. endringer i barnetillegget i uføretrygden, besvart av arbeids- og sosialministeren	114
117.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. ny uføretrygd, besvart av arbeids- og sosialministeren	115
118.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. tolketjeneste, besvart av arbeids- og sosialministeren	116
119.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. ny bru på Ånestad i Løten, besvart av samferdselsministeren	117
120.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. konseptvalg for E39 Ålgård-Søgne, besvart av samferdselsministeren	118
121.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. samfunnssikkerhet, besvart av justis- og beredskapsministeren	118
122.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. etterforskningsstillingene, besvart av justis- og beredskapsministeren	119
123.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. lyntog til Sverige, besvart av samferdselsministeren	120
124.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. omstillingsmidlar til Lærdal, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	121
125.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. politianalysen, besvart av justis- og beredskapsministeren	122
126.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. piggdekk, besvart av samferdselsministeren	122

	Side
127. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Rjukan sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	123
128. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. EU sitt anskaffelsesdirektiv, besvart av næringsministeren	124
129. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. Politidirektoratet sitt nye situasjonssenter, besvart av justis- og beredskapsministeren	124
130. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. kutt i politiets overtidbruk, besvart av justis- og beredskapsministeren	125
131. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. uføre og barnetillegg, besvart av arbeids- og sosialministeren	125
132. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. barnedødsfallet i Sund kommune, besvart av justis- og beredskapsministeren	127
133. Fra stortingsrepresentant Gunn Elin Flakne, vedr. lærerstudiet, besvart av kunnskapsministeren	128
134. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. statens totale behov ved salg av statlig eiendom, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	129
135. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. Statistisk sentralbyrå, besvart av finansministeren	130
136. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. skolefruktordningen, besvart av statsministeren	131
137. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. hestenæringens rammebetingelser, besvart av landbruks- og matministeren	132
138. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. reingjerdet mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie reinbeitedistrikt, besvart av klima- og miljøministeren	132
139. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. bypakker, besvart av samferdselsministeren	133
140. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Statens autorisasjonskontor, besvart av helse- og omsorgsministeren	134
141. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. fusjonsprosessen mellom Stiftelsene Amatheia og SUSS- telefonen, besvart av helse- og omsorgsministeren	135
142. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. palliative tjenester i Akershus, besvart av helse- og omsorgsministeren	136
143. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. periodiske kontroller (PKK) av bobiler, besvart av samferdselsministeren	138
144. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. forenkling i landbrukspolitikken, besvart av landbruks- og matministeren	138
145. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. klima- og skogsatsing, besvart av klima- og miljøministeren	139
146. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. EUs ambisiøse mål, besvart av klima- og miljøministeren	140
147. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. barnevernslov, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	140
148. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. oljeindustriens lønnsnivå, besvart av olje- og energiministeren	141
149. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. evalueringen av voldtektsgruppa til Kripos, besvart av justis- og beredskapsministeren	142
150. Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. Veitvetveien, besvart av justis- og beredskapsministeren	143

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2014-2015.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Dag Terje (A)	33
Andersen, Karin (SV)	34, 104
Arnstad, Marit (Sp)	91, 138
Aukrust, Åsmund (A)	145, 146
Bergstø, Kirsti (SV)	5, 39
Bjørdal, Fredric Holen (A)	107, 118
Bollestad, Olaug V. (KrF)	37, 59, 61, 93, 94, 140, 141
Botten, Else-May (A)	73
Bremer, Tor (A)	53
Christoffersen, Lise (A)	52, 60, 117
de Ruiter, Freddy (A)	58, 106
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	70, 71, 98, 99, 126
Elvenes, Hårek (H)	121, 122, 134
Flakne, Gunn Elin (A)	133
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	102, 103
Giske, Trond (A)	46
Gjerstad, Ingunn (SV)	101, 150
Grande, Arild (A)	43, 147
Grande, Trine Skei (V)	67, 81
Greni, Heidi (Sp)	8
Grung, Ruth (A)	62, 63
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	28
Gustavsen, Laila (A)	72, 97
Hansson, Rasmus (MDG)	3, 18, 83, 87, 90, 123, 148
Henriksen, Kari (A)	111, 112
Henriksen, Martin (A)	21, 74
Henriksen, Per Rune (A)	75
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	44, 45, 85, 86, 92
Huitfeldt, Anniken (A)	13
Håheim, Stine Renate (A)	47, 48
Juvik, Kjell-Idar (A)	143
Kjenseth, Ketil (V)	105
Klinge, Jenny (Sp)	130
Knutsen, Tove Karoline (A)	54
Liadal, Hege Haukeland (A)	95, 96
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	24, 80
Lysbakken, Audun (SV)	20, 25, 56, 100, 131
Michaelsen, Åse (FrP)	10
Navarsete, Liv Signe (Sp)	50, 51, 124, 125
Njåstad, Helge André (FrP)	26, 113
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	115, 139
Nybø, Iselin (V)	16, 17, 27, 42, 49, 79

Pollestad, Geir (Sp)	2, 12, 76, 77, 116, 120, 137, 144
Raja, Abid Q. (V)	4, 142
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	7, 38
Rotevatn, Sveinung (V)	40, 41
Simensen, Kåre (A)	29, 114
Solberg, Torstein Tvedt (A)	69
Solhjell, Bård Vegar (SV)	14, 31, 68, 78
Steffensen, Roy (FrP)	108, 109
Syversen, Hans Olav (KrF)	9, 15
Sønsterud, Tone Merete (A)	6, 23, 82, 135
Tajik, Hadia (A)	19, 129
Toppe, Kjersti (Sp)	1, 35, 36, 66, 84, 127, 128
Torve, Tove-Lise (A)	55
Toskedal, Geir S. (KrF)	64
Trellevik, Ove (H)	132
Valen, Snorre Serigstad (SV)	88
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	11, 22, 119
Vågslid, Lene (A)	30, 149
Wickholm, Truls (A)	57
Wold, Morten (FrP)	65
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	32, 110, 136
Aasland, Terje (A)	89

Dokument nr. 15:1

(2014-2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 9. oktober 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Mener regjeringen at de potensielle fordelene for norsk næringslivs handel med utlandet (offensive interesser) som følge av en mulig frihandelsavtale mellom EU og USA (TTIP), veier opp for en potensiell svekkelse av mattryggheten for norske forbrukere (defensive interesser) gjennom harmonisering av regelverk og investor-stat tvisteløsningen?»

BEGRUNNELSE:

EUs regler på matområdet tas inn i norsk rett gjennom EØS-avtalen. Norge vil gjennom EØS-avtalen måtte ta stilling til regelverksendringer som følge av frihandelsavtalen (TTIP) som nå forhandles mellom EU og USA, en harmonisering av regelverket på det veterinære- og plantesanitære området utfordrer norsk mattrygghet.

Den norske EU-delegasjonen peker på tema som veksthormoner, genmodifiserte organismer (GMO) som sensitive i forhandlingene. Forbrukerrådet har uttrykt bekymring for at EU skal svekke sine regler for mattrygghet for å harmonisere med USA og lister opp følgende som særlig urovekkende: Veksthormoner og vekstfremmende bruk av antibiotika kan bli tillatt i kjøttproduksjon. Genmodifisering og andre metoder for å øke produksjonen, slik som kloning, bestråling og nanoteknikker kan bli tillatt. Bruk av klor for å drepe bakterier i kjøtt kan bli tillatt. Lavere krav til matinformasjon og matmerking. Dårligere standarder for kjemikaliereregulering i forbrukerprodukter.

TTIP-avtaleverket legger opp til en investor-stat tvisteløsningsmekanisme som innebærer at selskaper

kan saksøke stater for tap av profitt som følge regelverksendringer.

Typiske endringer som kan hevdes å gå utover slik profitt finner vi på miljø-, forbruker- og arbeidsmiljøområdet. Investor-stat tvisteløsningen er kritisert for å flytte makt bort i fra folkevalgte forsamlinger og over til globalt næringsliv.

I evaluering av avtalen har regjeringen oppgitt utfordringer for norsk næringsliv, men likevel konkludert med at den sannsynligvis vil medføre en positiv samlet verdiskapingseffekt for Norge og signalisert at de største gevinstene vil komme fra harmonisering av tekniske regler og prosedyrer og liberalisering av tjenestehandel og offentlige anskaffelser.

Svar:

Representanten viser til ulike forhandlingsområder der hun mener at et transatlantisk handels- og investeringspartnerskap mellom USA og EU (TTIP) kan innebære utfordringer for Norge, og henviser også til Nærings- og fiskeridepartementets rapport om TTIP som ble publisert i april i år.

Rapporten er en første analyse av potensielle konsekvenser for Norge i en tidlig fase av forhandlingene mellom EU og USA. Det er fortsatt altfor tidlig å si noe sikkert om hva partene vil kunne bli enige om på de ulike forhandlingsområdene. Det vi vet, er at økt vekst og kjøpekraft som følge av TTIP vil være gunstig for norsk økonomi. Gjennom EØS-avtalen kan Norge bli direkte påvirket av forhandlingsresultatet i den grad TTIP fører til endringer i europeisk lovverk. Dette kan ha positive effekter på mange områder, fordi norske eksportører i så fall kan nyte godt

av reduserte handelshindre i handelen med USA. Samtidig vil TTIP forverre konkurransevilkårene for norske eksportører i USA og EU for varer som ikke har tollfrihet. Dette kan bli særlig utslagsgivende for norsk sjømat.

Jeg er kjent med diskusjonene i EU hvor man er bekymret for at regelverket for mattrygghet vil kunne bli svekket som følge av TTIP. I sitt forhandlingsmandat har EU slått fast at standarder innenfor helse, miljø og mattrygghet ikke skal senkes som følge av TTIP. Jeg registrerer også at ny leder for EU-kommisjonen Jean Claude Juncker står fast ved dette synspunktet. Her har Norge og EU felles interesser, og dette er også noe vi er tydelige på overfor EU.

Jeg ønsker ellers å presisere at landbruks- og matministeren, fiskeriministeren og helse- og omsorgsministeren har et delt ansvar for spørsmål om norsk regelverk for mattrygghet.

Investeringsbeskyttelse og mekanismer for investor-stat tvisteløsning er et omstridt tema i EU. Det

er derfor Europakommisjonen har gjennomført en åpen høring for å få innspill til det videre arbeidet på området. Målet med høringen er å utvikle en ny og innovativ tilnærming til investeringsbeskyttelse for å skape bedre balanse mellom beskyttelse av investor og myndighetenes rett til å regulere. Avtaler om investeringsbeskyttelse er et tema regjeringen jobber aktivt med. Selv om eventuelle bestemmelser om investor-stat tvisteløsning i TTIP ikke vil bli innført via EØS-avtalen, så vil vi følge nøye med på utviklingen på dette området i TTIP og EU.

TTIP-forhandlingene er svært omfattende, og vi må anta at partene vil trenge tid før en eventuell avtale vil være ferdig forhandlet. Mine regjeringskolleger og jeg følger tett med på forhandlingene, særlig på de områdene som er strategisk viktige for Norge og norsk næringsliv. Samtidig er det et faktum at vi ikke er part i disse forhandlingene, og at vi derfor ikke vil kjenne avtalens innhold før den er ferdig forhandlet og offentliggjort.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 9. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«I 2010 innførte Stortinget en ordning hvor blant annet idrettslag som bygger egne nærmiljø- eller idrettsanlegg kan søke om å få kompensert betalt merverdiavgift. I 2010, 2011 og 2013 fikk anleggene full kompensasjon. I 2012 var det en avkorting på 10 pst. I 2014 har det blitt foretatt en avkorting på 42,9 pst.

Vil statsråden sørge for en tilleggsbevilgning i 2014 som gjør kompensasjonsordningen fullverdig?»

BEGRUNNELSE:

Det er gjennom statsbudsjettet og revidert statsbudsjett bevilget 64,9 millioner kroner til ordningen i 2014. Det er godkjent søknader for 113,8 millioner kroner. Det gir en avkorting på 42,9 millioner kroner.

I Rogaland er det en rekke anlegg som rammes av den kraftige avkorting. Det er godkjent prosjekter for kr 3 642 713 og tildelt et beløp på kr 2 078 652. I et brev jeg har mottatt fra idrettskretsen skriver de:

«Dette vil igjen føre til at idrettslagene får mindre ressurser til å bruke på aktivitetstilbud i idrettslaget.

De konkrete anleggene i Rogaland som rammes og avkorting som er foretatt:

- Haugesund Pistolklubb – Luftskiver – kr 9557
- Bjerkreim IL – aktivitetsbakke og rulleskiløype – kr 369401
- Finnøy IL – Leikvoll stadion kunstgress – kr 69426
- Haugesund Tennisklubb – squashhall – kr 183681
- rvastad IL – utstyrslager/garasje – kr 45215
- Sviland BMX – anlegg – kr 245263
- Hana IL – Øygard ungdomskole kunstgress – kr 56642
- Hana IL – Aspervika skole balløkke – kr 39150
- Havørn Fotball – Tananger stadion kunstgress – kr 243347
- Fjellbergskardet Velforening – Ballbinge – kr 17175
- Nappatjørn velforening – nærmiljøanlegg – kr 24587.»

Svar:

Kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg ble innført i 2010 for å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger. Dette er en rammestyrte ordning, hvor Stortinget foretar årlige bevilgninger over statsbudsjettet (kap. 315, post 82). Før denne ordningen ble innført måtte idrettslag og foreninger betale merverdiavgift fullt ut, uten noen form for kompensasjon. Sammen-

liknet med perioden før 2010 gir ordningen en betydelig lettelse i finansieringen av idrettsanlegg. Bevilgningen for 2014 var opprinnelig 55,8 mill. kroner. I revidert nasjonalbudsjett 2014 ble bevilgningen økt med 10 mill. kroner til 65,8 mill. kroner. Samlet godkjent søknadsbeløp i 2014 var i underkant av 114 mill. kroner. Dette ga en avkortning på i underkant av 43 pst. for alle godkjente søknader. Til sammenlikning var det godkjente søknader for 62,5 mill. kroner i 2013. Det året var søknadsperioden kun 8,5 måneder mot normalt 12 måneder mellom de årlige søknadsfristene. I 2013 var bevilget beløp 63,9 mill. kroner og alle god-

kjente søknader ble derfor innvilget fullt ut. Det går fram av bestemmelsene for ordningen at dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, blir det lik prosentvis avkortning for alle godkjente søknader. Søknadsfristen i 2014 var 1. mai. Lotteri- og stiftelses-tilsynet la et par uker senere ut informasjon på sine hjemmesider om at det måtte forventes avkortning av kompensasjonen i år. Kompensasjonsordningen er viktig for å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger. For å sikre gode og forutsigbare rammebetingelser vil jeg arbeide for en høy innvilgelsesprosent i denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 8. oktober 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Flere lakselusmidler er skadelige for livet i havet. Særlig bruken av kitinsyntesehemmere er skadelig fordi stoffenes virkemåte er slik at de ødelegger skalldannelsen hos krepsdyr. Fra 2011 til 2013 ble bruken av kitinsyntesehemmere seksdoblet. Samtidig viser resistensutviklingen hos lakselus at medikamenter ikke er en langsiktig løsning på luseproblemet.

Når vil statsråden forby bruk av miljøfarlige lusemidler, og hva er statsrådens strategi for å løse luseproblemene uten bruk av skadelige medikamenter?»

Svar:

I forbindelse med godkjenning av legemidler til dyr foretar Statens Legemiddelverk en vurdering av mulig risiko for miljøet ved normal bruk av legemidlet. Enkelte lusemidler kan ha negativ miljøpåvirkning da virkestoffet i midlene påvirker skalldannelsen til krepsdyr. Dette er særlig uheldig i sommerhalvåret når krepsdyrene skifter skall oftere. På grunn av miljøegenskapene anbefales det derfor begrensninger i behandlingshyppigheten og svært restriktivt bruk i månedene juni til august. Dette fremgår av preparatomtalen. Statens legemiddelverk har påpekt i en pressemelding den 18. januar 2013 at det gir grunn til bekymring dersom bruken av disse stoffene blir for omfattende over lengre tid.

Regjeringen er opptatt av at havbruksnæringen skal drives bærekraftig. Kunnskap er en nøkkelfaktor også i denne saken og det pågår nå flere forskningsprosjekter, blant annet i regi av Havforskningsinsti-

tuttet, for å øke kunnskapen om miljøeffekten av lakselusmidler. I tillegg har Fiskeridirektoratet og Mattilsynet, i samråd med Miljødirektoratet, bedt om ytterligere forvaltningsstøtte fra Havforskningsinstituttet for å få bedre kunnskap om hvordan utfordringen best kan håndteres. Det blir lagt opp til at svaret skal fremgå i Risikovurdering av norsk fiskeoppdrett 2014, som skal publiseres i januar 2015.

Regjeringen er også opptatt av innovasjon og ny teknologi. Jeg mener at teknologiutvikling kan bidra til både økt økonomisk lønnsomhet og en miljømessig bærekraftig utvikling av oppdrettsnæringen. Jeg deler bekymringen for den økte bruken av lusemidler og ønsker å redusere bruken, også for å imøtekomme den negative utviklingen knyttet til resistens.

For å få ned bruken av lusemidler mener jeg en rekke tiltak må til. Økt bruk av rensefisk, lukkede systemer i sjø, snorkelmerder og luseskjørt er blant alternativene. I tillegg kommer mekaniske metoder for å holde lusen unna fisken.

Det pågår betydelig teknologiutvikling i havbruksnæringen. Nye driftskonsepter er under utvikling, blant annet gjennom støtte fra Innovasjon Norges miljøteknologiordning. Fiskeridirektoratet har også tildelt flere FoU-tillatelser for lukket teknologi. Lukkede oppdrettsanlegg kan være en del av løsningen. Videreutvikling av både dagens åpne merder og nye driftskonsepter er viktig for å befeste havbruk som en av Norges viktigste næringer, også i fremtiden.

Jeg vil derfor fortsette å stimulere til utvikling av nye metoder og ny teknologi som kan redusere smittepresset av lakselus uten bruk av legemidler. Jeg skal

også fremme en melding til Stortinget våren, som adresserer havbruksnæringens miljøutfordringer.

SPØRSMÅL NR. 4

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 13. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«På hvilken måte har ekstrabevilgningen på 10 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett vært med på å 'øke mulighetene til å benytte hydrogen som drivstoff i Norge og at Transnova er en støttespiller for å få dette til'?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 260 S (2013-2014) står det:

«Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det skal legges til rette for holdbar infrastruktur for lavutslippstransport og mener i denne sammenheng det er viktig at det legges opp til en videre utbygging av ladeinfrastruktur i samarbeid med bilbransjen. Dette flertallet viser videre til at Oslo kommune og Akershus fylkeskommune arbeider med en hydrogenstrategi som etter planen skal ferdigstilles i høst. Dette flertallet er opptatt av å øke mulighetene til å benytte hydrogen som drivstoff i Norge og at Transnova er en støttespiller for å få dette til. Samlet foreslår dette flertallet på denne bakgrunn å styrke bevilgningene til Transnova med 10 mill. kroner.»

Svar:

Samferdselsdepartementet sendte 3. juli et supplerende tildelingsbrev til Transnova hvor vi basert på stortingsvedtaket ga noen føringer på hvordan de 10 millionene skal benyttes. I brevet skriver vi:

«På bakgrunn av merknaden fra komiteens flertall ber Samferdselsdepartementet om at Transnova med den økte bevilgningen prioriterer å støtte ladeinfrastruktur for elbiler, spesielt ladestasjoner i korridorene mellom de største byene.

Det er i dag mellom 10 og 20 hydrogenbiler i Norge og seks hydrogenstasjoner. Det viktig å sørge for at utviklingen i antall fyllestasjoner samsvarer med utvikling i hydrogenbilparken, og det bør søkes samarbeid med bilbransjen for å sikre tilgang på flere biler. Prosjekter som kan bidra til en økning i bilparken bør prioriteres, f.eks. flåteforsøk.»

Det er nå opp til Transnova å anvende disse 10 millionene slik de vurderer det best ut fra tildelingsbrevne, samt mandatet.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 9. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mennesker med funksjonsnedsettelse og bistandsbehov har også rett til et aktivt fritidsliv. Likevel hører en stadig om mennesker som ikke får muligheten til et aktivt fritidsliv, enten på grunn av manglende kommunal tilrettelegging eller på grunn av kommunale regler som forhindrer et aktivt fritidsliv.

Hvordan vil statsråden sikre at også mennesker med bistandsbehov skal sikres rett til et aktivt fritidsliv?»

BEGRUNNELSE:

Retten til et aktivt fritidsliv er fastslått i helse- og omsorgslovens formål og er presisert gjennom rundskriv I-5/2007 – «Aktiv omsorg – sentral del av et helhetlig omsorgstilbud» og gjennom I-6/2009 – «Rett til egen tros- og livsytelse». Siste gang retten ble presisert, var i prop. 86 L (2013-2014) «Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (rett til brukerstyrt personlig assistanse)», hvor det ble påpekt at assistenten kunne delta på reise over kommunegrensene (se side 18).

Norge har også forpliktelser på feltet via FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Imidlertid synes den kommunale virkeligheten ofte ikke å være i samsvar med lovverkets formål. Ålesund kommune behandlet nylig sin praksis på feltet og det fremkom for eksempel at personer med utviklingshemming fikk ansatte som følgepersoner på særskilte aktivitetsturer til Jølster og Molde. Ut over dette, betraktet kommunen bistand til fritidsaktivitet som et privat anliggende. Lignende forhold er blitt omtalt flere andre steder. En kan spørre seg om lovverket blir tatt på tilstrekkelig alvor så lenge det ikke synes å være en realitet i kommunal praksis.

Svar:

Det er riktig som representant Bergstø er inne på at et av helse- og omsorgstjenestelovens formål er å sikre at den enkelte får mulighet til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. For å oppfylle dette ansvaret skal kommunen blant annet kunne tilby personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt.

Noe av det første jeg gjorde som helse- og omsorgsminister var å sikre retten til å få organisert tjenestene som Brukerstyrt personlig assistanse (BPA). BPA er beregnet på personer med omfattende funksjonsnedsettelse, og skal bidra til at brukeren får et aktivt og mest mulig uavhengig liv. Bruker vil som arbeidsleder selv bestemme – innenfor rammen av vedtaket og reglene for arbeidslivet – hvilke oppgaver assistenten skal utføre og når det skal skje. Undersøkelser viser at BPA er en ordning som i stor grad tilfredsstiller brukernes forventninger og krav. Etter min oppfatning er det av stor betydning at mennesker som har stort behov for bistand også har mulighet til å være sjef i eget liv.

Den rettighetsfestingen regjeringen har sikret vil legge til rette for at mennesker med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand skal nå målene i sitt liv, og å kunne styre de tildelte tjenesteressursene slik brukeren finner det mest ønskelig og hensiktsmessig. Dette innebærer at BPA innenfor arbeidsrettslige bestemmelser for eksempel kan benyttes ved reiser utenfor kommunen. På denne måten vil BPA gi den enkelte større mulighet til å kunne foreta ønskede fritidsreiser.

SPØRSMÅL NR. 6**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 9. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«I høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille» varsler departementet en omlegging av Kirken fra 1. januar 2017. I notatet står det at statens og kommunenes finansieringsansvar overfor Kirken står fast. Statsråden har også forsikret at folkekirkens medlemmer ikke vil merke noe til reformen, men høringsnotatet bringer spørsmålet om medlemsfinansiering av Kirken på banen.

Hva mener statsråden med ‘at en omlegging for eksempel i retning av medlemsfinansiering i en eller annen form, da vil være naturlig å vurdere’?»

Svar:

I høringsnotatet Staten og Den norske kirke – et tydelig skille foreslår Kulturdepartementet endringer i lov 7. juni 1996 nr. 1 om Den norske kirke. Målet med forslagene er et tydelig skille mellom staten og kirken.

De siste tiårenes endringer i statskirkesystemet og Den norske kirkes ordning har vært preget av en skrittvis utvikling. Viktige reformskritt ble tatt på 1980-tallet, blant annet ved etableringen av Kirkemøtet i 1984. På 1990-tallet fikk vi ny kirkelovgivning som erstattet så å si all tidligere lovgivning på kirkens område.

Kirkeforliket fra 2008, som gjaldt under forrige stortingsperiode, førte fram til viktige endringer 21. mai 2012 i Grunnlovens bestemmelser om statskirkeordningen.

De reformene som nå foreslås gjennom Kulturdepartementets høringsnotat 2. september 2014, føyer

er seg inn i den skrittvis tilnærmingen til reformer i kirkeordningen. Kirken vil etter departementets forslag bli skilt ut fra staten. Kirken vil dermed få et mer selvstendig ansvar for sin økonomi, men det foreslås ingen endringer i det offentlige finansieringsansvaret for kirken.

Kirkemøtet har uttalt at de reformene som Kulturdepartementet nå foreslår, bør følges opp i en neste reformfase hvor målet er en kortfattet rammelov for Den norske kirke. Regjeringen har på sin side som mål å utarbeide en helhetlig lov for tros- og livssynssamfunn, slik det framgår av Sundvolden-erklæringen.

De forslagene som er tatt opp i Kulturdepartementets høringsnotat, ser jeg som et viktig skritt i arbeidet mot en helhetlig lov for tros- og livssynssamfunn. Den rammelovgivningen for Den norske kirke som Kirkemøtet ønsker, vil da kunne inngå i den helhetlige loven.

I arbeidet med en helhetlig lov for alle tros- og livssynssamfunn er det mange spørsmål som vil bli vurdert. Jeg mener det er naturlig at det i denne sammenhengen også tas opp spørsmål om finansieringsordningene for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn.

Som det framgår, er en omlegging av det offentlige finansieringsansvaret for kirken for eksempel i retning av medlemsfinansiering i en eller annen form, ikke en del av de forslagene som det nevnte høringsnotatet tar opp. Dette vil være ett av mange spørsmål som det er naturlig å utrede under arbeidet med en helhetlig lov for tros- og livssynssamfunn.

SPØRSMÅL NR. 7**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 9. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«På mange mindre steder er brannberedskapen organisert med deltidsmannskap. God opplæring er viktig, men også dyr. Det stilles samme krav til omfattende opplæring i utrykningskjøring enten man skal kjøre med blålys langt ute i distriktet eller i Oslo. Det

er en utfordring å få gitt denne opplæringen til alle, og på noen mindre steder oppleves noe av opplæringen som overflødig.

Vil statsråden se på mulighet for å differensiere kravene til opplæring ut i fra mer faktiske behov slik at flest mulig av deltidsmannskap får godkjenning?»

BEGRUNNELSE:

I dag er det noe unntak slik at de som begynte før en gitt dato fikk påført kode 160 i førerkortet uten opplæring. Alle «nye» må ha samme omfattende opplæring uavhengig av trafikkbilde. Utfordringen er å gi alle deltidsmannskaper slik dyr opplæring. Når alarmen går kan det skje at ingen av de frammøtte har utrykningskompetanse og en må kjøre «utrykning» til en brann eller trafikkulykke uten blålys. Først når vi har parkert brannbilen kan man da sette på blålys.

Svar:

Dagens kommunale brann- og redningsvesen består av 8 500 deltidspersonell og 3 500 heltidspersonell. Førsteinnsatsen ved hendelser forestås ofte av deltidspersonell i brannvesenet. Jeg er derfor opptatt av at deltidspersonellet i brannvesenet skal ha forsvarlig kompetanse når de rykker ut, også når det gjelder utrykningskjøring.

Samferdselsdepartementet er overordnet departement for Statens vegvesen, som er ansvarlig for trafikksikkerheten i Norge. Kommunene plikter å sørge for at bruken av brannvesenets utrykningskjøring skjer i tråd med de bestemmelsene som til enhver tid er fastsatt av vegmyndighetene. Jeg legger stor vekt på vegfarendes og brannmannskapenes sikkerhet når utrykning skjer.

SPØRSMÅL NR. 8

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 9. oktober 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden medvirke til at rovviltforliket blir oppfylt ved å sørge for at Mattilsynet trekker sine pålegg om beitenekt i prioriterte beiteområder?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandling av Dokument 8:163 S (2010-2011) ble det i Stortinget enstemmig inngått et rovviltforlik. Der legges det til grunn at rovviltforvaltningen utøves på en slik måte at det ikke er behov for beitenekt etter dyrevelferdsloven i prioriterte beiteområder. Det står også at det er et felles mål at tapstallene må ned. Soneinndelingen må forvaltes tydeligere. I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig om bestandsmålet er nådd. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjonen og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet. Det skal ikke være rovvilt som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.

Stortinget legger altså til grunn av rovviltforvaltninga skal utøves på en slik måte at beitenekt ikke er

nødvendig, og at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder.

På tross av dette har Mattilsynet opprettholdt sine pålegg om beitenekt i Oppland. Beitenekten begrunnes med rovdyrpress, det er altså rovdyr i et prioritert beiteområde som utgjør et skadepotensiale. Jf. rovviltforliket må disse tas ut umiddelbart.

Rendalsdommen klargjør at Mattilsynet har hjemmel til å fatte vedtak om tidsbegrenset beitenekt begrunnet i dyrevelferdshensyn i en akutt faresituasjon. Dommen klargjør også at Mattilsynet ikke kan fatte vedtak om beitenekt og knytte varigheten av vedtaket til utvikling i rovviltforekomsten i det aktuelle området.

Rettstilstanden slik den ble klarlagt i Rendalsdommen, er forutsatt videreført gjennom ny dyrevelferdslov som trådte i kraft 1. januar 2010. I den nye loven er det i tillegg fastsatt bestemmelser om økonomisk kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt p. g. a. fare for rovviltangrep.

I brev til Mattilsynet 10. 02. 2012 presiserer Landbruks- og matdepartementet at beitenekt eller varsel om beitenekt ikke lenger er et virkemiddel Mattilsynet kan bruke i prioriterte beiteområder, unntatt som et tidsbegrenset tiltak i en akutt faresituasjon. Det vil si i en akutt faresituasjon mens det foregår jakt på skadegjørere.

Stortinget har vedtatt å øke norsk matproduksjon med 20 % i løpet av en 20-års periode. Beitenekt fører til dårligere utnyttelse av utmarksbeite og vil gjøre det umulig å oppfylle denne målsettinga.

Svar:

Jeg vil innledningsvis peke på at beitebrukerne i den nevnte saken fra Oppland, befinner seg i et prioritert ynggeområde for jerv og at beiten derfor ikke ligger i prioriterte beiteområder slik spørsmålet kan indikere.

Når det er sagt, vil jeg presisere at Mattilsynet i den konkrete saken, verken har gitt eller opprettholdt

noe pålegg om beitenekt. Mattilsynet har fastholdt at det må iverksettes tiltak for å redusere tap.

Mattilsynet presiserer at eventuelle beiterestriksjoner må baseres på konkrete farevurderinger og at det må foreligge en akutt fare for beitedyrene. Mattilsynet har ved klagebehandlingen understreket at eventuelle restriksjoner ikke vil kunne baseres på tidligere års tap, slik distriktskontorets opprinnelige varsel kunne tyde på.

For øvrig legger jeg til grunn at Mattilsynet forholder seg til de føringer som ble gitt i departementets brev til Mattilsynet av 10. februar 2012, om oppfølging av rovviltforliket.

SPØRSMÅL NR. 9

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 8. oktober 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«For å få bevilling som registrert revisor trenger man tre års revisjonspraksis godkjent av Finanstilsynet. I dag er det avgjørende om arbeidsgiver er et privat eller offentlig selskap. Mye har imidlertid endret seg siden regelverket ble bestemt. Kommunal sektor har endret seg; det samme har kommunal revisjon.

Hva vil finansministeren gjøre for å sikre at faktisk revisjonspraksis legges til grunn for bevilling, ikke hva slags organisasjon man er ansatt i?»

Svar:

Etter revisorloven § 3-3 skal registrerte og statsautoriserte revisorer ha minst tre års variert praksis i revisjon av årsregnskap eller tilsvarende økonomiske oppgjør. Etter forskrift kan Finanstilsynet godkjenne inntil to års praksis fra bl.a. kommunal- og fylkeskommunal revisjon, dersom denne praksisen klart anses å være relevant i forhold til revidering av årsregnskap for revisjonspliktige. Revisorloven § 3-3 har sin bakgrunn i revisorlovutredningen (NOU 1997:9), hvor det ble konkludert med at praksis fra offentlig revisjon normalt ikke gir tilstrekkelig erfaring på områder som klientkontakt, uavhengighetsrelasjoner og ansvarsproblematikk. Utvalget mente imidlertid at det ville være forsvarlig å godkjenne inntil ett års praksis fra offentlig revisjon mv., noe departementet sluttet seg til, jf. Ot. prp. nr. 75 (1997-98). Stortinget mente imidlertid at det burde være anledning til å godkjenne inntil to år fra offentlig revi-

sjon mv., dersom praksisen var ledet av godkjent revisor, og rettet seg mot det private næringsliv, jf. Innst. O. nr. 25 (1998-99). Spørsmålet om praksisgodkjennelse fra kommunal revisjon ble vurdert på nytt i forbindelse med gjennomføringen av EØS-regler som svarer til revisjonsdirektiv 2006/43/EF, jf. forslaget i Ot. prp. 78 (2008-2009) om å videreføre ordningen, som Stortinget sluttet seg til, jf. Innst. O. nr. 101 (2008-2009) kap. 7. Etter henvendelser fra KS Bedrift konkluderte Finansdepartementet i brev 7. februar 2013 at kommunal revisjonspraksis fortsatt ikke kan likestilles med praksis fra privat virksomhet. Departementet viste i brevet til at spørsmålet om godkjennelse av praksis fra kommunal revisjon ble vurdert i forbindelse med gjennomføringen av revisjonsdirektivet. Etter departementets vurdering var det ikke endrede forhold av betydning siden den gang, slik at det ikke var grunnlag for en isolert vurdering av om praksiskravet i revisorloven burde endres. Departementet viste imidlertid i brevet til at EU-kommisjonen hadde lagt frem forslag til endringer i revisjonsdirektivet, som vil gjennomføres i norsk rett etter innlemmelse i EØS-avtalen. Etter departementets vurdering ville forslaget til nye EØS-regler medføre behov for en mer helhetlig gjennomgang av revisjonsloven. Departementet mente en ny vurdering av praksisgodkjennelse fra kommunal revisjon bør gjøres i forbindelse med en slik gjennomgang. EU har nylig vedtatt et revidert revisjonsdirektiv (direktiv 2014/56/EU) og en ny revisjonsforordning (forordning 537/2014). Direktivet skal være

gjennomført og nasjonale regler skal tre i kraft i EU 16. juni 2016. Forordningen trer i kraft på samme tidspunkt. Regelverket antas å være EØS-relevant. Jeg vil derfor påse at vi vurderer praksiskravet og hva

slags praksis som skal godkjennes i forbindelse med en utredning av gjennomføring i norsk rett av kommende EØS-regler som svarer til EUs nye regelverk på revisjonsområdet.

SPØRSMÅL NR. 10

Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 13. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden behovet for en gjennomgang av vegnormalen med tanke på det som i dag gjennomføres av utbedringstiltak utenfor nye vegtraseer, og vil en mer fleksibel bruk av vegnormalen kunne bidra til mer kostnadseffektive løsninger?»

Svar:

Det er gitt en rekke vegnormaler med hjemmel i forskrift om anlegg av offentlig veg. Disse vegnormalene utarbeides av Vegdirektoratet og er utfyllende bestemmelser til forskriften, en norsk standard for teknisk- og funksjonelle krav. Normalene inneholder krav til utforming og dimensjonering av offentlige veger (herunder bruer og tunneler), som for eksempel bæreevne, linjeføring, kryss og gang- og sykkelløsninger. Det er også utarbeidet vegnormaler med hjemmel i skiltforskriften.

Vegnormalene brukes ved bygging av ny veg og vesentlig utbedring av eksisterende veg. Ved utbedring er det åpning for å gå noe ned på standarden fordi man da kan dra nytte av tidligere investeringer, men man går ikke på akkord med sikkerheten. Utbedringsstandard kan fungere i lang tid, eller være et trinn på vegen mot en fullgod løsning senere. Utbe-

dringstiltakene kan variere fra enkle punkttiltak til nesten ny veg. Enkle tiltak kan, satt i system, gi god kvalitetsheving. Gode trafikksikkerhetstall i Norge skyldes bl.a. slike tiltak.

Det er viktig at vi bygger vei som er dimensjonert med et langsiktig perspektiv, samt at vi utnytter skattebetalernes penger på en effektiv måte. Det skal derfor etterstrebes å finne kostnadseffektive og nøkterne løsninger. Vegdirektoratet foretar nå en gjennomgang av vegnormalene, og har startet revisjon av håndbok N100 Veg- og gateutforming (som er en av vegnormalene). Man gjør en gjennomgang av samtlige standardkrav, både for utbygging av ny veg og utbedring av eksisterende veg. Vegnormalene skal til enhver tid være oppdatert på nyeste kunnskap og beste praksis. Kommuner og fylkeskommuner er involvert når vegnormalene revideres. Det foretas også en gjennomgang av skiltforskriften, og man har igangsatt arbeid med å gjennomgå regelverket for fartsgrenser.

Jeg viser til at det i dag ligger fleksibilitet i bruken av vegnormaler. Kravene til utbedring av eksisterende veg er ikke helt de samme som ved bygging av ny veg, noe som kan bidra til god ressursutnyttelse.

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 10. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«I 2010 innførte Stortinget en ordning hvor blant annet idrettsanlegg som bygger egne nærmiljø- eller idrettsanlegg kan søke om å kompensert betalt merverdiavgift. i 2010, 2011 og 2013 fikk anleggene full kompensasjon. i 2012 var det en avkorting på 10 %. I 2014 har det blitt foretatt en avkorting på 42,9 %.

Vil statsråden sørge for tilleggsbevilgning i 2014 som gjør kompensasjonsordningen fullverdig?»

BEGRUNNELSE:

Det er gjennom statsbudsjettet og revidert statsbudsjett bevilget 64,0 millioner kroner til ordningen i 2014. Det er godkjent søknader for 113,8 millioner kroner. Det gir en avkorting på 42,9 millioner kroner.

I Hedmark er det en rekke anlegg som rammes av den kraftige avkorting. I fylket har idrettslag og foreninger i år sendt inn søknader med en samlet godkjent søknadssum på kr. 4.086.050. Tildelt beløp er kr. 2.331.634. I et brev jeg har fått tilsendt av Hedmark idrettskrets beskriver de avkorting som dramatisk.

De konkrete anleggene som rammes i Hedmark og avkorting som er foretatt er:

Sørskogbygda skytebane	43 736
Heggeriset fotballbane	57 294
Stormoegga skiarena	144 542
Tjuvholmen seilbrygge	103 511
Sundmoen kunstgrasbane	343 998
Sandermoen kunstgressbane	457 122
Tolga skole, ballflate 1	45 868
Tynsethallen, friskliv	490 989
Savalen skiarena	67 356

Svar:

Kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg ble innført i 2010 for å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger. Dette er en rammestyrte ordning, hvor Stortinget foretar årlige bevilgninger over statsbudsjettet (kap. 315, post 82).

Før denne ordningen ble innført måtte idrettslag og foreninger betale merverdiavgift fullt ut, uten noen form for kompensasjon. Sammenliknet med perioden før 2010 gir ordningen en betydelig lettelse i finansieringen av idrettsanlegg.

Bevilgningen for 2014 var opprinnelig 55,8 mill. kroner. I revidert nasjonalbudsjett 2014 ble bevilgningen økt med 10 mill. kroner til 65,8 mill. kroner. Samlet godkjent søknadsbeløp i 2014 var i underkant av 114 mill. kroner. Dette ga en avkortning på i underkant av 43 pst. for alle godkjente søknader.

Til sammenlikning var det godkjente søknader for 62,5 mill. kroner i 2013. Det året var søknadsperioden kun 8,5 måneder mot normalt 12 måneder mellom de årlige søknadsfristene. I 2013 var bevilget beløp 63,9 mill. kroner og alle godkjente søknader ble derfor innvilget fullt ut.

Det går fram av bestemmelsene for ordningen at dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, blir det lik prosentvis avkortning for alle godkjente søknader.

Søknadsfristen i 2014 var 1. mai. Lotteri- og stiftelsestilsynet la et par uker senere ut informasjon på sine hjemmesider om at det måtte forventes avkorting av kompensasjonen i år.

Kompensasjonsordningen er viktig for å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger. For å sikre gode og forutsigbare rammebetingelser vil jeg arbeide for en høy innvilgelsesprosent i denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 10. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Oslo har nå trukket sin søknad om OL i 2022.

Hvor mye anslår man at staten samlet vil spare i administrasjon, tilskudd og lignende i 2015 på at Oslo ikke lenger er søkerby?»

Svar:

Ovennevnte spørsmål fra stortingsrepresentant Geir Pollestad (Sp) er stilet til finansministeren, men regjeringen har avklart at jeg svarer på spørsmålet.

Som kjent estimerte statens eksterne kvalitets-sikrer et behov for offentlig tilskudd på 21,7 mrd. kroner for å arrangere OL/PL i 2022. Regjeringen forutsatte at søker selv måtte ta ansvar for en andel av dette beløpet. I tillegg presenterte søker en liste over mulige kostnadsreduserende tiltak, som også ble gjennomgått av kvalitetssikrer. På grunn av den ut-

viklingen saken fikk i slutfasen ble spørsmålet om størrelsen på et eventuelt statlig tilskudd ikke behandlet i regjeringen. Spørsmålet om, og hvor mye staten sparer i tilskudd i 2015 på at Oslo ikke lenger er søkerby for OL/PL i 2022 er derfor helt hypotetisk.

Departementenes kostnader med OL/PL-søknaden har i hovedsak bestått i å prioritere dette arbeidet innenfor allerede tilgjengelige personellressurser. En administrativ besparelse for staten i 2015 måtte eventuelt ha kommet som følge av at departementene har fått overflødige ansatte siden Oslo ikke lenger søker om OL/PL i 2022, eller at departementene hadde planlagt OL/PL-tilknyttede nyansettelser i 2015, som det nå ikke lenger er behov for. Ingen av disse delene har vært aktuelle. Det er derfor ingen administrativ besparelse i 2015 som følge av at Oslo ikke lenger er OL/PL-søker.

SPØRSMÅL NR. 13**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 10. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kjenner arbeidsministeren til tilfeller der anleggsarbeidere som ukependler har ønsket å inngå avtaler om litt lengre dager for å kunne ta tidlig helg men at det sentrale forbundet har hindret en slik ordning?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsministeren legger fram forslag til endringer i arbeidsmiljøloven, og mener selv at disse endringene vil føre til et mer familievennlig arbeidsliv.

Svar:

Ja, jeg har møtt flere anleggsarbeidere og arbeidere fra andre yrkesgrupper som ukependler, og som har uttalt at de skulle ønske at dagens regler var litt mer fleksible slik at de kunne jobbe noe mer enn hva dagens lov åpner for, og dermed kunne tatt lengre helg.

I tillegg har jeg registrert at de sentrale organisasjonene i noen tilfeller har avslått søknader om ar-

beidstidsordninger som både ansatte og tillitsvalgte lokalt har ønsket. Departementet har ingen oversikt over avslag som er gitt.

I 2013 gjennomførte departementet en kartlegging i samarbeid med arbeidslivets parter om avtaler inngått på sentralt nivå. Den viste at det i 2012 var om lag 1 300 slike avtaler. Kartleggingen omhandlet ikke omfanget av avslag, eller hvilke forslag til avtaler som ikke ble fremmet pga. av vanskeligheten med å starte en omfattende prosess for å få til en arbeidstidsordning.

For regjeringen er det viktig å skape noe større rom for at partene lokalt enkelt kan finne fram til gode løsninger tilpasset den enkelte arbeidsplass og arbeidstaker. I tilfeller der man lokalt og sentralt er uenige om hvorvidt disse ordningene er forsvarlige, mener jeg man i større grad enn i dag bør kunne få ordningene vurdert og eventuelt godkjent av Arbeidstilsynet.

SPØRSMÅL NR. 14**Innlevert 2. oktober 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 10. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil regjeringen undersøke ulike muligheter (inkludert vurdere om kurderne selv kan bistå) for å få inn hjelp til Rojava, og vil Norge ta et spesielt ansvar for at de kurdiske områdene nord i Syria prioriteres når den internasjonale hjelpeinnsatsen trappes opp?»

BEGRUNNELSE:

Frem til september i år klarte Rojava (Syrisk kurdistan) det den irakiske hæren ikke gjorde; å slå tilbake angrep fra ISIL. Dette endret seg med oppstarten av amerikanske angrep i Irak da ISIL trakk vestover og gradvis erobret store områder i nordlige Syria.

I dag føres harde kamper mellom ISIL og kurdiske styrker, supplert med amerikanske bombetokter rundt byen Kobane (Ayn al-Arab på arabisk). Angrepene har ødelagt vann, og elektrisitetsforsyninger og byen er i praksis isolert. 160 000 kurdere har flyktet over grensen til Tyrkia. Byen med 400 000 innbyggere er nå i ferd med å falle i ISILs hender og det er forventet at flyktningstrømmen vil øke.

Dersom byen faller kan man risikere en situasjon tilsvarende Sinjar i Irak som for alvor viste verden ISILs brutale taktikk, kvinner ble misbrukt og solgt og menn som nektet å konvertere ble brutalt drept. Men i Rojava finnes ingen fjell å søke tilflukt i, og antallet sivile er langt høyere.

Norge har bevilget 200 millioner kroner i bistand til Irak i 2014 og 788 millioner til Syria. Selv om det kan være vanskelig å komme til i krigssonen har vi som stor giver et ansvar for at hjelpen kommer frem.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring over den humanitære katastrofen i Syria. Den har forårsaket den største flyktningkrisen verden har sett siden 2. verdenskrig. ISILs sterke fremvekst og militære ekspansjon i både Syria og Irak øker de enorme lidelsene for sivilbefolkningen.

Norge er en av de største humanitære giverne til Syria og de rammede nabolandene. Siden konflikten startet i 2011 har Norge bidratt med 1,35 milliarder

kroner i humanitær støtte i Syria og til syriske flyktninger. I 2014 bidrar Norge med over én milliard kroner til Syria, Irak og nabolandene. Dette omfatter humanitær bistand og langsiktig utviklingsstøtte, samt støtte til uttransport av kjemiske våpen, og til Syrias naboland gjennom Verdensbanken og fred- og forsoningstiltak.

Den norske humanitære støtten er basert på kjerneverdiene humanitet, upartiskhet, uavhengighet og nøytralitet. Kanaler for humanitær bistand har derfor vært valgt slik at humanitære gap skal kunne dekkes i størst mulig grad. Støtten er således ikke øremerket til spesifikke etniske eller religiøse grupper. Det er de konkrete humanitære behovene på bakken som til enhver tid styrer prioriteringene.

Den humanitære tilgangen spesielt i Nord-Syria har vært begrenset bl.a. fordi FN ikke har hatt anledning til å drive grensekryssende humanitær hjelp fra Tyrkia før sikkerhetsrådsresolusjon 2165 ble vedtatt i sommer. Siden 2012 har Norge imidlertid valgt å finansiere en rekke internasjonale frivillige organisasjoner som har hatt anledning til å få inn humanitær støtte på tvers av grensene. Denne støtten tilfaller også enklaver med overveiende kurdisk befolkning. Den norske støtten er fleksibel i den forstand at når de militære frontlinjene endres, kan de humanitære organisasjonene tilpasse støtten innenfor det den lokale sikkerhetssituasjonen tillater.

Fordi de humanitære behovene øker kraftig i de kurdiske enklavene, vil deler av norskfinansierte prosjekter i større grad dreies dels til å støtte syrisk-kurdiske flyktninger i Tyrkia og dels til humanitær støtte i kurdiske enklaver i Syria. Norge har også vært med på å støtte FNs forsendelser til Hassakah provinsen, som har den største kurdiske befolkningskonsentrasjonen i Syria. I tillegg har Norge bidratt med 200 millioner kroner til internflyktninger i Irak, også i den kurdiske regionen, som har mottatt det største antallet av internflyktninger.

De siste årene har finansieringen av humanitær respons ikke holdt tritt med de økte behovene. Regjeringen foreslår derfor å øke innsatsen med 424 millioner kroner i budsjettet for 2015.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 3. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 17. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I lengre tid har det vært arbeidet med å få en «renew» drosjebransje. Like fullt ser det ut til at problemene fortsetter, jf. Aftenpostens kartlegging av manglende momsregistrering. Igjen ser vi også ulike etater peker på hverandre når det gjelder ansvar for oppfølging. Gjennomgående er det også et behov for mer effektive sanksjoner når løyvebetingelsene ikke oppfylles.

Hvilke planer har statsråden for å sørge for et regelverk for næringen som også gir effektive sanksjonsmuligheter ved brudd på løyveforutsetningene?»

Svar:

I den politiske plattformen for regjeringen er det blant annet uttalt at regjeringen vil «gjennomgå og redusere etablerings- og konkurransehindrende ordninger for tjenesteytende næringer, som åpningstidsbestemmelser, konsesjons-, løyve- og bevillingsbestemmelser, samt restriksjoner på etablering og lokalisering av nye virksomheter.»

Reguleringen av taxinæringen er ett av de områdene vi vil se nærmere på. Om gjennomgangen av taxireguleringen vil resultere i forslag som vil kreve lovendringer, vil vi komme tilbake til Stortinget med lovendringsforslag.

Med henvisning til presseoppslaget det vises til, fremgår det at det er de næringsdrivende selv som har ansvaret for registrering i mva-registeret. Det er skatteetaten som har det administrative ansvaret for dette regelverket og oppfølging av næringsdrivende som bryter reglene, uavhengig av om de er underlagt lisens- eller løyveordninger. Skatteetaten kan illegge tilleggsskatt/avgift, eventuelt forhøyet tilleggsskatt, eller anmelde forholdet for strafferettslig forfølgning.

Grunnvilkårene for å få og beholde taxiløyve er ellers de samme som for annen løyvepliktig vei-transport; krav til god vandel, tilfredsstillende økonomi og tilstrekkelig faglig kompetanse. Kravene til drosjeløyve ble i 2004 tilpasset de krav som iht. EØS-avtalen er obligatoriske for buss- og godstransportløyver.

Fra og med inntektsåret 2013 skal alle drosjesentraler årlig gi skatteetaten opplysninger om de til-

knyttede løyvehaverne. Det vil lette kontrollen av om drosjenæringen følger skatte- og avgiftsreglene.

Det vises videre til at forskrift om krav til taksametre av 1. oktober 2009 nr. 1226, som trådte i kraft 1. januar 2010, forutsetter at alle taxier etter 1. januar 2012 skal være utstyrt med plomberte taksametre som oppfyller krav som nærmere fremgår av forskriften. Blant annet er det satt krav om årlig godkjent tilsyn av taksametre, og installasjonen skal være godkjent av Justervesenet.

Ut fra ovennevnte er det grunn til å anta at det nå vil bli vanskeligere for en drosjeløyvehaver å unndra skatter og avgifter uten å bli oppdaget og straffet for det.

Løyvemyndighetens mulighet til å få kjennskap til skatte- og avgiftslovbrudd som vil kunne ha løyvemessige konsekvenser, er i dag avhengig av om det foretas en strafferettslig forfølgelse av forholdet.

Taushetsplikten er generelt et hinder for at lovbrudd som oppdages og sanksjoneres av skattemyndighetene kommer til løyvemyndighetenes kunnskap. Dette er ikke et forhold som er særegent for drosjenæringen eller transportnæringen. Taushetsplikten gir utfordringer også på andre rettsområder. I forbindelse med offentlige anskaffelser kreves det som kjent fremlagt skatteattester fra tilbyderne. Skatteattestene gir som følge av taushetsplikten ikke opplysninger om ilagte administrative sanksjoner i form av tilleggsskatt/tilleggsavgift. Et forslag om endring av yrkestransportloven som åpner for at skattemyndighetene kan gi informasjon til løyvemyndighetene når løyvehavere er ilagt sanksjoner har vært til høring, men er ennå ikke forelagt Stortinget.

Hvis det blir gjennomført lemping i skatteetatens taushetsplikt, vil det gi løyvemyndighetene et bedre verktøy for å kunne vurdere om ilagte sanksjoner også skal få løyvemessige konsekvenser. Den sanksjonsmuligheten løyvemyndigheten rår over i dag er tilbakekalling av løyve. Det er likevel ikke slik at ethvert lovbrudd er av en slik art at løyve vil kunne kalles tilbake, det må være forholdsmessighet mellom lovbruddet og en eventuell tilbakekalling av løyvet.

Ved gjennomgangen av løyveordningen for drosjenæringen vil det også bli vurdert om det kan være hensiktsmessig å innføre et mer gradert sanksjonssystem.

SPØRSMÅL NR. 16**Innlevert 3. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 8. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden avkrefte at det er gitt politiske føringer om at tvangsutsendelse av lengeværende asylbarn som kan komme under det nye regelverket skal prioriteres?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til asylavtalen mellom de fire borgerlige partiene, hvor det er enighet om at hensynet til barnets beste skal tillegges større vekt. Det vises videre til høringsrunden om det nye regelverket (forskriftsendingene) som ble avsluttet 6. september. Under tegnede forutsetter at statsråden ikke har satt i gang arbeid med å prioritere utsendelse av lengeværende asylbarn som kan komme inn under det nye regelverket.

Svar:

Det er ikke gitt noen politiske føringer om at lengeværende asylbarn skal prioriteres for uttransport. I tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2014 gis føl-

gende prioriteringer til politiet for arbeidet med tvangsretur:

«Følgende prioritering skal ligge til grunn for arbeidet med tvangsretur:

- 1 Utviste straffedømte.
- 2 Personer som skal returneres i henhold til Dublin forordningen.
- 3 Utlendinger med avslag som ikke har fått utsatt iverksettelse.
Saker som omfatter barn skal prioriteres.»

I tildelingsbrevet for 2013 fra Ap, Sv og Sp-regjeringen stod blant annet følgende setning i tildelingsbrevet fra departementet: «Saker som omfatter barn som har oppholdt seg lenge i Norge uten tillatelse skal prioriteres.»

Setningen er ikke med i tildelingsbrevet for i år. Jeg kan også vise til at følgende formulering er tatt med i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2014:

«Utover dette skal det prioriteres å returnere så raskt som mulig i nye saker etter utreisefristens utløp.»

SPØRSMÅL NR. 17**Innlevert 3. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 9. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å forsikre seg om at vi ikke returnerer i strid med flyktningkonvensjonen inntil en utredning av praksis knyttet til beskyttelse basert på religion eller seksuell legning er ferdig?»

BEGRUNNELSE:

Iran fikk i 2012 en ny straffelov. Ifølge ulike menneskerettighetsorganisasjoner er den utformet slik at det er langt enklere for iranske myndigheter å utstede dødsstraff overfor mennesker som har konvertert fra islam til annen tro. Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) har det siste året rapportert om flere tilfeller der kristne konvertitter returneres til forfølgelse i Iran.

I avtalen regjeringen inngikk med Krf og Venstre i februar er det avtalt at det skal gjøres en utredning av praktiseringen av beskyttelse basert på religion eller seksuell legning. Denne utredningen er enda ikke ferdig. Til tross for dette har konverterte iranere den siste tiden opplevd å bli returnert fra Norge til Iran eller lever med varsel om retur.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at jeg som statsråd, slik utlendingsforvaltningen er organisert i dag, ikke kan gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med unntak av saker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som tar stilling til om asylsøke-

re kan risikere forfølgelse på grunn av sin religion eller sin seksuelle legning. Hver søknad vurderes konkret ut fra søkerens individuelle anførsler og ut fra den landinformasjon som til enhver tid foreligger om den enkelte søkers forventede situasjon ved retur til hjemlandet.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til endringer i iransk straffelov. Jeg vil presisere at det enkelte lands strafferegler og hvordan disse praktiseres er relevante kildeopplysninger som Utlendingsforvaltningens enhet for landinformasjon (Landinfo) kontinuerlig jobber med å kartlegge og oppdatere, og som UDI og UNE vektlegger i sine vurderinger.

I representantens begrunnelse vises det videre til rapporteringer fra NOAS vedrørende kristne konvertitters situasjon i Iran. Departementet er kjent med NOAS' rapport Tro, håp og forfølgelse fra juni i år, hvor det hevdes at dagens praksis ikke i tilstrekkelig grad ivaretar iranske konvertitters beskyttelsesbehov

og at konsekvensen er at mennesker med et reelt beskyttelsesbehov blir returnert til forfølgelse i Iran. Departementet er imidlertid også kjent med at UNE har imøtegått kritikken og anførslene på en grundig måte og forklart sin praksis.

På nåværende tidspunkt mener jeg det ikke foreligger holdepunkter for å betvile at norsk asylsaksbehandling er i tråd med flyktningkonvensjonen eller andre internasjonale forpliktelser. Jeg ser imidlertid frem til at utredningen blir lagt frem. Regjeringen jobber med å følge opp samarbeidsavtalen og de fremforhandlede gjennomføringspunktene på utlendingsfeltet mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre. I den sammenheng følges også opp punktet om å utrede og sammenlikne praktiseringen av beskyttelse basert på religion eller tilhørighet til sosial gruppe (seksuell legning) med UNHCRs retningslinjer og EUs statusdirektiv. Rapporten skal foreligge ved årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 18

Innlevert 3. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 13. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Mattilsynet oppfordrer katteeiere til å ID-merke katten sin. Det finnes imidlertid ikke rutiner for sjekk av ID-merkingen til påkjørte kjæledyr, og eier får derfor ikke beskjed om at dyret er funnet død.

Vil justisministeren ta initiativ til å klargjøre politiets ansvar i slike saker, eller på annen måte legge til rette for at eier får beskjed når kjæledyret er funnet død?»

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet skriver på sine nettsider om ID-merking at «Dette gir en sikker og rask identifikasjon dersom dyret kommer bort fra hjemmet sitt eller blir påkjørt». Hensikten med ID-merking (en mikrochip) av kjæledyr er altså at eier kan spores og kontaktes når dyr kommer på avveie eller blir funnet død. Per i dag eksisterer det ikke noe regelverk som omhandler plikt til å undersøke trafikkdrepte (og ellers omkomne) kjæledyr for mikrochip, eller plikt til å kontakte dyrets eier der mulig.

Om man finner en påkjørt hund eller katt og leverer denne inn på en dyreklinikk, så vil denne bli skannet for ID-chip i nakken som gir opplysninger om

eiers navn og telefonnummer. Alle dyreklinikker har dette, og det er en enkel og rask prosedyre.

Dersom dyret er chippet blir eier oppringt. Dersom dyret ikke er merket, blir det lagt til felleskremering. Men, om en ringer politiet ved funn av døde kjæledyr, så har de tilsynelatende ingen klare rutiner for hva de gjør. Noen ganger blir dyret hentet av politiet og levert til dyreklinikk, og eier blir sådan sporet hvis dyret er chippet/merket. Mye tyder imidlertid på at politiet i de fleste tilfeller kontakter andre og ber dem fjerne dyret. Dette kan være Mesta, eksterne firmaer eller kommunen. Disse fjerner dyret, men sjekker sjelden (eller aldri) om dyret er ID-merket. Eier får dermed ikke beskjed om at dyret er påkjørt og drept. Eier kan gå flere år i uvisshet om hvor kjæledyret deres ble av.

For noen år siden fikk alle politidistrikter visstnok gratis ID-scanner fra Dyrebeskyttelsen, men disse blir ikke brukt, i alle fall ikke systematisk. Mange dyreeiere og organisasjoner etterspør nå bedre rutiner for hva politiet skal gjøre, når de får melding om et påkjørt dyr. Et forslag er at der hvor politiet ber andre om å fjerne dyret, må disse ha ID-chip-leser og bruke denne for å komme i kontakt med dyreeier, hvis mulig.

Svar:

Politiet har mange og forskjelligartede oppgaver både hva angår alvorlighetsgrad og eventuell ressursbehov. I det daglige må politiet løpende foreta prioriteringer og oppgaver som sikrer liv, helse, ro og orden vil nødvendigvis måtte ha prioritet. Dette kan bety at enkelte andre oppgaver, slik som den som tas

opp i spørsmålet, blir håndtert noe forskjellig ut fra konkrete vurderinger.

Regjeringen har lagt frem en helt ny målstruktur for justis- og beredskapsdepartementets portefølje. Målet er bedre prioritering og mindre detaljstyring.

Jeg er opptatt av at dyreeiere skal tas på alvor og er i god dialog med landbruks- og matministeren om slike spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 13. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kjem justis- og beredskapsministaren til å leggje fram ein plan for korleis ein kan auke andelen kvinner på alle nivå i politietaten?»

GRUNNGJEVING:

PF-leiar Sigve Bolstad peikar på at få kvinner på somme nivå i politiet kan svekkje norsk politi. Han vil ha ein politisk plan for å auke talet på kvinner, som Politidirektoratet kan følgje opp. Eg er samd med PF-leiaren.

Svar:

Jeg mener mangfold er en styrke for politiet. Politiet har gjennom en årrekke jobbet aktivt med mangfold, herunder med å øke kvinneandelen på alle nivåer i etaten. Arbeidet har to hovedfokus, det interne personalpolitiske arbeidet for en attraktiv og fremtidsrettet personalpolitikk, og det eksterne arbeidet som retter seg mot politiets kompetanse og oppgaveløsning, samt politiets møte med befolkningen.

I perioden 2009 til 2013 har andelen kvinnelige ledere i politiet økt med 5 prosentpoeng – fra 19 til 24 pst. Måloppnåelse i forhold til måltall skissert i Politidirektoratets Plan for mangfoldsarbeidet i politi- og lensmannsetaten, fremgår av tabellen under:

Nå som målene er nådd, vil Politidirektoratet utarbeide nye måltall. Disse vil være ambisiøse, men samtidig realistiske.

Politi høyskolen har som målsetting at 40 % av studentene skal være kvinner. Ved årets opptak var 42 % av studentene kvinner, hvilket vil tilsa at vi har et tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag til lederstillinger i fremtiden.

Stillings- kategorier	Måltall kvinnelige ledere	Status pr 30.9.2014
Polititjeneste- mannsstillinger	20 %	20 %
Juriststillinger	25 %	25 %
Sivile (adm) stil- linger	50 %	58 %

Status i politiet pr 30.9.2014 er at 43 % av nyan-satte i lederstillinger hittil i år var kvinner. I polititje-nestemannsstillinger var andelen 38 %.

Politidirektoratet er i ferd med å utarbeide en HR-strategi som vil skissere utvalgte strategiske fokusområder for politiet i de kommende årene. Disse områdene er ledelse, medarbeiderskap, attraktiv arbeidsplass og strategisk kompetansestyring. Økt mangfold vil inngå i disse områdene da det vil bidra til en større bredde i kunnskap, erfaring og ferdigheter som vil sikre best mulig oppgaveløsning og tjenester ut mot befolkningen. HR-strategien vil erstatte tidligere Plan for mangfoldsarbeidet i politi- og lensmannsetaten som utløp i 2013. Denne er imidlertid videreført inntil HR-strategien er på plass.

Jeg mener det er viktig at justissektoren ved rekruttering sikrer seg et bredt tilfang av kandidater gjennom å ta i bruk ulike virkemidler og være bevisst eventuelle barrierer som kan begrense søkergrunnlaget. For å være rustet til å møte utfordringene i samfunnet, og for å kunne levere enda bedre på vårt samfunnsoppdrag, må vi ha kvinner representert på alle nivå i politietaten.

Politidirektoratet vil iverksette tiltak for å øke kvinneandelen i lederstillinger. Disse skal ha forankring i HR-strategien og ulike tiltak som forskningen viser har effekt.

SPØRSMÅL NR. 20**Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 20. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Eldre i sykehjem er i en spesielt sårbar og utsatt posisjon, ofte er det vanskelig å si fra om uverdige og kritikkverdige forhold i en institusjon du er helt avhengig av. Det er ekstra viktig med sterk demokratisk kontroll av sykehjemmene våre, og at pårørende, interessegrupper og media har innsyn.

Hvordan kan kommunestyrerepresentanter ivareta sitt ansvar for å evaluere og kontrollere tjenestene til våre eldre dersom nødvendig informasjon hemmeligholdes, og mener statsråden at slikt hemmelighold er i tråd med loven?»

BEGRUNNELSE:

Helse- og omsorgstjenesteloven slår fast at kommunen har «plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.»

I et notat til bystyret i Oslo mener ansvarlig byråd at helt grunnleggende informasjon om faktisk bemanning i konkurranseutsatte sykehjem pr yrkesgruppe for hver avdeling og hver vakttype er å betrakte som en forretningshemmelighet og derfor ikke kan offentliggjøres. Denne blokkeringen av helt nødvendig informasjon gjør at medlemmer av bystyret forhindres i å kunne ivareta sitt overordnede ansvar som folkevalgte, og gjør at de av byens eldre som bor i et konkurranseutsatt sykehjem ikke får den samme tryggheten fordi kontrollen med tjenestenes kvalitet blir dårligere.

Man kan kanskje argumentere for å hemmeligholde innholdet i de forskjellige anbudene i en anbudsrunde. Men når kontrakten er inngått, og en kommersiell aktør har overtatt driften, da er tjenesten en del av den kommunale helse- og omsorgstjenesten som selvsagt må kontrolleres på lik linje med alle andre tjenester.

Svar:

Jeg vil først påpeke at Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i landet og skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter. Fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i fylket og med alt helsepersonell og annet personell i fylket som yter helse- og omsorgstjenester. Dette gjelder både offentlige og private aktører.

Det foreligger ingen generell lovfestet innsynsrett overfor private aktører som utfører oppgaver på oppdrag fra det offentlige. Dokumentene som inngår i an-

budssaker og kontraktsinngåelser, rapporter fra den private aktøren om utførelsen av oppgaven og andre dokumenter som gjelder et offentlig organs ansvarsområde, er derimot omfattet av innsynsretten hos dette organet, jf. offentleglova § 3 og § 4 andre ledd.

Når det gjelder anbudssaker, kan det etter offentleglova § 23 tredje ledd gjøres unntak fra innsyn for tilbud og protokoller i slike saker, men bare inntil valget av leverandør er gjort. Etter dette må unntak skje etter de innholdsbaserte unntakene i loven. Det mest aktuelle unntaket i slike saker vil være at dokumentene inneholder opplysninger som gjelder taushetsbelagt forretningsinformasjon. Offentleglova § 13 første ledd slår fast at opplysninger som er omfattet av taushetsplikt i medhold av lov, er unntatt fra innsyn.

Det følger av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 at blant annet «fremgangsmåter, drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår», er underlagt taushetsplikt.

For at det skal foreligge taushetsplikt på dette grunnlaget, må det kunne føre til økonomisk tap eller redusert gevinst for den opplysningene gjelder, dersom de blir kjent, enten ved at konkurrenter kan utnytte dem i egen virksomhet, eller på annen måte. Jeg kan ikke si noe konkret om hva som skal til for at det skal foreligge taushetsplikt når det gjelder opplysninger om sykehjemsdrift, men generelt vil driftsrelaterte opplysninger som også vil være aktuelle i senere konkurransesituasjoner, kunne tenkes utnyttet av konkurrenter. Det vil derimot være mindre aktuelt med taushetsplikt for opplysninger som bare er relevante for driften av det aktuelle sykehjemmet.

Kommuneansatte vil imidlertid ha adgang til å utlevere taushetsbelagt informasjon til kommunestyrerepresentanter innenfor rammene av forvaltningsloven § 13 b. Jeg viser her særlig til § 13 b første ledd nr. 2, som åpner for å bruke taushetsbelagte opplysninger i forbindelse med blant annet «gjennomføring av avgjørelsen, oppfølging og kontroll». Taushetsplikten vil også gjelde for kommunestyrerepresentanter som blir kjent med taushetsbelagt informasjon i forbindelse med «tjeneste eller arbeid» for kommunen, men de vil kunne bruke opplysningene videre innenfor de samme rettslige rammene. Det foreligger således muligheter for kontroll og oppfølging fra kommunestyrerepresentanter, selv om det skulle foreligge taushetsplikt.

Dersom taushetsbelagt informasjon skal tas opp på et kommunestyremøte eller møte i annet folke-

valgt organ, skal dørene lukkes, jf. kommuneloven § 31 nr. 2.

Endelig har jeg lyst til å gjøre oppmerksom på at dersom bystyret mener byråden trekker taushetsplikten for langt, vil kommuneloven § 59 åpne for at spørsmålet kan bli gjenstand for en lovlighetskontroll. Det følger av denne bestemmelsen at tre eller

flere medlemmer av kommunestyret sammen kan bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Det samme gjelder avgjørelser om møtet skal holdes for åpne eller lukkede dører.

SPØRSMÅL NR. 21

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 13. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at saken om Langsund-forbindelsen har ligget i Samferdselsdepartementet så lenge, og vil statsråden nå snarlig legge fram sak for Stortinget om Langsund-forbindelsen slik at arbeidet kan starte opp?»

BEGRUNNELSE:

For å kunne starte arbeidet med Langsund-forbindelsen i Karlsøy kommune må Stortinget behandle en proposisjon om bompengefinansiering. Regjeringa har enda ikke lagt fram en sak for Stortinget, til tross for at arbeidet i Troms Fylkeskommune for lengst er sluttført og oppstart på prosjektet kunne skjedd allerede i sommer.

Den 02.06.2014 skrev statsråden i sitt svar på mitt skriftlige spørsmål datert 20.05.2014 at de nødvendige vedtak ble gjort i Troms fylkesting i mars 2014, og statsråden avsluttet svaret slik: «Arbeidet med å forberede saken for Stortinget basert på dette vedtaket og de nye forutsetningene knyttet til omorganisering av bompengesektoren i Prop. 97 S (2013-2014) er nå i sluttfasen.»

Arbeidet har altså – i følge statsråden selv – vært i sluttfasen i snart et halvt år.

Svar:

Saken om utbygging og finansiering av Langsund-forbindelsen ligger til behandling i Samferdselsdepartementet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget så snart saken er ferdig behandlet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 22

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 17. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Sykehuset Innlandet har foreslått å samlokalisere Pasientreiser avdeling Folldal med kontoret i Moelv. Kontoret i Folldal har 4,8 årsverk fordelt på fem ansatte og både kommunen og Regionrådet for Fjellregionen stiller spørsmålstegn ved innsparingseffekten av tiltaket. Samtidig frykter de tap av kompetanse ved flytting.

Vil statsråden gripe inn for å sikre at den lille distriktskommunen Folldal får beholde de viktige arbeidsplassene som Pasientreiser er for kommunen?»

BEGRUNNELSE:

I etterkant av nedleggelsen av Folldal Gruver ble det etablert flere statlige arbeidsplasser til Folldal. Pasientreiser har vært og er en viktig arbeidsplass i Foll-

dal og de 4,8 årsverkene på denne arbeidsplassen er viktigere for Folldal enn for Ringsaker kommune, dit Pasientreiser er foreslått flyttet. Styret i Sykehuset Innlandet forventer å spare 1 million kroner årlig på en flytting, men disse innsparingsgevinstene blir stilt spørsmålsteget ved av Regionrådet for Fjellregionen. Fra andre flytteprosesser vet vi at kostnadene ved selve omorganiseringen ofte blir underdrevet.

Å etablere statlige kompetansearbeidsplasser er et viktig distriktpolitisk tiltak for å sikre bosetting og levedyktige lokalsamfunn i hele landet. Samtidig er erfaringene fra etablering av statlige arbeidsplasser i distriktskommuner at det gir stabil arbeidskraft som blir på arbeidsplassen over lang tid og således sikrer kontinuitet i kompetansen på arbeidsplassen. Folldal er en kommune med 1650 innbyggere, mens Ringsaker kommune har 33 450 innbyggere. Ved flytting av statlige arbeidsplasser bør dette forholdet tillegges vekt slik at hele det samfunnsmessige regnskapet tas i betraktning.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å gi et tilbud til personer som har behov for transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten, jf. spesialisthelsetjenestelovens § 2-1a. De regionale helseforetakene har etablert Pasientreiser ANS og helseforetakenes pasientreisekontorer for å ivareta sitt ansvar for pasientreiser.

Helse Sør-Øst RHF har orientert meg om at Sykehuset Innlandet vurderer at det er en uhensiktsmessig driftsmodell at pasientreiseavdelingen har virksomhet lagt til to ulike steder. Hovedkontoret i Moelv har 20 årsverk og er samlokalisert med en

større regional pasientreiseavdeling, mens kontoret i Folldal har 4,8 årsverk fordelt på 5 ansatte.

Sykehuset Innlandet har igangsatt en utredning om sammenslåing av de to pasientreisekontorene for å gjøre tjenesten mer effektiv til fordel for pasientene. En eventuell flytting av kontoret i Folldal vil også gi en økonomisk effekt i form av lavere driftskostnader og bedre ressursutnyttelse.

Det er i prosessen lagt vekt på å finne tiltak som vil forbedre driften av tjenesten uten å påvirke tjenestetilbudet til pasienter og befolkning. Utredningen som nå pågår er knyttet til administrative arbeidsplasser og en flytting av kontoret i Folldal til Moelv vil ikke få følger for pasientreisetilbudet.

Det understrekes fra helseforetaket at arbeidet er i en utredningsfase og at det gjennomføres en åpen prosess hvor alle innspill legges til grunn i den videre utredning av saken. Prosessen og en eventuell gjennomføring av tiltaket er også gjenstand for en særskilt risikovurdering. Folldal kommune blir holdt fortløpende orientert om utredningsarbeidet og Sykehuset Innlandet jobber for å ivareta de ansatte på best mulig måte i den pågående prosessen. Ansatte og representanter fra fagorganisasjoner og vernetjeneste involveres gjennom faste møtepunkter. Dersom utredningen fører til et vedtak om sammenslåing vil alle ansatte få tilbud om stillinger ved kontoret i Moelv eller bistand til å finne alternative løsninger.

Jeg vil avslutningsvis bemerke at spesialisthelsetjenesten må organisere sine tjenester på en slik måte at en benytter offentlige ressurser på en effektiv måte, og på en slik måte at ressursene primært går til pasientbehandling og ikke til transport.

SPØRSMÅL NR. 23

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 13. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Svenske jernbanemyndigheter planlegger å droppe Kongsvinger som stoppested mellom Oslo og Stockholm. I media kan vi lese at politiet ofte gjennomfører kontroller på toget mellom Charlottenberg og Kongsvinger for å avdekke ulovlig innvandring, og det har vært effektivt. I Kongsvinger har Tollvesenet gode fasiliteter for kontroller og bra muligheter for å avdekke ulovlig innførsel, men denne muligheten vil

bli borte hvis toget ikke lenger stopper på nevnte stasjon.

Hva er justisministerens vurdering av dette?»

Svar:

Både politiet og Tollvesenet har ulike måter og metoder for å kunne gjennomføre sin kontrollvirksomhet. Dersom toget mellom Oslo og Stockholm ikke lenger vil stoppe i Kongsvinger må etatene nødven-

digvis vurdere hvordan de kan gjennomføre nødvendige kontroller av reisende på annen måte og eventuelt andre steder. Jeg har full tillit til at etatene vil tilpasse seg til et endret stoppemønster for toget.

Det er ikke noe i den beskrevne situasjonen i dag som gjør at jeg som justis- og beredskapsminister ser behovet for å påvirke svenske jernbanemyndigheters vurdering slik denne er referert i spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 24

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 13. oktober 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Antibiotikumet Narasin er godkjent som koksidiostatikum til bruk i fôr til slaktekylling og godkjenningen gjaldt til 8. sept. 2014 (Ref.: <http://www.regjeringen.no/nb/sub/europaportalen/eos/eos-notatbasen/notatene/2010/okt/fortilsetningsstoff4.html?id=625522>). Jf. vedlegg 1 til «Forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer» er Narasin godkjent tilsatt i kyllingfôret fram til 21. aug. 2014.

Hvordan kan myndighetene operere med ulike datoer, er godkjenningen forlenget og hvorfor?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at det ikke er tillatt å bruke antibiotika som tilsetningsstoff i fôr til dyr. Narasin er klassifisert som et koksidiostatikum. Koksidiostatika er stoff som virker mot encellede organis-

mer (koksidier) som opptrer som snyltere i tarmen til en del dyr, særlig slaktekylling.

Når det gjelder den konkrete saken, skyldes de ulike datoene i EØS-notatbasen og forskriften en skrivefeil i EØS-notatet som er publisert i EØS-notatbasen.

Regelverket om godkjenning og bruk av tilsetningsstoffer i fôr er en del av EØS-avtalen. Fôrtilsetningsstoff gis godkjenning for 10 år i EU. EFSA gjennomfører en ny risikovurdering før et tilsetningsstoff eventuelt kan godkjennes for nye 10 år. Et tilsetningsstoff opprettholder godkjenningen inntil EFSA har avsluttet sin risikovurdering og endringen er fastsatt i en EU-forordning.

Narasin fikk i 2004 godkjenning for 10 år i EU. Inntil stoffet er revurdert av EFSA, vil det i tråd med ovenstående fortsatt være tillatt brukt.

SPØRSMÅL NR. 25

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 17. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helsepersonell i tjeneste er fellesskapets ansvar. Når vi er innlagt på et sykehus eller møter en lege på legekontoret er det myndighetenes ansvar å sikre, så godt som mulig, at den vi møter er skikket til jobben. Likevel ser vi eksempler på at mennesker som har mistet autorisasjonen på grunn av overgrep får komme tilbake i direkte pasientbehandling.

Vurderer statsråden å innføre en ordning der den som har mistet autorisasjonen på grunn av overgrep ikke får mulighet til å delta i direkte pasientbehandling?»

Svar:

Det er en selvfølge at pasienter og brukere skal møte helsepersonell i helse- og omsorgstjenesten som er skikket til jobben. Lovgivningen legger da også opp

til at Statens helsetilsyn kan tilbakekalle autorisasjon fra helsepersonell som ikke er skikket.

Helsepersonell som er fratatt autorisasjon kan imidlertid etter en viss tid søke om å få tilbake full eller begrenset autorisasjon. Kravet er at helsepersonellet kan godtgjøre at vedkommende igjen er skikket. Skikkethetsvurderingen foretas av Statens helsetilsyn. Tilsynet må foreta en konkret vurdering av om søkeren representerer en fare for pasientsikkerheten og om tilliten til helse- og omsorgstjenesten vil bli svekket om søkeren gis anledning til å utøve yrket som helsepersonell igjen.

I rundskriv IK-1/2009 har Statens helsetilsyn beskrevet hva som blir vektlagt i vurderingen av skikkethet. Der fremgår det at svært grove kriminelle handlinger kan resultere i at vedkommende aldri vil kunne få tilbake ny autorisasjon. Men det vil alltid gjøres en konkret vurdering av det enkelte tilfellet. Tilsynets vurdering bygger på opplysningene i saken, egen forvaltningspraksis, Statens helsepersonellnemnds praksis og rettspraksis.

I tilfeller hvor seksuelle overgrep var årsaken til tilbakekallet vil det bl.a. legges vekt på om helsepersonellet har gått i terapi, bearbeidet årsakene som lå til grunn for det straffbare forholdet og om helsepersonellet har erkjent handlingen.

Helsetilsynet har opplyst at det i de fleste tilfeller kun gis en begrenset autorisasjon. Begrensningen

kan for eksempel være at arbeidsgiver gjøres kjent med årsaken til tilbakekallet og at helsepersonellet får nødvendig oppfølging og veiledning. En begrensning kan også være at helsepersonellet ikke får ha pasientkontakt.

Både av hensyn til menneskerettighetene og rettssikkerheten skal det mye til for at lovgiver kan vedta regler som på generelt grunnlag gir livsvarig yrkesforbud. Terskelen for en administrativ reaksjon mot helsepersonell som har gjort seksuelle tilnærmelser mot pasienter er lavere enn terskelen for hva som er straffbart etter straffeloven. En generell innføring av yrkesforbud for helsepersonell i slike tilfeller vil i praksis kunne føre til at personer som ikke ville ha blitt straffet etter straffeloven vil få en reaksjon som vil oppleves strengere enn det som gis for straffbare forhold. Jeg vil tro at dette igjen vil kunne føre til at terskelen for administrativ reaksjon kan bli hevet. Det vil i så fall ikke være en ønsket utvikling sett fra pasientenes side. Jeg vil også peke på at arbeidsgiver har et absolutt ansvar for å sjekke referanser og vurdere egnethet. Det kan også påpekes at særlig sårbare personer, som barn og personer med utviklingshemming, er spesielt beskyttet gjennom krav om politiattest.

Slik jeg vurderer det, må det avgjørende være at regelverket praktiseres på en slik måte at det kun er personer som er skikket som får autorisasjon som helsepersonell tilbake.

SPØRSMÅL NR. 26

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 13. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kontakten med det offentlige skjer i økende grad via internett. Digitale plattformer er effektivt, og regjeringen har i sin plattform slått fast at IKT skal benyttes i økende grad for å sikre et godt tilbud til innbyggerne. I den forbindelse vil likestilling av digital signatur med vanlig, skriftlig signatur være et naturlig skritt i utviklingen.

Har statsråden planer om å iverksette arbeid med likestilling av signaturer, slik at også digital signatur blir rettslig bindende?»

Svar:

Generelt er et krav om «skriftlighet» i lovverket ikke til hinder for elektronisk kommunikasjon, og et krav

om «underskrift» ikke et krav om at den må være manuell. Dette ble «slått fast» gjennom e-regelprosjektet fra 2000/2001, et interdepartementalt arbeid som skulle sikre at lovverket i størst mulig grad er teknologinøytralt. Hovedregelen etter dette ble at «skriftlig» skal anses som et teknologinøytralt begrep, med mindre det presiseres at det skal være på papir. Regelverk som var under revisjon, eller der det var konkrete planer om særskilt revisjon, ble imidlertid ikke gjennomgått av e-regelprosjektet. Dette gjaldt bl.a. tvangsfullbyrdelsesloven som man ønsket å vurdere i en større sammenheng i forbindelse med revisjon av prosesslovgivningen.

Den konkrete problemstillingen stortingsrepresentant Njåstad nevner i begrunnelsen for spørsmålet, er knyttet til at tvangsfullbyrdelsesloven § 13-2

bare anerkjenner «skriftlig avtale» som tvangsgrunnlag for f.eks. utkastelse av en leieboer som ikke gjør opp for seg. I denne sammenheng må man sondre mellom to forskjellige problemstillinger:

- i hvilken grad kan fordringshavere og andre henvende seg til namsmyndighetene i elektronisk form?
- i hvilke utstrekning skal elektronisk inngåtte avtaler godkjennes som «tvangsgrunnlag» i slike tilfeller?

Den første problemstillingen er en del av det bredere spørsmålet om elektronisk kommunikasjon i rettspleien. Siden begrunnelsen for spørsmålet er knyttet til den andre problemstillingen, begrenser jeg meg til den.

Til dels som en oppfølging av prosjektet om elektronisk tinglysing (jf. Prop. 53 L (2013-2014) og endringer i tinglysingsloven ved lov 2014 nr. 45) og av rapporten fra KPMG Kartlegging av hindre for digitale

forretningsprosesser av 15.4.2014, som ble laget på oppdrag fra KMD, er Justis- og beredskapsdepartementet i gang med å vurdere endringer de stedene der tvangsfullbyrdelsesloven stiller skriftlighetskrav til tvangsgrunnlag. Det er riktig som stortingsrepresentanten har fått opplyst fra namshold, at loven i dag ikke godkjenner elektronisk inngåtte avtaler som «skriftlige».

KMD jobber aktivt for å fjerne både direkte og indirekte hindringer for digital kommunikasjon i regelverket. I forbindelse med oppfølgingen av rapporten fra oktober 2013 Kartlegging av hindringer i regelverk for digital kommunikasjon, levert av en arbeidsgruppe nedsatt av daværende FAD, er det igangsatt prosesser for å vurdere endringer i konkret regelverk som fortsatt krever manuelle dokumenter eller manuell saksbehandling. Som en del av dette arbeidet har KMD også tatt initiativ til å få fortgang i arbeidet med å vurdere behov for å fjerne hindringer for digital kommunikasjon i tvangsfullbyrdelsesloven.

SPØRSMÅL NR. 27

Innlevert 6. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 16. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvor mange som underviser i skolen i dag vil ikke oppnå kravet om høyskoleutdanning, pedagogisk kompetanse og minst 30 studiepoeng i matematikk, engelsk og norsk på barnetrinnet, minst 60 studiepoeng i de samme fagene på ungdomstrinnet og minst 30 studiepoeng i øvrige fag (med unntak av valgfag og utdanningsvalg) på ungdomstrinnet?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringens strategi «Lærerløftet. På lag for kunnskapsskolen» anslår regjeringen at 38 000 lærere ikke tilfredsstiller de foreslåtte kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk. Dette er basert på «Kompetanseprofil i grunnskolen» (Lagerstrøm, Moafi & Revold 2014), som kun tar for seg lærere med fullført pedagogisk utdanning og med minst 50 prosent stillingsandel. Det betyr at en relativt stor andel lærere ikke er med i utvalget. Kravet om 30 studiepoeng i de fleste øvrige fag ser heller ikke ut til å være hensyntatt i dette tallet. I Dokument 15:437 (2013-2014) anslår kunnskapsministeren at det i 2012 var 4 334 lærere i grunnskolen med universi-

tets- eller høyskoleutdanning uten godkjent pedagogisk utdanning og 5 042 lærere med videregående utdanning eller lavere.

Svar:

I Lærerløftet er det lagt til grunn at rundt 38 000 lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk i grunnskolen ikke oppfyller de foreslåtte endringene i kompetansekravene for undervisning, jf. § 10-2 i opplæringsloven. Dette vil ikke tilsvare 38 000 lærerårsværk, ettersom mange lærere underviser i mer enn ett av disse fagene og dermed telles flere ganger i anslaget på behovet for studieplasser i videreutdanningen.

Det er ikke foreslått endringer i kompetansekrav for andre fag enn matematikk, norsk og engelsk på ungdomstrinnet for lærere som er utdannet før 1. januar 2014. Det betyr at kravet om 30 studiepoeng i andre fag på ungdomstrinnet bare gjelder for lærere som er utdannet etter 1. januar 2014. I beskrivelsen i Lærerløftet av behovet for studieplasser i videreutdanningen er det dermed ikke tatt hensyn til disse fagene ettersom det heller ikke er foreslått å innføre kompetansekrav i disse fagene for lærere som er utdannet før 1. januar 2014.

Jeg mener at rapporten «Kompetanseprofil i grunnskolen» (Lagerstrøm, Moafi og Revold 2014) gir et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere behovet for videreutdanning som følge av endringene i kompetansekravene for undervisning. Rapporten ekskluderer ansatte i skolen som ikke har fullført pedagogisk utdanning. GSI (Grunnskolens Informasjonssystem) gir mest presis informasjon om hvordan personalressurser disponeres i grunnskolen. Statistikken fra GSI viser at rundt 3,3 pst. av årsverk til undervisningspersonale er uten godkjent lærerutdanning i 2013-2014.

Undervisningspersonale uten godkjent lærerutdanning kan for eksempel være midlertidig ansatte, vikarer og personer tilsatt på vilkår om at de fullfører en lærerutdanning. Disse er ikke omfattet av kompetansekravene for undervisning. De bør dermed heller ikke inkluderes i gruppen av ansatte i grunnskolen som har behov for videreutdanning som følge av de foreslåtte endringene i kompetansekravene.

Jeg er imidlertid helt enig i at det er nødvendig å sikre at undervisningspersonale i grunnskolen har god-

kjent lærerutdanning. Jeg følger derfor utviklingen i bruken av undervisningspersonale uten godkjent lærerutdanning nøye, særlig de kommunale forskjellene.

I Lærarløftet har regjeringen dessuten tatt flere viktige grep for å styrke attraktiviteten og kvaliteten på lærerutdanningene, blant annet gjennom å innføre krav om mastergrad og vurderinger endringer for å løse de kvalitetsmessige utfordringene i PPU. Det er likevel viktig å skille mellom tiltak for å redusere andelen undervisningspersonale uten godkjent utdanning (jf. § 10-1 i opplæringsloven) og tiltak for å øke lærerens kompetanse i undervisningsfag (jf. § 10-2 i opplæringsloven).

På ungdomstrinnet er det om lag 10 000 lærere som underviser i fagene kroppsøving, kunst og håndverk, mat og helse, musikk, naturfag, RLE og samfunnsfag som har under 30 studiepoeng eller tilsvarende i undervisningsfaget. Dette vil ikke tilsvare 10 000 lærerårsverk, ettersom mange lærere underviser i mer enn ett av disse fagene og dermed telles flere ganger i dette anslaget.

SPØRSMÅL NR. 28

Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 13. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vil statsråden ta et initiativ for å endre dagens regelverk i forhold til mangel på rett til arbeidsavklaringspenger for personer som er mindre enn 50 % sykemeldt?»

BEGRUNNELSE:

Flere mennesker i yrkesaktiv alder opplever når de blir sykemeldt over lengre tid å måtte forholde seg til et regelverk som ikke tilgodeser den arbeidslinja man ellers ønsker å legge opp til i samfunnet.

I oppslag i Fvn 16. og 17.01.2014 presenteres en problemstilling hvor vedkommende har vært sykemeldt i 1 år fra 100 % stilling. Etter at sykeperioden er over, makter vedkommende å gå tilbake i 60 % stilling. Regelverket for arbeidsavklaringspenger fungerer da slik at vedkommende ikke har rett til arbeidsavklaringspenger fordi han jobber mer enn 50 %. Hadde vedkommende imidlertid valgt å tre inn i 50 % jobb eller mindre, hadde han hatt rett til disse pengene i inntil 4 år.

Vedkommende opplever at han blir straffet økonomisk fordi han velger å forsøke å jobbe så mye som helsen hans tåler.

Det er gode grunner til å tro at personen som står fram i denne artikkelen ikke på noen måte er den eneste som opplever å være i en slik situasjon. Selv om det kan være vanskelig å fange alle tilfeller inn i et velfungerende regelverk når mennesker ikke lenger kan jobbe i full stilling, er det virkelig grunn til å stille spørsmål om ikke de påviste hull i dagens regelverk bør føre til endringer slik at regelverk og praksis kan oppmuntre til at flest mulig står lengst mulig i størst mulig stillingsprosent. Et regelverk som bidrar til å skape en situasjon for enkeltpersoner som gir lavere inntekt med 40 % sykemelding enn om en hadde vært 50 % sykemeldt, synes sterkt urettferdig og helt urimelig.

Det bør være i samfunnets interesse å følge arbeidslinja også i denne type saker og ikke straffe personer for å jobbe så mye de kan.

Svar:

Formålet med arbeidsavklaringspenger er å sikre inntekt for medlemmer av folketrygden mens de mottar

aktiv behandling, deltar på et arbeidsrettet tiltak eller får annen oppfølging med sikte på å skaffe seg eller beholde arbeid. Vilkåret for rett til arbeidsavklaringspenger er at medlemmet på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått arbeidsevnen sin nedsatt med minst 50 prosent på søknadstidspunktet, og således ansees å være hindret i å beholde eller skaffe seg inntektsgivende arbeid. Når man mottar arbeidsavklaringspenger kan man derimot arbeide inntil 60 prosent av full stilling og samtidig motta reduserte arbeidsavklaringspenger. Mottakere av arbeidsavklaringspenger som er nær ved å komme i fullt arbeid kan i en periode på opptil 6 måneder arbeide i inntil 80 prosent samtidig som de mottar 20 prosent arbeidsavklaringspenger. Dette for å forsterke de økonomiske insentivene for mottakere av arbeidsavklaringspenger til å komme tilbake i arbeid. Jeg har forståelse for at det kan oppleves som urimelig at inngangskravet til arbeidsavklaringspenger i enkelte tilfeller kan motivere personer med rett på 50 prosent sykepenger til ikke å øke arbeidsinnsatsen til over 50 prosent før etter innvilgelsen av arbeidsavklaringspenger. Spørsmålet er hvor mye arbeidsevnen skal være redusert med før det oppfattes som riktig og legitimt at det offentlige stiller med inntektssikring. Et krav på 50 prosent

sent redusert arbeidsevne sikrer at retten til arbeidsavklaringspenger forbeholdes personer med en redusert arbeidsevne av et visst omfang. For de tre tidligere ytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad som ble erstattet med arbeidsavklaringspenger, var det også et krav om minst 50 prosent nedsatt inntekts- eller arbeidsevne. Jeg mener videre at regelverket bygger opp under arbeidslinjen ved å legge til rette for at flere kan få arbeide mer uten å miste hele ytelsen. Som nevnt over legger ordningen opp til at mottakere av arbeidsavklaringspenger kan arbeide inntil 60 prosent av full stilling, og samtidig motta reduserte arbeidsavklaringspenger. Mottakere som er på vei ut i fullt arbeid kan få arbeidsavklaringspenger gradert ned til 20 prosent. Jeg mener likevel at det er grunn til å vurdere dette spørsmålet videre. Jeg viser i den forbindelse til at Regjeringen har varslet at den tar sikte på å legge fram en proposisjon med en meldingsdel for Stortinget før jul. Her vil Regjeringen også presentere sentrale elementer i gjennomgangen av velferdsordningene som er varslet i den politiske plattformen. Ordningen med arbeidsavklaringspenger vil være en del av denne gjennomgangen, og det vil i den forbindelse være naturlig å også se på inngangskravet.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kåre Simensen

Besvart 15. oktober 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva vil regjeringen gjøre for at Norge kan bidra til å møte utfordringene utlikningen av mer avansert våpenteknologi reiser for krigens folkerett?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å bidra til klare rammer for internasjonal forsvarsindustri, og at man sikrer strenge internasjonale regler for den internasjonale våpenhandelen. Spesialutsending for FNs høykommissær for menneskerettigheter Christof Heyns, har tatt til orde for et moratorium mot robotvåpen «Lethal Autonomus robotics». Hvordan vurderer regjeringen dette forslaget for å kunne sikre at bruk av militærmakt er under menneskelig kontroll innenfor de rammer krigens folkerett setter.

<http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/Acallforamatoriumonthedevelopmentrobots.aspx>

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 7. oktober d.å. med spørsmål fra stortingsrepresentant Kåre Simensen om Norges bidrag når det gjelder rettslige utfordringer knyttet til utviklingen av avansert våpenteknologi.

Våpenteknologien er i rask utvikling. Samtidig er det folkerettslige rammeverket som regulerer bruken av våpnene i væpnede konflikter til dels av eldre dato. Dette betyr imidlertid ikke at rettstilstanden er uklar.

Grunnreglene i krigens folkerett om hvilke våpen og krigføringmetoder som kan anses lovlige, er bl.a. nedfelt i 1. tilleggsprotokoll til Genèvekonvensjonene av 1977. Disse bestemmelsene ble utformet på et tidspunkt da våpenteknologien var en helt annen enn i dag. Konsepter som digital krigføring eller autonome våpen eksisterte ikke. Da regelverket ble utformet, var imidlertid statene klare over at våpenteknologien ville utvikle seg. Mange av reglene er derfor

generelt utformet, nettopp for å kunne tilpasse seg endringer i krigføringen.

Det er likevel på det rene at den kontinuerlige utviklingen innenfor våpenteknologi reiser enkelte kompliserte rettsspørsmål, for eksempel når det introduseres større grad av automatikk eller 'robotisering'. Det er imidlertid helt klart at reglene i krigens folkerett også gjelder fullt ut for ny våpenteknologi. Utfordringen vil ligge i hvordan vi anvender de gjeldende reglene på de nye våpnene eller krigføringemetodene.

Jeg vil for øvrig bemerke at det ikke er uvanlig at det oppstår spørsmål om hvordan folkeretten skal anvendes på nye våpen. Dette må på vanlig måte løses gjennom tolkning av det eksisterende rettslige rammerverket. Det er også viktig og hensiktsmessig å diskutere disse rettslige problemstillingene i internasjonal sammenheng. Det er nettopp slik folkeretten og sedvaneretten kan utvikles. Slike diskusjoner pågår allerede i dag, for eksempel innenfor cyberdomenet, bruken av ubemannede luftfartssystemer (UAV/ 'droner') og autonome våpen. Når det gjelder sistnevnte våpen, er dette

også for tiden tema i pågående møter i Genève innenfor rammen av FN-konvensjonen om enkelte Konvensjonelle Våpen (1980), der Norge deltar.

Stortingsrepresentanten nevner i sitt brev et forslag fra FNs høykommissær om å erklære et eventuelt moratorium mot «Lethal Autonomous Robotics». Dette vil etter min mening være lite hensiktsmessig, blant annet fordi det i dag er svært uklart hvordan begrepet skal forstås og avgrenses. Det er pr. i dag heller ikke utviklet teknologi som kan tenkes å falle inn under et slikt begrep.

Når det gjelder hva regjeringen kan gjøre for å bidra til å sette rammer for den internasjonale forsvarsindustri, vil jeg påpeke at Norge, foruten å praktisere et strengt regime for eksportkontroll av forsvarsmateriell, også er pålagt å foreta en folkerettslig vurdering av alle nye våpen eller krigføringemetoder som Forsvaret vurderer å anskaffe. Alle statsparter til Genève-konvensjonene har en slik plikt. En slik rettslig vurdering bidrar til en strengere regulering av internasjonal våpenhandel.

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 14. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvilke kommuner har utarbeidet lokale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner, og hvilke initiativ vil statsråden ta for at de kommuner som ikke har slike planer, utarbeider lokale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner?»

Svar:

En stor del av det aktuelle tjenesteapparatet når det gjelder å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner er kommunenes ansvarsområde. Kommunale eller interkommunale handlingsplaner er et viktig verktøy for å styrke og samordne den kommunale innsatsen på dette området. De regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTSene) skal bidra til utvikling og implementering av kommunale handlingsplaner. RVTSene ser arbeidet med utvikling av kommunale handlingsplaner i sammenheng med øvrige tiltak RVTSene har ansvaret for på dette området, inkludert kompetanseheving og nettverksarbeid. Som en stimulans og pådriver for at kommunene setter temaet på dagsorden ble det høsten 2013 lansert

en nettbasert veileder for utvikling av kommunale handlingsplaner. Veilederen er utviklet av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) og RVTSene, på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. I den nye veilederen blir sammenhengen mellom pliktene kommunene har etter Lov om kommunale krisesentretilbud og nytteverdien av å organisere arbeidet gjennom kommunale eller interkommunale handlingsplaner understreket. Regjeringen har oppfordret politirådene, som er et samarbeid mellom politi og kommune, til å sette vold i nære relasjoner på dagsorden. Evalueringen av politirådene fra 2014 viser at mange politiråd har vold i nære relasjoner som tema for sitt arbeid og flere politiråd planlegger å inkludere vold i nære relasjoner som tema i framtiden. Politirådene kan være en pådriver for utviklingen av kommunale handlingsplaner på dette området. Den 14. november 2014 avholder departementet en konferanse med fokus på samordning og samarbeid i arbeidet mot vold i nære relasjoner. Konferansens formål er å vise fram og spre gode modeller for samarbeid og samordning i arbeidet mot vold i nære relasjoner. En viktig målgruppe for konferansen er kommunene og utvikling

av kommunale handlingsplaner er et av hovedtemaene for konferansen. Helsedirektoratet har inkludert spørsmål om kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner i kommunenes rapportering om psykisk hel-

searbeid i kommunene (IS-24). Resultatene fra denne rapporteringen vil være klar innen utgangen av året og vi vil da ha en oversikt over hvor mange og hvilke kommuner som har en slik handlingsplan.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 15. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Ulike forskere og journaliser retter søkelys på hvordan Tyrkia siden den syriske borgerkrigen startet, har bidratt med logistisk og finansiell støtte til alle elementer av den syriske opposisjonen, samt tillat grupper å krysse grensen og bruke tyrkisk territorium for å omorganisere seg etter angrep i Syria.

Kan utenriksministeren avkrefte eller bekrefte at vår allierte Tyrkia har bistått IS direkte eller indirekte, og vil utenriksministeren ta opp disse forholdene med Tyrkia, og vil han ta dem opp i NATO?»

BEGRUNNELSE:

Flere fremtredende forskere og journalister har rettet søkelyset på hvordan Tyrkia siden den syriske borgerkrigen startet for tre år siden, har bidratt med logistisk og finansiell støtte til alle elementer av den syriske opposisjonen, samt tillat grupper å krysse grensen og bruke tyrkisk territorium for å omorganisere seg etter angrep i Syria. Med et mål om regimeskifte i Syria har Tyrkia vendt et blindt øye til noen av gruppenes brutale taktikk, radikale ideologier og store ambisjoner. Vise-president Biden fremsatte også lignende anklager på torsdag, men beklaget i går og påpekte at han ikke mente å argumentere for at Tyrkia har understøttet ISIL.

Like fullt er det stadig rapporter om at ISIL-krigere krysser grensene til Tyrkia, selv om dette er vanskelig gjort den siste tiden. Tyrkia er vår nære allierte og det er vårt ansvar å undersøke dem og eventuelt ta opp disse spørsmålene.

Svar:

Konflikten i Syria er svært alvorlig og kompleks. Den forårsaker enorme lidelser for den syriske befolkningen, bryter ned samfunnsstrukturer og gir rom

for fremvekst av ekstremistiske bevegelser. ISIL er ikke bare en trussel for Syria og Irak, men også for nabolandene, regionen og det internasjonale samfunnet. Dette har nylig vært drøftet under FNs generalforsamling, i NATO, i Europarådet og i en rekke bilaterale sammenhenger. På NATOs toppmøte i Wales i september var situasjonen i Irak og Syria en sentral sak. Alliansen var samstemt i fordømmelsen av ISIL, og uttrykte sterk bekymring for situasjonen. I kommunikeet fra toppmøtet fordømte man på det sterkeste det man omtalte som ISILs voldelige og feige handlinger. Dette er en felles holdning hos alle allierte land. Vi har kontakt med Tyrkia om denne konflikten både bilateralt og multilateralt. I dialog med Tyrkia og andre land i regionen har vi tatt opp hvordan fremveksten av fremmedkrigere må bekjempes, og drøftet hvordan ISILs fremmarsj kan stanses. I en nylig samtale jeg hadde med Tyrkias utenriksminister Mevlüt Çavusoglu bekreftet han at Tyrkia vil bidra aktivt i bekjempelsen av ISIL. Dette er viktige signaler som jeg tar på alvor. Vi må heller ikke glemme at konflikten har påført alle Syrias naboland tunge byrder i form av store flyktningestrømmer. Tyrkia har ifølge FN tatt imot om lag 1 million flyktninger fra Syria, trolig er tallet høyere. ISILs ualmennelig brutale fremferd har bidratt til at det internasjonale samfunnet har samlet seg til innsats mot grupperingen. Det viste blant annet Sikkerhetsrådets møte om Irak 19. september og vedtaket av sikkerhetsrådsresolusjon 2178 om fremmedkrigere. Resolusjonen er bindende for alle FNs medlemsland og oppfordrer blant annet medlemslandene til å kriminalisere fremmedkrigervirksomhet og organisering og finansiering av slik virksomhet, og å øke innsatsen for å forebygge voldelig ekstremisme.

SPØRSMÅL NR. 32**Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 15. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Det har over mange år vært et problem med rot i medlemsregisteret til Den norske kirke. I tillegg oppleves prosedyren for utmelding som tungvint. Problemet er nylig adressert gjennom opprettelsen av nettsiden Utmelding.no der ca. 5 000 personer har benyttet nettløsningen for utmelding, en løsning som Dnk og departementet ikke aksepterer som gyldig utmelding.

Vil statsråden ta initiativ for å etablere en enkel, nettbasert løsning for utmelding og sørge for at ingen feilaktig står oppført som medlem av Dnk?»

Svar:

For medlemmer i Den norske kirke som ønsker å melde seg ut av kirken, kreves det etter kirkeloven § 3 nr. 8 skriftlig melding som alternativ til personlig henvendelse til kirkebokføreren. Forskrift 4. januar 2006 nr. 6 om innmelding i og utmelding av Den norske kirke utfyller loven, og etter § 2 er kravet i dag at melding om utmelding skal være underskrevet og dattert av den som melder seg ut. Det er ikke lagt særlig til rette for elektronisk utmelding, men etter gjelden-

de regelverk er det gyldig at et undertegnet dokument scannes og sendes på e-post til Kirkerådet eller til det lokale kirkekontoret.

En eventuell nettbasert løsning for utmelding fra Den norske kirke forutsetter, slik jeg ser det, at det stilles krav til den elektroniske meldingen som autentiserer avsenderen og meldingens innhold. Det er opp til kirken og ethvert tros- og livssynssamfunn selv å utvikle løsninger som ivaretar sikker identifi-sering av medlemmet. Jeg vil gjerne ha en dialog med kirken for å finne en tilfredsstillende løsning.

Ordningen med skriftlig melding som alternativ til personlig henvendelse ved utmelding fra Den norske kirke er for øvrig helt i samsvar med ordningen for utmelding fra andre trossamfunn. Reglene om medlemskap og tilhørighet i Den norske kirke må sees i sammenheng med lovreguleringen av disse forholdene for andre tros- og livssynssamfunn. Også spørsmålet om nye regler og rutiner for elektronisk inn- og utmelding i Den norske kirke bør sees i sammenheng med regulering av inn- og utmelding av tros- og livssynssamfunn generelt.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen****Besvart 17. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Jeg viser til oppslaget i Dagens Næringsliv den 3.10.14 hvor statssekretær Hauge sier at ASD har gjort en vurdering av at forslaget om å øke muligheten for midlertidig ansettelser ikke vil stride mot EØS-regler.

Kan statsråden utdype disse vurderingene og gjøre Arbeids- og sosialdepartementets EØS-rettslige gjennomgang tilgjengelig for Stortinget, og vil statsråden sørge for at høringsinstansene får seg forelagt denne sentrale problemstillingen før det fremmes en lovproposisjon?»

Svar:

Saken gjelder forholdet mellom vikarbyrådirektivet (EU-direktiv 2008/104/EF) og de norske reglene om

innleie fra bemanningsforetak. Vikarbyrådirektivet fastslår at restriksjoner på innleie kun kan begrunnes i «allmenne hensyn», herunder særlig hensyn til beskyttelse av de innleide arbeidstakerne, krav til helse og sikkerhet på arbeidsplassen eller i behovet for å sikre et velfungerende arbeidsmarked og forebygge misbruk.

Arbeidsmiljøloven begrenser adgangen til slik innleie på samme måte som for midlertidig ansettelse; det skal foreligge et midlertidig behov. I forbindelse med innlemmelsen av direktivet i EØS-avtalen i 2012, kom daværende regjering, med støtte av et flertall i Stortinget, til at disse innleiebegrensningene kunne videreføres. De er begrunnet i allmenne hensyn, og sentrale hensyn som ble nevnt var ønsket om størst mulig utbredelse av faste ansettelser, topartsrelasjoner i det

norske arbeidslivet og symmetri i adgangen til innleie og adgangen til midlertidig ansettelse for å motvirke at innleie brukes istedenfor direkte ansettelser.

I forbindelse med høringsforslaget om en utvidelse av adgangen til midlertidig ansettelse, har mitt departement gått gjennom temaet på nytt på bakgrunn av at det ikke foreslås å utvide adgangen til innleie tilsvarende som for adgangen til midlertidig ansettelse. Konklusjonen er at forslagene ikke er i strid med EØS-avtalen. Vurderingene som ble gjort i 2012 står seg fortsatt, og dette fremkommer av høringsnotatet.

Hovedbegrunnelsen er den samme som tidligere, nemlig ivaretagelse av et arbeidsmarked med hovedvekt på faste, direkte ansettelser og først og fremst to-

partsforhold. Å utvide innleieadgangen til å gjelde tilsvarende en generell adgang til midlertidig ansettelse, vil ikke understøtte en slik hovedregel. Høringens forslag om en begrenset oppmyking av reglene om midlertidig ansettelse vil ikke svekke begrunnelsen for de restriksjonene vi har på innleie. I tillegg vil jeg nevne at tariffbundne virksomheter dessuten kan inngå lokal avtale om innleie uten at vilkårene for midlertidige ansettelser er oppfylt. Reell forskjell i adgangen til innleie og midlertidig ansettelse vil i mange tilfeller ikke bli så stor.

Den helhetlige gjennomgangen av spørsmålet vil Stortinget få gjennom den planlagte lovproposisjonen om saken når den kommer.

SPØRSMÅL NR. 34

Innlevert 7. oktober 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 14. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre at alle barn som kan omfattes av engangsløsningen for asylbarn som trådte i kraft 1. juli 2014 ikke har blitt, eller nå blir sendt ut av landet, uavhengig av om de har fremmet en omgjøringsbegjæring eller ikke, og har eller vil i så fall statsråden instruere utlendingsforvaltningen om at de må informere barnefamiliene om muligheten til å søke på engangsløsningen?»

BEGRUNNELSE:

Under trontaledebatten sa Justisministeren at:

«[...] så var det påstanden om at disse som nå sendes ut, ikke får prøvd saken sin i forhold til engangsløsningen. Det er ikke riktig, det er UNE som i hver enkelt sak vurderer hvorvidt de vil falle innenfor eller utenfor, og om det utsettes på den bakgrunn.»

I rundskrivet G-03-2014 fra justisministeren til utlendingsforvaltningen står det imidlertid at «utlendingsforvaltningen skal ikke på eget initiativ gjenoppta saker hvor det foreligger endelig vedtak; utlendinger må på egen hånd fremme en anmodning om å omgjøre endelig vedtak for at saken skal behandles etter forskriften § 8-13.

Svar:

Jeg vil først understreke at det klare utgangspunktet fremdeles er at utlendinger som har oversittet utreise-

fristen etter endelig avslag på søknad om asyl, skal reise ut av landet på eget initiativ. Dersom de ikke gjør dette, må de påregne å bli uttransportert av norsk politi. Utlendingsnemnda behandler alle klagesaker og begjæringer om omgjøring etter det til en hver tid gjeldende regelverk. Den såkalte engangsløsningen for lengeværende barn innebærer at det med virkning fra 1. juli i år ble innført en ny, midlertidig hjemmel for opphold til enkelte grupper av barn med lang botid i Norge og deres familier. Alle barnefamilier som på tidspunktet for engangsløsningens ikrafttredelse allerede hadde en sak til behandling, får følgelig saken sin behandlet i tråd med den nye forskriftsbestemmelsen. Det samme gjelder familier som senere har påklaget vedtaket eller bedt om omgjøring. Barnefamilier uten lovlig opphold som ikke har en sak til behandling hos utlendingsmyndighetene må imidlertid selv ta kontakt dersom de mener at de kan være omfattet av engangsløsningen. Også familier som er usikre på om de er omfattet kan be om opphold i henhold til engangsløsningen. Nye lov- og forskriftsbestemmelser på området gjøres kjent for allmennheten blant annet gjennom informasjon på utlendingsforvaltningens nettsider og eventuell omtale i media. Jeg vil ellers bemerke at det ikke kreves gebyr for å begjære vedtaket omgjort. Den enkelte sak behandles og utredes etter alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 8. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 17. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mange helsepersonell kjem til Noreg frå andre land for å arbeide i norsk helsevesen. I tillegg er mange norske medisinarstudentar utdanna i utlandet. Antibiotikabehandling er unik ved at det er den einaste behandlingsform som varierer frå land til land. Feil og unødvendig antibiotikabruk kan fremje utvikling med antibiotikaresistens i Noreg.

Kan helseministeren gjere greie for korleis Regjeringa vil sikre at ingen legar får praktisere i Noreg utan grundig innføring og opplæring i forsvarleg, norsk antibiotikabruk?»

GRUNNGJEVING:

I «Nasjonal strategi for forebygging av infeksjoner i helsetjenesten og antibiotikaresistens (2008-2012)» blei det grundig omtala den utfordringa som er med at helse- og dyrepersonell blir rekruttert frå utlandet, der det kan vere ein heilt annan praksis for bruk av antibiotika. Noreg har ein gunstig resistenssituasjon, der vi kan nytte billege og smalspektra antibiotika der andre land må nytte nye, resistens- drivande og også dyrare antibiotika.

Det er avgjerande for å hindre ei utvikling i Noreg med aukande problem med resistente bakteriar at vi har ein restriktiv bruk av antibiotika, og at antibiotikabruken går ned. Då trengs det gode system som sikrar at ingen legar får jobbe med pasientar i Noreg, utan at dei har fått grundig opplæring i fagleg korrekt antibiotikabruk, det gjeld både om ein skal arbeide på sjukehus, på sjukeheim, på legevakt eller som fastlege. Det må gjelde både vikarar og dei som arbeider i fast stilling. Vidare må det vere system som sikrar at feil føreskriving av antibiotika, må få konsekvensar.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for feil og unødvendig antibiotikabruk i Norge. Dette er en viktig problemstilling, som også har sammenheng med den økende antibiotikaresistensen som vi nå opplever globalt. For å motvirke denne økningen er det nødvendig med bredt tverrfaglig samarbeid mellom fagområdene folkehelse, dyrehelse, landbruk og miljø for å utvikle tiltak, både nasjonalt og internasjonalt. Tiltak rettet mot helsepersonell for å sikre god forskrivningspraksis for antibiotika, er blant disse.

I Norge jobber det helsepersonell med forskjellig utdanningsbakgrunn. Mange norske studenter velger å ta sin utdanning i utlandet, før de returnerer til Norge ved endt utdanning. Flere av disse vil, som representanten påpeker, kunne ha forskjellig tilnærming til forskrivning av antibiotika.

Før leger med utenlandsk utdanning kan få autorisasjon eller lisens i Norge, må de godkjennes av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK). Godkjenningsprosedyren varierer ut i fra utdanning og utdanningsland. Enkelte helsefaglige utdanninger i EØS-området, herunder medisin, er harmoniserte, hvor de har felles minstekrav som må oppfylles. Norske myndigheter er forpliktet av EØS-regelverket til å godkjenne disse utdanningene, uten å se nærmere på hva de faktisk inneholder. I disse tilfellene kan ikke norske myndigheter stille ekstra faglige krav, som obligatoriske kurs i antibiotikabruk, før disse gruppene med helsepersonell kan utøve yrket sitt i Norge.

Leger med utdanning fra land utenfor EØS-området blir godkjent basert på en helhetlig vurdering av om utdanningen er jevn god med norsk medisnutdanning. En slik vurdering av utdanningene vil imidlertid ikke avdekke forskjellige tilnærminger til antibiotikabruk.

Det er derfor arbeidsgivere som primært må ta ansvar for at de legene de tilsetter, har gode rutiner for bruk av antibiotika. Det er også mulig for arbeidsgivere å arrangere egne kurs eller opplæring om dette til de tilsatte, om de finner behov for dette. Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinjer for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, skal være styrende for hvordan tjenestene forholder seg til antibiotikabruk.

Bedre oversikt over legers forskrivningspraksis vil også være et viktig virkemiddel for å motvirke feil og unødvendig antibiotikabruk. En tverrfaglig ekspertgruppe nedsatt av fire departementer, herunder Helse- og omsorgsdepartementet, har nylig vist at det er store variasjoner mellom leger i Norge når det gjelder forskrivningspraksis for antibiotika. Ekspertgruppen har også foreslått konkrete tiltak som kan bidra til å redusere feil og unødvendig antibiotikabruk. Ett av disse tiltakene handler om å gi legene bedre oversikt over egen forskrivningspraksis. Forslaget vil bli vurdert av departementet på linje med de andre tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 36**Innlevert 8. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 22. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Eit tiltak i «Nasjonal strategi for forebygging av infeksjoner i helsetjenesten og antibiotikaresistens (2008-2012)» var å setje i verk pålegget til helseforetakene om avvikling av praksisen med å plassere pasientar i korridorane, for å hindre spredning av antibiotikaresistente bakterier.

Kan helseministeren gje ein oversikt over kva helseforetak og sjukehus som framleis har korridorpasientar, og kva pålegg og tiltak regjeringa vil setje i verk for å unngå ein slik smittesituasjon i norske sjukehus?»

Svar:

Jeg har forelagt stortingsrepresentant Kjersti Toppes spørsmål for de regionale helseforetakene, som i e-poster til Helse- og omsorgsdepartementet 20. oktober 2014 redegjør for situasjonen.

Helse Midt-Norge RHF

Sykehusene i Helse Midt-Norge følger utvikling i bruk av korridorplasser med fast monitorering og oppfølging. I 1. tertial 2014 var andel korridorpasienter 0,7 prosent, mot 1,5 prosent på landsbasis. Det tilstrebes ved alle sykehus at pasientforløpene ikke medfører behov for korridorplasser. Tiltak i kommunene er også viktig her.

St. Olavs Hospital har ikke korridorpasienter. Pasienter med antibiotikaresistens blir kontaktsmitteisolert i egnede lokaler. Orkdal sykehus har ukentlig korridorpasienter.

Helse Nord-Trøndelag har akkumulert for 2014 1,46 prosent korridorpasienter mot ca. 2 prosent i 2013. Aktiv bruk av distriktsmedisinske sentre og utbygging av kommunale øyeblikkelig hjelp-tilbud hindrer korridorpasienter.

I Helse Møre og Romsdal HF rapporteres det månedlig over korridorpasienter og iverksatte tiltak for å unngå dette. Andel korridorpasienter rapporteres som svært lav.

Helse Nord RHF

Sykehusene i Helse Nord har samlet sett en positiv utvikling i andel og antall korridorpasienter, i følge Norsk pasientregister. Andel korridorpasienter i 1. tertial 2014 var 1,2 prosent.

Nordlandssykehuset har fortsatt enkelte korridorpasienter. Pasienter med mistanke om smitte legges ikke på korridor, men i isolatsenger.

Helgelandsykehusets enheter rapporterer lavere andel korridorpasienter enn landsgjennomsnittet. Pasienter med mistanke om- eller verifisert smittsom sykdom isoleres i henhold til nasjonale retningslinjer.

Universitetssykehuset i Nord-Norge rapporterer positiv utvikling de senere år, selv om korridorpasienter fortsatt finnes, bl.a. fordi kommunene har begrenset mottak av utskrivningsklare pasienter. Pasienter med mistanke om infeksjon med resistente bakterier isoleres i henhold til godt etablerte rutiner. Det er ikke korridorpasienter i psykiatriske sengeposter.

Finnmarkssykehuset har hatt en stabil andel korridorpasienter de senere år, men under landsgjennomsnittet. Arbeidet med pasientforløp forventes å gi resultater med færre pasienter som venter på plass i kommunene. For pasienter som trenger å isoleres iverksettes tiltak umiddelbart.

Helse Vest RHF

Helse Vest hadde i 1. tertial 2014 største andel korridorpasienter med 1,8 prosent. Styret i Helse Vest RHF gjorde 18. juni 2014 vedtak om å innføre «nulltoleranse» for korridorpasienter fra 1. januar 2015. Sykehusene er i brev av 4. august 2014 bedt om å implementere vedtaket og gjøre nødvendige organisatoriske endringer for å avvikle bruk av korridorsenger. Styret har bedt om tilbakemelding på hvert styremøte.

Helse Sør-Øst RHF

Helse Sør-Øst hadde i 1. tertial 2014 1,5 prosent korridorpasienter. Fire sykehus/helseforetak (Diakonhjemmet sykehus, Oslo universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold og Sykehuset Innlandet) hadde lavere andel korridorpasienter enn regionen samlet sett. Styret i Helse Sør-Øst RHF mottar tertialrapporter for antall korridorpasienter i det enkelte helseforetak og andelen sykehusinfeksjoner.

Folkehelseinstituttet publiserte i mai 2014 for første gang data for et helt år (2013) fra Norsk overvåkingssystem for antibiotikaforbruk og helsetjenesteassosierte infeksjoner (NOIS). Slik helårsovervåking forventes å bidra til bedre mulighet for helseforetakene til å bedre pasientsikkerheten. Det opplyses at det fra fagområdene lenge har vært ønsket en kontinuerlig registrering av sykehusinfeksjoner.

Samlet sett gjøres det i spesialisthelsetjenesten et betydelig arbeid for å redusere bruken av korridorsenger. De opplysninger som gis fra de regionale helseforetakene viser imidlertid klar variasjon mellom helseregionene, og ikke minst mellom de enkelte

sykehusene. Flere sykehus har et forbedringspotensiale, mens andre har lykket godt i arbeidet med å redusere bruken av korridorsenger. Som det opplyses fra flere hold er godt samarbeid med kommunene ett viktig virkemiddel.

Jeg vil understreke betydningen av vedvarende oppmerksomhet om å redusere bruken av korridor-

senger og annet arbeid for å hindre sykehusinfeksjoner. Nasjonale retningslinjer kan også være til hjelp i dette arbeidet. Utviklingen i andel korridorpasienter følges kontinuerlig av Helsedirektoratet gjennom Norsk pasientregister.

SPØRSMÅL NR. 37

Innlevert 8. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 15. oktober 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«H/FrP regjeringen lovet å videreføre samarbeidsavtalen med aktører innen helse og velferd. (Frivillighet Norge, VIRKE, Idéelt nettverk og KS bedrift).

Vil statsråden sikre at samarbeidsavtalen med de ideelle følges på en god måte av regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

I forrige periode var både Frp og H positive til å få til en samarbeidsavtale med ideell sektor. FrP fremmet til og med et Dok. 8. forslag om en samarbeidsplattform, og den rød/grønne regjeringen satte etterhvert ned et samarbeidsforum, og lagde en samarbeidsavtale med ideelle aktører på helse og velferdsfeltet. I henhold til avtalen skulle det være møter hver 6. måned.

Nå sliter de ideelle aktørene med å få den nye regjeringen i tale. Dialogmøtene som skal være hver 6. måned i henhold til avtalen, er ikke avholdt under H/FrP regjeringen. KrF mener det er viktig at regjeringen er i aktiv dialog med ideell sektor, for å sikre at

disse aktørene kan være en viktig del av velferdssammenfunnet i fremtiden.

Svar:

Jeg er helt enig med KrF om viktigheten av aktiv dialog med ideell sektor, og kan bekrefte at regjeringen vil følge opp samarbeidsavtalen med de ideelle. Regjeringen mener at mange av de ideelle tjenesteleverandørene innenfor helse- og sosialsektoren har høy kompetanse, gode fagmiljøer og andre positive særtrekk som gjør dem til viktige samarbeidspartnere for det offentlige. Vi ønsker derfor å videreutvikle samarbeidet med ideell sektor om leveranser av helse- og sosialtjenester, bl.a. gjennom å styrke den eksisterende samarbeidsavtalen med Hovedorganisasjonen Virke, Frivillighet Norge, Ideelt nettverk og KS Bedrift. Vi jobber nå med å finne gode tiltak som kan bedre de ideelle tjenesteleverandørenes rammebetingelser, og vil i den forbindelse gjennomføre et møte med de ideelle i løpet av november for å få innspill til aktuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 38**Innlevert 9. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 16. oktober 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Barn og unge under 18 år begår mellom 30-50 pst. av alle seksuelle overgrep mot barn, noe som er svært høye tall. Det betyr at mange overgripere er barn og har et ekstra behov for oppfølging for å hindre gjentakelse. Norge har ikke egne behandlingshjem for barn som begår seksuelle overgrep, og sendes derfor på institusjoner sammen med barn som har vært utsatt for overgrep.

Har statsråden planer om å opprette et eget behandlingshjem for barn som selv er overgripere, og når vil dette i tilfelle opprettes?»

BEGRUNNELSE:

Det foreligger lite forskning i Norge vedrørende omfanget av hvor mange unge overgripere det er i Norge som begår seksuelle overgrep. Det foreligger imidlertid en del internasjonal forskning på området. Det estimeres, at unge begår 20 pst. av voldtekter, og mellom 30 og 50 pst. av seksuelle overgrep mot barn. Disse tallene er fra 1980-tallet, men en dansk studie fra 2005 viser at andelen i Skandinavia ligger på det samme nivået. Dette er alarmerende høye tall, spesielt med tanke på at vi vet at barn som selv er overgripere blir plassert på institusjon med andre barn som har blitt utsatt for overgrep. Dett er helt uholdbart og må oppheves snarest. Barn som er overgripere må få et godt tilbud for å sikre at de ikke fortsetter med dette i voksen alder. I tillegg må det sikres mer forskning på området slik at det sikres målrettede tiltak. Både Sverige og Danmark har egne behandlingshjem for barn som begår seksuelle overgrep, henholdsvis Off Clinic og Januscenteret. Norge bør opprette slikt behandlingshjem, både for å drive behandling, metodeutvikling og vitenskapsinnsamling på området.

Svar:

Jeg vil først takke representanten Ropstad for å løfte opp et viktig tema som vi har for lite kunnskap om i dag. Dette er et spørsmål som ligger i skjæringspunktet mellom mitt og helse- og omsorgsministerens ansvarsområde, derfor har jeg vært i kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet i denne saken.

Ifølge Helsedirektoratet har vi per i dag ikke tilstrekkelig kunnskap i Norge om den behandling som

tilbys barn som selv er overgripere. Det er derfor behov for en gjennomgang av hvilke behandlingstilbud som finnes, herunder kvaliteten på tilbudet. Blant annet vil erfaringene fra Betanien BUP i Bergen, som gir behandling til denne gruppen i dag, vurderes nærmere.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet gitt Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) i oppdrag å lage en oversikt over, og gi en vurdering av, dagens behandlingstilbud til barn og ungdom som er utsatt for vold og seksuelle overgrep, samt for unge voldsutøvere og overgripere. Denne skal etter planen ferdigstilles i 2015. Ambisjonen er å nå fram tidlig til barn med overgrepssatferd, og gi hjelp som kan skape varig endring.

Jeg avventer nå kartleggingen fra NKVTS før det kan tas stilling til hvordan behandlingstilbudet for barn som er overgripere bør utformes.

Jeg viser for øvrig til at Helsedirektoratet arbeider med en rapport som omhandler behovet for nye nasjonale tjenester innenfor fagområdet psykisk helsevern. Unge overgripere er en av gruppene som vil bli omtalt i dette arbeidet. Rapporten skal etter planen oversendes Helse- og omsorgsdepartementet 1. november i år.

Familievernnet er i ferd med å bygge opp tilbud som inkluderer barn og unge som utøver vold. Når det gjelder de yngre barna (særlig de under 12 år) som ennå ikke har utviklet alvorlige volds- og aggresjonsproblemer, kan familievernnet tilby ulike tiltak rettet mot foreldrene og familien. I tilfeller hvor ungdommer over 12 år har utviklet et volds- og aggresjonsproblem, er det nødvendig med tiltak som mer aktivt involverer den unge.

Alternativ til Vold (ATV), som har lang erfaring fra arbeid med unge voldsutøvere, er en sentral samarbeidspartner og bidragsyter for familievernnet i dette arbeidet.

Regjeringen har i budsjettet for 2015 styrket familievernnet med 15 millioner kroner. Tidlig hjelp og forebygging er viktig for familiene. Styrkingen av familievernnet vil gjøre det mulig å forsterke det forebyggende arbeidet, og gi hjelp til flere voldsutsatte familier og familier som lever med høyt konfliktnivå.

SPØRSMÅL NR. 39**Innlevert 9. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 21. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«I regjeringens forslag til statsbudsjett foreslås det omfattende kutt i barnetillegget til de uføre som har lavest inntekt, men det lar seg ikke gjøre å lese fra budsjettet hvor mange som blir fattigere av regjeringens forslag.

Kan statsråden redegjøre for hvor mange uføre som rammes av kuttet, hvor mange barn som rammes, hvor mange barn de forskjellige familiene som i dag mottar barnetillegg har, hva som blir gjennomsnittlig kutt for uføre med fullt barnetillegg og hvor stort kuttet blir for de som rammes hardest?»

BEGRUNNELSE:

I en sak fra 2010 viser VG til at det er nær 16 000 uføre som får barnetillegg. Av disse mottar 8088 uføre tillegg for ett barn, 4986 uføre mottar tillegg for to barn, 1941 uføre mottar tillegg for tre barn og 832 uføre mottar tillegg for fire eller flere barn.

I 2008, året tallene stammer fra, ville et kutt i barnetillegget, slik regjeringen nå har foreslått, rammet minst 27 000 barn av uføre. Stortinget har behov for oppdatert informasjon for å ha tilstrekkelig grunnlag til å vurdere konsekvensene av regjeringens forslag.

Svar:

Regjeringen foreslår å erstatte det behovsprøvde barnetillegget i dagens uførepensjonsordning med et nytt standardisert tillegg i den nye uføretrygden fra 2016. Det foreslås en overgangsordning for personer som mottar behovsprøvd barnetillegg ved utgangen av 2015, der det nominelle barnetillegget pr. 31.12.2015 trappes ned til $\frac{3}{4}$ i 2016, $\frac{1}{2}$ i 2017 og $\frac{1}{4}$ i 2018. Fra 2019 vil alle ha et nytt standardisert barnetillegg.

Det er flere problemer med dagens barnetillegg. Det gir i mange tilfeller dårlige insentiver til å være i/ komme tilbake i arbeid. For uførepensjonister som tidligere har hatt lav inntekt og som forsørger flere barn, vil barnetillegget utgjøre en høy andel av samlet ytelse. Samlet kompensasjonsgrad vil kunne bli høy, og i en del tilfeller bli høyere enn tidligere inntekt eller den inntekten mottakerne ville kunne ha oppnådd i arbeid. Uførepensjonister med forsørgingsansvar er stort sett yngre personer. Med dagens behovsprøvde barnetillegg, kan det være vanskelig å

motivere denne gruppen til å forsøke seg i arbeid igjen eller øke arbeidsinnsatsen.

Å ha felles regler for barnetillegg for arbeidsavklaringspenger og uføretrygd vil gjøre at det ikke lenger vil være økonomisk lønnsomt for enkelte å komme raskest mulig over på uføretrygd. Dagens regelverk for behovsprøving er dessuten svært komplisert. Avkortingsreglene er nærmest umulig å sette seg inn i for den enkelte stønadsmottaker, og regelverket er vanskelig å administrere for Arbeids- og velferdsetaten. Innføringen av ny uføretrygd med løpende justering av uføreytelsen ved endringer i arbeidsinntekt, vil gjøre det enda mer krevende for etaten å utmåle riktig behovsprøvd barnetillegg til enhver tid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har anslått at det ved utgangen av 2015 vil være 19 140 uføretrygdede som mottar behovsprøvd barnetillegg og om lag 26 280 uføretrygdede med barn som ikke vil ha barnetillegg. Om lag 1100 av de som mottar behovsprøvd barnetillegg i dag har barnetillegg på nivå med det nye standardiserte tillegget eller lavere pr. barn. Dette betyr at i overkant av 18 000 uføretrygdede vil få et lavere barnetillegg med den nye ordningen.

Det er videre lagt til grunn at uføretrygdede vil motta behovsprøvd barnetillegg for om lag 34 800 barn ved utgangen av 2015. For om lag 1 920 av disse barna vil barnetillegget være på nivå med det nye standardiserte tillegget eller lavere. Dette innebærer at for om lag 32 900 barn vil barnetillegg bli lavere fra 2016.

Dagens behovsprøvde barnetillegg utgjør uavkortet 0,4 G pr. barn pr. år. Med dagens grunnbeløp utgjør dette 35 348 kroner pr. barn pr. år. Maksimal reduksjon pr. barn fra 2019 når overgangsperioden er avsluttet vil være 28 328 kroner med dagens grunnbeløp. Omregnet med grunnbeløpet for 2019 vil denne reduksjonen bli noe høyere.

Mottaker av behovsprøvd barnetillegg har i dag i gjennomsnitt 1,82 barn hver.

Gjennomsnittlig barnetillegg er anslått til 30 130 kroner pr. barn ved utgangen av 2015. Dette barnetillegget vil bli erstattet med nytt standardisert tillegg på 7 020 kroner pr. år når ordningen er fullt innfasert. Gjennomsnittlig reduksjon i barnetillegget vil da være 23 110 kroner pr. barn beregnet med dagens grunnbeløp.

SPØRSMÅL NR. 40**Innlevert 9. oktober 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 20. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Når vil det kome ei sak til Stortinget om nødvendige regelendringar for ei meir fleksibel pleiepengeordning, og vil endringane inkludere retten til pleiepengar for barn med varig alvorleg sjukdom, samt endring av graderte pleiepengar, slik at foreldre sjølv kan gradere opp til 20 % og ikkje berre opp til 50 %, som er regelen i dag?»

GRUNNGJEVING:

Underteikna er kjend med at regjeringa er i gong med å gjennomgå regelverket for pleiepengar etter kapittel 9 i folketrygdlova, som er å kompensere for tapt arbeidsinntekt for yrkesaktive foreldre ved barn sin sjukdom.

Pleiepengeordninga slik den blir praktisert i dag er ikkje god nok, og fleire som tidlegare har motteke pleiepengar mist denne retten etter ei innstramming i 2006. Hovudregelen blei då at det ikkje skal utbetalast pleiepengar ved varig pleiebehov. Dette gjeld sjukdomar med venta lengd over to år og gir dermed ikkje foreldra rett til pleiepengar, med mindre dei kjem inn under dei strengje unnataksparagrafane. Det har gjort situasjonen til mange familiar svært vanskelig og mange som hadde innvilga pleiepengar mist rett til stønaden.

Ei urimeleg pleiepengeordning er også noko som statsråd Robert Eriksson har teke opp i Stortinget tidlegare. I Innst. 175 S (2012-2013) fremja Frp eit forslag om nødvendige lovendringar innan utgangen av mai 2013, slik at:

- pårørende med svært alvorleg sjuke barn automatisk får innvilga pleiepengar når dei legg fram helseerklæring og tilråding frå legespesialist
- omgrepet «varig ustabil» blir fjerna frå lovverket
- retten til pleiepengar blir sjølv beholden om barnet i periodar kan delta i barnehage, skule, eller skulefritidsordning (SFO).

I regjeringsplattforma står det også at regjeringa vil reformere ordningane med omsorgslønn og pleiepengar for foreldre med sjuke og funksjonshemma barn som oppfølging av Kaasa-utvalets innstilling. Noko som vil innebere at rettane til desse hardt prøvde familiane vil bli styrkte og meir fleksible.

Svar:

Stortingsrepresentanten spør meg om når ei sak om endringar i pleiepengeordninga kan vere venta til Stortinget. Eg viser til mitt svar på skriftleg spørsmål frå stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad nr. 1239 (2013-2014), kor han tok opp det same temaet. Regjeringa tek sikte på å sende forslag til ei betre og meir føremålstenleg pleiepengeordning på høyring våren 2015. Deretter skal høyringsinstansane få tid til å vurdere forslaga og kome med innspel. Ein lovproposisjon til Stortinget kan vere venta i rimeleg tid etter at høyringsrunden er avslutta. Kva slags endringar vi vil foreslå, vil eg ikkje føregripe på noverande tidspunkt. Alle dei forholda stortingsrepresentanten nemner vil bli vurderte i utgreiingsarbeidet som mitt departement no er i gang med.

SPØRSMÅL NR. 41**Innlevert 9. oktober 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 20. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Tysdag 9. september vedtok FNs generalforsamling ei fråsegn om å få på plass eit juridisk rammeverk for restrukturering av gjeld. I tida framover vil det gå føre seg forhandlingar om korleis dette rammeverket skal utformast.

Korleis vil Noreg følgje opp dette arbeidet i FN?»

GRUNNGJEVING:

Tysdag 9. september presenterte G77 og Kina eit framlegg til fråsegn om å «etablere eit multilateralt rammeverk for restrukturering av statsgjeld, med eit mål om å auke effektivitet, stabilitet og føreseielegheit i det internasjonale finanssystemet. Eit slikt rammeverk vil kunne sikre meir føreseielegheit for både kreditorar og land i krise, og er såleis eit godt og viktig tiltak for økonomisk utvikling i fattige land. Framlegget kom i kjølvatnet av avgjersla frå ein amerikansk domstol om å gje medhald til investeringsfondet NML Capital som hadde saksøkt Argentina for gjeld dei kjøpte opp då landet var i krise. Avgjersla har blitt kritisert av ei rekke verdsleiarande økonomar, mellom andre Robert Solow, Branko Milonovic og Dani Rodrik, som har åtvara mot konsekvensane av avgjersla for framtidige gjeldsstrukturer for fattige land i krise.

Fråsegna vart driven fram av utviklingslanda, og vart vedteken med eit fleirtal på 124 land. Mellom dei 11 landa som stemte mot var det kun rike, industrialiserte land som USA, Australia og Japan. I likskap med 41 andre land stemte Noreg fråhaldande.

Ettersom fråsegna ikkje oppnådde konsensus, er det ei fare for at arbeidet for å få på plass det juridiske rammeverket ikkje får støtte frå tunge aktørar som USA. Difor er det viktig at Noreg, som eit rikt, vestleg kreditorland, engasjerer seg i forhandlingane og fungerer som brubyggjar i arbeidet for å få på plass det som kan bli eit historisk gjennombrut for å løyse statlege gjeldskriser.

Det har lenge vore tverrpolitisk semje om at gjeldsslette er eit riktig tiltak for å skape økonomisk vekst, og Noreg har vore eit føregangsland på dette feltet. I Sundvolden-fråsegna står det at regjeringa vil «bidra til gjeldsslette for fattige land gjennom både internasjonale og bilaterale avtaler,» og Utanriksdepartementet støttar for tida eit prosjekt i FN-konferansen for handel og utvikling som utarbeider eit framlegg til ein internasjonal gjeldsslettemekanisme. I tillegg vil Noreg leie planlegginga av Finansering for Utviklingskonferansen, som vert halden i Addis

Abeba sommaren 2015, der gjeldsrestrukturering er ein av seks hovudpillarar.

Det er altså tre prosessar i FN som Noreg er meir eller mindre involvert i kva gjeld gjeldsrestrukturering. Med tanke på målet om samstemt politikk bør Noreg tale med éi røyst i desse prosessane og jobbe for at arbeidet vert samla og munnar ut i éin ny mekanisme.

Svar:

Internasjonalt arbeid med restrukturering av statsgjelda til utviklingsland har fått auka merksemd det siste halvåret. Det er særskilt rettssaka i New York om fordringane som enkelte private kreditorar har overfor Argentina, og krav om tilbakebetaling og likehandsaming, som har ført til at dette er sett på dagsordenen.

Saka har vist at gjeldssituasjonen til statar kan få globale følgjer dersom det internasjonale regelverket ikkje i tilstrekkeleg grad er i tråd med sentrale og vedtekne prinsipp for restrukturering. I verste fall kan dommen i New York føre til at långjevarar ikkje ønskjer å ta del i ordna, koordinerte gjeldsoperasjonar. Dette ville vere svært uheldig.

Gjennom resolusjonen om eit juridisk rammeverk for restrukturering av statsgjeld har dei såkalla G77-landa og Kina skapt eit handlingsrom for å drøfte manglane i det noverande systemet. Dette handlingsrommet er dessverre avgrensa. Nokre land meiner at det noverande systemet er meir eller mindre tilstrekkeleg, eller at ad hoc-løysingar fungerer godt nok.

Andre meiner at arbeidet med eit juridisk bindande rammeverk vil ha negativ innverknad på finansmarknadane. Tunge kreditorland ønskjer ikkje at det vert etablert nokon sjølvstendig internasjonal mekanisme for restrukturering av statsgjeld. Fleire av dei sentrale kreditorlanda ville truleg ha vore imot den vedtekne resolusjonen, nesten utan omsyn til ordlyd. For andre medverka ordlyden til at dei røysta imot.

Resolusjonen vart fremja med stort hastverk og utan nemneverdig konsultasjon. Delar av teksten var urealistisk. Långjevarane vart ikkje godt nok involverte i prosessen. Det fanst ikkje noko grunnlag for konsensus. Noreg valde derfor å avstå frå å røyste.

Noreg støttar arbeidet med å kome fram til eit meir omfattande rammeverk for restrukturering av statsgjeld enn det vi har i dag. Noreg vil medverke til å finne løysingar som kan lette situasjonen for land med meir gjeld enn dei kan handsame. Vi har inngått

ein treårig avtale med FNs hovudorgan for handel og utvikling, UNCTAD, som har oppretta ei ekspertgruppe for dette føremålet.

Noreg har fått i oppgåve å førebu Finansiering for utvikling-konferansen i Addis Abeba i juli 2015. Her ønskjer Noreg å medverke til konsensus om ein fram-

tidsretta utviklingsagenda. Vi vil vidareføre støtta til eit meir omfattande rammeverk for restrukturering. Noreg vil fremje eigne synspunkt, samstundes som vi vil arbeide for ein konsensusorientert prosess og eit konstruktivt forhandlingsklima.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 10. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 31. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å utvide pågående forsøk med stemmerett for 16- og 17-åringer til å omfatte valgbarheten?»

BEGRUNNELSE:

20 kommuner er invitert til å delta i forsøk med nedsatt stemmerettsalder ved kommunestyrevalget i 2015. Forsøket er en oppfølging av tidligere forsøk som ble gjennomført ved kommunevalget i 2011. Nytt forsøk gjennomføres for at en skal få erfaring fra flere valg og flere kommuner. Forsøket åpner imidlertid ikke for endringer i valgbarhetsalderen, som fortsatt vil være 18 år. Valgbarhet er i dag knyttet til stemmeretten. Den som har stemmerett har, med noen unntak, også anledning til å stille til valg. Når hensikten med en ny prøveordning er å få flere erfaringer ville det vært naturlig at man ved valget i 2015 også gjennomførte forsøk med valgbarhet for 16- og 17-åringer. Engasjerte 16- og 17-åringer vil da kunne stille på liste for de ulike partiene, og i enda større grad bli inkludert i den demokratiske prosessen.

Svar:

Jeg viser til skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Iselin Nybø om hvorvidt personer på 16 og 17 år også skal være valgbare ved forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved kommunestyrevalget i 2015.

Når vi utformet forsøket i 2015 har det vært en premiss at forsøket skulle ligne på forsøket i 2011. Det skulle ikke være mer omfattende, dvs. at det ikke skulle være flere kommuner og det samlede folketallet i forsøkskommunene skulle ligge på samme nivå som ved forsøket i 2013. Det var heller ikke aktuelt å trekke inn en ny problemstilling som forsøk med valgbarhet ville vært.

Departementet har valgt å velge ut 10 nye kommuner. Det gir oss erfaringer på de samme parametrene i til sammen 30 kommuner over to valg. På denne måten utvides også erfaringsgrunnlaget.

Det er ikke aktuelt nå å utvide forsøket til også gjelde forsøk med valgbarhet. Det ville heller ikke være i samsvar med premissene for forsøket som kommunene søkte på.

SPØRSMÅL NR. 43**Innlevert 10. oktober 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 16. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Når forventes de foreslåtte reglene om generell avtalemisens å tre i kraft i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Kulturdepartementet fremmet den 1. juli 2014 utkast til nye bestemmelser i åndsverkloven om generell avtalemisens m.m.

Svar:

Et forslag om innføring av regler om generell avtalemisens i åndsverkloven har vært på høring med frist 12. september.

Departementet arbeider med sikte på å fremlegge en Prop. L om saken for Stortinget i desember d.å. Ikrafttredelsestidspunktet vil avhenge av Stortingsbehandlingen av saken.

SPØRSMÅL NR. 44**Innlevert 10. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 20. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Det er i Aftenposten blitt stilt spørsmål ved pengebruk knyttet til SFF i Somalia.

Kan utenriksministeren gi en oversikt over hva man ønsket å oppnå, hva man har oppnådd, pengebruk til forskjellige formål og budsjett og planer videre for pengebruk knyttet til SFF?»

Svar:

Special Financial Facility, omtalt som SFF, ble etablert som respons på en forespørsel fra president Hassan Sheikh Mohamud i Somalia til daværende utviklingsminister Heikki E. Holmås. SFF er en midlertidig finansieringsmekanisme for kanalisering av internasjonale bistandsmidler til somaliske myndigheter. Målsetningen har vært å styrke somaliske myndigheters evne til å utføre oppgaver som tilligger en statsmakt, og dermed bidra til økt legitimitet i befolkningen og stabilitet i landet. En viktig del av arbeidet er derfor å bygge nødvendige strukturer for statsdannelsen i Somalia.

Det har vært borgerkrig i Somalia i mer enn to tiår. Statsadministrasjonen har svært begrenset kapasitet. Det er høy grad av korrupsjon, og store deler av landet er fortsatt i væpnet konflikt. De krevende forholdene har gjort SFF til et komplisert prosjekt. Det er ingen tvil om at ordninger som SFF er kostbare, og at det kreves omfattende tiltak mot korrupsjon i sårbare stater. I arbeidet med SFF er det etablert omfattende kon-

trollmekanismer og innsats for kapasitetsbygging på somalisk side. Arbeid i Somalia er både krevende og kostbart. Av tildelte midler til SFF har så mye som om lag halvparten gått til å dekke lønnsutbetalinger til somaliske statsansatte, mens den andre halvparten er kanalisert gjennom norske og internasjonale konsulenter. Av midlene som er kanalisert gjennom konsulentene har om lag halvparten gått til kontroll og ettersyn, og den andre halvparten til kapasitetsbygging.

Kostnadsnivået for denne typen mekanismer er høyest i oppstartsfasen. For SFFs del registreres at prosjektet nå er mer kostnadseffektivt. Dette innebærer at andelen midler som overføres til somaliske myndigheter gradvis vil øke og overstige det som utbetales for konsulentarbeidet. Det er helt nødvendig.

Verdensbanken overtok hoveddelen (lønnsdelen) fra og med juli 2014. SFF fases ut samtidig som fondet blir operasjonelt. Det var viktig for regjeringen å få til en overtakelse, da slike kostnadskrevende prosjekter med fordel kan gjennomføres i en multinasjonal ramme. Regjeringen har derfor arbeidet aktivt overfor Verdensbanken for at SFF skulle overtas av flegiverfondet på et så tidlig tidspunkt som mulig.

På grunn av situasjonen i landet har det vært enkelte forsinkelser i prosjektet. Samtidig er det oppnådd konkrete resultater. Siden etableringen av SFF høsten 2013 har rundt 2000 statsansatte mottatt regelmessige lønnsutbetalinger, og et nytt lønns- og personalsystem er etablert.

Det er et poeng i dette bildet at SFF har styrket kapasiteten hos sentrale institusjoner som finansdepartementet og sentralbanken. Blant annet har SFF bistått med utviklingen av nasjonal revisjonslovgivning og utarbeiding av det første statlige regnskapet på 24 år. Det er likevel slik at denne type prosjekter i en svært sårbar stat som Somalia innebærer ikke ubetydelig risiko både når det gjelder kostnader, gjennomføring og mulig korrupsjon.

Per 15. oktober 2014 har totalt om lag 93 millioner kroner blitt ytt i støtte i forbindelse med SFF, inkludert overføringer til somaliske myndigheter og kapasitetsbygging, kontroll og ettersyn. Det vurderes nå hvordan samarbeidet med Verdensbanken og flergiverfondet skal drives fremover, og hvordan eventuell fremtidig støtte kan ytes.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 10. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 20. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«I konflikten i Irak og Syria er en rekke kvinner blitt tatt til fange av Den Islamske Staten (IS). Det fortelles at flere er blitt solgt som slaver eller seksslaver på markedene, blant annet i Mosul.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å sikre at FN og det internasjonale samfunnet følger opp hva som har skjedd med kvinnene og gjør det som kan gjøres for å frigi dem dersom de er solgt til andre land?»

BEGRUNNELSE:

Blant annet i Saudi-Arabia har imamer erklært ved fatwa at kvinner som ikke er kristne eller jødiske kan selges som slaver. Det er derfor all grunn til å tro at kvinner også kan være havnet i naboland til Syria og Irak. Norge har hatt en sterk tradisjon for å heve stemmen for kvinner i konflikt og for oppfølging av FNs resolusjon 1325.

Svar:

ISILs sterke fremvekst og militære ekspansjon i Syria og Irak øker de enorme lidelsene for sivilbefolkningen. Kvinner og barn er spesielt utsatt. Det rapporteres om seksuell utnyttelse og salg av kvinner og barn i områder erobret av ISIL. Dette er svært urovekkende.

De særdeles grove og systematiske bruddene på menneskerettighetene begått av ISIL og tilsluttede grupper er avskyelige handlinger som Norge fordømmer på det sterkeste. Seksualisert vold mot kvinner i krig har vært brukt i mange år som del av en militær strategi. I tillegg til å ramme enkeltmennesket særskilt brutalt, rammes også ofrenes familier, lokalsam-

funn og sosiale strukturer på måter som det kan ta år å gjenoppbygge.

FNs rapport om menneskerettighetsbrudd i Irak, publisert 2. oktober, kaster lys over ISILs brutale overgrep mot kvinner og jenter. Dette inkluderer massebortføringer, tvangsekteskap, voldtekt og andre former for seksualisert vold mot kvinner og barn tilhørende ulike etniske og religiøse minoriteter. ISIL skal ha uttalt at de har delt yezidi-kvinner som krigsbytte mellom de kjempende som deltok i Sinjar-angrepet, og legitimert slaveripraksisen med religion. Kvinnene skal ha blitt solgt til medlemmer av ISIL i Irak og Syria.

På grunn av sikkerhetssituasjonen og den manglende tilgangen til ISIL-kontrollerte områder, er det en utfordring å få full oversikt over problemets omfang. Av samme grunn er det vanskelig å få på plass tiltak som kan beskytte jenter og kvinner i disse områdene. Flere av Utenriksdepartementets partnerorganisasjoner i Nord-Irak arbeider nå for å dokumentere og kartlegge situasjonen for internt fordrevne kvinner. Disse organisasjonene bistår også med psykososial oppfølging. Dette arbeidet omfatter blant annet yezidi-kvinner og -barn.

ISIL må bekjempes langs flere spor, både politisk og militært. Norge bidrar med et bredt spekter av virkemidler for å bekjempe ISIL og delegitimere deres ideologi. Den humanitære innsatsen er avgjørende for å hjelpe ofrene for ISIL, og for å støtte samfunn som mottar store mengder flyktninger. Norge er en av de største humanitære bidragsyterne til Syria og trapper opp innsatsen i Irak.

Norge støtter tilbud til flyktninger og internt fordrevne som har vært ofre for overgrep, og som klarer å flykte, i form av medisinsk og psykisk behandling.

Vi støtter opp om kvinnegrupper og andre organisasjoner som kan virke som motvekt til fremveksten av ekstremisme. Vi støtter blant annet Women's International League for Peace and Freedom (WILFP) og International Civil Society Action Network (ICAN). Norge støtter også UN Womens arbeid i Syria og etableringen av «Syriske kvinners fredsinitiativ».

Humanitære organisasjoner som får støtte av Norge er påkrevd å ha et kjønnsperspektiv i sitt arbeid og å rapportere om hva de gjør for å fremme kvinners rettigheter. Norge er en pådriver styrking av kjønnsperspektivet i FNs humanitære innsats. Vi har økt samarbeidet med Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) i spørsmål knyttet til seksualisert vold.

Norge har tradisjon for å heve stemmen for kvinner i konflikt. I sikkerhetsrådsresolusjon 1325 ble seksualisert vold mot kvinner i konflikt definert som en krigsforbrytelse. Dette var et viktig skritt. Vi arbeider for å sikre at kvinners rettigheter står høyt oppe på den internasjonale dagsordenen. Det skal ikke være tvil om at de ansvarlige for seksuell vold og misbruk skal holdes ansvarlig. I slutten av oktober har Norges FN-delegasjon invitert medlemmer av Sikkerhetsrådet, land i Midtøsten og giverland, i tillegg til FN-organisasjoner, til møte med kvinner fra Syria og Irak om den internasjonale innsatsen for kvinner, fred og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 46

Innlevert 10. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 21. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I pressemelding 26/9-14 skriver departementet: «Dagens krav er karakteren 3 i matematikk og norsk, og minst 35 skolepoeng. Det nye kravet blir karakteren 4 i matematikk. Øvrige opptakskrav blir som før. Det skal gis tilbud om forkurs i matematikk for søkere som ikke oppfyller det nye karakterkravet».

Vil regjeringen kreve 4 i matematikk for inntak på lærerutdanning, eller skal man komme inn med karakteren 3, gitt at man består et obligatorisk forkurs som gir mer kompetanse, men ikke ny karakter i matematikk?»

BEGRUNNELSE:

Reglene for opptak til ulike høyere utdanninger må være klare og forståelige. Dette er opplysninger som potensielle søkere bruker i sin vurdering av hvilke studier de søker på. Departementets fremstilling er i beste fall uklar, i verste fall direkte villedende.

I dag kreves 3 i norsk og matematikk for å komme inn på lærerutdanningen. Det har sikkert ført til at potensielle søkere med 2 i disse fagene fra videregående ikke har søkt på lærerutdanningen, fordi de vet at det ikke gir grunnlag for opptak. Man kan heller ikke komme forbi karakterkravet gjennom forkurs i matematikk. Man må ta opp fagene på videregående for å få en god nok karakter. Skal man inn, må man ta opp fagene fra videregående og forbedre karakterene.

Slik departementet fremstiller det, er det dette kravet som skal heves til 4 for matematikk. I Høyres program står det: «Kreve karakteren 4 eller bedre i norsk, matematikk og engelsk for opptak til lærerutdanningen». Kravet om 4 i norsk og engelsk er forlatt, men kravet om 4 i matematikk skal gjennomføres. «Regjeringen vil skjerpe karakterkravet i matematikk fra 3 til 4 for søkere til lærerutdanningene.», heter det i departementets overskrift, som mediene også gjengir.

I Stortingets trontaledebatt sier kunnskapsministeren det samme: «Vi ønsker å skjerpe opptakskravene – fra 3 til 4 i matematikk – for å komme inn på lærerutdanningene, med dagens regler som utgangspunkt, men altså med skjerpede krav».

Dette er ikke til å misforstå. Men i strategidokumentet «Lærerløftet» står det at regjeringen vil «sette i verk kompensatoriske forkurs i matematikk for søkere som ikke har oppnådd karakteren 4 fra videregående». Hvis det likevel er slik at man kan komme inn med karakteren 3, bare man gjennomfører og består et forkurs, er det noe helt annet enn et karakterkrav på 4. Da blir det likevel meningsfylt for de med karakteren 3 å søke til lærerutdanningen, de må bare være klare til å ta et obligatorisk forkurs.

En ting er at statsminister og kunnskapsminister feilinformerer på en pressekonferanse. Det er alvorlig nok. Om kunnskapsdepartementet feilinformerer om opptakskravene til høyere utdanning på departementets egne nettsider, vil det være en tjeneste-

forsømmelse både fra statsråden og embetsverket som har ansvar for korrekte fakta. Man risikerer rett og slett å miste søkere til lærerutdanningen som tror at de ikke er kvalifisert.

Derfor må statsråden avklare hvilket av de to alternativene som er riktig:

1. Man må fra 2016 ha karakteren 4 i matematikk fra videregående for å komme inn på lærerutdanningen, slik man til nå måtte ha karakteren 3. I så fall er fremstillingen i pressemelding, på nettsidene og i mediene riktig, og saken i orden.
2. Man kan fortsatt komme inn med karakteren 3, men man må gjennomføre et obligatorisk forkurs som må bestås, men som ikke gir ny videregående karakter. I så fall er fremstillingen på nettsidene uriktig. I tillegg har statsråden fra Stortingets talerstol feilinformert Stortinget.

Kunnskapsministeren må avklare dette, og sørge for at opplysningene som gis mulige fremtidige søkere til lærerutdanningene er tydelige korrekte.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse der stortingsrepresentant Trond Giske stiller spørsmål knyttet til karakterkrav i matematikk ved opptak til lærerutdanning. I Regjeringens strategi Lærerloftet går det frem at karakterkravet i matematikk skal skjerpes fra karakteren 3 til karakteren 4. Dette skal gjelde fra og med studieåret 2016-2017 for opptak til grunnskolelærer- og 5-årig lektorutdanning.

Med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler fastsetter Kunnskapsdepartementet forskrift om opptak til høyere utdanning (opp-

taksforskriften). Som følge av den nye lærerstrategien og forslaget om skjerpet krav i matematikk for opptak til lærerutdanningene, sendte departementet 3. oktober 2014 ut et høringsbrev med forslag om endringer i opptaksforskriften. Høringsfristen er satt til 17. november d.å. for å sikre kunngjøring og informasjon til potensielle søkere så raskt som mulig.

For å dempe eventuelle utfordringer med rekruttering til lærerutdanningene vil Regjeringen at søkere til grunnskolelærer- og 5-årig lektorutdanning som ikke oppfyller det nye karakterkravet, skal få tilbud om å ta et forkurs i matematikk før studiestart. Dette fremgår også av høringsbrevet. Bestått eksamen på dette forkurset skal vise et faglig nivå tilsvarende minst karakteren 4 i fellesfaget matematikk fra videregående opplæring. Det vil etter høringsbrevets forslag ikke være mulig å starte studiene uten å tilfredsstille dette faglige nivået.

Samtidig vil regjeringen videreføre ordningen med at søkere som har bestått programfag i matematikk fra studieforberedende utdanningsprogram i videregående opplæring på minimum VG2-nivå (140 timer), eller tilsvarende, oppfyller opptakskravet uten karakterkrav. Dette er i tråd med den praksis som institusjonene, gjennom Samordna opptak, har brukt siden opptak til studieåret 2005-2006, da poeng- og karakterkravene til lærerutdanninger ble innført. Begrunnelsen for dette er at programfagene i matematikk er av større omfang og gir bedre kunnskaper i matematikk enn fellesfaget matematikk, selv med en eventuelt svakere karakter. Disse bygger altså på fellesfaget i matematikk i VG1 og tilbys i to varianter: Samfunnsfaglig matematikk (S-matte) og Realfagfaglig matematikk (R-matte).

SPØRSMÅL NR. 47

Innlevert 13. oktober 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 23. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Mener olje- og energiministeren at staten bør bidra med midler når staten krever omlegging av fylkesveier som ikke er en del av fylkeskommunenes investeringsplaner, og hvordan vil han i så fall følge opp dette?»

BEGRUNNELSE:

Kvam sentrum i Nord-Fron kommune er gjentatte ganger rammet av flom som har etterlatt store skader og behov for flomsikring. NVE er nå i gang med flomsikring av elva Storåa gjennom Kvam sentrum, dette vil etter planene være ferdig i løpet av 2014. Bygging av ytterligere to nye bunnlastsperrer vil kreve noe areal, og det er derfor kommet krav om at

dagens fv 419 i Veikledalen må flyttes, og at dette må dekkes av fylkeskommunen.

Statens vegvesen har anslått kostnadene for en omlegging av veien til om lag 45 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til 10 mill. som fylkeskommunen allerede har brukt til istandsetting etter flommen i 2013. Fv149 ligger ikke inne i fylkeskommunens investeringsplaner, og staten legger med andre ord føringer for fylkeskommunenes egne prioriteringer av fylkesveibudsjettet.

Svar:

Fylkeskommunene får tildelt fylkesvegmidler via rammetilskuddet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det er fylkeskommunen selv som avgjør hvordan disse midlene prioriteres. Statens vegvesen, som sams vegadministrasjon, hjelper fylkes-

kommunene med et grunnlag for de prioriteringer og beslutninger de gjør. Statens vegvesen har ingen beslutningsmyndighet på bruk av fylkesvegmidlene. I statsbudsjettet for 2015 er bevilgningene til dette formålet foreslått betydelig økt, noe som øker handlingsrommet til fylkene.

Dersom Statens vegvesen må flytte fylkes- eller kommunal veg i forbindelse med utvikling av riksvegnettet, blir dette dekket over Statens vegvesens budsjett. Dette er ikke nødvendigvis tilfelle innenfor andre sektorer der bevilgningene har andre formål. Olje- og energidepartementet opplyser at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) bistår kommunene med å forebygge flomskader. For å kunne slutføre flomsikringsarbeidene i Kvam i Nord-Fron kommune forutsetter det omlegging av en fylkesveg. Dette ligger innenfor fylkeskommunens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 13. oktober 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 21. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvilke initiativ har olje- og energiministeren tatt for å følge opp målsettingen fra et enstemmig storting om å inkludere forebygging og begrensnings av flom ved gjenoppretting av skader?»

BEGRUNNELSE:

Gjeldende kompensasjonsordning for fylkesveinettet etter naturskader dekker kun tilbakeføring til opprinnelig nivå, ikke standardheving. Dette i motsetning til hva staten gjør på jernbanenettet og det statlige veinettet. Da Stortinget behandlet stortingsmeldingen om samfunnssikkerhet fremhevet en enstemmig justiskomite behovet for å inkludere forebygging og begrensnings av flom ved gjenoppretting av skade. I Innst. 426 S (2012-2013) skriver komiteen at «dersom omfattende flomskader først har skjedd, vil komiteen framheve at det er en nasjonal målsetting å inkludere forebygging og begrensnings av flom ved gjenoppretting av skadene».

I spørretimen 28. mai i år svarte statsministeren på spørsmål om hvordan regjeringen vil følge opp målsettingen fra et enstemmig storting. Statsministeren uttalte da at «vi alltid skal se på hvor grensen går for hva som er nødvendig standardheving for bedre flomsikkerhet fremover».

Svar:

Kompensasjonsordningen som stortingsrepresentanten viser til er skjønnsmidlene til kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Det er fylkeskommunen som er veieier og ansvarlig for drift og vedlikehold av fylkesveiene. Når en naturskade har skjedd, er det også fylkeskommunens ansvar å foreta reparasjoner.

Store naturskadehendelser kan imidlertid være en belastning for den fylkeskommunale økonomien. Derfor kan kommunal- og moderniseringsdepartementet gi skjønnsmidler som en kompensasjon for ekstraordinære utgifter til reparasjoner.

Her gis det kompensasjon for utgiftene knyttet til å bygge opp igjen veier og annen infrastruktur til samme standard som før skaden.

Det vil i enkelte tilfeller være nødvendig å heve standarden på veiene for å unngå store skader ved nye naturskadehendelser. Dette er imidlertid vei eiers ansvar å sørge for at veiene er tilstrekkelig vedlikeholdt, og å foreta en standardheving om dette er nødvendig.

Regjeringen har økt midlene til opprustning og fornying av fylkesveiene. I forslaget til statsbudsjett for 2015 er samlet bevilgning til dette formålet på om lag 1 milliard kroner. Godt vedlikeholdte veier kan bidra til å redusere skadeomfanget ved nye naturskadehendelser.

SPØRSMÅL NR. 49**Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 22. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å utarbeide en forskrift om studentenes læringsmiljø?»

BEGRUNNELSE:

Universitets- og høyskoleloven § 4-3 slår fast at «Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om læringsmiljøet». Slik forskrift er så langt ikke gitt. Det betyr at studentenes læringsmiljø i liten grad er rettslig regulert. Dette gjelder særlig det psykososiale og organisatoriske læringsmiljøet, da de spesifikke bestemmelsene om styrets ansvar for læringsmiljøet ved institusjonen kun gjelder det fysiske arbeidsmiljøet.

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT 2014) viser at det er store utfordringer knyttet til læringsmiljøet ved universiteter og høyskoler. Blant annet rapporterer 1 av 6 studenter lav studiemestring, og det er en stor økning i ensomhet og psykiske symptomplagene. Kjønnsforskjellene er også store. I dagens regelverk er det ikke avklart hvilket ansvar institusjonene eventuelt har for disse aspektene ved læringsmiljøet. En forskrift kan gjøre dette klart, og gi retningslinjer for hvordan institusjonene skal tilrettelegge for et godt psykososialt og organisatorisk læringsmiljø.

Andre tema som kan reguleres i en forskrift er forholdet mellom NOKUTs tilsynsansvar hva gjelder studiekvalitet og Arbeidstilsynets tilsyn med læringsmiljø, og institusjonenes ansvar for skal legge til rette for varsling om kritikkverdige forhold og vern mot gjengjeldelser. En forskrift gir også anledning til å utfylle bestemmelsene i bokstav g-i om universell utforming og tilrettelegging for begge kjønn, og å vurdere hvordan HBTQ-studenters læringsmiljø skal ivaretas.

Landsstyret i Norsk studentorganisasjon (NSO) vedtok nylig en resolusjon til støtte for en forskrift om læringsmiljø, etter forslag fra Studentparlamentet ved UiO.

Å utarbeide en slik forskrift er derfor å imøtekomme et krav fra studentenes tillitsvalgte.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Iselin Nybø om jeg vil ta initiativ til å utarbeide en forskrift om studentenes læringsmiljø.

Jeg er enig med representant Nybø at det er viktig å sikre studenter et godt læringsmiljø ved utdanningsinstitusjonene. Regjeringen er opptatt av å leg-

ge til rette for kvalitet i høyere utdanning, og studentenes læringsmiljø er en viktig faktor for å sikre nettopp dette.

Departementet har hjemmel til å gi utfyllende bestemmelser om kravet til læringsmiljøet i forskrift. Forskriftshjemmelen er fastsatt for å gi departementet en sikkerhetsventil dersom det er forhold som ikke er tilstrekkelig regulert i universitets- og høyskoleloven eller annet regelverk.

Etter universitets- og høyskoleloven er det styret ved institusjonen som har det overordnede ansvaret for studentenes fysiske og psykiske læringsmiljø, og som skal sørge for at det er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Det fremkommer av universitets- og høyskoleloven § 4-3 annet ledd at styrets ansvar også omfatter studentenes psykiske læringsmiljø. Institusjonene skal også, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov.

Studentene har mulighet til å påvirke utdanningsinstitusjonenes arbeid med læringsmiljøet gjennom sin deltagelse i læringsmiljøutvalget som hver utdanningsinstitusjon er lovpålagt å ha.

Studentsamskipnadene har et ansvar for studentvelferden, og de arbeider også med tiltak for å sikre at studentene har et godt læringsmiljø. Det er studentsamskipnadene som har gjennomført undersøkelsen SHOT 2014 – Studentenes helse og trivselsundersøkelse. Dette viser at studentsamskipnadene prioriterer helse og trivsel som en del av studentvelferden.

Stortingsrepresentant Nybø trekker blant annet frem at hun ønsker utfyllende bestemmelser om universell utforming, tilrettelegging for begge kjønn og rettigheter for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LHBT). Dette er forhold som allerede er regulert i andre lover universiteter og høyskoler må følge. Tilgjengelighetsloven har bestemmelser om krav til universell utforming. Likestillingsloven, diskrimineringsloven om etnisitet og diskrimineringsloven om seksuell orientering inneholder forbud mot trakassering på grunn av kjønn, etnisitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, og forbud mot gjengjeldelse mot den som varsler om brudd på disse lovene.

Videre etterlyser stortingsrepresentant Nybø en forskriftsregulering av ansvarsforholdet mellom NOKUT og Arbeidstilsynet. Jeg mener denne ansvarsdelingen er tilstrekkelig klar i dag. NOKUT har ansvar for å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning, og i dette arbeidet inngår det at NOKUT gjennomfører evalueringer av utdanningsinstitusjonenes kvalitets-

sikringssystem. Utdanningsinstitusjonenes arbeid med læringsmiljøet skal inngå som del av dette kvalitetssikringssystemet. Arbeidstilsynet har ansvaret for å føre tilsyn med de forholdene som er nevnt i universitets- og høyskoleloven § 4-3 annet ledd.

Jeg mener at det i dagens regelverk er en tilstrekkelig regulering av studentenes fysiske og psykiske læringsmiljø. Men, som SHOT 2014 har avdekket, er

det utfordringer som gjenstår. Jeg har derfor tatt kontakt med min kollega i Helse- og omsorgsdepartementet med sikte på å få i stand et seminar om studenter psykisk helse. Dette er foreløpig på planleggingsstadiet, men jeg vil gjøre mitt for å bidra til det viktige arbeidet utdanningsinstitusjonene, student-samskipnadene og studenten gjør for å sikre studenter et godt fysisk og psykisk læringsmiljø.

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 21. oktober 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kva ligg til grunn for auka i produktavgifta på saft i regjeringa sitt framlegg for statsbudsjettet 2015?»

GRUNNGJEVING:

1. januar 2007 blei det innført produktavgift på saft i Noreg. Denne produktavgifta har Høgre, og spesielt Høgre sin stortingsrepresentant frå Sogn og Fjordane, Bjørn Lødemel, marknadsført seg som ein tydelig motstandar av. Også Jan Tore Sanner og statsminister Erna Solberg har vitja Lerums og fått informasjon om saka.

Tysdag den 12. juni 2012 sa Lødemel følgjande til Sogn Avis:

«Eg håpar no at me snart skal få bukt med den urettferdige produktavgifta dei raudgrøne partia på Stortinget innførte i 2007. Ei avgift som kom nærast over natta, og som for ei verksemd som Lerum Fabrikker førte med seg eit avgiftshopp på 40 millionar kroner i året.»

I eit lesarinnlegg i Sogn Avis 4. desember 2012, etter finansdebatten, skreiv Lødemel:

«Dersom Sp- og Ap-politikarane frå fylket hadde gjort som Høgre og sett handling bak ord hadde Lerum fått redusert produktavgifta med 20 millionar kroner. Det hadde styrkt konkurransekrafta og sikra viktige arbeidsplassar både i landbruksnæringa i Sogn og Fjordane og hjå Lerum. Eg håpar veljarane gjev Høgre tillit så vi kan få gjort noko med dette etter 9. september 2013.

I forslaget til neste års statsbudsjett har regjeringa gjort det stikk motsette av kva Høgre sin representant frå Sogn og Fjordane har varsla i lang tid. I staden for å redusere avgifta har ein i budsjettforslaget auka avgifta med sju øre. Ei av bedriftene som vil merke ef-

fektane av dette er Lerum AS. For Lerum AS vil dette bety éin million kroner i ekstra utgifter. I tillegg opplever selskapet ei auka grunnavgift på to øre per flaske. Den raudgrøne regjeringa la i budsjettet for 2014 fram forslag om å endre produktavgifta slik at kun dei produkta med aller mest sukker skulle bli omfatta. Etter regjeringsskiftet har dette arbeidet stansa opp.»

Svar:

Spørsmålet gjeld avgifta på alkoholfrie drikkevarer. Frå 1. januar 2007 blei avgifta lagt om av regjeringa Stoltenberg II. Etter omlegginga er hovudregelen at alle alkoholfrie drikkevarer som er tilsett sukker eller kunstig søtstoff, er omfatta av avgifta. Bakgrunnen for omlegginga var ein handlingsplan for betre kosthald, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte, avgifts- og tollvedtak. I Stortinget blei det ikkje vedteke noko særskild unntak for saft.

Under regjeringa Stoltenberg II blei avgifta auka reelt med 55 pst. for 2009 og med ytterligere vel 5 pst. reelt for 2013. For alle andre budsjettår under regjeringa Stoltenberg II blei avgifta prisjustert.

I framlegget til statsbudsjett for 2015 har regjeringa berre foreslått å prisjustere avgifta på alkoholfrie drikkevarer. Vi ser ikkje det som ei reell avgiftsauke. I Noreg har det i mange år vore fast praksis å justere særavgiftene for inflasjonen.

Det er elles ikkje rett at den raudgrøne regjeringa la fram forslag for Stortinget om å endre avgifta for saft. I statsbudsjettet for 2014 varsla regjeringa Stoltenberg II berre om at ein ville: «vurdere hvordan avgift på alkoholfrie drikkevarer basert på høyt innhold av frukt, bær eller grønnsaker kan reduseres eller fjernes.», jf. Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. oktober 2014 av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Opnar regjeringa for å løyve EØS-midlar til Ukraina, Moldova og Georgia, og har regjeringa vurdert kva konsekvensane av ei slik løyving kan bli for norske interesser, spesielt ut i frå eit sikkerheitsperspektiv?»

GRUNNGJEVING:

I innleiinga til EØS-avtala er det slått fast at EØS skal opprettast «[...] på grunnlag av likhet og gjensidighet og en samlet balanse av fordeler, rettigheter og forpliktelser for avtalepartene.» Denne forventninga om gjensidige og jamnbyrdige fordeler av EØS-avtala var føresetnaden for at stortingsfleirtalet i 1992 på eiga hand, utan rådgjevande folkerøysting, melde Noreg inn i EØS-avtala. I disse dager er regjeringa i forhandlingar med EU om Noregs økonomiske bidrag til EU gjennom EØS-midlane. På regjeringas sider skriv ein at mange referer til EØS-midlane som ein kontingent, men at dette er misvisende, då Noreg ikkje betaler for å delta i den indre marknaden. Føremålet med EØS-midlane vert oppgitt å vere å utjamne sosiale og økonomiske ulikskapar i EØS-området, og å styrkje samarbeidet mellom Noreg og mottakarlanda. Det er ikkje utan grunn at ein er nøye med å understreke at Noreg ikkje betaler nokon kontingent, då dette ville kunne verke å vere i motstrid med prinsippet om at EØS-avtala skal vere gjensidig. Ei kvar norsk regjering har eit klårt mandat om å forsvare norske interesser. Dette må medføre at ein ut i frå norske interesser forhandlar seg frem til eit best muleg resultat i forhandlingane med EU. Det betyr sjølvsagt at ein ikkje avtalar å betale

meir i EØS-midlar enn naudsynt. Vel så viktig er at midlane vert løyvde til føremål som er i tråd med norske interesser. Fleire media har denne månaden skrive om at regjeringa no vurderer å bruke EØS-midlane på ein annan måte. Mellom anna kunne Aftenposten tysdag 7. oktober sitere NTB på at det no var aktuelt for regjeringa å bruke av pengene i ei austpakke for å støtte EU-tilpassinga i Ukraina, Georgia og Moldova. Avisane viste til at regjeringa prøvde å halde denne endringa i løyvinga av EØS-midlar hemmeleg, men blei kjent fordi eit referat frå eit møte i Stortingets Europautvalg ved ein feil ikkje var tilstrekkeleg sladda. Å løyve EØS-midlar til Ukraina, Moldova og Georgia vil vere i strid med det som regjeringa sjølv opplyser er føremålet med EØS-midlane, nemleg å utjamne sosiale og økonomiske ulikskapar i EØS-området.

Svar:

Dette spørsmålet er viktig, både fordi det tar opp et sentralt element i vårt samarbeid med Europa og fordi det gir meg en ny mulighet til å oppklare den misforståelsen som har oppstått. I Stortingets europautvalg mandag 13. oktober kom jeg inn på forhandlingene om nye EØS-midler. Jeg nevnte samtidig at vi nå også sonderer med EU og utvalgte EU-land om et mulig norsk bidrag til å understøtte EUs assosieringsavtaler med Ukraina, Georgia og Moldova. Et slikt bidrag vil ikke være en del av EØS-midlene, men separat og knyttet til EUs naboskapspolitikk. At disse landenes arbeid med assosieringsavtalene lykkes er også i Norges interesse. Samtidig forutsetter vi moderasjon i EUs krav når det gjelder forhandlingene om nye EØS-midler.

SPØRSMÅL NR. 52**Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 23. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Dagens Næringsliv refererer tirsdag 14. oktober 2014 til en uttalelse fra Altinnsjef Lars Peder Brekk om at Altinn allerede har velfungerende løsninger som Nav kan benytte til automatisert saksbehandling,

selvbetjening og elektroniske dialogløsninger for de enkelte ytelsene i folketrygden.

Hva er grunnen til at Nav heller satser på å utvikle nye systemer enn å benytte eksisterende løsninger som de allerede betaler for?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument 15:104 (2013-2014) (www.stortinget.no), der statsråden på spørsmål fra undertegnede viser til at målene for IKT-moderniseringen i Nav ligger fast, men at det har vært mer utfordrende å utvikle nye systemer for elektroniske brukertjenester enn forutsatt. Nav var en av dem som leverte kravspesifikasjoner da Altinn ble modernisert for et par år siden, noe som tyder på at Nav, i hvert fall på det tidspunktet, vurderte Altinn som en mulig løsning. For innbyggerne vil det være en fordel om så mye som mulig av deres kontakt med det offentlige kan skje på ett sted, forutsatt at Altinn har tilstrekkelig kapasitet og datasikkerhet, i tillegg til gode løsninger. For det offentlige vil det være tids- og kostnadsbesparende å kunne bygge på felles løsninger, i tråd med målene for moderniseringsprogrammet i offentlig sektor, som ble startet opp under daværende statsråd Rigmor Aasrud.

Svar:

Før oppstart av IKT moderniseringsprogrammet i Arbeids- og velferdsetaten vurderte Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2012 hvordan Altinn kunne benyttes i den videre utviklingen av selvbetjeningstjenester for personbrukere. Dette ble gjort i tråd med Digitaliseringsrundskrivets føringer om bruk av digitale fellesløsninger. Vurderingen ble blant annet gjort på bakgrunn av rapporten «Vurdering av Altinn II-plattformen» fra Det Norske Veritas, der Altinns utviklingskapasitet, endringsevne og stabilitet ble analysert. Det var etter direktoratets vurdering på det tidspunktet stor tvil om Altinn faktisk kunne støtte døgnåpne tjenester fra Arbeids- og velferdsetaten grunnet måten plattformen ble forvaltet og driftet på. Dette ville være ekstra krevende i perioder med stor belastning, f.eks. samtidig med kjøring av selvangivelsen. Slik etaten vurder-

te situasjonen i 2012, ville det også være meget krevende og kostbart å utvikle og opprettholde en slik løsning med utgangspunkt i Altinn. Det er videre kun drift og forvaltning av Altinnplattformen som dekkes av etatens årlige betaling til Altinn. Kostnader knyttet til utvikling av nye tjenester i Altinn, som f.eks. selvbetjeningsløsning for foreldrepenger, kommer i tillegg. Arbeids- og velferdsetaten er i gang med en nødvendig og utfordrende modernisering av IKT-systemene. Dette gjøres for å kunne levere bedre tjenester til brukerne og for å forbedre systemstøtten til de ansatte. Etaten har utviklet egne fullverdige selvbetjeningsløsninger som bl.a. har vært benyttet til pensjon og uføre. Dette er vellykkede løsninger, og det er etatens vurdering at det både har vært hensiktsmessig og lønnsomt å utvikle slike selvbetjeningsløsninger tilpasset brukernes behov på www.nav.no, som er den mest brukte offentlige nettportalen.

Arbeids- og velferdsetaten er opptatt av å benytte nasjonale fellesløsninger som Altinn, ID-porten, A-ordningen mv. der det er hensiktsmessig. Arbeids- og velferdsdirektoratet deltar også i Skate (strategisk samarbeidsråd for styring og koordinering av tjenester i e-forvaltningen), og har der tatt til orde for at det er behov for et omforent veikart for felleskomponenter i offentlig sektor. Dette skal Difi nå utarbeide. Som en del av realiseringen av digitalt førstevalg blir det også etablert en digital posttjeneste for kommunikasjon fra forvaltningen til innbyggerne. Difi etablerer denne tjenesten og Arbeids- og velferdsetaten er pilotbruker for utsendelse av brev til sikker digital postkasse. Hvorvidt Arbeids- og velferdsetaten finner det formålstjenlig å benytte Altinns løsninger i den videre moderniseringen er en del av beslutningene som skal fattes i tråd med utviklingen av nye prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tor Bremer

Besvart 22. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I januar 2012 la regjeringa fram Stortingsmeldinga om Utdanning for velferd. Meldinga vart vedtatt i Stortinget i mai 2012. I denne Stortingsmeldinga vart det opna for at personar med fagbrev som helsefagarbeidarar skulle få søknadsrett til sjukepleiarutdanninga.

Kvifor er ikkje Stortingets vedtak satt ut i livet?»

Svar:

Eg syner til spørsmål frå stortingsrepresentant Tor Bremer knytt til departementets oppfølging av Meld. St.13 (2011-2012) Utdanning for velferd. I meldinga låg det mellom anna eit tiltak om å gjennomføre for-

søk med Y-vegstilbud for kandidatar med yrkesutdanning i helse- og sosialfag. Sjukepleiarutdanning var blant dei aktuelle studia til slike forsøk.

Sjukepleiarutdanninga må tilfredstille dei detaljerte krava i yrkeskvalifikasjonsdirektivet til EU. Etter Stortingets behandling av meldinga, har Kunnskapsdepartementet kome fram til at det ikkje er mogleg å godkjenne fritak for delar av sjukepleiarutdanninga med grunnlag i utdanning tatt på eit lågare nivå, slik det normalt vert gjort med Y-vegen. Eit slik opplegg ville ikkje gjeve autorisasjon som sjukepleiar.

Departementet arbeidar no med å etablere ein annan måte å organisere ein mogleg direkte overgang frå helsefagarbeidar til sjukepleiarutdanning på. Eg

tek i første omgang sikte på å etablere eit forsøk med treterminordning etter mønster frå ingeniørutdanning. Det vil innebære at kandidatar med fagbrev som helsefagarbeidar kan takast opp til eit forkurs der dei får undervisning i dei reiskapsfaga som dei manglar frå vidaregåande opplæring. Kombinert med spesiell tilrettelegging det første studieåret og eventuell ekstra undervisning mellom det første og andre studieåret vil helsefagsarbeidarar kunne få ei utdanning i tråd med direktivet.

Departementet arbeider no med å finne relevante miljø som vil kunne leggje til rette for forsøk både for sjukepleiarutdanning og for andre helse- og sosialfag med grunnlag i relevant fagbrev, og håper at forsøka kan komme i gang i 2015.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 22. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) har en viktig oppgave med å godkjenne ulike helseutdanninger fra andre land. De siste årene har imidlertid stadig flere med utdanning utenfor EØS-området fått avslag på sin autorisasjonssøknad. Det kan se ut til at samme utdanning til samme tid ved samme institusjon kan gi ulikt utfall for studenter som alle har bestått eksamen.

Vil statsråden vurdere det angjeldende regelverk for autorisasjon, og praktiseringen av dette, med tanke på forbedringer?»

BEGRUNNELSE:

Mange norske studenter får stipend og lån for utdanning også utenfor EØS-området. De tar utdanning ved høyskoler og universitet og kommer til-bake med viktig erfaring, i tillegg til en kompetanse som samfunnet trenger. Det er selvsagt viktig at det stilles strenge krav til helsepersonell som skal virke her hjemme. Men det kan se ut som om vurderingen av den enkeltes utdanning og kompetanse er basert på for mye tilfeldighet. Det ser også ut til at det mangler et system for oppfølging og påbygging av kompetanse for en utdanning som er tatt i annet land. Det er dette mange får beskjed om, og det er en svært uheldig situasjon dersom mennesker med flere års høyere

utdanning innen et helsefag får beskjed om å ta hele utdannelsen på nytt.

Svar:

Det har stor verdi for norsk helse- og omsorgstjeneste at også helsepersonell med utdanning og arbeidserfaring fra andre deler av verden jobber i tjenestene. Det gir andre perspektiver og kan bidra til forbedringer i tjenestene. Det aller viktigste er allikevel at helsepersonell som arbeider i Norge har den kompetansen som forventes. Det er derfor vedtatt lov- og regelverk på området. Hovedformålet med godkjenningsordningen er å ivareta pasientens sikkerhet, og å bidra til at befolkningen har tillit til den norske helsetjenesten.

Det er økning i antall autorisasjoner for de som er utdannet utenfor EØS-området. Av nærmere 20 500 autorisasjoner gitt i 2013 hadde 1 900 utdanning fra EØS-området og nærmere 2 500 hadde utdanning fra land utenfor EØS-området.

Jeg er gjort kjent med at Statens autorisasjonskontor for helsepersonell ikke registrerte utdanningsland på søkere som fikk avslag på autorisasjon før i 2014. Det er derfor ikke mulig å si noe om utviklingen av avslagsvedtak basert på søkers utdanningsland. Det totale antallet avslagsvedtak har økt med 30 pst (395 avslag) fra 2012 til 2013, samtidig som antallet søknader økte med 15,8 pst.

Praktiseringen av regelverket skjer i Statens autorisasjonskontor for helsepersonell som foretar en individuell vurdering av hver enkelt søkers utdanning opp mot norsk utdanning som rammeplan og studieplan (jevngodhetsvurdering). Det er utfordrende fordi utdanningene og praksis varierer fra land til land, både akademisk nivå, lengde, omfang og faglig innhold. Noen steder blir helsepersonell utdannet med generalistkompetanse, andre steder blir de mer spesialisert inn mot arbeid på spesifikke områder. I noen land er det store innenlandske forskjeller i utdanningene. I tillegg endres utdanningene over tid, både i Norge og i de andre landene.

Søker kan klage på vedtaket. Statens helsepersonellnemnd er en uavhengig klagenemnd som behandler klager fra helsepersonell bl.a. over vedtak om avslag på søknad om autorisasjon.

Helse- og omsorgsdepartementet har til vurdering et forslag til endret godkjenningsordning for helsepersonell med utdanning fra land utenfor EØS-området. Et eventuelt lovforslag vil bli sendt på høring før det blir lagt fram for Stortinget. Også i en fornyet godkjenningsordning vil det være et krav om at utdanninger må være jevngod med tilsvarende norske utdanning.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 20. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«I løpet av sommeren har undertegnede mottatt henvendelser vedrørende en praksis hvor arbeidstakere i privat sektor sier opp sin jobb for å bli alderspensjonister, for så kort tid etter å gå til NAV for å melde seg arbeidsledig. Dermed mottar de både alderspensjon og dagpenger.

Er dette en situasjon og utvikling som statsråden er kjent med, og vil han foreta seg noe for å endre regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Pensjonsreformen er en viktig og nødvendig reform for å stimulere til at flere seniorer står lengre i arbeid. Storsamfunnet trenger både arbeidskraften og kompetansen disse menneskene innehar. Reformen gir stor grad av forutsigbarhet og fleksibilitet for den enkelte i å kombinere arbeid med lønnsinntekt og pensjon. Slik kommer reformen både den enkelte arbeidstaker/pensjonist og storsamfunnet til gode. NAV er selvsagt forpliktet til å bruke ressurser og tilby tiltak overfor alle arbeidsledige, også denne gruppen. Når NAV så tar kontakt og oppfordrer de aktuelle om å være aktive jobbsøkere eller tilbyr konkret arbeid, opplever NAV at flere i denne gruppen signaliserer at de helst vil være i fred. Argumenter NAV blir møtt med er alt fra at de arbeidsledige

pensjonistene sier de er slitne etter et langt arbeidsliv, at det aktuelle arbeidet ikke passer inn i deres hverdag, at det er for langt borte fra heimen og

lignende forklaringer. Det er positivt at seniorer ønsker å arbeide utover det vi tidligere har forbundet med pensjonsalder.

Pensjonsreformen legger til rette for og stimulerer til dette. Men det er ikke heldig dersom noen benytter reformen til å få i både pose og sekk gjennom full pensjon og dagpenger når de utgangspunktet ikke er motivert til å arbeide. Dersom dette er en praksis som er i ferd med å utvikle seg er det uheldig av flere årsaker. Pensjonsreformens bærekraft vil bli utfordret. Folks oppfatning av hva som er rettferdig bruk av velferdssamfunnets felleskasse blir utfordret. Og NAV sin kapasitet som bør brukes på reelle arbeidssøkere blir utfordret.

Svar:

For å ha rett til dagpenger under arbeidsløshet stilles det bl.a. krav om tap av arbeidstid og tap av arbeidsinntekt. I tillegg er det en grunnleggende forutsetning at man anses som reell arbeidssøker. Før den nye, fleksible alderspensjonen var det begrensninger i muligheten for å ta ut pensjon samtidig som man jobbet, og det var også regler om avkortning av dagpenger dersom man samtidig mottok alderspensjon. Det ble endret med pensjonsreformen. Siden det er adgang til å arbeide ved siden av alderspensjonen, er det også mulig å motta dagpenger dersom man mister arbeidet. Slik regelverket er i dag, kan det innvilges dagpenger også til personer som frivillig har sagt opp jobben sin, men disse vil som hovedregel bli ilagt en forlenget ventetid før utbetalingene starter, på åtte eller tolv uker, eller på

seks måneder. Denne ventetiden reduserer deres totale dagpengeperiode. I tillegg til en vurdering av om søkeren selv er skyld i arbeidsløsheten, skal det gjøres en vurdering av om han eller hun kan anses som reell arbeidssøker, dvs. aktiv arbeidssøker og i utgangspunktet villig og i stand til å ta ethvert arbeid. Vurderingen av om vedkommende er reell arbeidssøker kan Arbeids- og velferdsetaten følge opp med mer spesifikke krav til arbeidssøkeraktivitet. Det er også slik at arbeidssøker på hvert meldekort må bekrefte at de har vært reell arbeidssøker de siste 14 dagene og fortsatt vil stå registrert som arbeidssøkere, dersom de fortsatt skal kunne motta dagpenger. Hvis dagpengemottakere på meldekortet svarer nei på dette, kan Arbeids- og velferdsetaten stanse dagpengene. Dagpengemottake-

re som uten rimelig grunn takker nei til tilbud om arbeid, kan få dagpengene stanset i en periode. Det er altså innenfor gjeldende regelverk mulig å avverge at personer som reelt sett ikke ønsker å jobbe, får dagpenger. Jeg ser likevel at spørsmålsstilleren peker på en problemstilling, som jeg er godt kjent med, og som det er grunn til å se nærmere på. Som stortingsrepresentant var jeg med på å fremme forslag om endringer i regelverket for dagpenger, bl.a. for å forhindre en slik tilpasning som er beskrevet i dette skriftlige spørsmålet, se Dok. 8:44 S (2012-2013). Som en del av den gjennomgangen av trygdeytelsene som regjeringen har varslet i regjeringsplattformen, blir også tiltak som er rettet mot slike tilpasninger, som spørsmålsstilleren tar opp, bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 56

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 22. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Pårørende forteller at nedleggelsen av hjelpetilbudet for alvorlig syke traumepasienter i Bodø ikke har blitt fulgt opp ved at kapasiteten er økt andre steder eller at pasientene får et annet tilbud som er godt nok. Det er en fryktelig alvorlig situasjon hvis det stemmer at lovnaden om å erstatte tilbudet viser seg ikke å følges opp i virkeligheten.

Hva gjør statsråden for å sikre traumepasientene fullgod behandling, og vil helseministeren revurdere nedleggelsen om det stemmer at behandlingstilbudet ikke lenger strekker til?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har tatt opp denne saken med statsråden ved flere anledninger. I sitt svar til Dokument nr. 15:739 (2013-2014) skriver statsråden at:

«Jeg har stor forståelse for at pasienter som har brukt traumetilbudet ved Nordlandssykehuset føler usikkerhet når dette nå blir erstattet av andre tilbud.»

I vår kontakt med pårørende er tilbakemeldingen helt klar: alvorlig syke traumepasienter får ikke god nok hjelp. Tilbudet er ikke erstattet, det er bygget ned. Jeg ber helseministeren nok en gang se på denne saken, for å sjekke nøye hvilket tilbud som finnes. De som er syke og deres pårørende fortjener skikkelige svar,

og de fortjener at helseministeren sørger for at tilbudene ikke bygges ned.

Svar:

I vår kontakt med pårørende er tilbakemeldingen helt klar: alvorlig syke traumepasienter får ikke god nok hjelp. Tilbudet er ikke erstattet, det er bygget ned. Jeg ber helseministeren nok en gang se på denne saken, for å sjekke nøye hvilket tilbud som finnes. De som er syke og deres pårørende fortjener skikkelige svar, og de fortjener at helseministeren sørger for at tilbudene ikke bygges ned.»

De regionale helseforetakene skal sørge for spesialisthelsetjenester til befolkningen i sin region, herunder personer med alvorlige traumelidelser. Jeg vil se alvorlig på en situasjon der pasientrettighetene ikke oppfylles. På bakgrunn av spørsmålet fra representanten Lysbakken har departementet derfor på nytt forelagt spørsmålet for Helse Nord RHF.

Helse Nord opplyser at pasienter med alvorlige psykiske traumelidelser har tilbud både ved distriktpsikiatrisk senter og på sykehusnivå, slik det er anbefalt fra fagrådet i Helse Nord. Det opplyses blant annet at Salten DPS har fått overført personell med kompetanse på området fra den avviklede traumeenheten i Bodø, og at dette DPSet nå har et differensiert behandlingstilbud med både døgn-, dagbehandling og gruppeterapi. Det vises til at dette er i tråd med kunnskapsbasert praksis både her og i Skandinavia for øvrig.

Traumelidelser synes å være økende i samfunnet, og det er stor faglig enighet om at hyppig forekommende tjenester så langt det er mulig og faglig forsvarlig bør gis nært folks hjemmemiljø slik at de kan settes i stand til å mestre livet sitt i lokalmiljøet. Helse Nord opplyser at det er stilt betydelige midler til disposisjon og at det organiseres kompetansehevsingsprogram i

traumebehandling for DPS, for å sikre pasientene i Helse Nord et likeverdig og forsvarlig tilbud.

Det er Statens helsetilsyn som har ansvar for å vurdere konkrete spørsmål knyttet til mangelfull eller uforsvarlig behandling, og som ikke minst har ansvaret for å gi pålegg der forhold må rettes opp.

SPØRSMÅL NR. 57

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 27. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kommuner og fylkeskommuner rundt Oslofjorden har tatt initiativ til et utvidet hurtigbåttilbud i området. Nesodden har eksempelvis i dag Akershus høyeste kollektivandel pga. ferge. Initiativet baserer seg på Marin Tec sitt konsept Urban Water Shuttle (UWS), en bybane på fjorden uten utslipp fra fossil brensel.

Hvordan kan statsråden bidra til utviklingen av disse konseptene med sjøen som transportkanal for ren persontrafikk og bruken av hurtiggående nullutslippsferger, og hvordan kan dette komme til syne i NTP?»

BEGRUNNELSE:

De neste 20 årene venter hovedstadsregionen en historisk befolkningsvekst. Transportbehovet må tas kollektivt.

Menneskemengdene vil bo rundt kollektivknutepunkt og fraktes med buss og tog. Dette vil ikke være nok. Allerede er det sådd tvil om vi vil evne å bygge ut kollektivtilbudet raskt nok. Storbyen kan vente seg kø og forurensning.

Løsningen på en del av utfordringene kan ligge på fjorden. Her kreves kun transportmiddel og kaianlegg på stoppestedene. Nesodden har eksempelvis Akershus' høyeste kollektivandel, takket være fjorden. Fra Nesoddtangen brygge formidles daglig passasjerer fra buss over på ferge til Oslo.

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité har ment at sjøveien er underutnyttet.

Den teknologiske utviklingen vil gi radikalt mer miljøvennlige fartøyer framover. Nylig var nullutslippsfergen «Urban Water Shuttle» i nyhetene. Myndighetene bør se mulighetene, og engasjere fagmiljøer til å finne løsningene.

Norwegian Centre of Expertise, Maritime Clean Tec har utviklet et unikt prisvinnende konsept kalt Urban Water Shuttle (UWS). Dette er en «bybane på fjorden» drevet med en hybridløsning som går på

elektrisitet og hydrogen. Det vil si et kollektivt transport-tilbud uten utslipp av klimagasser eller partikler – et 0-utslippsalternativ. Sjøveis transport er veien til en grønn framtid for hovedstadsregionen.

Akershus fylkeskommune har besluttet å gå videre med samarbeidet og søke samarbeid med Oslo og Buskerud.

Samarbeidspartnerne har 19. september leverer søknad til Transnova om støtte til utredning av pilotprosjektet.

Mindre innpendling eller mindre vekst i innpendlingen til Oslo med bil vil bidra til mindre svevestøv som vi også vet har vært et problem for astmatikere og mennesker med nedsatt helse, særlig på vinterstid.

Svar:

Norge står framfor en sterk befolkningsvekst. Befolkningsvekst sammen med økonomisk vekst vil føre til økt behov for transport av personer og gods. Samtidig blir det sterkt press på arealene. Det er ventet at befolkningen vil øke mest i storbyområdene. En tilfredsstillende kollektivdekning og tilrettelegging for gang og sykkel er derfor helt nødvendig for å få et godt lokalt bymiljø, redusere miljøskadelige utslipp og redusere arealbehovet.

Regjeringen satser derfor betydelige ressurser på å videreutvikle gode trafikk-løsninger både i storbyene og mellom regionene. Det er likevel viktig å presisere at staten i utgangspunktet har ansvar for investeringer i infrastruktur for kollektivtransport på riksveg og jernbane. For investeringer i annen lokal kollektivtransport, herunder rutetilbudet med hurtigbåter, har fylkeskommunene ansvaret, og det blir finansiert av de frie inntektene til fylkeskommunene. Denne typen kollektivtransport er derfor ikke en del av NTP.

Et av staten sine virkemidler er belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byene. Regjeringen har foreslått å bevilge 975,6 mill.

kr. til belønningsordningen i 2015. Innføring av en ordning med helhetlige bymiljøavtaler er en viktig del av Regjeringens tiltak for å utvikle transportinfrastrukturen og transporttilbudet i byområdene. Disse avtalene er en videreføring av dagens bypakker og belønningsordningen. Formålet med avtalene er å få en mer samstemt og målrettet bruk av virkemiddel.

Som en del av videreutviklingen av bymiljøavtalen har Regjeringen varslet at vi skal sørge for forpliktende finansiering av viktige fylkeskommunale investeringstiltak for kollektivtransporten for byområdene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Staten skal her bidra med investeringstilskudd som dek-

ker 50 prosent av kostnadene ved de aktuelle prosjektene. Et slikt tilskudd vil inngå i en bymiljøavtale for det aktuelle byområdet.

Når det gjelder mulig statlig stimulans til prosjekter som nullutslippsfergen Urban Water Shuttle, så er staten sitt virkemiddel Transnova. Hovedmålet for Transnova er å bidra til reduserte klimagassutslipp fra transportsektoren. Transnova skal gi utløsende tilskudd til prosjekter som bidrar til raskere implementering av ny og mer miljøvennlig transportteknologi og transportpraksis. Oppgavene til Transnova skal overføres til Enova fra 2015. Dette vil kunne føre til en mer helhetlig og koordinert virkemiddelbruk på området.

SPØRSMÅL NR. 58

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 20. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til skriftlig spørsmål 26.3-2014 (besvart 3.4.2014) vedrørende ulovlig gebyr knytta til betalingsautomater på legekantor. Helseministeren var i sitt tidligere svar klar på at dette var i strid med gjeldende regelverk jfr. uttalelse fra Helsedirektoratet. Jeg har blitt opplyst fra en pasient at denne praksisen fortsetter.

Hvordan kan helseministeren sikre at regelverket blir fulgt opp slik at ikke man fortsetter å skyve denne utgiften/ekstra egenandelen over på pasienten i strid med gjeldende regelverk?»

BEGRUNNELSE:

Tydelig svar fra statsråden 3.4.2014 om denne problemstillinga, savner imidlertid at dette blir fulgt opp slik at legekantorene får klar beskjed om å forholde seg til regelverket.

Svar:

Jeg er tilfreds med at representant de Ruiter oppfattet mitt forrige svar som klart. Det er viktig for meg å understreke at det er Stortinget som årlig fastsetter hvor mye egenandeler den enkelte pasient skal betale hos fastlegen. Slik skal det fortsatt være.

I mitt svar av 2. april fremgår det også at jeg ville følge opp saken overfor Legeforeningen og KS, og basert på denne dialogen vurdere behovet for videre oppfølging. Med bakgrunn i ovennevnte inviterte Helsedirektoratet Legeforeningen og KS til et møte der forhold knyttet til betalingsautomater ble diskutert. Konklusjonen fra dette møtet var at det skulle sendes ut tydelig in-

formasjon til alle landets fastleger om at praksisen med å ta gebyr ved bruk av kort i betalingsautomater på legekantorene ikke var i tråd med regelverket. Et slikt brev ble sendt fra Helsedirektoratet 2. september i år. I tillegg ble det lagt ut informasjon om dette på KS sine hjemmesider og på www.helfo.no.

I den grad det skulle bli behov for ytterligere oppfølging, må den skje lokalt i den enkelte kommune. Jeg har, på vegne av staten, vært tydelig på rammene for refusjonsordningene i folketrygdloven. Som representant de Ruiter sikkert er kjent med, så er det kommunen som skal sørge for å ha en fastlegeordning, og det er kommunen som inngår avtaler med den enkelte fastlege. Dersom det er fastleger som ikke vil innrette seg etter regelverket, så må kommunen vurdere hvordan den skal følge opp dette videre. Jeg har imidlertid tro på at den informasjonen som ble sendt ut til landets fastleger i begynnelsen av september, vil medføre at dette kortbetalingsgebyret vil forsvinne innen kort tid.

Tilleggssvar:

Brev om presisering av tidligere avgitte svar til stortingsrepresentant Freddy de Ruiter - spørsmål 58 (2014-2015) og 593 (2013-2014) - Gebyr ved bruk av betalingsautomater på fastlegekontorer, datert 23. januar 2015:

Jeg viser til tidligere korrespondanse vedrørende svar på spørsmål til skriftlig besvarelse, spørsmål 58 og 593/2014, fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter.

Begge spørsmål var knyttet til gebyr ved bruk av betalingsautomater på fastlegekontorer. Henvendelsene ble besvart i brev av henholdsvis 2. april og 17.

oktober 2014. I begge svar gav jeg klart uttrykk for at det ikke var tillatt å kreve gebyr ved bruk av kort, ettersom helse- og omsorgstjenestelovgivningen ikke åpnet opp for dette. I min tidligere korrespondanse tok jeg utgangspunkt i en forretningsmodell som et av de aktuelle firmaene tilbød. Dette var en modell som Helse- og omsorgsdepartementet hadde kjent til en stund, og som vi jobbet med å få avviklet. Jeg antok derfor at det var denne som var bakgrunnen for spørsmålene. I den aktuelle modellen ble blant annet legekontorets kostnader til leie, installasjon og service av betalingsautomaten skjøvet over på pasienter som betalte med kort. Med utgangspunktet i en slik forretningsmodell var jeg tydelig når det gjaldt adgang til å kreve gebyr.

Et av de firmaene som leverte betalingsautomater til fastlegekontorer mente at Helse- og omsorgsdepartementet tok feil, og at retten til å kreve gebyr var regulert av annen lovgivning enn i helse- og omsorgstjenestelovgivningen. Nærmere bestemt finansavtaleloven § 39b. Denne loven er forvaltet av Justis- og beredskapsdepartementet (JD). For å imøtekomme firmaets ønsker, og samtidig få avgjort om det var strid mellom to lovverk i denne saken oversendte helse- og omsorgsdepartementet en forespørsel til lovavdelingen i JD om en uttalelse. Uttalelsen fra lovavdelingen ble oversendt Helse- og omsorgsdepartementet 12. januar i år.

JD legger i sin uttalelse til grunn at finansavtalelovens bestemmelser kommer til anvendelse i denne saken. Det vil si at leger, på samme måte som andre som tilbyr tjenester til forbrukere, i utgangspunktet kan kreve et gebyr når forbrukeren ønsker å betale for varer eller tjenester ved bruk av kort. I sin uttalelse kommer imidlertid lovavdelingen med en viktig presisering når det gjelder hva et slikt gebyr skal kunne dekke (min understrekning).

«[...] et gebyr som en fastlege krever fra en forbruker for å betale med et betalingskort, kan ikke være høyere enn brukerstdsgebyret som fastlegen betaler for en gitt transaksjon og eventuelle transaksjonskostnader som fastlegen betaler til en innløser eller mellommann. Andre utgifter enn dette kan etter vårt syn ikke kreves inn gjennom et slikt gebyr. Avgifter for installering og leie av betalingsterminaler og annet utstyr er å anse som slike 'andre kostnader', og kan dermed ikke kreves dekket av forbrukeren gjennom gebyret.»

På bakgrunn av siterte uttalelse ønsker jeg å presisere mitt tidligere svar på spørsmålet om gebyr ved bruk av betalingsautomat på fastlegekontoret. I min tidligere korrespondanse med Stortinget har jeg ikke fått godt nok frem hvilke elementer ved den aktuelle forretningsmodell/gebyrløsning jeg reagerte på, og som jeg mente var et brudd på aktuell lovgivning. I lys av uttalelsen fra JD ser jeg at det i mitt svar burde vært tatt et forbehold om at det kunne være enkelte spesialregler i annen lovgivning som kunne komme til anvendelse.

I den forretningsmodellen jeg tok utgangspunkt i, når jeg besvarte henvendelsen fra stortingsrepresentant de Ruiters, dekker transaksjonsgebyret som pasientene betalte blant annet kostnadene til leie av betalingsautomaten. Uttalelsen fra lovavdelingen viser slik jeg ser det at det var riktig å konkludere slik jeg gjorde i den aktuelle saken. Det er fortsatt slik at Stortinget fastsetter hva pasientene skal betale i egenandeler for fastlegetjenester. Når det gjelder konkrete utgifter til å motta betaling med kort så er dette et marginalt unntak fra hovedregelen. Ettersom jeg ikke problematiserte de ulike elementene i gebyret i den aktuelle forretningsmodellen, ble ikke dette unntaket omtalt i mitt tidligere brev til Stortinget slik det burde. I den grad dette har skapt usikkerhet rundt mitt standpunkt i saken så vil jeg med dette brevet rette opp i det.

SPØRSMÅL NR. 59

Innlevert 14. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 21. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva mener ministeren skal ha forrang når det skal prioriteres mellom hensyn til jordvern, landskapsvernområder, vern av hus og bygninger og strandsoneproblematikk?»

BEGRUNNELSE:

Ute i kommunenorge oppleves det stadig konflikter mellom hensynet til dyrket jord, verneområder og strandsoner. Vi har i dag mindre enn 3 % dyrket jord, men den jorden har mindre betydning/verdi enn landskapsvernområder og strandsoner. Ja det er til og med slik at vernede hus er mer beskyttet enn landbruksjorden, og en kan jo spørre seg hvor logikken

er, når vi har for lite landbruksjord i landet vårt. Eller er vernede landbruksområder like viktige for oss om hundre år, når vi kan risikere å stå med alt for lite produktiv areal.

Et eksempel på hva som faktisk skjer i dag: Fylkesmannen i Rogaland mener at plassering av to luftetårn til Rogfast fint kan plasseres på god landbruksjord, men ikke på landskapsvernområder som grenser til landbruksjorden. (I Randaberg kommune).

Svar:

Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrift for konsekvensutredninger fastsetter ikke noe hierarki mellom de ulike nasjonale interessene som skal vurderes i en planprosess. Jeg mener heller ikke det er riktig å gi noen av verdiene en forhåndsdefinert rang når det skal prioriteres mellom hensyn til jordvern, landskapsvernområder, vern av hus og bygninger og strandsoner-problematikk. Dette må vurderes ut fra den konkrete situasjonen og hva konsekvensen av de ulike alternativene vil være, samt hvilke muligheter for avbøtende tiltak som foreligger. Det er eksempler på at en for å verne landbruksjord eller andre verdier har valgt å gå inn og ta av vernede områder eller flytte vernede bygg, selv om dette har medført en prosess også etter de sektorlovene vernet er etablert under. Jeg er dermed ikke enig i at landbruksjorden har mindre vern enn de andre nevnte nasjonale og regionalt viktige verdiene. Det er flere instanser som har som oppgave i planleggingen å veilede kommunene i forhold til de vanskelige avveiningene mellom jordvern, landskapsvernområder, vern av hus og bygninger og strandsonerproblematikk. Disse offentlige myndighe-

tene kan også løfte saken inn for fylkesmannen og i siste instans Kommunal- og moderniseringsdepartementet om de mener kommunene ikke gjør en tilfredsstillende avveining.

Det er i spørsmålet referert til et konkret eksempel, som jeg ønsker å knytte noen kommentarer til. Jeg har fått opplyst at Randaberg kommune skal ha gjort vedtak om at ventilasjonstårn skal legges til «Tungenes golf» og at den endelige plasseringen av luftetårn for E39-tunellen skal fastsettes i reguleringsplan for golfbanen. Ved oppstart av dette planarbeidet ble det varslet et mulig område på rundt 350 dekar til golfbane. Fylkesmannen varslet innsigelse dersom den foreslåtte utvidelsen ble med i planforslaget, og viste til at varig omdisponering av dyrka mark til golfareal ikke er i tråd med nasjonal jordvernpolitikk. Planen ble derfor redusert til 171 dekar, hvorav golfarealet utgjør 162 dekar. Det er samtidig opplyst at planen innebærer nytt permanent beslag av 2,1 daa landbruksjord til luftetårn. Disse er plassert utenfor eksisterende golfanlegg for ikke å stykke opp dette. Dette jordbeslaget er dermed gjort ut fra hensyn til golfanlegget, ikke landskapsvernområdene.

Det er utfordrende for kommunene å avveie de mange hensynene og løse konfliktene som kan oppstå i et planarbeid. Fylkeskommunene og fylkesmenene har en stor oppgave i å veilede dem, men jeg tror ikke konfliktene mellom hensynet til dyrket jord, verneområder og strandsoner blir noe mindre om det ene får forrang foran det andre. Dette må vurderes ut fra hver enkelt situasjon basert på en systematisk vurdering av de mange ulike interessene og hensynene.

SPØRSMÅL NR. 60

Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 29. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren gjøre for å løse problemet med personer som har fått opphold i Norge, men som likevel får avslag på søknad om identitetspapirer?»

BEGRUNNELSE:

NRK Buskerud hadde tirsdag 14. oktober 2014 oppslag med advokat Svein Duesund, som har over 30 års erfaring med å bistå asylsøkere. Han påpeker de problemene som oppstår for dem som har lovlig opp-

hold, men som ikke får id-papirer, fordi myndighetene mener det er tvil om hvem de er, enten fordi de har oppgitt et annet navn i et annet land enn Norge, fordi de mangler dokumenter eller fordi myndighetene ikke anerkjenner de dokumentene de faktisk har. Uten id-papirer kommer de ikke i gang med livet sitt i Norge, selv om de har fått opphold. De får ikke bankkort, ikke skattekort, ikke studielån, ikke reisedokumenter mv. Det er et problem for den enkelte, for vedkommendes familie og for samfunnet som helhet, når de ikke har mulighet til å bli integrert i det

norske samfunnet. I samme oppslag ble det presentert et forslag til løsning fra UDIs direktør, som også nasjonalt ID-senter har stilt seg bak, der lagring av fingeravtrykk kan gi den enkelte en unik identitet i Norge. Det er mulig at dette kan være en løsning, muligens kan det finnes andre måter å oppnå det samme på. Representanter for både posisjon og opposisjon i Buskerud har ytret ønske om at det finnes en løsning for disse personene. Det ble opplyst i innslag på NRK at dette gjelder ca. 150 personer med oppholdstillatelse på grunnlag av forfølgelse, men at det gjelder flere blant dem som har fått opphold på humanitært grunnlag.

Svar:

Asylsøkere som får asyl, har rett til å få utstedt reisepass for flyktning hvis det ikke er tvil om identiteten. De som får oppholdstillatelse på humanitært grunnlag kan normalt få norsk utlendingspass dersom identiteten er klarlagt og de ikke kan skaffe reisepass fra hjemlandet.

For øvrig får alle utlendinger som gis oppholdstillatelse for mer enn seks måneder, utstedt et Schengen-standardisert oppholdskort. Dette gjelder også den begrensede gruppen som verken får reisepass for flyktning eller norsk utlendingspass, og som heller ikke har ID-dokumenter fra hjemlandet.

Oppholdskortet ble innført i 2012 og bekrefter at utlendingen har oppholdstillatelse i Norge på den identiteten som fremgår av kortet.

Skatteetaten har fastsatt i rundskriv at oppholdskortet kan godtas som tilstrekkelig legitimasjon for tildeling av fødselsnummer til personer som har fått opphold uten å ha andre identitetsdokumenter.

Det ble forutsatt i lovforarbeidene om innføring av oppholdskort av den forrige regjeringen, at oppholdskortet vil kunne anses å tilfredsstille hvitvaskingsregelverkets krav for gyldig legitimasjon i forbindelse med etablering av grunnleggende banktjenester, som for eksempel etablering av ordinær bankkonto og ordinær betalingsformidling som ikke krever bank-ID. I brev fra Finanstilsynet til Finans Norge er det uttalt at Schengen-standardisert oppholdskort, supplert med dokumentasjon som inneholder personnummer, også i praksis bør kunne anses som tilstrekkelig dokumentasjon i denne forbindelse. Likevel registrerer jeg tilbakemeldinger om at ikke alle banker godtar oppholdskortene i praksis.

Det er etablert et tverrdepartementalt samarbeid, under ledelse av Justis- og beredskapsdepartementet, om en helhetlig gjennomgang av utfordringene på ID-området. I denne prosessen vurderes også den problemstillingen som her er tatt opp.

Når det gjelder anbefalingen fra UDI-direktøren m.fl. om en mer omfattende praksis med å lagre fingeravtrykk i utlendingssaker enn i dag, viser jeg til samarbeidsavtalen mellom regjeringspartiene og Venstre og Kristelig Folkeparti, der det framgår at det skal åpnes for adgang til økt registrering og bruk av biometri. Departementet arbeider med oppfølgingen av dette, og vil komme tilbake til saken når alle spørsmål er utredet.

SPØRSMÅL NR. 61

Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 28. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Second opinion er en pasientrettighet, men ikke en rettighet til second opinion i utlandet.

Mener statsråden at en har kompetanse nok til å ta en second opinion ved et annet sykehus i Norge ved lidelser som kun har en forekomst på 1:1-1,5 mill., og hvor sykdommen i tillegg er sammensatt og opptrer ulikt?»

BEGRUNNELSE:

Norge er et lite land med forholdsvis få innbyggere. Vi har et helsevesen som kan behandle flere og flere

pasienter, og nye sykdommer kommer for dagen og ikke minst nye behandlingsformer. Noen sykdommer er det mange av, og andre opptrer sjelden og vi har få av dem hvert år i vårt lille land. De fleste sykdommer blir en bedre på å behandle jo flere pasienter en har, og jo mer kunnskap en har tilegnet seg.

En slik gruppe syke er de som lider av «Stiff Person Syndrom». Dette er en liten gruppe hvor en i landet vårt kun har noen svært få tilfeller under behandling og dermed heller ikke høy kompetanse. Pasienter med denne sykdommen får ingen second opinion i utlandet, fordi en mener en har kunnskap nok her i Norge. Pasientgruppen føler at de ikke blir tatt på alvor

med sine utfordringer og de får heller ikke prøvet sin behandling opp mot andre behandlingsinstitusjoner i utlandet med større kompetanse. De har heller ikke råd eller krefter til å ta sin egen sak til utlandet, og behandlingen av dem i Norge står dermed litt på stedet hvil.

Svar:

Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-3 at pasienter har rett til fornyet vurdering av sin helse-tilstand av spesialisthelsetjenesten. Innholdet i den fornyede vurderingen vil svare til innholdet i en vurdering etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-2. Det er lagt til grunn at bestemmelsen ikke gir pasienten rett til en fornyet vurdering i utlandet. Et regionalt helseforetak kan imidlertid etter en konkret vurdering velge å akseptere at en pasient blir henvist til vurdering i utlandet for foretakets regning.

Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at det vil kunne være utfordrende for enkelte pasienter med sjeldne lidelser å få en ny vurdering i Norge fordi fagmiljøet kan være lite. Dette er bakgrunnen for at jeg ønsker å se nærmere på muligheten for å etablere et tettere nordisk samarbeid som gjør det mulig for disse pasientene å få en ny vurdering i andre nordiske land.

Bo Könberg har på oppdrag av generalsekretæren i nordiske ministerrådet og de nordiske helseministrene skrevet en rapport om det fremtidige nordiske helsesamarbeidet. Rapporten inneholder flere konkrete forslag om hvordan det nordiske helsesamarbeidet kan utvikles og forsterkes i de nærmeste fem til ti årene. Et av forslagene i rapporten er å etablere et nordisk samarbeidsforum som skal styrke og videreutvikle det nordiske samarbeidet om høyspesialisert behandling.

På møte med de øvrige nordiske helseministrene i København om fremtidig nordisk helsesamarbeid den 16. oktober i år, ga jeg min støtte til å etablere et

slikt nordisk samarbeidsforum. I tillegg uttrykte jeg et ønske om et tettere nordisk samarbeid også på pasientnivå. I den forbindelse fremhevet jeg at det bør foreligge en mulighet for pasienter til å få en såkalt «second opinion» i et nordisk naboland på områder der forskningsmiljøene og pasientgrupper er små. Forslaget om å etablere et samarbeidsforum for høyspesialisert behandling i Norden ble vedtatt av ministrene. Forumet skal knyttes til Nordisk ministerråd og få sitt mandat fra ministerrådet. Norge vil argumentere aktivt for at også second opinion ordningen omfattes av dette mandatet.

Pasientrettighetsdirektivet åpner også for sterkere samarbeid mellom de europeiske landene når det gjelder sjeldne sykdommer. Dette skjer både ved etablering av europeiske nettverk som kan bidra til kunnskapsdeling og kompetanseoppbygging. Videre åpner direktivet for at pasienter i større grad kan få tilgang til den medisinske ekspertisen i andre land. I løsningen som jeg har hatt på høring for gjennomføringen av det nevnte direktivet, vil en pasient kunne få refundert utgiftene ved for eksempel en utredning foretatt i et annet EØS-land. Forutsetningen er at pasienten ville ha fått dekket utgiftene for tilsvarende utredning i Norge. Refusjonen vil være begrenset oppad til hva tilsvarende utredning ville ha kostet det offentlige i Norge.

Pasientrettighetsdirektivet ble innlemmet i EØS-avtalen den 9. juli 2014, men Norge har tatt forbehold om samtykke fra Stortinget. Utenriksdepartementet fremmet derfor 12. september 2014 Prop. 135 S (2013-2014) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 153/2014 av 9. juli 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2011/24/EU om anvendelse av pasientrettigheter ved helsetjenester over landegrensene. I den nevnte proposisjonen er gjennomføringen av direktivet i norsk rett omtalt.

SPØRSMÅL NR. 62

Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 24. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vi har fått en rekke bekymringer på innholdet i den nye legespesialiteten i mottaksmedisin. Det er viktig at den er tilpasset norske forhold. Rett kompetanse vil bidra til at den akuttmedisinske kjeden blir bedre. Akuttmottak er helsevesenets akilleshæl og av ve-

sentlig betydning for rett og god behandling. Det er derfor i samfunnets interesse at vi får en bred debatt og ikke overlater avgjørelsen til Helsedirektoratet.

Vil stortinget bli involvert i prosessen med ny spesialitet i mottaksmedisin?»

BEGRUNNELSE:

Akuttmottakene er på mange måter helsevesenets akilleshæl. Det pågår mye bra arbeid for å organisere tjenesten bedre med å ta i bruk ny kunnskap, teknologi og medvirkning. Tverrfaglig utredninger er avgjørende for å stille rett diagnose tidlig. Kompetanse er av vesentlig betydning for å få den akuttmedisinske kjeden til å holde sammen. Det er viktig å ta hensyn til norske forhold med legevakt og fastleger.

Leger ved flere akuttmottak er svært skeptisk til en løsning der indremedisinsk spesialitet skal danne grunnlaget for en fremtidig spesialitet i mottaksmedisin. Det er bare 8 land i EU som ikke har en selvstendig spesialitet i akuttmedisin.

Vi vet ikke hva som ligger til grunn for helsedirektoratets valg. Det vil være svært uheldig om man lander på et forslag som ikke har respons hos de som arbeider innenfor feltet i dag.

Det bør være i det offentlige interesse å ha full åpenhet om grunnlaget for valg av kompetanse og retning innenfor et så viktig del av helsevesenet. Helsereministeren var tydelig under valgkampen på at han ønsket å involvere stortinget i utforming av det fremtidige helsevesen.

Dette er sikkert en sak som statsråden har fullmakt til å bestemme, men i og med at det er så ulike syn, så vil det være klokt å forankre den via Stortinget.

Svar:

Jeg er enig i at tilbudet ved akuttmottakene er viktig, og at det trengs tiltak for å ruste opp kvaliteten. Av denne grunn har jeg bedt Helsedirektoratet å prioritere å utrede en ny spesialitet innrettet på akuttmottakene, som en del av et helhetlig arbeid med å revidere legenes spesialiststruktur og spesialistutdanning.

Jeg også enig i at en ny spesialitet skal innrettes på forholdene i Norge. Vi har etablert en akuttkjede som internasjonal sammenheng er spesiell ved at vi har en utbygd legevaktjeneste. Våre desentraliserte legevakter tar hånd om de lette øyeblikkelig-hjelp-tilfellene, slik at det bare er de pasientene som må få klarlagt, eller har et avklart behov for sykehusbehandling, som sendes til sykehus. Mange av pasientene som i andre land kommer til akuttavdelingene, behandles hos oss på legevakta.

Blant annet av denne grunn har hele 85 % av pasientene som legges inn akutt på sykehus i Norge, indremedisinske diagnoser. Dette er Helsedirektoratets begrunnelse for å legge vekt på indremedisin i spesialiteten. I tillegg skal nye spesialister kunne stille diagnoser, igangsette livreddende behandling, og kunne utføre enkle kirurgiske prosedyrer. Særlig eldre legges inn med akutte indremedisinske diagnoser og ofte uklare og sammensatte tilstander. Helsetilsynet har avdekket kvalitetssvikt i akuttmottakene særlig for svake eldre pasienter. Antallet eldre vil øke framover; befolkningen over 75 år vil øke med 60 % innen 2030.

Som kjent vil Stortinget få seg forelagt Nasjonal helse- og sykehusplan og andre dokumenter, der helhetlig innretning av helsetjenestene og sentrale helsepolitiske problemstillinger behandles. Helsedirektoratet og fagmiljøene har ansvar for konkretiseringen av en ny legespesialitet, herunder hvilke fagkunnskaper som skal legges til grunn og i hvilket omfang. Direktoratets forslag til ny spesialitet har vært til bred høring, blant annet til alle landets sykehus. Det er grunn til å tro at alle relevante innspill kommer med i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 63

Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 24. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«For å bedre samfunnssikkerheten og beredskapen, har regjeringen prioritert å redusere responstiden på helikopterberedskap på Rygge og Bardufoss fra to til én time. Vestlandet er sårbart for ekstremværhendelser, har viktige oljeinstallasjoner, stor sjøtrafikk, utfordrende geografi og de siste årene har både Ber-

gensbanen og E16 vært stengt i lengre perioder som følge av ras eller alvorlige trafikkulykker.

Hvordan er responstiden for helikopterberedskap på Vestlandet?»

Svar:

Forsvaret har fire Bell 412-helikoptre på beredskap for særlig støtte til politiet, to på Rygge og to på Bardufoss

flystasjon. En redusert responstid vil gi politiet raskere transportkapasitet ved tidskritiske hendelser.

For søk- og redningsoppdrag både på land og på havet er det Sea King-redningshelikoptrene som er den dedikerte statlige helikopterressursen for redningstjenesten. Redningshelikoptrenes utfører også ambulanseoppdrag og andre samfunnsnyttige oppdrag, bl.a. transportoppdrag for politiet i akutte situasjoner med fare for liv og helse. Det er to redningshelikopterbaser på Vestlandet, på henholdsvis Sola og Florø. Nærmeste base nordover langs kysten er Ørland. Det er døgkontinuerlig tilstedevakt med re-

aksjonstid på ca. 15 minutter på alle landets redningshelikopterbaser.

Samvirkeprinsippet som den norske redningstjenestemodellen er basert på, innebærer at alle ressursene i Norge som er egnet for akuttinnsats for å redde liv, skal kunne mobiliseres i redningstjenesten. Dette gjelder både statlige, private og frivillige ressurser. I tillegg til Sea King-helikoptrene som primærressurs, blir behovet for helikoptertjenester dekket med de ressursene som redningssentralene til enhver tid kan få disponere, herunder helikoptre fra luftambulansetjenesten, Forsvaret, Politiet, lostjenesten og diverse private operatører.

SPØRSMÅL NR. 64

Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir S. Toskedal

Besvart 22. oktober 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«I 2006 opprettet flere norske kommuner kommunale erstatningsordninger for mennesker som hadde vært utsatt for overgrep og uverdige omsorgsforhold på barnevernsinstitusjoner eller i fosterhjem før 1993. De ulike kommunene har svært ulik praksis, og tidligere barnevernsbarn opplever svært ulike vilkår.

Vil statsråden vurdere om det ikke faktisk er behov for at nasjonale myndigheter ser på hvordan en større grad av samordning og likebehandling kan sikres?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad har i flere artikler siden i sommer skrevet om hvor forskjellig erstatningspraksis norske kommuner har overfor barnevernsbarn som opplevde overgrep og omsorgssvikt i oppveksten. 303 norske kommuner hadde i 2010 ikke en slik ordning i det hele tatt, deriblant alle kommunene i Nordland og Sogn og Fjordane.

Tidligere barnevernsbarn som har fått oppveksten og livet ødelagt av overgrep, vold og omsorgssvikt, opplever det svært urettferdig at tidsfrister avgjør utfallet og at ordningene er så forskjellige. Det er tydeligvis store variasjoner når det gjelder beløp, dokumentasjonskrav, frister etc.

Det er selvsagt viktig at vi respekterer den kommunale selvråderetten og har tillit til kommunene. Men hensynet til likebehandling veier også tungt. I dette tilfellet kan det se ut til at det er behov for en

større grad av samordning slik at de det gjelder opplever å møtes på en lik og rettferdig måte.

Svar:

I 2005 vedtok Stortinget på bakgrunn av St.meld. nr. 24 (2004-2005) en utvidet og tilpasset rettferdsvederlagsordning for barn som har vært plassert i fosterhjem, barnehjem og spesialskoler for barn med atferdsvansker, i perioden frem til 1980. Ordningen omfatter kritikkverdige forhold fra det offentliges side, både fra staten og kommunen. De som ikke omfattes av denne ordningen, kan søke om vederlag etter Stortingets alminnelige rettferdsvederlagsordning.

Stortingets rettferdsvederlag gjelder for hele landet, og har ingen tidsfrist bakover i tid.

I St. meld. nr. 24 ble det sagt at det er opp til kommunene på selvstendig grunnlag å vurdere hvordan de stiller seg til en kommunal gransking eller erstatning. Dette ble begrunnet med det kommunale selvstyret. I Stortingets innstilling, Innst. S. nr. 217 (2004-2005), fremgår det også at det er opp til kommunene på selvstendig grunnlag å vurdere om og hvordan det skal igangsettes kommunale vederlagsordninger. Dette ble videre presisert i en veileder som departementet utarbeidet til hjelp for kommunene, om kommunale granskinger av barnehjem og spesialskoler for barn med atferdsvansker.

Det vil på denne bakgrunn være ulikheter mellom kommunene bl.a. basert på kommunenes egne vurderinger.

Jeg har ingen planer om å gjøre endringer i gjeldende ordninger på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 65**Innlevert 15. oktober 2014 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 28. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiet er innforstått med at det er bred enighet i Stortinget om at hovedlinjene i dagens alkoholpolitikk skal videreføres. Samtidig er det uheldig at alkoholloven er så detaljorientert at det kan gi store og negative konsekvenser for selvstendig næringsdrivende med skjenkebevilling.

Vil helseministeren foreta seg noe for å gjøre regelverket mindre detaljstyrt?»

BEGRUNNELSE:

Restauranten BareMas i Drøbak har blitt fratatt skjenkebevillingen for én dag, for brudd på alkoholloven. Det skjer etter at skjenkekontrolløren ble oppmerksom på at det ble servert vann i et ølglass med logo fra et bryggeri. For folk flest er det vanskelig å forstå hvorfor dette skal utløse en så streng sanksjon. Ikke minst kan det være vanskelig å benytte riktig glass til riktig drikke i en hektisk arbeidshverdag for de ansatte. Reglene oppfattes som så vanskelig å forstå at de er krevende å overholde. Slike detaljorienterte regler oppleves som unødvendige og betyr en detaljstyring av næringen.

Fremskrittspartiet mener skjenkekontrollørene bør frigjøres tid til å konsentrere seg om mer alvorlige brudd på alkoholloven, som for eksempel skjenking av mindreårige.

Svar:

Jeg er opptatt av å modernisere, forenkle og klargjøre regelverket samtidig som hovedlinjene i alkoholpolitikken skal ligge fast. Jeg har iverksatt flere arbeider som vil kunne bidra til å skape et klarere og mer forutsigbart regelverk.

Jeg vil trekke fram at departementet har sendt forslag til endringer i reklamebestemmelsene i alkoholregelverket på høring. Samfunnsutviklingen og praktiseringen av reklameforbudet ført til et behov for å foreta visse presiseringer av og justeringer i forbudet.

Gjennom det forslaget vi har lagt fram, har vi lagt vekt på å finne løsninger som både er tilpasset dagens situasjon og som fortsatt sikrer et helhetlig reklameforbud. Forslaget møter endringer i samfunnet som følge av den teknologiske utviklingen og større krav til forbrukerinformasjon. Det er foreslått nødvendige endringer i alkoholforskriften for å klargjøre og «rydde opp» i reklameforbudet.

Vi har også fremmet lovforslag om å oppheve forbudene mot salg av alkohol på valgdager og salg

fra AS Vinmonopolet på påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften, noe som vil fjerne unødvendige detaljreguleringer.

Departementet arbeider videre med oppfølging av høringen hvor det ble foreslått å innføre et normert system for inndragning av bevillinger, det såkalte prikktildelingssystemet. Innføringen av et slikt normert system for reaksjoner ved brudd på alkoholregelverket vil skape større forutberegnelighet og likebehandling for bevillingshavere etter alkoholloven.

Videre vil jeg trekke fram at jeg, som jeg også tidligere har meddelt Stortinget, ønsker å vurdere om fireårsregelen for fornyelse av bevillinger bør endres. Departementet har nå startet dette arbeidet.

Departementet har også innhentet en EØS-rettslig vurdering av om salg av alkohol fra nisjeprodusenter kan tillates uten å svekke dagens monopolordning, og jeg arbeider med å følge opp denne i tett dialog med landbruks- og matministeren.

Jeg er også kjent med at Nærings- og fiskeridepartementet har satt i gang en utredning av serveringsnæringen. I den forbindelse har vi startet en dialog om felles oppfølging av utredningen blant annet med hensyn til eventuelle behov for endringer i alkoholloven og serveringsloven.

Jeg kan ikke gå inn i den konkrete saken som er omtalt i begrunnelsen. Jeg vil likevel knytte noen kommentarer til de aktuelle bestemmelsene i alkoholregelverket.

Alkoholreklameforbudet medfører at all reklame for alkoholholdig drikk i utgangspunktet er forbudt. Forbudet gjelder også reklame på gjenstander, som for eksempel askebegre. Det er imidlertid gjort unntak i alkoholforskriften § 14-3 nr. 5 for bruk av alkoholprodusenters firmanavn og/eller firmamerke på vanlig serveringsutstyr. Utstyret kan imidlertid ikke merkes med produktnavn og eller -merke. Med «vanlig serveringsutstyr» menes skjenkeutstyr som har direkte tilknytning til selve skjenkingen av alkohol, eksempelvis ølbrikker, glass, rørepinner, skjenkekorker og drinkemikser.

Som en følge av at glass med alkoholprodusenters firmanavn og eller firmamerke er unntatt alkoholforbudet vil det ikke være forbudt å servere vann i glass med bryggerilogo. Dersom bevillingshaver mener at kommunens vedtak er feilaktig, kan han klage på vedtaket. Klagen sendes kommunen, som vurderer saken på nytt før oversendelse til klageinstansen som er fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 66**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 24. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Etter at Nygårdsparken stengte i sommar, har politiet i Bergen tatt i bruk ein praksis der heroinavhengige får utdelt bortvisningskart med innteikna soner der dei i kortare eller lengre tid ikkje har lov å opphalde seg.

Vil justis- og beredskapsminister gjere greie for politiets handtering av heroinavhengige i Bergen og forsikre om at politiet ikkje driv grov diskriminering, og om lovheimelen for utdeling av bortvisningsbrev til heroinavhengige med forbod om å opphalde seg på bestemte adresser og område?»

GRUNNGJEVING:

Spørsmålsstillar viser til oppslag i Bergensavisen 15/10.14. Klinikkdirtør i Bergensklinikkene, Kari Lossius, uttalar der at politiet praktiserer apartheid i forhold til rusavhengige. Det synes som om politiet «jagar» rusavhengige som dei mistenker har gjort eller vil gjere noe galt.

Ifølgje artikkelen er breva som blir delt ut til heroinavhengige heimla i politivedtektene paragraf 7 om «offentlig ro og orden».

Svar:

Som innleiing vil eg først få understreke at område med rusmiddelbruk og -omsetjing representerer både eit ordensproblem og eit kriminalitetsproblem. Det skaper utryggleik for publikum og er samstundes med på å oppretthalde rusmiddelavhengigheit hos misbrukarane. Hordaland politidistrikt er, saman med fleire andre aktørar, aktive i arbeidet med å stanse den openlyse omsetjinga og bruken av narkotiske stoff på dei opne russcenane i Bergen. Arbeidet blir utført i tråd med ein felles handlingsplan mellom Bergen kommune, Helse Bergen, og Hordaland politidistrikt. Målet er å få bort dei opne russcenane i byen, og hjelpe dei rusmiddelavhengige. Planen har grunnlag i bystyret og hos politi-meistaren i Hordaland. Eg har fått opplyst frå Politidirektoratet at politiets metodebruk er i samsvar med metodar og strategiar som er nytta i Oslo og andre europeiske byar som har eller har hatt dei same utfordringane.

Politiets innsats er i hovudsak retta mot kriminalitet som blir utført på dei opne russcenane i Bergen. Den openlyse omsetjinga og bruken av narkotika skaper ei rekke lovbrøt på desse stadene og i nærområda. Politiet mottar derfor ei relativt stor mengde meldingar om straffbare handlingar her. Det gjeld både ran, vinningskriminalitet, valdslovbrøt, ulovleg knivbæring, ordensrelaterte forhold og brøt på utlendingsloven m.m.

Politiets arbeid skjer i stor grad i samarbeid med helsevesenet og andre offentlege instansar. Ein metode som blir nytta for å løyse opp dei opne russcenane, er bruk av bortvisingar frå områda der det er mykje ulovleg rusmiddelbruk. Grunnlaget for bortvisingsvedtak blir gjort primært med heimel i politiloven § 7. Bestemmelsen seier at politiet for å handheva offentleg ro og orden kan regulera ferdsele, forby opphald i bestemte områder, avvise eller bortvise personar. Ein annan metode som blir nytta, er å gje føreligg for narkotikarelaterte lovbrøt i desse områda.

Hordaland politidistrikt har nytta seg av røynsleane frå blant anna Oslo politidistrikt som ei tid har hatt ekstra merksemd retta mot opne rusmiljø i hovudstaden.

Politidirektoratet har opplyst at bortvisingane er knytta til to på førehand definerte soner rundt dei opne russcenane i Nygårdsparken og ved Korskirkeallmenningen. Politiet har utarbeidd bortvisingsskriv med kart som viser bortvisningsområdet. Skriva inneheld og ei grunngjeving for bortvisinga med heimel og det konkrete pålegget som er gjeve i dei enkelte tilfella.

Dei to sonene for bortvising er definerte med utgangspunkt i kvar det er flest melde narkotikalovbrøt og der politiet gjennom eigen informasjon har kjenneskap til at det går føre seg både ulovleg omsetjing av narkotika og openlys bruk. Sonene tar altså primært utgangspunkt i talet på melde brøt på narkotikalovgjevinga.

Statistikken viser at det blir gjort vesentleg fleire narkotikalovbrøt innanfor desse sonene enn andre stader i politidistriktet. Politiet har og lagt vekt på at lovbrøta skjer i det offentlege rom og på stader der publikum kan ferdast dagleg.

Vidare opplyser Politidirektoratet at Hordaland politidistrikt påpeikar at rus i seg sjølv ikkje er ein bortvisingsgrunn, men dersom rusen medfører uro og uorden eller liknande, vil bortvising vere aktuelt også i slike tilfelle. Politiet legg og vekt på at ein person som har eit ærend i området, t.d. avtale med lågterskeltilbod eller henting av LAR-medisin, skal få unntak frå bortvisinga.

Eg kan for min del ikkje sjå at politiet driv noko diskriminering i sitt arbeid på dette området.

Eg meiner at det er grunn til å tru at russcenene vil endre eller tilpasse seg i takt med resultatet av det arbeidet som politiet utfører i samarbeid med dei andre aktørane. For min del er det viktig å få fram at det er eit klart mål å unngå at nye russcener får etablert seg i Bergen sentrum. For politiet og kommunen er dette etter mi oppfatning eit viktig arbeid både for å hjelpe dei rusmiddelavhengige og for å gjere område i Bergen tryggare for publikum.

SPØRSMÅL NR. 67**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å få på plass en oppdatert og teknologinøytral lovbestemmelse om rettighetsavklaring ved distribusjon av «TV-produsert innhold»?»

BEGRUNNELSE:

Det er betydelige forbedringer i åndsverkloven som nå er til høring. Hovedutfordringen er det høringen ikke omfatter. Det haster å få på plass en oppdatert og teknologinøytral lovbestemmelse om rettighetsklarerings ved distribusjon av «TV-produsert innhold» og musikk. Det må fremgå at alle aktører som utnytter andres verk skal klarere rettighetene uansett utnyttelsesform og plattform det utnyttes på. Videre må den som bruker andres verk ha bevisbyrden for at rettighetene er klarert.

I forbindelse med åndsverkloven som nå er til høring, er det kommet betydelige forandringer. Dessverre er flere viktige utfordringer utelatt. Opphavsrettsorganisasjonen Norwaco har i den forbindelse kommet med en konklusjon om at man burde innføre en godkjenningsordning når det gjelder generell avtalelisens, samtidig som de nevner at det er ønskelig med en klargjøring av de gjeldene godkjenningsreglene for å beskytte kunstneres åndsverk. En oppdatert og teknologinøytral lovbestemmelse om rettighetsklarerings vil bidra til å hindre at aktører utnytter andres verk uansett plattform.

Svar:

Som det vises til i spørsmålets begrunnelse, har Kulturdepartementet hatt et forslag til endringer i åndsverkloven på høring. Bl.a. blir det foreslått innført en bestemmelse om generell avtalelisens. Dette vil gjøre avtalelisesordningen mer fleksibel og tilpasningsdyktig overfor nye behov, ikke minst som følge av teknologisk utvikling. En slik ordning er innført i Danmark og Sverige. Ordningen har også blitt etterspurt av flere aktører i Norge – både på rettighetshaver- og brukersiden, bl.a. med henvisning til enklere klarering av distribusjon av «TV-produsert innhold». I departementet arbeides det nå med en proposisjon om endringer i åndsverkloven, som det tas sikte på å fremme for Stortinget før jul. Proposisjonen vil bygge på forslaget som var på høring og høringsuttalelsene til dette. Det er et grunnleggende prinsipp i åndsverkloven at enhver bruk som er omfattet av rettighetshavernes enerett, må klareres med rettighetshaverne. Unntak fra dette prinsippet gjelder dersom bruken er tillatt etter særskilte lovhjemler, som for eksempel adgangen til å kopiere til privat bruk og sitere fra offentliggjorte åndsverk. Dette prinsipp vil også ligge til grunn for utformingen av åndsverkloven i tiden som kommer. Departementet har lagt til grunn at den nye ordningen med generell avtalelisens vil bidra til enklere klarering av distribusjon av «TV-produsert innhold», men ser også på andre løsninger for å sikre at rettighetshavernes interesser ikke blir skadelidende på grunn av ny teknologi. Departementet planlegger å sende et forslag til ny åndsverklov på høring første halvår 2015, og vil i den sammenheng også vurdere slike løsninger.

SPØRSMÅL NR. 68**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 30. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Alle vet at norske nettnavn ender på .no. Men Norge eier også to andre nettnavn som ennå ikke er brukt: .bv og .sj. Nå ønsker Norid, som administrerer .no, å leie ut .bv til Nederland. Teknologirådet, Forbruker-

rådet og Datatilsynet skriver i et brev til SD at de mener nettnavnene heller kan brukes til å lage soner på internett der personvern og datasikkerhet står i fokus.

Vil statsråden følge opp dette, og utrede ulik bruk av nettnavnene før et eventuelt utleie til andre land er aktuelt?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at Samferdselsdepartementet er meget opptatt av personvern og personvern fremmende tjenester på Internett.

Ekonomyndigheten, representert ved Post- og teletilsynet har vært i dialog med Teknologirådet og forslagsstiller på høringsmøte i regi av Teknologirådet den 10. september 2014. Tema for møtet var en høring om nasjonale toppdomener og personvern. Her kom ulike synspunkter på bruk av nasjonale toppdomener frem, herunder forslag om å ta i bruk toppdomenene .sj og/eller. bv for å etablere soner på Internett med egne krav, regler og vilkår for lagring av data.

Det er viktig å understreke at domenenavnsystemet er en distribuert database som er hierarkisk bygget opp, og som i praksis sørger for å foreta en oversettelse av domenenavn til internettadresser (IP-adresser). En sammenligning som kan gjøres er at domenenavnsystemet er Internett sin telefonkatalog. Domenenavnsystemet er ikke designet for eller egnet til å brukes til å etablere det som etterspørres, nemlig sikre personvernsoner på Internett. Dette ble fremhevet av Post- og teletilsynet på ovennevnte møte. Kra-

vene til personvern og sikkerhet på Internett bør primært realiseres ved bruk av sikre tjenester, sikre tjenesteprotokoller og elektroniske sertifikater.

For øvrig vil jeg understreke at et av hovedmålene for ekonomyndighetens forvaltning på domeneområdet er å sikre stabilitet og fortsatt vekst for det nasjonale landkodetoppdomenet .no. Det er svært viktig å understøtte tilliten til .no, ett av verdens sikreste toppdomener. Det ville således uansett ikke være ønskelig at det etableres andre norske toppdomener der eksempelvis norske næringsdrivende må beskyttesesregistrere egne domenenavn.

Jeg vil også understreke at å dele opp deler av Internett i soner ikke er i tråd med norsk politikk og målsetningen om å sikre et åpent, fritt og ufragmentert Internett. Dette er det også bred internasjonal enighet om.

Departementet og Post- og teletilsynet mener vi har nok kunnskap om domenenavnsystemets funksjonalitet, bruksformål og egnethet og at det derfor ikke er nødvendig med en ytterligere utredning av bruk av nasjonale landkodetoppdomener til å etablere egne soner på Internett.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 24. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Fremdriften for nytt Stavanger tinghus står i fare for å bli ytterligere forsinket dersom det ikke avsettes 2 mill. kroner til en KVV snarest. Tidligere har justisministeren svart at en slik bevilgning må dekkes over Domstoladministrasjonens budsjett. Nå får Bergen en ekstrabevilgning til et tilsvarende formål.

Når kan en vente at Stavanger tingrett får sin bevilgning til en KVV?»

BEGRUNNELSE:

I Justis- og beredskapsdepartementets budsjettfor-slag kan en under kapittelet «Bedre kapasitet i domstolene» lese at man legger til grunn en folkevekst på en million fram til 2030, som i stor grad vil komme i Oslo, Stavanger og Bergen. I Statsbudsjettet får Bergen av forståelige grunner en ekstrabevilgninger til en KVV. I det samme budsjettet er det tredje gang regjeringen Solberg unnlater å bevilge de nødvendige

midlene til en KVV som sikrer fremdriften for et nytt Stavanger tinghus.

Som jeg har skrevet til statsråden tidligere ble Stavanger tinghus tatt i bruk i 1952, og det har ikke vært foretatt vesentlige endringer av bygget siden den tid. Kravene som stilles til et moderne tinghus har imidlertid endret seg vesentlig og antall ansatte som arbeider i tinghuset har økt i takt med økende saksmengde. Det fortelles om ansatte som er bekymret for sin egen sikkerhet, for som statsråden sikkert forstår var det andre krav til sikring av rettsbygg i 1950 enn vi har i 2014.

Det er nå 10 år siden at Statsbygg konkluderte med at det verken økonomisk eller praktisk var tilrådelig å renovere eksisterende tinghus og anbefalte nybygg i Stavanger. Det er urovekkende at landets fjerde største by ikke kan imøtekomme behovene for en forsvarlig rettspleie som befolkningen og næringslivet har krav på grunnet plassmangel og uhensiktsmessige lokaler. Som et eksempel har den omfattende ACTA-saken de siste ukene gått i leide lokaler.

Som svar på et skriftlig spørsmål jeg sendte 12.06.2014 svarte justisministeren at en slik bevilgning må dekkes over Domstoladministrasjonens budsjett. Domstoladministrasjonen melder at de ikke sitter på frie midler som en kan legge inn i en slik prosess som dette. Denne saken løses derfor ikke før statsråden foretar seg noe. Når Bergen nå får en ekstrabevilgning til et tilsvarende formål kan ikke det ses på som noe annet enn en bevegelse fra statsråden, som understreker at ekstrabevilgninger er nødvendig for å sikre fremdrift i slike prosjekter. Samtidig er prosjektene i Stavanger og Bergen helt klart i samme kategori. Manglende bevilgninger til Stavanger vil utsette prosjektet ytterligere. Stavanger regionen venter spent på tegn om fremdrift i saken og signaler fra statsråden om når Stavanger kan forvente bevilgning til en KVV.

SPØRSMÅL NR. 70

Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 28. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er bestemmelsen om mulighet for å pålegge tiltak avgrenset til å gjelde enkeltstående tunneler hver for seg, eller hjemler bestemmelsen pålegg til eier i tilfeller der det er et stort antall tunneler som samlet sett må anses å utgjøre en ekstraordinær risiko innen kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Brannvernloven § 14 gir bestemmelser om ytterligere sikringstiltak, herunder at sentrale myndigheter kan «pålegge eier av ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler mm. som anses å utgjøre en ekstraordinær risiko innen kommunen, å etablere en egen brann- og ulykkesberedskap, eller bekoste og vedlikeholde en nødvendig oppgradering av det kommunale brannvesen». Jeg går ut fra at sentral tilsynsmyndighet i medhold av lovbestemmelsen har gitt pålegg om tiltak for enkeltstående særskilt lange tunneler, og for enkeltstående undersjøiske tunneler.

Svar:

Bestemmelsen det refereres til i spørsmålet, som det fremgår i begrunnelsen, er § 14 i brann- og eksplosjonsvernloven. Denne paragraf inneholder to ledd som gir myndighet til kommunen og til sentral brannvern-

Svar:

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015 ble lagt frem for Stortinget 8. oktober.

Jeg har nylig bedt Domstoladministrasjonen om å legge frem en langsiktig plan for domstolenes byggeprosjekter der prosjektene sees i sammenheng og DA legger opp til en hensiktsmessig prioritering. Dersom Domstolsadministrasjonen ønsker å prioritere KVV innenfor eget budsjett, så kan det gjøres uavhengig av den fremlagte budsjettproposisjonen. Jeg mener imidlertid at det er god grunn til å se behovet samlet og at DA legger opp en prioritering mellom alle de aktuelle prosjektene.

myndighet om å kunne gi pålegg om henholdsvis ytterligere sikringstiltak og beredskap i blant annet tunneler.

Første ledd gir kommunen myndighet til å pålegge nødvendige sikringstiltak, altså forebyggende tiltak. Myndigheten er begrenset til enkeltobjekter.

Brannsikkerhet i objekter som bygninger og tunneler skal være basert på risiko. Sikkerhetstiltakene er gjennomgående basert på ytelseskrav satt i annet regelverk, som for eksempel plan- og bygningsloven eller vegloven. Der kommunen ikke aksepterer eierens dokumentasjon av at sikkerheten er ivaretatt, altså at de forebyggende tiltakene ikke er tilfredsstillende, kan kommunen pålegge spesifikke forebyggende tiltak.

Annet ledd gir sentral tilsynsmyndighet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), myndighet til å pålegge beredskapstiltak når et objekt utgjør en ekstraordinær risiko i kommunen. Også denne bestemmelsen kan kun benyttes i forhold til enkeltrisiko, som eksempelvis en tunnel. Bestemmelsen er gitt for å kunne pålegge en eier av en ekstraordinær risiko å oppgradere beredskapen i små kommuner med ellers enkle risikoforhold.

Et stort antall tunneler, hvor ingen enkelttunnel utgjør en ekstraordinær risiko, gir ikke grunnlag for pålegg etter § 14, annet ledd i brann- og eksplosjonsvernloven.

SPØRSMÅL NR. 71**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 30. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det foreligger et vedtak om avvikling av Loran C stasjonen på Bø i Nordland. Loran C systemet har over lang tid vært et nyttig og godt hjelpemiddel. Likevel er det besluttet avviklet. Andre land rundt oss planlegger et europeisk e Loran uten at vi skal delta.

Med våre store havområder, hva er det som ligger til grunn for at statsråden ikke ser nødvendigheten av å delta i dette prosjektet?»

Svar:

Loran-C har vært et nyttig og godt navigasjonshjelpemiddel. Imidlertid er globale satellittnavigasjonssystemer, slik som det amerikanske GPS, det russiske Glonass og om noen år det europeiske Galileo, for alle praktiske formål de enerådende navigasjonssystemene i bruk i dag. For eksempel anslår Kystverket at 5 av 2000 fartøy bruker Loran-C som sitt primære navigasjonssystem. Disse forhold, kombinert med at de fire norske Loran-C senderne har et omfattende moderniseringsbehov, gjorde at daværende Fiskeri-

og kystdepartementet gjennomførte en bred høring om behovet for systemet. Ingen av de forespurte så behov for det etter 2015. Følgelig besluttet forrige regjering i 2013 å legge ned systemet med virkning fra 1. januar 2016. Dette er en beslutning denne regjeringen har sluttet seg til.

Når det gjelder det oppgraderte systemet eLoran, så ingen av de forespurte i høringsrunden et behov for det. Det er heller ingen land i Europa som har fattet en beslutning om en full utbygging og drift av systemet. I juli i år informerte franske myndigheter om at de har til hensikt å stenge sitt Loran-C system innen utgangen av 2015, og at de ikke har til hensikt å satse på eLoran. Storbritannia utvikler eLoran som et pilotprosjekt, og etter det jeg kjenner til er det fortsatt uavklart om Storbritannia vil satse på systemet i fremtiden.

På denne bakgrunn ser jeg ikke nødvendigheten av å delta i utviklingen av et system med svært usikker fremtid, få brukere, og som det i Norge er ansett å være lite behov for.

SPØRSMÅL NR. 72**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen****Besvart 31. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvorfor proposisjonen om brukerfinansiering ikke legges frem før i 2015 og hvordan dette påvirker fremdriften av vegprosjektet, kan det gjennom tilstrekkelig finansiering være mulig å nå ferdigstillelse i 2017 som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Den 18.03-14 forsikret samferdselsministeren i sitt svar til Stortingsrepresentant Lise Christoffersen, at anleggsstart for prosjektet E-134 Damåsen-Saggrenda ville være mulig høsten 2014. Statsråden forsikret også at han ville følge saken tett og at det «ved velvilje fra alle berørte parter vil være mulig med anleggsstart før årsskiftet 2014/2015».

Statsråden viser også til i det samme svaret at det «før en sak fremmes om finansiering og utbygging må foreligge en ekstern kvalitetssikring av prosjektet». Denne er nå ferdig fra Statens Vegvesens side. De lokale vedtakene om brukerbetaling på E-134 kom på plass allerede i vår. Med andre ord, det som nå gjenstår er å fremme saken for Stortinget så raskt som mulig.

I forslag til statsbudsjett for 2015 står det at bompenge-saken vil bli lagt frem for Stortinget i 2015. På spørsmål fra NRK Buskerud den 8. oktober bekrefter Statsråd Jan Tore Sanner at bompenge-saken vil bli lagt frem for Stortinget våren 2015 og at vegen ventes ferdig i 2019. Det betyr at Regjeringen har utsatt planlagt ferdigstillelse fra det som er lagt opp til i handlingsprogrammet og vedtatt NTP, med to år.

I Kongsberg er det betydelige trafikkproblemer og et internasjonalt næringsliv som lenge har ventet på ny veg. Nå varsler altså Regjeringen at vegen blir ytterligere forsinket, samtidig som Regjeringen sprer usikkerhet om når brukerfinansieringen med KS2 som grunnlag, blir lagt frem for Stortinget til behandling, og hvilke ytterligere forsinkelser som derved kan komme.

Med bakgrunn i dette ber jeg statsråden oppklare status i saken.

Svar:

Ekstern kvalitetssikrer har nylig lagt fram sin sluttrapport om prosjektet E134 Damåsen – Saggrenda, og denne er nå til behandling i Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet. Saken vil bli lagt fram for Stortinget så snart alle nødvendige avklaringer foreligger.

I svar av 6. januar 2014 på spørsmål nr. 208 fra Lise Christoffersen varslet jeg om en kostnadsøkning på 260 mill. kr for prosjektet sammenlignet med det som var lagt til grunn i Nasjonal transportplan 2014–2019, og viste til at saken kunne legges frem for lokalpolitisk behandling så snart nødvendige avklaringer forelå. Til tross for velvilje fra alle berørte parter har prosessen dessverre tatt noe lengre tid enn jeg håpet på i vår.

Målet er fortsatt å legge saken fram for Stortinget i løpet av høstsesjonen, slik at vedtak kan foreligge tidlig i 2015. Dette vil gjøre det mulig med anleggsstart våren 2015, som lagt til grunn i Prop. 1 S (2014–2015). Når anlegget først er kommet i gang, vil det bli prioritert tilstrekkelig med midler til å sikre rasjonell anleggsdrift. For et så stort og komplisert prosjekt som E134 Damåsen – Saggrenda vil det likevel neppe være mulig med trafikkåpning før i 2019.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 27. oktober 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I årets budsjett valgte regjeringen å kutte Norges deltakelse i Cosme-programmet i EU. For neste års budsjett fjerner Regjeringen Norges deltakelse i Copernicus.

Ser næringsministeren at dette vil svekke Norges posisjon innenfor romfart og at vi melder oss av viktig teknologiutvikling og forskning?»

Svar:

Deltakelse i Copernicus ville ha medført et ytterligere bevilgningsbehov på 167 mill. kroner i 2015 og totalt 1,14 mrd. kroner for hele programperioden 2014–2020. Jeg avviser ikke at deltakelse isolert sett vil kunne vært positivt for deler av norsk, romrelatert sektor. Enhver sektor vil ha fordel av statlige investeringer i den størrelsesorden det her er snakk om. Nå er det likevel slik at bevilgningene til romvirksomhet allerede ligger på et høyt nivå – 857,2 mill. kroner i statsbudsjettet for 2015. Av disse går 224,4 mill. kroner til norsk deltakelse i de to andre av EUs rompro-

grammer: EGNOS og Galileo. Det betyr at Norge fortsatt har en betydelig satsing på romvirksomhet. Samtidig utgjør total bevilgningene til forskning- og utvikling i statsbudsjettet for 2015 om lag 30 mrd. kroner. Her er det også mye som kommer romvirksomheten til gode.

Politikk dreier seg om å prioritere. Regjeringen har lagt tydelige prioriteringer til grunn for næringspolitikken vi legger frem i statsbudsjettet for 2015. Vi foreslår å forbedre de generelle rammebetingelsene for næringslivet, blant annet gjennom å øke bevilgningene til samferdsel med fem mrd. kroner, ved å innføre vekstfremmende skatteletter og ved å styrke satsingen på forskning og næringsrettet FoU. Dette kommer norsk romrelatert næringsliv til gode, på lik linje med øvrige deler av norsk næringsliv. Satsingen på å forbedre de generelle rammebetingelsene medfører at ikke alle andre gode formål kan prioriteres. Som følge av dette nådde deltakelse i Copernicus ikke opp i statsbudsjettet for 2015.

SPØRSMÅL NR. 74**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 28. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil justisministeren i større grad enn til nå å legge mer vekt på humanitære og menneskelige hensyn, eksempelvis sykdom, i spørsmål om utsendelse av barnefamilier og i saker der barn er involvert, og vil statsråden gi politiske føringer til UDI om å legge mer vekt på slike hensyn?»

BEGRUNNELSE:

Organisasjoner som jobber innen asyl- og flyktningefeltet beskriver en økt takt på utsendelser og klar innstramming av praksis det siste året. Selv om det i følge justisministeren ikke er gitt politiske føringer om å prioritere retur av familier med lang oppholdstid, er konsekvensene i følge NOAS at flere lengeværende barn enn tidligere blir tvangsutsendt. NOAS mener også at mange barn som kan kvalifisere for opphold etter nye regler blir tvangsreturnert.

I Stortingsmelding 27 om barn på flukt, samt Stortingets møte 20. november 2012, med samme tema er det rettet fokus på barnekonvensjonen og barns beste som en sterk føring.

I Innst. 57 S -2012-2013 fra Stortingets kommunal- og forvaltningskomite kan leses på side 11 hva flertallet understreket: «i visse sammenhenger vil hensynet til barnets beste være så tungtveiende at det ikke vil være adgang til å legge avgjørende vekt på innvandringsregulerende hensyn».

Utlendingsmyndighetene har mulighet til å gi opphold på humanitært grunnlag, basert på de individuelle forholdene i hver enkelt sak. Det er den til enhver tid sittende regjering og utlendingsmyndighetene som har ansvar for å vurdere hva som er et tilstrekkelig grunnlag for opphold.

Svar:

Departementet arbeider nå med oppfølging av høring om forslaget til en varig ordning for barn med sterk tilknytning til Norge. Frem til ny forskriftsbestemmelse er på plass behandler Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) saker etter gjeldende regelverk.

Barnefamiliene som returneres har fått sin sak ferdig behandlet i UDI og UNE og har fått et endelig avslag. Jeg understreker at utlendinger som har fått avslag på sin søknad om opphold, har plikt til å forlate landet. Denne plikten omfatter også barnefamilier. Personer som ikke reiser på egen hånd, må regne med å bli uttransportert av norsk politi.

Politiets utlendingsenhet (PU) er ikke instruert om å prioritere utsendelse av lengeværende barnefamilier. PU har fått økt kapasitet til å gjennomføre tvangsreturer, hvilket medfører at flere personer uten lovlig opphold sendes ut av Norge. Andelen barn er imidlertid ikke høyere enn tidligere år. Totalt i 2014 er det pr. 30. september gjennomført 5 036 returer, hvorav 486 gjelder barn. Andelen barn utgjør altså knapt ti prosent av alle gjennomførte returer. Til sammenligning ble det i perioden fra og med 2010 til og med 2013 gjennomført 20 228 returer, hvorav 2 324 var barn. Andelen barn utgjør i denne perioden drøyt 11 prosent. Det betyr at andelen av det samlede antall returer som gjelder barn hittil i 2014 har gått ned med ca. 16 prosent, sammenlignet med andelen de siste fire årene.

Tilleggssvar 3. desember 2014:

I mitt svar skrev jeg blant annet:

«Politiets utlendingsenhet (PU) er ikke instruert om å prioritere utsendelse av lengeværende barnefamilier.» Svaret er imidlertid noe upresist fordi det ikke klart fremkommer at det omhandler den politiske instruksjonen eller føringen, som spørsmålet for så vidt dreier seg om. I departementets tildelingsbrev til POD for 2014 står det: «Saker som omfatter barn skal prioriteres». I disponeringsbrevet fra POD til politidistriktene og Politiets utlendingsenhet for 2014 står derimot samme formulering som sto i tildelingsbrevet fra departementet til POD for 2013 fra den forrige regjeringen: «Saker som omfatter barn som har oppholdt seg lenge i Norge uten tillatelse skal prioriteres.»

Som jeg ga uttrykk for i Stortinget 2. desember 2014 er det svært uheldig at POD i sitt disponeringsbrev for 2014 har videreført formuleringen fra 2013, og ikke har innarbeidet instruksjonen fra dagens regjering. Presiseringen kommer nå fordi jeg nylig er gjort oppmerksom på denne feilen.

SPØRSMÅL NR. 75**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen****Besvart 22. oktober 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden godkjenne LetterOnes oppkjøp av RWE DEA?»

BEGRUNNELSE:

Den 22. august meldt nyhetsbyrået AFP at tyske myndigheter har gitt sin godkjenning av den russiske oligarken Mikhail Friedmans oppkjøp av RWE DEA gjennom det Luxembourg-baserte selskapet LetterOne. Før handelen kan avsluttes må myndighetene i alle land hvor RWE DEA har lisenser, deriblant Norge godkjenne overtakelsen i følge AFP.

RWE DEA har betydelig aktivitet på norsk sokkel og har bl.a. 30 % andel i lisens 609 hvor det store Altafunnet ble gjort nylig. Sett i lys av krisen i Ukraina og sanksjoner mot russiske økonomiske interesser som følge av det er det grunn til bekymring med tanke på

russisk eierskap i norsk oljevirksomhet. I et tenkt scenario hvor også Friedman omfattes av sanksjoner kan vi oppleve at en strategisk viktig utvikling av funn i lisens 609 blir hemmet som følge av det.

Svar:

Den 13. mai 2014 mottok Olje- og energidepartementet en søknad om samtykke i medhold av petroleumsloven til en indirekte overdragelse i RWE Dea Norge AS, som er rettighetshaver på norsk sokkel. Overdragelsen innebærer at samtlige aksjer i RWE Dea AG, som via et heleid datterselskap eier RWE Dea Norge AS, kjøpes av LetterOne Group, et Luxembourg-basert selskap. Selskapet kontrolleres ikke av noen enkeltperson. Michael Friedman er en av eierne. Departementet samtykket i den indirekte overdragelsen ved brev 27. juni 2014.

SPØRSMÅL NR. 76**Innlevert 16. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 24. oktober 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I Stortinget 15. oktober begrunnet statsråden regjeringens forslag om å oppheve konsesjonsloven med at det står 30 000 tomme gårdsbruk rundt omkring i Norge.

Kan jeg be om en oversikt over hvor mange av disse som omfattes av konsesjonsloven, hvor de ligger i landet og hvor mange av disse som har bygninger av en slik kvalitet at de er egnet til å bo i?»

Svar:

Regjeringens forslag om å oppheve konsesjonsloven og boplikten som ble sendt på høring 15. oktober, ble debattert i Stortinget samme dag.

Hovedbegrunnelsen for vårt mål om å fjerne konsesjonsloven er at det er en sterk inngripen i den private eiendomsretten – når det offentlige både kan påvirke eller bestemme hvem som skal få kjøpe en eiendom og til hvilken pris, og også kan pålegge kjøper å bo på denne eiendommen, og eventuelt i strid med kjøperens eget ønske. Jeg påpekte også at det står 30 000 tomme gårdsbruk rundt omkring i Norge.

Tall fra SSB for 2013 viser at det er i overkant av 30 700 landbrukseieendommer med bolighus uten fast bosetting¹. Av disse var ca. 21 100 eiendommer over dagens arealgrense for konsesjonsplikt som for be-

bygd eiendom i dag er 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord eller 100 dekar totalareal. Ca. 9 600 bebygde eiendommer var under denne arealgrensen.

Jeg gjør imidlertid oppmerksom på at gjeldende konsesjonsgrense ble fastsatt i 2009. Fram til 2001 var konsesjonsgrensen ved erverv av bebygd eiendom på 5 dekar. Arealgrensen ble i 2001 hevet til 20 dekar. Ved en endring med virkning fra 2004 ble arealgrensen hevet til 20 dekar fulldyrka jord eller 100 dekar totalareal.

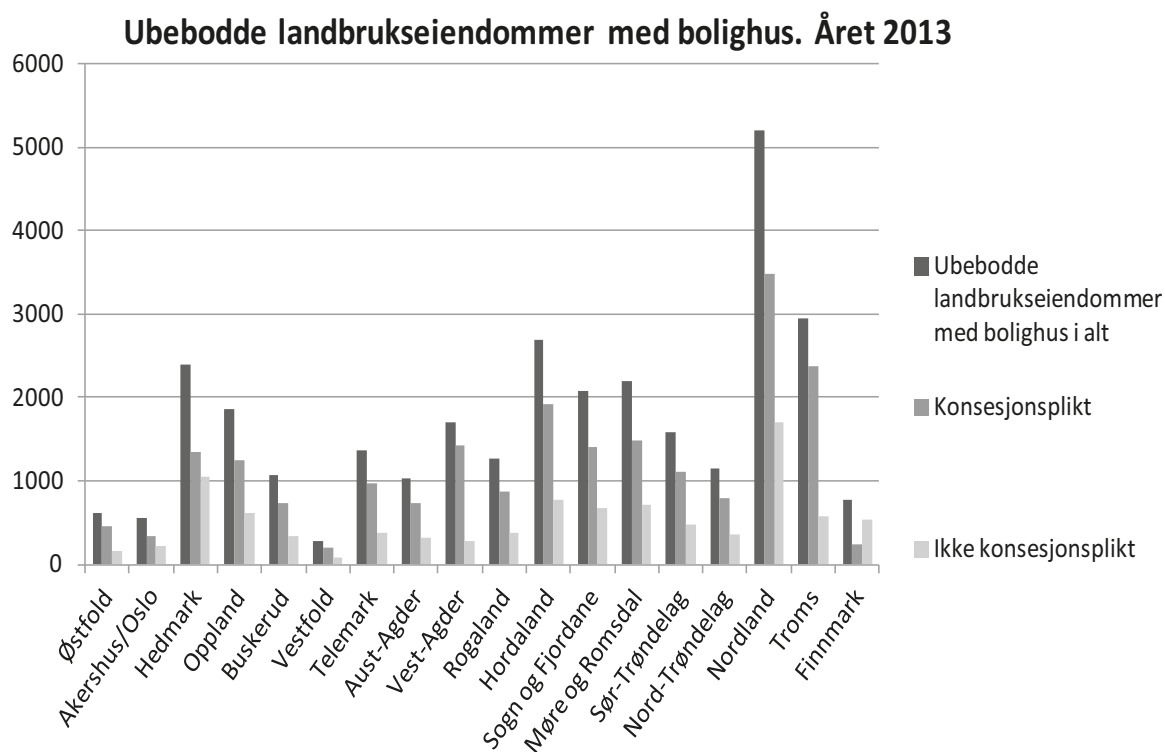
Et antall av de ubebodde landbrukseieendommene ble følgelig siste gang omsatt mens de lavere arealgrensene gjaldt.

Figur 1 viser en fordeling av de ca. 30 700 landbrukseieendommene med bolighus uten fast bosetting etter fylker og en inndeling over/under dagens arealgrense for konsesjonsplikt.² Figur 2 viser en fordeling av de samme eiendommene ut fra BA-sentralitet.³

¹ Landbruksregisteret. Eiendommer med minst 5 dekar jordbruksareal og/eller minst 25 dekar produktiv skog.

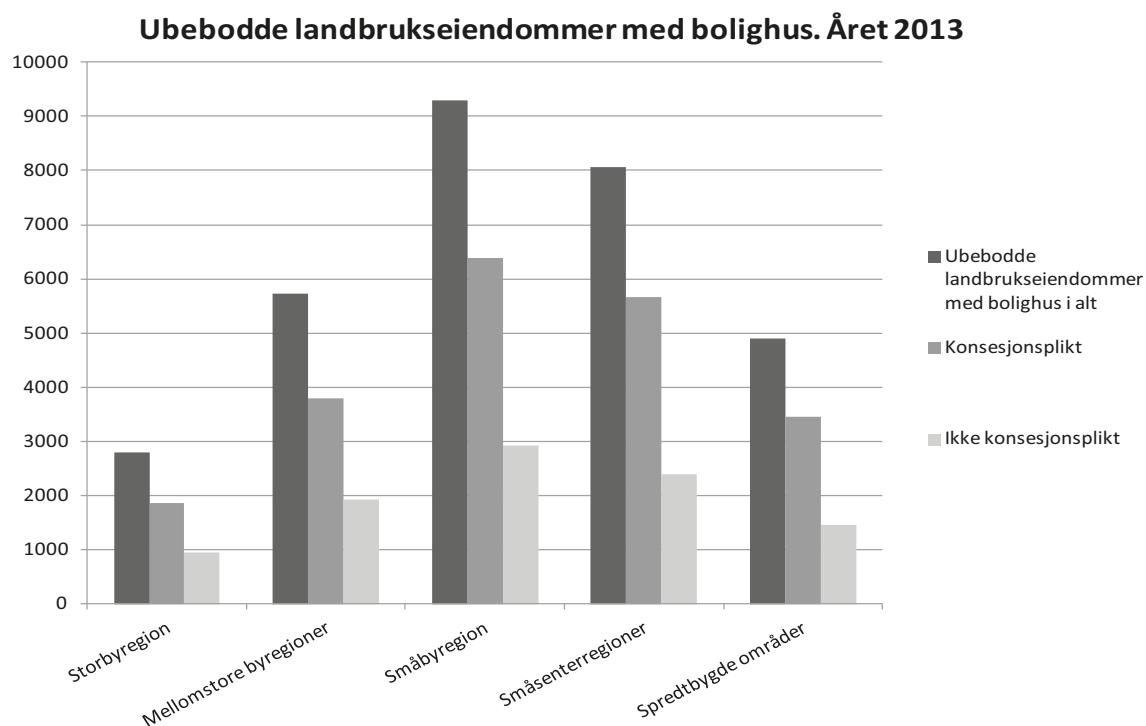
² Arealgrensen ved erverv av bebygd eiendom er 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord, eller 100 dekar totalareal.

³ Jf. Gundersen og Juvkam (2013): Inndelinger i senterstruktur, sentralitet og BA-regioner (Bo- og arbeidsmarkedsregioner). NIBR-rapport 2013:1 og KRD-rapporten Regionale utviklingstrekk 2013, for ytterligere beskrivelse av geografinnndelingen.

Figur 1

Kilde: SSB landbrukseiendommer

Figur 2

Kilde: SSB landbrukseiendommer

Opplysningene om de ca. 30 700 eiendommene er en sammenstilling av opplysninger hentet fra Landbruksregisteret, matrikkelen og det sentrale fol-

keregisteret. Opplysningene gir ikke svar på hvor mange eiendommer som har bygninger av en slik kvalitet at de er egnet til å bo i.

SPØRSMÅL NR. 77**Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 27. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Det vises til svar på spørsmål nr. 1195 (Dokument nr. 15:1195 (2013-2014)) der det fremgår at det er kommunestyrets vedtak som er avgjørende i spørsmålet om kommunesammenslåing. I Stavanger Aftenblad 13. oktober 2014 kan vi lese at statsråden utelukker bruk av tvang for å slå sammen kommuner på Nord-Jæren. Statsråden sier at det kun er i tilfeller der fire, fem små kommuner vil gå sammen og én av de sier nei at tvang er aktuelt.

Kan statsråden bekrefte at dette gjelder som et generelt prinsipp for kommunereformen?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad 13. oktober:

«- Tvang er uheldig. Jeg ønsker ikke kommuner der det blir bråk i flere tiår etter endringer. Det har vi sett tidligere, og det skal vi ikke ha på nytt. De eneste tilfellene som kan skje ved tvang, er dersom fire, fem små kommuner i en klynge vil gå sammen, men bare én sier nei.

- Utelukker du tvang på Jæren og Nord-Jæren?
- Ja, svarte ministeren.»

Svar:

De sitatene Pollestad viser til er upresist gjengitt av Stavanger Aftenblad.

Arbeidet med kommunereformen er nå godt i gang. Lokale politikere viser lederskap, og mange har startet samtaler om mulig kommunesammenslåing.

Som representanten Pollestad er kjent med planlegger regjeringen å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Regjeringen legger vekt på frivillighet og gode lokale prosesser. Vi har likevel understreket at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale hensyn.

Da Stortinget behandlet meldingsdelen i kommuneproposisjonen 2015 (Prop. 95 S (2013-2014)) var flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre,

«[...] opptatt av at det skal være reell frivillighet for de kommunene som deltar i sammenslåingsprosesser.»

Dette flertallet sa videre at «[d]ersom kommuner etter en helhetlig vurdering og etter å ha innhentet synspunkter fra sine innbyggere konkluderer med at sammenslåing ikke er aktuelt på det nåværende tidspunkt, er dette en konklusjon flertallet mener må respekteres. Unntak fra dette frivillighetsprinsippet vil likevel kunne være aktuelt i helt spesielle situasjoner der enkeltkommuner ikke må kunne stanse endringer som er hensiktsmessige ut fra regionale hensyn».

Medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, operasjonaliserte dette ved å vise til

«[...] at ett eksempel på et slikt unntak kan være en situasjon der tre kommuner i en region støtter en sammenslåing, mens den fjerde kommunen sier nei.»

Dette viser at kommunereformen ikke er en tvangsreform, verken fra Stortingets eller regjeringens side.

Vi har nå startet arbeidet med lokale og regionale prosesser som skal gi grunnlaget for en robust kommunestruktur som skal stå seg i lang tid fremover. Jeg har tillit til at lokalpolitikere over hele landet viser lokalt lederskap, og finner en fremtidsrettet kommunestruktur for innbyggerne og næringslivet i sine nær-områder.

Jeg kan dermed bekrefte for representanten Pollestad at regjeringens politikk i arbeidet med kommunereformen er i tråd med Stortingets flertall.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 24. oktober 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Veteranforbundet SIOPS sendte bekymringsmelding til Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og forsvarssjefen 5. september 2014 om behov for beskyttelse for 26 afghanske tolker som i tidsperioden 2006 til 2014 har vært ansatt av Forsvaret, båret norske uniformer og gjort krevende oppdrag for Forsvaret i Afghanistan. De er i realiteten norske veteraner og er nå svært risikoutsatt.

Er forsvarsministeren enig i at dette er norske veteraner som dermed skal ivaretas før, under og etter oppdrag?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 17. oktober d.å. med spørsmål fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell om Norges oppfølging av lokalt ansatte tolker i Afghanistan i perioden fra 2006 til 2014.

Vi har et åpenbart ansvar for lokalt ansatt personell som utfører arbeid for norske styrker i internasjonale operasjoner. Det foreligger klare prosedyrer for ivaretagelse av dette personellet når de utfører sitt arbeid. Dette omfatter prosedyrer for inngåelse av arbeidskontrakt, innholdet i arbeidskontrakten, nødvendig opplæring, utlevering av beskyttelsesutstyr mv.

Denne regjeringen har, som den forrige, lagt til grunn at lokalt ansatt personell kan komme i en utsatt situasjon på grunn av arbeid de har utført for norske styrker i Afghanistan. Den forrige regjeringen etablerte på denne bakgrunn ordninger som sikrer individuell vurdering av beskyttelsesbehovet etter en forenklet søknadsprosedyre, der lokalt ansatte har kunnet søke om opphold i Norge fra Afghanistan. Nåværende re-

gjering har videreført denne ordningen. Den forrige regjeringen avgrenset ordningen til å omfatte personell med et ansettelsesforhold etter 1. januar 2011. Utlendingsmyndighetene gjennomfører en individuell behandling av søknaden til tolker som faller inn under ordningen og søker opphold i Norge. Jeg understreker at lokalt ansatt personell som ikke er omfattet av denne ordningen også har adgang til å søke opphold i Norge. Dette må da gjøres etter vanlige søknadsprosedyrer.

Det aktuelle FN mandatet som lå til grunn for ISAFs operasjoner i tidsperioden understreket at ISAFs oppdrag var å assistere afghanske myndigheter. Lokalt ansattes status i denne sammenheng er regulert ved vertslandets rett. De aktuelle arbeidskontraktene er tydelige hva gjelder rettigheter og plikter i arbeidsforholdet. Arbeidskontrakten og gjeldende reguleringer legger til grunn at lokalt ansatte ikke skal uniformeres, permanent bevæpnes, eller anses som medlemmer av Norges væpnede styrker. Disse grunnleggende forholdene taler imot å inkludere lokalt ansatte under begrepet veteraner. Begrepet er, både i Norge og allierte land, tradisjonelt forbeholdt medlemmer av statens væpnede styrker som har deltatt i internasjonale operasjoner. Lokalt ansatt personell er ikke å regne som medlemmer av norske væpnede styrker, og er der- ved heller ikke å regne som veteraner.

Begrepet veteran slik det fremkommer i ulike sammenhenger er heller ikke entydig definert. Det er ikke et juridisk begrep, slik at det kan utledes rettigheter fra det. Spesialordningen for søknad om opphold i Norge, sammen med gjeldende prosedyrer for sikker utførelse av arbeidet, er implementert nettopp for å ivareta denne gruppen personell.

SPØRSMÅL NR. 79**Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 30. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Deler justisministeren denne bekymringen, og vil justisministeren ta nødvendige grep for å avhjelpe situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Hovedredningsentralen Sør-Norge er bekymret for underbemanning hva antall redningsledere angår, sett opp i mot antall redningsaksjoner sentralen har i året. De ansatte ved sentralen frykter at liv kan gå tapt hvis sentralen ikke straks får økt antallet redningsledere slik at de kan være tre på vakt til enhver tid.

Svar:

Antallet hendelser som har involvert Hovedredningsentralene (HRS) er mer enn doblet de siste ti årene. I 2013 bisto HRS i 8 036 hendelser. Pr 31. august 2014 er det registrert 6288 hendelser, en økning på 547 hendelser (9,5 %) sammenlignet med samme periode i 2013. Bare i juli bisto HRS i Sør-Norge i over 1 000 hendelser. Til sammenligning bisto HRS i 7 369 hendelser i 2011 og 7 364 i 2012.

Det har samtidig vært en gradvis økning i antall ansatte på HRS siden 1980, da det var totalt 15 ansat-

te, til 43 i dag. Den største økningen gjelder redningslederstillingene.

HRS skal være i stand til å lede og koordinere redningsaksjoner på en forsvarlig måte.

Bevilgningen til HRS ble styrket med 9 mill. kroner i statsbudsjettet for inneværende år, jf. Innst. 6 S (2013-2014). Formålet var bl.a. å styrke HRS sin operative evne til å lede og koordinere redningsaksjoner, øke tilsynet med de lokale redningsentralene og ivareta viktige samvirkeoppgaver.

Ettersom det er ulik belastning på de to HRSer det viktig å arbeide for best mulig bruk av de samlede ressurser både administrativt og operativt. Jeg er opptatt av å få til god samhandling og samordning på oppgaveløsningen på alt i fra håndtering av hendelser til samvirkeoppgaver, økonomistyring og administrative oppgaver for øvrig. Det er i dag to redningsledere på vakt 24/7 ved hver av de to sentralene, altså samlet fire redningsledere på vakt til enhver tid. De to sentralene kan ved behov avlaste hverandre i perioder med høy belastning, noe som sikrer robusthet i organisasjonen.

Jeg vil følge utviklingen på HRS, og løpende vurdere behovet for ytterligere styrking av bemanningen på HRS.

SPØRSMÅL NR. 80**Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 27. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Tore Nærland, en svaksynt og fredsforkjemper, har i flere 10-år brukt sykkelen som talestol for sitt budskap. I vår arrangerte hans ideelle prosjekt Bike for Peace i samarbeid med organisasjonen Mayors for Peace en tur jorden rundt på 72 dager. Målsettingen med kampanjen var å få flere folk ut på sykkel og en verden uten atomvåpen innen 2020.

Hvordan kan det ha seg at et norsk grasrotengasjement i tråd med Stortingets vilje om nedrustning ikke kommer opp og får den støtte og anerkjennelse som det fortjener?»

BEGRUNNELSE:

Bike for Peace startet i Manchester og videre til London -Coventy – London – Calais- Paris – Malakoff – Nice – Roma – Beijing – Chengde – Hiroshima – Tokyo – Kansas City – Washington DC – New York – Drøbak – Oslo – Skien.

Høydepunktet på rittet var møtet med pave Francis i Roma og Ban Ki Moon i New York. Deltakerne på rittet fra Norge var bl.a. sykkelverdensmester Anita Valen og ordførere fra 6 kommuner.

De hadde om lag 200 møter på denne turen med skoler, ordførere, lokale politikere, fredsorganisasjoner, sykkelorganisasjoner, rikspolitikere, medlem-

mer i parlamenter og ikke minst pressen; radio, tv og aviser, NRK London inklusive. Kontaktflaten også ble med andre ord betydelig og informasjonen nådde et betydelig antall.

Det er stor enighet i Norge om at nedrustning er et viktig arbeid, spesielt hva gjelder atombomber. Forrige regjering's innsats med bl.a. konferansen om de humanitære konsekvenser, stadfestet av sittende utenriksminister og et bredt Storting for øvrig i juni i år beviser dette. Utenriksdepartementet har en betydelig post til støtte for denne type aktiviteter, men Bike for Peace sin søknad om et lite bidrag er avvist.

Svar:

Bike for Peace har i 2014 fått tilskudd fra Utenriksdepartementet på NOK 70.000 til produksjon av informasjonsmateriell basert på turen Bike around the world under tilskuddsordningen «Opplysningsarbeid for fred». Informasjonsmateriellet skal deles ut gratis til skoler, bibliotek og andre steder der det holdes foredrag om turen. Bakgrunnen for tildelingen er at departementet anser grasrotengasjement om nedrustning som viktig og støtteverdig.

Departementet har i denne saken gått langt i å legge til rette for at prosjektet kunne få den støtten det fortjener. Tore Nærland søkte opprinnelig om støtte under tilskuddsordningen «Utvikling og nedrustning». Denne tilskuddsordningen stiller imidlertid krav om at all støtte skal kunne klassifiseres som ODA-godkjent bistand etter retningslinjene gitt av OECDs Development Assistance Committee (DAC). Prosjektet det ble søkt om støtte til kunne ikke klassifiseres i henhold til dette. Det var derfor ikke mulig å gi støtte under denne ordningen.

Utenriksdepartementet besluttet da på eget initiativ å behandle søknaden under tilskuddsordningen «Opplysningsarbeid for fred» for å øke muligheten for støtte. Under denne ordningen har departementet funnet grunnlag for å støtte deler av prosjektet, basert på kriteriene for tilskuddsordningen. Deler av tilskuddsordningen «Opplysningsarbeid for fred» kan brukes til prosjekter som ikke kan klassifiseres som ODA-godkjent.

Bike for Peace har klaget på avslaget om støtte under tilskuddsordningen «Utvikling og nedrustning». Denne klagen vil bli behandlet av Kongen i Statsråd på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 30. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden forsikre seg om at opplæringsloven følges når det gjelder retten til tegnspråkopplæring, og hvem skal ivareta rettighetene til barn når ikke medhold i en klage til Fylkesmannen eller Barneombudet fører til endring av kommunenes praksis?»

BEGRUNNELSE:

I opplæringsloven § 2-6. Teiknspråkopplæring i grunnskolen står det at:

«Elevar som har teiknspråk som førstespråk eller som etter sakkunnig vurdering har behov for slik opplæring, har rett til grunnskoleopplæring i og på teiknspråk».

Undertegnede har mottatt flere bekymrede henvendelser fra foreldre som ikke får oppfylt retten til tegnspråkopplæring for sine barn etter opplæringsloven.

Kommuner har ikke endret praksis til tross for at fylkesmannen både har konkludert med brudd på opplæringsloven § 2-6 og at skolen ikke har oppfylt elevens rett til et godt psykososialt miljø. Det er bekymringsfylt når Nasjonalt senter for hørsel og psykisk helse (NSHP) kan rapportere at barn er på vei til å bli alvorlig syke på grunn av manglende opplæring og tilrettelegging.

Stortingsmelding 18 (2010-2011), Læring og fellesskap, om tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov, fokuserer mye på oppbygging av gode tilbud ute i kommunene og interkommunale tilbud. Likevel er manges erfaring at interkommunale tilbud bygges ned, og at mange kommuner ikke gir døve og hørselshemmede barn den opplæringen de har krav på og trenger.

Stortingsmelding 35 (2007-2008), Mål og mening, om ein heilskapleg norsk språkpolitikk er heller ikke godt nok fulgt opp når det gjelder å ivareta det norske tegnspråket.

Svar:

Det er uakseptabelt dersom tegnspråkelever ikke får oppfylt de rettigheter de har etter opplæringsloven. Vedtak fra fylkesmannen i klagesaker skal følges

opp. Jeg vil derfor be Utdanningsdirektoratet om å undersøke disse sakene og følge opp på egnet måte, slik at det sikres at rettslig bindende avgjørelser blir fulgt opp fra kommunenes side.

SPØRSMÅL NR. 82

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 30. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Voksenopplæring er et voksende felt. Innvandringen til landet er økende, og behovet for grunnleggende opplæring i norsk og samfunnskunnskap øker tilsvarende. I tillegg krever arbeidslivet at vi videreutvikler og holder ved like vår kompetanse gjennom hele yrkeslivet.

Vil statsråden sikre at det blir stilt samme kompetansekrav til lærere som skal gi undervisning i norsk og samfunnskunnskap, og i grunn- og videregående opplæring for voksne som det ellers blir stilt til lærere i barne- og ungdomsopplæringa?»

Svar:

Ved voksenopplæring må det skilles mellom den opplæringen som gis i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, og den opplæringen som gis etter opplæringsloven (grunnskoleopplæring og videregående opplæring).

Ifølge introduksjonsloven skal den som underviser i norsk og samfunnskunnskap, som hovedregel ha faglig og pedagogisk kompetanse. I rundskriv er det også lagt føringer for at den som skal undervise etter Læreplan i norsk og samfunnskunnskap, i tillegg bør ha norsk som andrespråk, jf. rundskriv Q20/2012. I samme rundskriv sies det at den som skal drive alfabetiseringsundervisning, også bør ha kompetanse i grunnleggende lese- og skriveopplæring.

Når det gjelder voksenopplæring etter opplæringsloven kapittel 4A, er det fastsatt i loven at det kan gis forskrifter om tilsetting av personell uten formell pedagogisk kompetanse (§ 4A-5 første ledd). Bakgrunnen for at det kan fastsettes andre kompetansekrav, kan leses i Ot.prp.nr.44 (1999-2000): Det er i dag mange utan formell kompetanse som har lang røynsle med å undervise voksne. Slik røynsle kan i mange tilfelle gi fullgod kompetanse. Departementet meiner at det er viktig å kunne behalde desse ressursane i kurs som er tilrettelagde for voksne.

Forskrift til opplæringsloven § 14-1 annet ledd sier derfor at det ved opplæring av voksne etter opplæringsloven kapittel 4A, kan ansettes personer uten formell pedagogisk kompetanse. Forutsetningen er imidlertid at vedkommende har vesentlig erfaring med opplæring av voksne og er egnet til undervisning av voksne. Jeg understreker at det er skoleeiers ansvar å sørge for at de som ansettes, har slik erfaring og egnethet.

Ved voksenopplæring som gis for å kunne utvikle eller vedlikeholde grunnleggende ferdigheter, gjelder heller ikke de normale kompetansekravene. Her er det imidlertid forutsatt at opplæringen skal skje under faglig og pedagogisk veiledning og ansvar, jf. opplæringsloven § 4A-5 annet ledd.

Ettersom det gjelder andre kompetansekrav ved ansettelser for voksenopplæring, ble slik opplæring ikke omfattet av kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag da dette ble vedtatt av Stortinget i 2012. Det fremgår av forarbeidene at departementet mente det vil være naturlig å se en innføring av slike krav i lys av en mer helhetlig vurdering av opplæringen for voksne etter opplæringsloven, og at en innføring av nye krav da bør gjøres på bakgrunn av behovet i sektor, jf. Prop.84 L (2011-2012).

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet høsten 2015 legge frem en melding til Stortinget om livslang læring og utenforskap. Spørsmålet om kompetansekrav for lærere i voksenopplæringen vil tas opp i arbeidet med meldingen.

I tillegg til å vurdere kompetansereglene, mener jeg det er viktig å satse på kompetanseheving av lærere i voksenopplæringen. Kompetanseheving vil tas opp i den planlagte meldingen om livslang læring og utenforskap, men det foregår også mye på dette feltet i dag.

Høsten 2013 startet den femårige satsingen Kompetanse for mangfold. Kompetansen på det flerkultu-

relle området skal styrkes i alle deler av utdannings-systemet, slik at barn, elever og voksne med minoritetsbakgrunn får et tilbud tilpasset sine behov og et godt læringsutbytte. I prinsippene som er lagt til grunn for satsingen, er det fastslått at tidlig innsats også innebærer at nyankomne voksne som mangler grunnleggende ferdigheter og/eller norskferdigheter, får tilbud om dette når de har rett til slik opplæring. Som en del av satsingen skal det tilbys skolebasert etterutdanning til lærere som underviser i grunnopplæringen for voksne. Det er også utviklet videreutdanningstilbud, blant annet et tilbud i flerspråklighet og andrespråkspedagogikk og et tilbud i undervisning av minoritetsspråklige i grunnopplæring for voksne.

I regi av VOX og universitets- og høyskolesektoren er det igangsatt et eget Kompetanseløft for lærere i kommunal og fylkeskommunal voksenopplæring.

Dette består av etterutdanningstilbud for lærere og andre som underviser i kommunal og fylkeskommunal voksenopplæring. Satsingen går over fire år og består av kortere tilbud/etterutdanning innen voksenpedagogikk og grunnleggende ferdigheter.

Vox bidrar også til kompetanseheving av lærere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. For å heve kvaliteten på opplæringen gjennomfører Vox sammen med Fylkesmannen etterutdanningskurs for lærere og skoleledere. Vox gjennomfører også modulbaserte kurs for å heve kompetansen hos tospråklige lærere i samfunnskunnskap. Fra januar 2014 ble det startet opp videreutdanning i alfabetisering ved Høyskolen i Bergen. Universitetet i Bergen tilbyr dessuten nettbasert videreutdanning i norsk som andrespråk rettet mot lærere som underviser voksne innvandrere i norsk.

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 30. oktober 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I Aurland finnes en unik landslinje for utdanning av agronomer i økologisk landbruk, samt et forskningsmiljø på agroøkologiske metoder som et robust, norsk landbruk er avhengig av. I regjeringens forslag til statsbudsjett er det ikke satt av midler for å unngå at skolen og miljøet forsvinner. Det er snakk om små beløper, 11-12 mill. kr.

Hva foretar landbruksministeren seg for å unngå at saken faller mellom stoler, og vi mister både et unikt utdannelsestilbud og et viktig forskningsmiljø for norsk landbruk?»

BEGRUNNELSE:

Sogn Jord- og hagebruksskule har en unik landslinje for utdanning av agronomer i økologisk landbruk, samt viktig etterutdanning til bønder og lærere. Tilknyttet Sogn Jord- og hagebruksskule ligger også Kompetansenavet Vest som tester og forsyner Norge med praktisk kunnskap på agroøkologiske metoder, på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Dette er et miljø som et robust og tilpasningsdyktig landbruk er avhengig av, særlig nå som vi ser økende værskifter pga. klimaendringer.

Skolen og ressurscenteret i Aurland risikerer nå å bli nedlagt, fordi de mangler 11-12 mill. kroner for å

ruste opp bygningene, i en tid hvor Sogn og Fjordane fylkeskommune sliter med en skrin økonomi. Fylkeskommunen har ikke mulighet til å redde miljøet på egen hånd.

Etter det representanten forstår har fylkeskommunen allerede garantert for 26 mill. kroner av det kortsiktige investeringsbehovet, og Aurland kommune har garantert for 5 mill. kroner. Det mangler altså kun 11-12 millioner for å sørge å redde et viktig og unikt forskningsmiljø på agroøkologiske metoder, og en landslinje som til og med trekker til seg elever fra utlandet pga. høy undervisningskvalitet og et sterkt fagmiljø.

I spørretimen 28. mai i år svarte kunnskapsministeren meg at han ikke vil ta initiativ til en felles investeringsplan mellom staten, fylkeskommunen og kommunen for å redde kunnskapsmiljøet i Aurland, fordi støtte til vedlikehold av bygningsmasse ikke er hans bord. Saken ser dermed ut til å ikke være noens bord i regjeringen, og er nå i ferd med å falle mellom stoler.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse til Landbruks- og matministeren om utdanningstilbud og forskningsmiljø for økologisk landbruk i Aurland.

Etter avtale med Landbruks- og matministeren svarer jeg på spørsmålet.

Sogn jord- og hagebruksskule har et landslinjetilbud i økologisk landbruk. Skolen får statlig tilskudd til drift av denne landslinjen på Kunnskapsdepartementets budsjett. Tilskuddet til landslinjer går til drift av elevplasser og utstyr ved landslinjene. Investeringer i skolebygg er fylkeskommunenes ansvar. Det gjelder også for landslinjene. Jeg mener at det ikke er aktuelt å gå inn med midler til én fylkeskommune for investeringer i skolebygg, da dette vil være en forskjellsbehandling av fylkeskommuner.

Kompetansenavet Vest er lokalisert til skolen. Det er en del av kompetansetilbudet under

Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv. Ifølge Landbruks- og matdepartementet består kompetansetilbudet av et sett av tilbud som små og store mat- og reiselivsbedrifter kan benytte seg av for å utvikle bedriften sin videre. Som følge av en evaluering av det samlede kompetansetilbudet i 2012, ble det matfaglige tilbudet spisset og tydeliggjort. Kompetansenavene skal etter dette tilby kurs og besøksordning, og Kompetansenavet Vest tilbyr mat- og reiselivsfaglige kurs, og har spesiell kompetanse på meieri- og osteprodukter. Det gis offentlig støtte til Kompetansenavet Vest og driften av det over Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 27. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Regjeringen foreslår å fjerne ultra mini/micro-bleier, natriumklorid og kompresser fra produkt- og prislisten for inkontinens og bomullstruser fra blåreseptordningen for alle brukere. Brukere med lett inkontinens skal ikke lenger få dekket utgifter til produkter de trenger daglig.

Kan helse- og omsorgsministeren redegjøre for hvor mange personer med inkontinens som vil miste retten til medisinsk forbruksmateriell på blåresept, og hvordan den samlede innsparingen på området fordeles seg?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller viser til Prop.1S (2014-2015) der det redegjøres for at utgiftene til medisinsk forbruksmateriell steg med 6,4 % fra 2012-2013. Det oppgis flere årsaker til det, blant annet at flere eldre bor hjemme i eget hjem, kroniske sykdommer øker og at det kommer stadig nye og bedre produkter på markedet innen medisinsk forbruksmateriell. Det synes urimelig at personer med inkontinens, som oftest er eldre kvinner og som plages daglig, fra nå av skal måtte betale alle ekstraavgifter de har på grunn av sykdommen.

Svar:

Stortinget har opprettet ulike ordninger for å skjerme pasienter med høye utgifter til helse. Skjermsordningene finansieres gjennom folketryg-

den og administreres av HELFO (Helse-økonomi-forvaltningen).

Overordnet formål med blåreseptordningen er å bidra til å gi hel eller delvis kompensasjon for nødvendige utgifter til blant annet medisinsk forbruksmateriell ved sykdom med hjemmel i folketrygdloven § 5-14.

HELFO har påbegynt en nærmere gjennomgang av de største produktområdene på medisinsk forbruksmateriell for å sikre rett prioritering og god kostnadskontroll. På denne bakgrunn foreslås det i Prop. 1 S (2014-2015) blant annet å fjerne hudfilmprodukter fra produkt- og prislisten for urinretensjon, ultra mini/micro bleier, natriumklorid og kompresser fra produkt- og prislisten for inkontinens og bomullstruser fra blåreseptordningen for alle brukere.

Forslaget innebærer ikke at personer med inkontinens vil miste retten til medisinsk forbruksmateriell på blå resept. Det gjøres kun en justering i hvilke type produkter som er tilgjengelige for brukerne i blåreseptordningen. Brukere med lette urinlekkasjer vil fortsatt få dekket utgifter til produkter de trenger daglig.

Det forventes en besparelse på om lag 21 mill. kroner ved å fjerne bomullstruser fra blåreseptordningen. Generelt er truser nødvendig for alle mennesker uavhengig av sykdom. Truser vurderes derfor ikke som mer nødvendig for inkontinente enn øvrig befolkning. Bleieholdere for å holde bleier på plass vil brukerne kunne få på blå resept.

Mini-/microbleier som har en størrelse på 5 g eller mindre er foreslått fjernet. Det er fortsatt mange andre produkter tilgjengelig for brukere med lette urinlekkasjer. Det forventes en besparelse på om lag 10 mill. kroner ved uttak av disse produktene.

Ordningen med blåresept er ikke ment å omfatte produkter til rengjøring og vask ved inkontinens. Det forventes en besparelse på om lag 2 mill. kroner ved å

fjerne natriumklorid og kompresser. Det presiseres at natriumklorid og kompresser fortsatt vil være tilgjengelig i ordningen for andre kroniske tilstander, dersom produktene er medisinsk nødvendige for brukerne.

Det anslås en innsparing på om lag 0,2 mill. kroner ved å fjerne hudfilmprodukter fra produkt- og prislister for urinretensjon. Brukere med urinretensjon har ikke medisinsk behov for slike produkter.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 27. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Syklister har i dag vikeplikt i en rekke situasjoner der det ville vært naturlig at biler skulle vike. Et eksempel er at sykler må vike på sykkelvei når biler kommer fra venstre.

Vil statsråden gå igjennom innspillene som fremkom i Sintef rapport fra 2006- 'Utredning om problemstillinger knyttet til vikepliktsreglene for syklister' for å sikre bedre fremkommelighet for syklister?»

Svar:

I Nasjonal transportplan er det forventet at sykkeltrafikken i byene våre vil øke, og det er viktig, både ut fra et fremkommelighets- og sikkerhetsperspektiv, at tiltak for gående og syklende prioriteres. Represen-

tanten peker derfor på viktige og interessante problemstillinger.

Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet har ved flere tidligere anledninger, sist i 2008, vurdert behovet for endringer i trafikkreglene med hensyn til bl.a. vikepliktsreglene for syklende. I den forbindelse ble innspillene i rapporten fra SINTEF gjennomgått og vurdert. Konklusjonen ble den gang ikke å endre reglene, men å foreta enkelte språklige justeringer som skulle klargjøre regelverket. Slike endringer ble innført i mai 2013, men målet om klargjøring ble tydeligvis ikke i tilstrekkelig grad oppnådd.

Jeg vil derfor be Vegdirektoratet om å vurdere mulighetene for å forenkle regelverket ytterligere samt sørge for bedre samvirkning mellom regelverk og faktisk utforming og regulering.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 27. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Jeg har tidligere tatt opp spørsmålet om overføring av skiltmyndighet til Oslo med samferdselsministeren. Fra 1. januar 2015 overføres skiltmyndighet

til Statens Vegvesen med mulighet for å delegere videre til Oslo kommune.

Kan statsråden forsikre om at Oslo kommune vil komme til å få skiltmyndighet i Oslo fra 1. januar 2015, slik kommunen ønsker, til glede for blant andre syklister som vil bli prioritert?»

Svar:

Samferdselsdepartementet fastsatte flere endringer i skiltforskriften den 25. september 2014, herunder i § 28 som omhandler myndighet for trafikkregulerende skilt. Denne endringen innebærer bl.a. en overføring av myndighet for trafikkregulerende skilt fra politiet til Statens vegvesens regionvegkontorer i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Tromsø fra 1. januar 2015.

Endringsforskriften inneholder følgende delegasjonsbestemmelse:

«For kommunal veg kan vedtaksmyndigheten helt eller delvis delegeres til kommune eller politi med god trafikkteknisk kompetanse.»

Det er altså opp til det enkelte regionvegkontoret å vurdere om adgangen til delegasjon skal benyttes, og hvilket organ myndigheten eventuelt skal delegeres

til. Delegasjonshjemmelen åpner bare for å delegere skiltmyndigheten til kommune eller politi som innehar god trafikkteknisk kompetanse.

Uavhengig av hvem som har skiltmyndighet for kommunale veger i Oslo, vil vedkommende organ, i forbindelse med sin myndighetsutøvelse, måtte ta hensyn til alle trafikantgrupper når ulike reguleringer vurderes. Skiltreguleringer i by innebærer ofte komplekse vurderinger der mange, og i noen tilfeller motstridende hensyn, må tas i betraktning. Den som har skiltmyndighet vil dessuten måtte følge de bestemmelsene som er gitt i både skiltforskriften og skiltnormalen (Håndbok N300).

Når ulike skiltreguleringer skal vurderes vil det, uavhengig av hvilket organ som er formell skiltmyndighet, måtte være et nært samarbeid mellom bl.a. regionvegkontoret, kommunen og politiet.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 17. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 27. oktober 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«I Miljødirektoratets rapport til Klima- og miljødepartementet om blyhagl er det oppgitt en totalmengde for antatt bruk av blyhagl ved en eventuell reversering av forbudet mot bruk av blyhagl i jakt. I ettertid er det reist tvil om denne beregningen.

Hva mener statsråden er realistisk total mengde bruk av blyhagl ved en eventuell reversering av forbudet, hva vil være de potensielle miljøkonsekvensene og mener statsråden at nye beregninger er relevant for en eventuell reversering av forbudet?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av de siste tiårene har utslippene av bly blitt sterkt redusert i Norge. Bly er et giftig, helsefarlig tungmetall og det har lenge vært en målsetting at utslippene skal stanse helt innen 2020.

Energi- og miljøkomiteen har for tiden til behandling et forslag om å reversere forbudet mot blyhagl i Norge som ble vedtatt i 2005. En mest mulig nøyaktig beregning er viktig for en god debatt om potensielle miljø- og helseskader ved en eventuell gjeninnføring av blyhagl i jakt i Norge.

Svar:

I Miljødirektoratets vurdering av 3. juni 2014 anslås det at opp mot 260 tonn bly fra blyhagl kan forventes brukt i Norge dersom blyhaglforbudet endres til kun å gjelde på skytebaner og i våtmarksområder. Bakgrunnen for dette er som følger:

I 1991 ble det forbudt å bruke blyhagl til jakt i våtmarksområder, i 2002 ble det forbudt å bruke blyhagl på skytebaner, og i 2005 ble det innført et generelt forbud mot blyhagl i Norge. Det vil si at i perioden mellom 2002 og 2005 var det ulovlig å bruke bly på skytebaner og i våtmarksområder, men tillatt ellers. Dersom dagens blyhaglforbud endres til kun å gjelde i våtmarksområder og på skytebaner, vil det innebære å gå tilbake til den samme regulatoriske situasjonen som gjaldt i årene 2003 og 2004. Miljødirektoratet har derfor brukt importtall fra Statistisk sentralbyrå og Statistikk for utenrikshandel for 2003 og 2004 for å estimere forventet årlig forbruk av blyhagl ved et slikt delvis forbud. Det er i Miljødirektoratets beregninger lagt til grunn at rundt 60 % av totalvekten av produktet utgjøres av bly.

I 2003 ble det importert 398 804 kg blyhagl til Norge og i 2004 433 151 kg blyhagl. Av dette er det vurdert at bly utgjør 60 % av totalvekten, altså 239

282 kg i 2003 og 259 891 kg i 2004, henholdsvis ca. 240 og 260 tonn.

Vurderingsgrunnlaget er dermed at importerte mengder er rimelig anslag på omsatte mengder, og at dette igjen er rimelig anslag på brukte mengder. Miljødirektoratet har også sett nærmere på importstatistikken for flere år før og etter 2003 og 2004, og statistikken synes ikke å gi grunnlag til å anta at importtallene for 2003-2004 skulle være unormalt høye eller misvisende, for eksempel at de skulle være vesentlig forhøyet i forbindelse med en eventuell ham-

string av blyhagl rett før totalforbudet trådte i kraft. Importtallene for 2003/2004 synes derfor å være rimelige anslag for salg og bruk av blyhagl i den situasjonen som var tidligere med et delvis forbud.

Hvor mange jegere som vil gå tilbake til blyhagl igjen dersom det åpnes for slik bruk i områder der det nå er ulovlig, vil avhenge av de enkelte jegernes preferanser.

De potensielle miljøkonsekvensene ved en reversering av forbudet er beskrevet nærmere i Miljødirektoratets vurdering.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 20. oktober 2014 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 27. oktober 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«I februar 2014, i forbindelse med behandlingen av eksportkontrollmeldingen, slo et flertall på Stortinget fast at Norge ikke skal selge våpen til land som utfører brudd på menneskerettighetene. Dette sikres i dag gjennom to verktøy utviklet som del av SIRPIs check list.

Kan utenriksministeren redegjøre for hvordan man i praksis anvender sjekklisten, og offentliggjøre verktøyene SIPRI utviklet som ligger til grunn for slike avgjørelser?»

BEGRUNNELSE:

UD har i samarbeid med SIPRI utviklet en såkalt sjekkliste som skal bidra til økt systematikk i UD's behandling av søknader om eksportlisens for norsk forsvarsmateriell og tilhørende teknologi. Da det har vært betydelig politisk debatt i Stortinget ved disse to anledninger om anvendbarheten og effekten av denne sjekklisten, er det også avgjørende at Stortinget får innsyn i de analytiske verktøy som er utviklet som del av denne sjekklisten. Prinsipp om å tilstrebe «så stor grad av åpenhet som mulig» ble knesatt av Stortinget i 2003, som ledd i behandlingen av de årlige eksportkontrollmeldingene. Siste eksportkontrollmelding, Meld. St. 49, gjentar også dette på følgende måte: «Gjennom mest mulig åpenhet er det Regjeringens mål å bidra til kunnskap også om denne delen av norsk sikkerhets- og forsvarspolitikken.» (side 7). På dette grunnlag ønsker vi derfor innsyn i det konkrete arbeid og vurderinger som gjøres i arbeidet med å sikre at Norge

ikke selger våpen til land som bryter menneskerettigheter.

I siste eksportkontrollmelding vises til det noen spørsmål som er del av sjekklisten, foruten dette er ikke sjekklisten publisert. Vi ønsker at de to verktøyene utviklet som del av SIPRI check list: «Analytical tool I: A checklist on the internal situation in recipient countries» og «Analytical tool II: Risk assessment for controlled items that could be used for violations of fundamental human rights or IHL» i sin helhet gjøres offentlig sammen med en innføring i hvordan listen i praksis benyttes.

Svar:

Det norske eksportkontrollregelverket er omfattende og gir vide hjemler til å kontrollere eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer, det vil si sivile varer som også har militære anvendelsesmuligheter.

I tillegg til lov og forskrift, har Utenriksdepartementet utarbeidet retningslinjer som fastsetter nærmere prinsipper for behandlingen av søknader om eksport av forsvarsmateriell, teknologi og tjenester for militære formål.

Det politiske grunnlaget for eksport av forsvarsmateriell følger av Stortingets vedtak av 11. mars 1959, hvor det blant annet heter at «hovedsynspunktet bør være at Norge ikke vil tillate salg av våpen og ammunisjon til områder hvor det er krig eller krig truer, eller til land hvor det er borgerkrig». I 1997 presiserte Stortinget at vurderingene også skal omfatte politiske spørsmål knyttet til demokratiske rettigheter og respekt for grunnleggende menneskerettigheter.

I Meld. St. 8 (2012-2013) og Meld. St. 49 (2012-2013) redegjorde Regjeringen Stoltenberg II om Utenriksdepartementets arbeid med å sikre mer systematiske vurderinger av interne forhold i mottakerlandet.

I den forbindelse ble det gjort grundig rede for en sjekkliste som Utenriksdepartementet hadde utarbeidet i samarbeid med Stockholm Peace Research Institute (SIPRI). Sjekklisten skal bidra til mer systematiske vurderinger av interne forhold i mottakerlandet. Sju vurderingskriterier som følger av SIPRI-verktøyet er gjengitt og grundig omtalt i de nevnte meldingene til Stortinget. I meldingene er det også gjort rede for innskjerping av retningslinjene når det gjelder eksport av annet militært utstyr enn våpen, det vil si B-materiell. Med innskjerpingen fremgår det tydelig at lisenssøknader kan avslås dersom det vurderes å foreligge en uakseptabel risiko for at slike varer kan bli benyttet til intern undertrykking i den aktuelle bestemmelsesstaten. Ved behandlingen av søknader om eksport av våpen, foretar Utenriksdepartementet grundige vurderinger av hver sak på grunnlag av Stortingets 1959-vedtak samt 1997-preciseringen og kriteriene som blant annet retter seg mot demokratiske rettigheter og menneskerettigheter-

ne i aktuelle mottakerland. Alle lisenssøknader er gjenstand for individuell vurdering på grunnlag av gjeldende retningslinjer.

Regjeringen vil videreføre en streng praksis på dette området. Leveranser av våpen vil ikke kunne tillates dersom det åpenbart er fare for at den militære teknologien eller det militære utstyret kan bli brukt til intern undertrykking, herunder til å utføre alvorlige brudd på menneskerettighetene, eller til å fremprovosere eller forlenge væpnede konflikter eller forverre eksisterende motsetninger eller konflikter i den endelige bestemmelsesstaten. Disse vurderingskriteriene er utdypet i Retningslinjenes Vedlegg A.

I Utenriksdepartementet er det arbeidet videre med sikte på å samordne vurderingskriteriene som følger av sjekklisten, vedlegg A-kriteriene og FN-avtalen om våpeneksport (Arms Trade Treaty, ATT). Formålet er å fremstille de enkelte kriteriene mest mulig enhetlig, gitt at det over tid har utviklet seg kriterier og forpliktelser som både overlapper og utfyller hverandre. Regjeringen er opptatt av å skape mest mulig klarhet om disse. Det vil bli redegjort nærmere for dette arbeidet i meldingen til Stortinget om eksporten av forsvarsmateriell som vil fremlegges senere i høst.

SPØRSMÅL NR. 89

Innlevert 20. oktober 2014 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 27. oktober 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Kan olje- og energiministeren redegjøre for hvordan departementet nå arbeider sammen med utbygger for å kunne forsikre Stortinget om at det blir etablert en ufravikelig forpliktelse til å gjennomføre en områdeløsning med kraft fra land så raskt som mulig og senest i 2022 i tråd med Stortingets vedtatte forutsetning?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel i Teknisk Ukeblad 2. oktober 2014 «Feil Spenning på Sverdrup».

I artikkelen kommer det frem at den foreslåtte løsningen med en 33 kV kabel i første byggetrinn ikke har kapasitet for å forsyne hele Utsirahøyden med kraft fra land. Dette innebærer at utbygger, for å oppfylle Stortingets vedtatte forutsetninger for området fastsatt gjennom Innst. 237 S (2013-2014), må

forplikte seg til å legge en ny kabel og tekniske installasjoner for en 90/110kV løsning eller bygge om allerede etablert løsning for å kunne etablere en områdeløsning så raskt som mulig og senest i 2022. På bakgrunn av artikkelen kan det reises tvil om Stortingets vedtatte forutsetninger skal oppfylles.

Svar:

Jeg følger nå opp det Stortinget har bestemt om en samordnet kraft fra land-løsning til Utsirahøgda.

Oljedirektoratet leverte 17. september 2014 en faglig vurdering av etableringen av en samordnet kraft fra land-løsning til Utsirahøgda. Jeg redegjorde for vurderingen i Prop. 1 S (2014-2015).

Oljedirektoratet omtalte i arbeidet også bakgrunnen for ulike spenningsnivåer og hvordan en områdeløsning mest hensiktsmessig kan etableres. Deler av anlegget som bygges på land vil allerede ved Sverdrups første byggetrinn bli dimensjonert for å kunne

forsyne hele området med kraft. Ved etablering av den samordnede kraftløsningen, vil det måtte bygges en ekstra omformer på Haugsneset og legges en ekstra likestrøms kraftkabel fra Kårstø/Haugsnese ut til vertsplattformen på Utsirahøgda. I tillegg må det trekkes vekselstrømkabler mellom vertsplattformen og Grieg/Aasen og Krog. Etter ODs vurdering er en

slik områdeløsning for kraft fra land mulig å gjennomføre innen 2022.

I tråd med Innst. 237 S (2013-2014) vil departementet i stortingsproposisjonen om første byggetrinn for Sverdrup-funnet, som planlegges lagt fram for Stortinget våren 2015, komme tilbake med vilkår knyttet til etablering av en områdeløsning for kraft fra land til feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 20. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 27. oktober 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Stortinget behandler nå et forslag om å reversere forbudet mot bruk av blyhagl i jakt i Norge. Dette begrunnes blant annet med økt skadeskyting ved bruk av andre hagltyper.

Hva vet statsråden om statistikken for utvikling i skadeskyting av småvilt i perioden etter blyhaglforbudet ble innført sammenlignet med perioden før, korrigert for antall jegere og felt vilt, og hvilken konklusjon trekker statsråden av dette?»

BEGRUNNELSE:

Det kanskje viktigste argumentet som framføres for avvikling av forbudet mot bruk av blyhagl i jakt i Norge er at andre hagltyper gir mer skadeskyting. Dette til tross for at Norsk Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) oppgir at de blyfrie alternativene er like gode eller bedre enn blyhagl, jf. brosjyren «Alternativ haglammunisjon», utgitt av NJFF og basert bl.a. på deres eget testjegerprosjekt.

NJFF skriver også i brosjyren «Nye haglpatroner – en veiledning» at det er avstanden til dyret, hastigheten og spredningen på haglsvermet som er

viktigst for å unngå skadeskyting, uavhengig av hagltype. Videre skriver de at jegeren må huske at «det uansett er antall hagl som trenger inn i vitale kroppsdeler i viltet som er avgjørende for dødeligheten». De understreker at ulike haglpatroner går forskjellig i ulike hagler, så jegeren bør teste ut nye jaktpatroner, før han går på jakt.

En større fare for skadeskyting vil kunne være reflektert i registrert antall skadeskytinger, selv om årsakene vil kunne være flere.

Om departementet sitter med relevant statistikk, er denne viktig for Stortingets behandling av forslaget som nå ligger inne om å reversere forbudet mot blyhagl.

Svar:

Ifølge opplysninger fra Miljødirektoratet er det ikke gjennomført systematiske oversikter eller undersøkelser over tid av skadeskyting av småvilt i Norge. Ifølge opplysninger fra blant annet Veterinærinstituttet og Norges Jeger- og Fiskerforening, synes skuddavstand og skuddsituasjon å ha størst betydning for treff og drepeevne.

SPØRSMÅL NR. 91**Innlevert 20. oktober 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 27. oktober 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at reingjerdet mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie reinbeitedistrikt blir fullført i høst?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere år har det vært problemer med at rein tilhørende Gåebrie reinbeiteområde trekker inn i Forollhogna villreinområde. For reindriften medfører dette merarbeid for å få hentet reinen tilbake. Imidlertid er det største problemet knyttet til at rein fra Gåebrie kan blande seg sammen med villreinen, og at villrein kan bli med denne flokken når denne drives tilbake til distriktet.

For å redusere dette problemet har det blitt gitt tilsagn om kr 1 675 000,- til sperregjerde i Rugldalen i Røros kommune. Prosjektet er et samarbeid mellom Forollhogna villreinutvalg, Gåebrie reinbeitedistrikt, Jernbaneverket, Klima- og miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Det viser seg at kostnadsoverslaget ikke var tilstrekkelig for å dekke gjerde langs hele traséen, men at denne bevilgningen kun vil gi ca. 8 500 meter gjerde, og at det vil gjenstå ca. 5 500 meter. Konsekvensen vil dermed bli at reinen ikke hindres i å trekke inn i villreinområdet. I følge Riast-Hylling reinbeitedistrikt kan et kortere gjerde gjøre problemene større enn tidligere. Skoglia på østsiden av jernbanen på strekningen fra Tyvold og nordover til Vondgrovs-gårdene er ganske bred og uoversiktlig, slik at det vil by på store problemer for reindriften å fange opp når rein er på trekk over mot villreinområdet.

For at gjerdet blir fullført på hele strekningen mellom Glåmos stasjon og det planlagte endepunktet rett ned for Vondgrovs-gårdene, søkes det nå om en tilleggsbevilgning på kr 810 000,-.

Dersom beløpet ikke blir stilt til disposisjon denne høsten vil kostnader i forbindelse med opp- og nedrigging føre til at det vil bli behov for et større beløp, anslagsvis kr 900 000,-.

Svar:

At rein tilhørende Gåebrie sijte (Riast-Hylling reinbeitedistrikt) trekker inn i Forollhogna villreinområde har

i perioder vært utfordrende. For reindriften medfører dette merarbeid med å få hentet reinen tilbake. Imidlertid er det største problemet at rein fra Gåebrie kan blande seg sammen med villreinen, og at villrein kan bli med flokken når denne drives tilbake til distriktet. Reinens trekk innebærer også at den krysser Rørosbanen. Dette har flere ganger medført at rein har blitt drept og skadet av toget. For å redusere problemet har Forollhogna Villreinutvalg, Gåebrie Sijte og Jernbaneverket kommet til enighet om oppføring av et sperregjerde fra Glåmos i Røros kommune, gjennom Rugldalen til Vonggravsgrenda i Holtålen kommune. Dette er en strekning på om lag 13,5 km. Berørte grunneierinteresser, samt Røros- og Holtålen kommune, har stilt seg positive til prosjektet. Med bakgrunn i at sperregjerde skal hindre sammenblanding av tam- og villrein, ble det søkt Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Klima- og miljødepartementet (KLD) om totalt 1 650 000 kroner i støtte til oppføring av gjerdet. Et sperregjerde mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie Sijte vil minimere utfordringene med sammenblanding av vill- og tamrein og være et effektivt hinder mot togpåkjørsler. Med dette som utgangspunkt har det vært LMDs klare forutsetning at oppføringen av gjerdet må samfinansieres med like andeler fra LMD og KLD. Videre at Jernbaneverket, Villreinutvalget og Gåebrie Sijte alle bidrar til realisering av prosjektet. Med dette som utgangspunkt har LMD og KLD gått inn med like andeler i prosjektet, og bevilget totalt 1 650 000 kroner. Høsten 2014 ble det søkt LMD og KLD om en tilleggsbevilgning på 810.000 kroner for å kunne ferdigstille oppføringen av gjerdet inneværende høst. Behovet for en tilleggsbevilgning var knyttet til at søknaden var basert på faktiske kostnader ved oppføring av tidligere gjerder innenfor Gåebrie Sijte. Jeg ser klare fordeler ved at det pågående arbeidet med sperregjerde får fortsette mot en ferdigstillelse inneværende høst, og at hele gjerdet blir realisert så snart som mulig. På bakgrunn av de nevnte forhold har Landbruksdirektoratet funnet rom for en omprioritering innenfor sitt budsjett og bevilget 405.000 kroner til tiltaket. Dette er kommunisert til de berørte interessene. For øvrig kan jeg opplyse om at KLD har orientert om at de avventer Stortingets behandling av budsjettet for 2015 før de behandler søknaden.

SPØRSMÅL NR. 92**Innlevert 21. oktober 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 30. oktober 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«En praksisendring i Forsvaret har ført til at et betydelig antall norske statsborgere ikke får avtjene verneplikt.

Er statsråden enig i at det er i Forsvarets og samfunnets interesse at alle norske statsborgere med innvandrerbakgrunn som hovedregel må kunne få avtjene verneplikt med sikkerhetsklarering basert på egen historie og vil statsråden legge opp til en bred redegjørelse for Stortinget for å forankre i hvilke tilfeller norske statsborgere med innvandrerbakgrunn ikke skal få slik sikkerhetsklarering?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. oktober med spørsmål fra representanten Heikki Eidsvoll Holmås om norske statsborgere og verneplikt.

Forsvaret skal representere den befolkningen det er satt til å verne. Det er i Forsvarets og samfunnets interesse å rekruttere de best egnede og mest motiverte unge norske kvinner og menn fra hele befolkningen.

Et kompetansemangfold blant soldater er viktig. I vår tid har Forsvaret behov for personell med ulik bakgrunn og kompetanse for å løse et bredt spekter av oppgaver. Jeg ønsker derfor flere unge med minoritetsbakgrunn inn i Forsvaret.

Samtidig har Forsvaret behov for å sikkerhetsklare personellet sitt, som en del av prosessen med å sikre rett kompetanse i ulike funksjoner. I dag krever tilnærmet alle stillinger i førstegangstjenesten sikkerhetsklarering. Det innebærer at alle som skal avtjene førstegangstjeneste må gjennomgå en personkontroll. I noen tilfeller vil dermed hensynet til sikkerhet begrense den enkeltes muligheter til å tjene sitt land.

Forsvarsdepartementet vil understreke at det skal foretas en individuell og konkret helhetsvurdering om tilknytning til en annen stat vil ha betydning for sikkerhetsklarering til vedkommende. Jeg stoppet derfor umiddelbart de nye rutinene som Forsvaret innførte i september 2014, så snart jeg ble kjent med praksisen. Vi skal ikke ha en praksis som innebærer at norske ungdommer som har lyst til å tjenestegjøre i Forsvaret, får en kollektiv vurdering som nekter dem dette.

Forsvarsdepartementet har gitt Forsvaret i oppdrag å nedsette en arbeidsgruppe, som skal gjennomgå saken i sin fulle bredde og foreslå en justering av praksis. Dette arbeidet er startet, og gruppa skal etter planen levere sin anbefaling i november. Praksisen med kollektiv vurdering knyttet til hvilket land ungdommer har tilknytning til er stoppet, og det vil bli gjort individuelle vurderinger. Samtidig er det viktig å understreke at det fortsatt vil være noen som ikke får sikkerhetsklarering, men det vil da skje på bakgrunn av en konkret og individuell vurdering. Dette er normal praksis.

SPØRSMÅL NR. 93**Innlevert 21. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 31. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Regjeringen og ikke minst ministeren har sagt at ideelle organisasjoner og frivillige lag er viktige aktører som bidrar til at vi får et mangfoldig tilbud innen helse og omsorg. I budsjettforslaget som er kommet har jeg registrert at flere tiltak og organisasjoner ikke omtales.

Hva betyr dette, og betyr det at alle disse lagene og organisasjonene ikke lenger er med i budsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Frivillige lag og ideelle organisasjoner gjør i dag en stor, viktig og faglig kvalitativ god jobb innenfor norsk helse og omsorgsvesen. En har alt fra ulike rusinstitusjoner som driver forebygging og behandling, til andre som driver innen psykiatri, eldreomsorg, demensarbeid, folkehelse eller ungdomshelse. For de pasienter som er brukere av disse tilbudene skaper det en usikkerhet at deres tilbud ikke lenger er nevnt i budsjettet. Samt at det skaper en stor uforutsigbar-

het og usikkerhet for de som driver dette arbeidet og har ansvar både for ansatte og pasienter/brukere.

Svar:

På enkelte kapitler i budsjettet for 2015 er det gjort en opprydding i tilskuddsordninger. Formålet er å ha færre og mer fleksible ordninger. Det gjør det lettere å se helheten i hva det gis tilskudd til. Det blir også enklere for aktuelle søkere, fordi det blir færre tilskuddsordninger å forholde seg til. Endringen innebærer at færre organisasjoner blir omtalt i statsbudsjettet. De kan likevel motta tilskudd, og tilskuddsordningene vil bli kunngjort. Organisasjonene må søke, og søknadene vil bli vurdert ut fra kriterier som fremgår av kunngjøringen.

Helse- og omsorgsdepartementets tilskuddsforvaltning er delegert til Helsedirektoratet. Innenfor rammene av Stortingets vedtak og regelverkene for de enkelte tilskuddsordningene, vil Helsedirektoratet i løpet av våren ta endelig stilling til hvor stor del av aktuelle poster som gis i tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner. Fra Helse- og omsorgsdepartementets side er det ikke lagt opp til at bestemte organisasjoner ikke lenger skal motta tilskudd i 2015.

Spesifisering av enkelte endringer:

Det er for 2015 foreslått å slå sammen budsjettkapitlene for psykisk helsearbeid og rusarbeid, inkludert tilskuddsordninger rettet mot ideelle og frivillige organisasjoner. Sammenslåingen vil bidra til forenkling for tilskuddsmottakere som tilbyr tjenester til begge brukergruppene, samt forenkling av tilskuddsforvaltningen. Det er ikke foreslått noen kutt som følge av sammenslåingen, og det er ingen organisasjoner som ble omtalt i 2014-budsjettet som ikke også er omtalt i 2015 budsjettet. Sammenslåingen vil bidra til å synliggjøre forskjeller og likheter mellom organisasjonene, og dermed bidra til en mer oversiktlig ordning. Bevilgningene med tilhørende tilskuddsordninger til frivillighetsfeltet er i sin helhet videreført innenfor sammen-slåingen av de to budsjettkapitlene, bortsett fra bevilgningen til bruker-

og pårørendeorganisasjoner som er foreslått styrket med 18 mill. kroner.

Under kap. 762, post 73 Forebygging uønskede svangerskap og abort, er nå ingen aktuelle stønadsmottakere nevnt. Som en del av Handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap og abort ble det i 2014 bevilget 32,3 mill. kroner til nærmere 30 ulike tilskuddsmottakere. Noen av tilskuddsmottakerne var nevnt i budsjettet 2014. Helsedirektoratet er som fagdirektorat best egnet til å gjøre de faglige vurderingene og prioriteringene av søkerne etter gjeldende tilskuddsregelverk og faglig skjønn.

En del tilskuddsposter på andre kapitler er økt med om lag 2 pst. mindre enn antatt pris- og kostnadsvekst. Det gir likevel rom for at tilskuddene kan økes noe.

Av endringer som er gjort i tilskudd til kommunene nevnes følgende:

- Det er flyttet 4,5 mill. kroner fra kap 761, post 60 til kap 762, post 63 til nytt tilskudd for videreutdanning av sykepleiere.
- Midler til kommunene til frisklivssentraler og lærings- og mestringstiltak er slått sammen til en tilskuddsordning på 19,4 mill. kroner. Beløpet til disse tiltakene totalt er redusert med 13,3 mill. kroner som er omdisponert til andre formål. Tilskuddet til disse tiltak er stimuleringstilskudd ved oppstart og skal ikke finansiere driften varig.
- På programkategori 10.10 Folkehelse foreslås det å flytte 15,7 mill. kroner fra kap. 719, post 73 Fysisk aktivitet i regi av frivillige organisasjoner, til kap. 719, post 60 til kommunalt utviklingsarbeid for å fremme vilkår for fysisk aktivitet og folkehelse.
- I tilskudd som gis til kommuner, kan kommunene velge å samarbeide med frivillige aktører i det enkelte prosjektet. Mange 60-poster vil derfor også kunne omfatte aktivitet i frivillige/ideelle organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 94

Innlevert 21. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 31. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Regjeringen har framhevet BPA (brukerstyrt personlig assistent) som en svært viktig ordning.

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre at alle kommuner som trenger midler for å tilrettelegge for opplæring av arbeidsledere, assistenter og saksbehandlere får de midlene de trenger?»

BEGRUNNELSE:

Etter valget har den blå-blå regjeringen gjort mye positivt med BPA. I Stortingsprop. 86L om rettighetsfesting av BPA, var det bred enighet om at kompetanse er viktig for at ordningen av BPA skal fungere godt. Likevel har regjeringen skapt en usikkerhet om et av BPA ordningens fundamenter, nemlig brukerstyringen, da regjeringen foreslår å fjerne tilskuddet «Opplæringstiltak knyttet til brukerstyrt personlig assistent.»

Svært mange funksjonshemmede som får BPA ordning har ikke ledererfaring. De fleste trenger opplæring for å kunne være gode ledere for sine assistenter. I tillegg trenger assistenter og kommunale saksbehandlere med ansvar for BPA, opplæring for å kunne gjøre jobben sin.

Opplæringstiltak knyttet til BPA ble ikke brukt opp i 2013. Jeg kan likevel ikke se at det skulle rettferdiggjøre å fjerne hele opplæringstilskuddet, i og med at regjeringen har framhevet BPA som en svært viktig ordning.

I kap. 761 i Statsbudsjettet med tittel Omsorgstjeneste så foreslår regjeringen å fjerne 90 mill. til opplæring knyttet til BPA. Det ser ut som om regjeringen foreslår å delfinansiere ekstrabevilgningen til BPA i satsingen «Et sterkere sosialt sikkerhetsnett» ved å overføre 33 mill. av de 90 mill. som i dag er satt av til opplæring. 59,9 mill. av de 90 mill. skal bli lagt inn i et nytt kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd.

Svar:

Jeg er glad for at personer under 67 år med langvarige og store behov for personlig assistanse nå får en rett til å få tjenestene sine organisert som BPA fra 1. januar 2015. Lovendringen skal følgeevalueres og det skal utarbeides et rundskriv.

Formålet med tilskuddsordningen representant Bollestad sikter til, er å bidra til nødvendig og tilstrekkelig opplæring om brukerstyrt personlig assistanse. Stimuleringstilskuddet ble etablert i 1994. Ordningen er godt kjent, og stimuleringsmidlene antas å ha bidratt til en vesentlig kompetanseheving. Vi ser at det har vært mindreforbruk på ordningen, samtidig som innføring av rett til BPA betyr at det fortsatt vil være behov for midler til opplæring. Vi foreslår derfor å videreføre et betydelig beløp.

Den nye rettigheten antas å ha en merkostnad på 300 mill. kroner i 2015. Vi foreslår derfor å overføre 33 mill. kroner til å styrke kommunenes frie inntekter i forbindelse med innføring av rett til BPA. Samlet foreslås kommunenes frie inntekter styrket med 300 mill. kroner i 2015 knyttet til rettighetsbestemmelsen.

Resterende bevilgning på om lag 60 mill. kroner foreslår vi å flytte til et nytt kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd. Midlene skal legges til rette for at kommunene setter i verk kompetansehevede tiltak og nybrotts- og utviklingsarbeid i omsorgstjenestene ut fra lokale forutsetninger og behov. Her er vi tydelige på at det skal prioriteres midler til opplæring knyttet til BPA. Etablering av tilskuddet medfører at ulike eksisterende tilskudd samles i ett tilskudd. Formålet med dette er å forenkle tilskuddsforvaltningen, og gjøre tilskuddene mer oversiktlige, robust og fleksible i tråd med kommunenes behov.

Videre skal Helsedirektoratet utvikle veilednings- og opplæringstilbud for arbeidsledere, assistenter og kommunens saksbehandlere. Direktoratet har igangsatt prosjekter som skal gi økt kunnskap om BPA. Arbeidet med utarbeidelse av en opplæringshåndbok for BPA vil ferdigstilles innen utgangen av 2014. Direktoratet jobber parallelt med utvikling av kursopplegg for arbeidsledere og assistenter.

SPØRSMÅL NR. 95

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 28. oktober 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva er årsak til at Norsk forbund for utviklingshemmede ikke får delta i utvalget?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt å sette ned et utvalg med bred sammensetning for å ivareta rettighetene til mennes-

ker med utviklingshemning. Det har de siste årene vært stort fokus på ulike menneskers levekår. Resultatene fra utvalgene brukes aktivt i politisk arbeid.

Svar:

Under oppnevningen av utvalget har det vært gjort en grundig jobb for å sikre at utvalget har den riktige og nødvendige kompetansen for å oppfylle mandatet. I

tillegg til fokus på kompetanse er det tatt hensyn til lovregler om kjønnsbalanse i offentlige utvalg (likestillingsloven § 13), aldersmessig spredning, at utvalget skal ha god geografisk spredning og at innvandrerperspektivet og barneperspektivet skal ivaretas. For å sikre god brukerrepresentasjon og medvirkning i utvalget ble både Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og Samarbeidsforumet av Funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) bedt om å spille inn forslag til medlemmer. I det endelige forslaget er det tatt inn én person som ble foreslått av FFO, og én som ble foreslått av SAFO. Jeg vil understreke at både FFO og SAFO har stått fritt til å bestemme hvem de vil foreslå som representanter i utvalget. Det er ikke naturlig eller ønskelig at verken jeg eller mitt departement legger føringer for hvilke personer eller organisasjoner som skal foreslås fra FFO eller SAFO. I mandatet til utvalget presiseres det at «berørte parter som organisasjoner for bruker- og pårørende, forskningsmiljøer, og ansatte organisasjoner skal høres i forbindelse med utvalgets arbeid. BLD vil nedsette en referansegruppe som kan bistå utvalget med innspill».

I arbeidet med å sette ned dette utvalget har jeg vært opptatt av at organisasjoner som representerer mennesker med utviklingshemming, og som jobber på feltet, skal bli sett og hørt. Det skal også settes ned en referansegruppe som skal sørge for at utvalget får innspill fra organisasjoner og instanser som jobber med og for mennesker med utviklingshemming. Denne referansegruppen skal ha god og oppdatert informasjon om behovene og ønskene til mennesker med utviklingshemming. De viktigste organisasjonene på feltet inviteres til å være representert. Mennesker med utviklingshemming skal også inviteres til å delta i referansegruppen. Referansegruppen skal dermed bidra til at brukernes interesser og pårørendeperspektivet blir godt ivaretatt. NFU vil være en naturlig del av en referansegruppe. Jeg mener at en bredt sammensatt referansegruppe, i tillegg til sammensetningen av utvalget, vil sørge for at Norges forpliktelser i henhold til Konvensjonen om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 29. oktober 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre barns beste i denne oppståtte situasjon i Rogaland?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker har besluttet å avvikle forhandlingsmøter i Haugesund. Her møter alle vitner som er berørt i sakene og som danner grunnlag for hva som skjer med barna. I sin begrunnelse for endring er lang kø i saksbehandling oppgitt. Jeg er bekymret for at fylkesnemnda ikke ser helheten og at rettssikkerheten til barna ikke ivaretas.

Svar:

Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Rogaland har i flere år hatt en ordning hvor det både er holdt forhandlingsmøter i Stavanger og i Haugesund. Det hører til unntaket at nemndene holder forhandlingsmøter på ulike steder. Det er for eksempel slik at Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker for Troms og Finnmark, som ligger i Tromsø, behandler

alle saker fra disse to fylkene i Tromsø. Det er derfor ikke uvanlig at partene har relativt lang reisevei.

Som Stortinget er kjent med gjennom Prop. 1 S er saksbehandlingstiden i nemndene fortsatt for lang og forskjellene i beramningstid og saksbehandlingstid mellom de ulike nemndene er stor. For å sikre at fylkesnemndenes saksbehandling er betryggende, rask og tillitsskapende har departementet bedt fylkesnemndene om å effektivisere driften for å få ned saksbehandlingstiden. Det skal imidlertid ikke gå på bekostning av kvalitet og rettssikkerhet. Jeg kan ikke se at det er noe som tyder på at kvaliteten på saksbehandlingen blir dårligere ved at forhandlingsmøtene holdes i Stavanger. Jeg har for øvrig merket meg at nemnda samtidig legger opp til noe fleksibilitet, ved at det unntaksvis og i særlig omfattende saker kan holdes forhandlingsmøte i Haugesund.

En fordel ved å legge alle saker til Stavanger er at personsikkerheten til ansatte og besøkende bedre kan ivaretas i lokalene i Stavanger. Disse lokalene har det som kalles en indre og en ytre sone, som innebærer at ansatte arbeider i en sone det ikke er mulig for andre å

bevege seg fritt i. Lokalene i Stavanger har også installert alarm i hvert møterom. Dette er ikke ivarettatt i lokalene i Haugesund. Å tenke personsikkerhet i barnevernssaker er viktig da fylkesnemndene behandler saker av svært inngripende karakter og derfor vil kunne møte mennesker som opptrer truende og/eller bruker vold.

Jeg vil avslutningsvis nevne at jeg har satt i gang en evaluering av fylkesnemndene for barnevern og so-

siale saker og mottar sluttrapport i februar 2015. I evalueringen vil blant annet rettssikkerhet, ressursbruk og organisering bli gjennomgått. Denne evalueringen vil danne grunnlag for å se nærmere på om dagens ordning med fylkesnemndene er den mest hensiktsmessige, eller om det er aktuelt å gjøre endringer.

SPØRSMÅL NR. 97

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 29. oktober 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Eierskap i forsvarsindustri skaffer Norge betydelige inntekter, men er også et viktig strategisk grep for å sikre vår forsvarsevne. Våpensystemer, undervannsteknologi og missiler er ikke hyllevare. Det er i vår egen sikkerhetspolitiske interesse at denne virksomheten forblir i Norge, og at også FOU-virksomheten forblir her.

Hvordan vil forsvarsministeren sikre at ikke FOU-virksomheten og det strategiske samarbeidet mellom Forsvaret, FFI og industrien svekkes, når eierskapet endres?»

BEGRUNNELSE:

Som et resultat av et langvarig, tett og strategisk samarbeid mellom Forsvaret, Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) og forsvarsindustrien har Norge i dag en industri i verdensklasse. Utgangspunktet for samarbeidet er Forsvarets behov og norske sikkerhetsbehov. Samarbeidet er et strategisk viktig grep, som bedrer Norges forsvarsevne. Resultatet er et høyteknologisk forsvar som gjør at vår kampkraft er større enn størrelsen på Forsvaret i seg selv skulle tilsi.

Gjennom et aktivt samarbeid mellom industrien og staten som eier og døråpner, har også norsk forsvarsindustri en sterk posisjon i andre land, slik som USA. Penger brukt på forskning, utvikling og strategisk samarbeid i Norge er derved både med på å bedre vår forsvarsevne, men også til å sikre at teknologiutvikling blir i Norge. I budsjettet for 2015 kutter Forsvarsministeren i budsjettet til FOU, innovasjon til felles og strategisk utviklingssamarbeid med industrien med 45 millioner (s.102 Forsvarsbudsjettet).

I Statsbudsjettet ber Regjeringen om fullmakt til å selge seg ned i Kongsberg Gruppen til 34 %, og de varsler også mulige endringer i eierskapet i NAMMO

A/S, der staten er hovedaksjonær. Regjeringen skriver at de vil sikre hovedkontorfunksjoner i Norge, men skriver ingenting om FOU-virksomheten. Sammen med kuttene på 45 millioner er dette med på å skape usikkerhet i sektoren.

Forsvarsministeren har senest i vår understreket at Forsvarsindustrien er at strategisk betydning for Norge og våre allierte, i forbindelse med Stortingets behandling av JSM, fase 3 i vår. Jeg tolker det som at Forsvarsministeren ser på eierskapet i forsvarssektoren som mer enn kun en forretningsmessig investering. Spørsmålet er om Norge hadde bevilget så mye penger til å utvikle et missil, dersom ikke utviklingen hadde foregått i Norge, sikret gjennom et statlig eierskap på over 50 %.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. oktober d.å. med spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen om ovennevnte.

Innledning

La meg innledningsvis slå fast at jeg er enig i at norsk forsvarsindustri er viktig for vår nasjonale sikkerhet og vår forsvarsevne. Regjeringens vektlegging av betydningen av norsk forsvarsindustri går da også frem av regjeringserklæringen, der det heter at «Regjeringen vil [...] bidra til å opprettholde og videreutvikle en internasjonalt konkurransedyktig norsk forsvarsindustri».

Den siste eierskapsmeldingen (Meld. St. 27(2013-2014)) viser klart at denne regjeringen ser betydningen av å opprettholde et langsiktig statlig eierskap i Kongsberg Gruppen ASA med utgangspunkt i dets viktige teknologiske rolle i to viktige industri-sektorer (maritim og forsvar). Samtidig er det klart at

selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag. Dette er på linje med den eierpolitikken som også tidligere regjeringer har gitt uttrykk for. I meldingens pkt. 9.2.3 heter det således:

«[...] målet med statens eierskap i Kongsberg Gruppen ASA er å opprettholde et kunnskapsbasert og høyteknologisk industrikonsern med hovedkontorfunksjoner i Norge. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning. Regjeringen viser til at en statlig eierandel som gir negativ kontroll bidrar til dette. På bakgrunn av dette vil regjeringen i budsjettproposisjonen for 2015 be Stortinget om fullmakt til å kunne redusere statens eierskap i Kongsberg Gruppen ASA ned mot 34 pst.»

Forskning og utvikling

Forsvarssektorens behov for nasjonal høyteknologi basert på forskning og utvikling er i utgangspunktet ikke avhengig av om staten sitter med flertallet av aksjene i et selskap eller ikke. Som et lite land i randsonen av NATO, vil Norge være avhengig av et tett samarbeid med våre nærmeste allierte for å løse det fulle spekteret av våre forsvars- og sikkerhetsbehov. Jeg vil minne om at den leverandøren i det norske forsvarsmarkedet som sannsynligvis håndterer mest høygradert informasjon i Norge, er franske Thales. Thales i Norge er verdensledende innenfor kryptomarkedet, og har et godt, langvarig og stabilt samarbeid med den norske forsvarssektoren.

Når dette er sagt, er det klart at forsvarsindustrien har karakteristika som er spesielle kontra annen industri. Ethvert land vil ha behov for å ivareta sentrale teknologiske kompetanseområder og kunnskap på nasjonale hender, subsidiært i et tett forhold med de nærmeste allierte. Det er en kjensgjerning at Kongsberg Gruppen ASA (Kongsberg) er et lokomotiv i den norske forsvarsindustrien. Kongsberg utvikler og leverer teknologi som er nødvendig for å opprettholde Norges forsvarsevne. Et annet flertallseie enn det tradisjonelle statlige,

kan derfor være av mer sensitiv karakter enn privat flertallseie i selskaper som opererer i helt andre sektorer.

Før et eventuelt nedsalg i Kongsberg må det utredes om det kreves tilpasninger i nasjonal sikkerhetslovgivning for å ivareta hensynet til vår nasjonale sikkerhet. En vurdering av forsknings- og utviklingsmessige forhold i forsvarssektoren vil også være en naturlig del rundt vurderingen av nasjonal sikkerhet.

Markedsforholdene i forsvarsindustrien

Det er i dag en tiltakende tendens mot konsolidering både i den europeiske og den globale forsvarsindustrien. Særlig i Europa ser man behovet for en gjennomgripende endring av den forsvarsindustrielle strukturen. Kongsbergs produkter er internasjonalt konkurransedyktige, og Kongsberg har derfor en plass i det europeiske og globale forsvarsmarkedet – også i fremtiden. I en tid der forsvarsmarkedet går gjennom store endringer, er det også regjeringens ansvar å skape grunnlag for mulige løsninger som vil bidra til at et selskap som Kongsberg kan utvikle seg – og derigjennom også sikre høyteknologisk kompetanse og arbeidsplasser i Norge.

Endringene i det europeiske og globale forsvarsmarkedet kan komme fort, og det vil derfor være en fordel for både regjeringen og for lokomotivet i norsk forsvarsindustri at regjeringen allerede har fullmakt til å selge seg ned i Kongsberg. Dette hensynet må som nevnt over, balanseres mot hensynet til vår nasjonale sikkerhet og vissheten om at Kongsbergs sentrale kompetanse ikke går tapt eller kompromitteres i et eventuelt nedsalg.

Jeg vil også minne om at Kongsberg ikke bare en forsvarsleverandør, men også har en meget betydelig andel av sin omsetning og kompetanse knyttet til sivil sektor. Dette vil ytterligere bidra til de komplekse vurderingene som må gjøres ved et eventuelt statlig nedsalg ned mot 34 pst. i selskapet.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 31. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«En oppgradering av Loran C til eLoran kan redusere vår digitale sårbarhet og avhengighet av sentraliserte satellittsystemer utenfor vår kontroll.

Hvordan ser statsråden på Storbritannias innsats mht. eLoran og analysene som ligger til grunn for denne satsingen i vår region og havområder?»

Svar:

Som jeg nevnte i mitt svar på spørsmål nr. 71 fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, ble det i 2012 gjennomført en bred høringsrunde om behovet for Loran i fremtiden. Ingen av høringsinstansene så behov for systemet, verken i sin nåværende utgave, eller i en oppgradert eLoran-utgave.

Globale satellittnavigasjonssystemer, som det amerikanske GPS, det russiske Glonass og etter hvert det europeiske Galileo, har den svakhet at de forholdsvis lett kan utsettes for tilsiktede eller utilsiktede signalforstyrrelser. Norsk Romsenter avleverte i fjor en sårbarhetsvurdering knyttet til bruk av slike

systemer. Rapporten, som ble utarbeidet på oppdrag fra daværende Fiskeri- og kystdepartementet, er basert på bidrag fra en rekke etater og aktører som er brukere av satellittnavigasjonssystemer. Utredningen konkluderer med at det er mindre sannsynlig med langvarige bortfall av satellittsignaler, og at sporadiske bortfall ikke vil gi konsekvenser av betydning for sikkerhetskritiske anvendelser. Med den pågående utbyggingen av de globale satellittnavigasjonssystemene Galileo, der Norge deltar, og det kinesiske Beidou, forventes det at sårbarheten knyttet til bruk av disse systemene ytterligere reduseres.

Som jeg også påpekte i mitt ovennevnte svar, er det usikkert om Storbritannia vil satse på eLoran i fremtiden, da systemet i dag kun driftes som et prøveprosjekt. Jeg vil derfor understreke at selv om det britiske fyr- og merkevesenet i relativt beskjeden grad prøver ut eLoran i dag, har britiske myndigheter ikke konkludert med at det foreligger et så stort behov for systemet at det betinger en fullskala utbygging og drift av det.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 31. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden av brannvernloven § 13, som gir kommunene et generelt ansvar for brannvern i tunneler er hensiktsmessig utformet og avgrenset pr. i dag?»

BEGRUNNELSE:

Brannvernloven § omhandler særskilte brannobjekter, inkludert tunneler, «(hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier)» Sørfold kommune i Nordland har mange slike tunneler hvorav 14 av disse langs den delen av E 6 som går gjennom nevnte kommune. Grunnet de store avstandene i denne delen av landet er det veistrekninger som ikke kan nås innen kravet om innsatstid på 30 minutter (dimensjoneringsforskriften § 4-8 Innsatstid) Loven gir en tydelig plikt til

kommunen når det gjelder ansvaret for særskilte objekter som tunneler. Veien det er snakk om – E6 – er imidlertid landets viktigste transportåre, og antall tunneler høyt.

Svar:

Det er et grunnprinsipp i brann- og eksplosjonsvernlovgivningen at brannsikkerheten i alle brannobjekter er eiers og brukers ansvar. Flere regelverk stiller krav til brannsikkerheten i tunneler, blant annet brann- og eksplosjonsvernloven, vegloven, eltilsynsloven og internkontrollforskriften. EUs direktiv om minstekrav til sikkerhet i tunneler i det transeuropeiske vegnettet er dessuten implementert i norsk regelverk gjennom forskrift om minimum sikkerhetskrav til visse vegtunneler (tunnelsikkerhetsforskriften).

Det er eiers ansvar å sørge for at tunnelene er bygget, utstyrt og vedlikeholdt i samsvar med disse reglene.

Kommunenes ansvar etter brann- og eksplosjonsvernloven § 13 er å identifisere, føre fortegnelse over og tilsyn med objekter hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier – såkalte særskilte brannobjekter. Dette omfatter blant annet lengre tunneler. Det er altså et registrerings- og tilsynsansvar kommunene har etter denne bestemmelsen. Registreringen skal være basert på en konkret risikovurdering, men normalt registreres tunneler over 500 meter som særskilte brannobjekter. Tilsynet skal omfatte alle forhold av be-

tydning for brannsikkerheten, inkludert bygningsmessige, tekniske, utstyrmessige og organisatoriske brannsikringstiltak, og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats. Gjennom brannvernlovens § 14 gis kommunene innenfor egne geografiske grenser anledning til å pålegge nødvendige brannverntiltak i enkelttilfeller for ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m. Samlet gir §§ 13 og 14 kommunene anledning til både å registrere tunneler som særskilte brannobjekt, føre tilsyn med dem og pålegge nødvendige tiltak slik at de ikke utgjør en uakseptabel risiko i kommunen.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 31. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det meldes om bekymring for at medisinsk avdeling på Rjukan Sykehus kan bli lagt ned før planlagt fordi sykehuset pålegges å økt ansvar for dialysepasienter som ikke kan behandles ved Sykehuset Telemark i Skien. Pålegget om økt dialyseaktivitet følges ikke av ressurser, og må dermed tas fra den øvrige virksomheten sånn at akuttberedskapen ved Rjukan Sykehus kan bli lagt ned nærmest over natten.

Vil statsråden gripe inn for å gi befolkningen trygghet?»

BEGRUNNELSE:

Sykehuset Telemark sender pasienter for dialysebehandling til Rjukan Sykehus samtidig som det nedbemannes på Rjukan. Grunnet overføringen av pasienter pålegges å doble antall dager med behandling fra 3 til 6 per uke. Rjukan Sykehus vil ha vansker med å bemanne medisinsk avdeling hvis dialysebehandlingen skal utvides på denne måten fordi det legges beslag på de øvrige ressursene i sykehuset.

Denne endringen ble meldt til Rjukan sykehus på svært kort varsel. Sykehuset melder at det er vanskelig å få nye oppgaver samtidig som medisinsk avdeling skal driftes og akuttberedskap skal ivaretas.

Svar:

Sykehuset Telemark øker antall dialyseplasser ved Rjukan sykehus for å bedre ivareta de kronisk nyresyke i Telemark. Økningen skjer i tråd med utviklingsplanen. Sykehuset Telemark opplyser at dette fordrer samspill om ny turnus, men at det forøvrig ikke vil innebære endringer for den øvrige driften.

Sykehuset Telemark opplyser imidlertid at det kan oppstå utfordringer fram mot avvikling av indremedisinsk akuttfunksjon og sengepost 20.6.2015 etter hvert som noen ansatte vil søke seg nye jobber. De opplyser videre at Notodden sykehus er rustet opp fra 1.10.2014 både når det gjelder akuttberedskap og senger og vil kunne avhjelpe Rjukan sykehus ved driftsutfordringer i perioden fram mot sommeren 2015. Samtidig er ambulanseberedskapen styrket i Tinn kommune.

Jeg ser det som positivt dersom ansatte får nye jobber i sitt nærmiljø. Det samme gjelder omlegginger som sikrer ny poliklinisk- og dagaktivitet ved Rjukan sykehus. Det at kompetansen forsvinner fra sykehuset gjør at det kan bli nødvendig å gradvis i større grad benytte Notodden sykehus fram mot 20.6.2015.

Jeg vil understreke at Sykehuset Telemark har et ansvar for å sørge for at det til enhver tid tilbude tilbudet ved Rjukan sykehus er trygt og forsvarlig, samt at oppgavene som er avtalt med kommunen ivaretas fram til kommunen er i stand til å overta disse.

SPØRSMÅL NR. 101**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad****Besvart 30. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Bystyret i Oslo har vedtatt at Veitvetveien skal stenges for gjennomkjøring av tungtrafikk. Vedtaket er gjort for lenge siden, men er ikke gjennomført. Ifølge byrådet er blant annet treghet eller problemer med Vegvesenet og Politiet del av årsaken til dette.

Har Vegvesenet noen myndighet til å forsinke eller forhindre dette demokratiske vedtaket for trygge skolevei og bedre boforhold på Veitvet, og vil statsråden sikre at ikke Vegvesenet står i veien for at vedtaket gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Trygge skoleveier og gode nærmiljøer er avgjørende for livskvaliteten vår. Mange steder tar folk tak i sin egen hverdag, danner aksjonsgrupper og står på for at barn skal få gå trygt til skolen, og for at trafikkbelastningen i boområdene skal være fornuftig. Når disse pressgruppene endelig vinner frem og politiske vedtak fattes er det viktig at myndighetene er samordnet sånn at gjennomføring av vedtakene faktisk skjer. Klarer man ikke dette mister demokratiet sin troverdighet, og folk mister troen på det politiske systemet.

På Veitvet i Oslo har foreldre og lokalsamfunn dannet Aksjon Veitvetveien som jobber for trygg skolevei, for at tungtransport, som ikke har noe i bo-miljøet å gjøre, skal fjernes og at farten skal ned. Aksjonen har jobbet jevnt og trutt i flere år og har flere ganger vært viktige pådrivere for gode vedtak om Veitvetveien i bystyret i Oslo. Likevel skjer det lite med veien, vedtakene følges ikke opp. Beboerne opplever at forskjellige instanser peker på hverandre, og at ingen vil ta skikkelig ansvar for saken.

Derfor er det viktig at statsråden er med på å oppklare hvor ansvaret ligger, og eventuelt sørger for at hindringer som ligger til Samferdselsdepartementets ansvarsområde håndteres.

Bystyret i Oslo fattet følgende enstemmige vedtak om Veitvetveien 15.november 2012: «Trafikken i Veitvetveien reguleres ved gjennomkjøringsforbud for tunge kjøretøyer.» Samme dag vedtok også bystyret at byrådet skulle vurdere full stenging av samme vei: «Vurdering av full stenging av Veitvetveien fremmes som egen sak.»

Svar:

Veitvetveien er en kommunal veg, og det er politiet som i dag har myndighet for trafikkregulerende skilt på kommunale veger. Gjennomføring av vedtak i Oslo kommune om Veitvetveien skal stenges for gjennomkjøring av tungtrafikk, må således følges opp i et samarbeid mellom Oslo kommune og politiet.

Jeg er gjort kjent med at politiet og Bymiljøetaten i august hadde et møte om saken. Det ble da enighet om å utføre tellinger av trafikken på Veitvetveien – fordelt på kjøretøykategori. Det ble videre besluttet at det skulle gjennomføres et oppfølgingsmøte. Jeg er kjent med at en innkallelse til slikt møte er sendt, og Statens vegvesen er invitert for å kunne bidra med skilting på rv 4 og rv 163.

Statens vegvesen har ikke forsinket gjennomføring av regulering på Veitvetveien, og etaten vil bistå med nødvendig skilting på riksvegene i henhold til de vedtak politiet og Bymiljøetaten vil fatte.

SPØRSMÅL NR. 102**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 3. november 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Høsten 2013 startet KD en fireårig forsøksordning med økt lærertetthet på ungdomstrinnet, der skoler utvalgt etter visse kriterier fikk tilskudd til å øke lærertettheten i ordinær undervisning. Forsøksordningen blir ikke følgeevaluert, men KD følger forsøket gjennom GSI og særskilt rapportering fra de aktuelle kommunene.

Etter at ordningen nå har vart i mer enn ett år, hvordan vil statsråden oppsummere tilbakemeldingene, og mener de aktuelle skolene at økt lærertetthet har hatt en positiv effekt på undervisningen?»

Svar:

Høsten 2012 ble det vedtatt å bevilge 1,5 milliarder kroner over en fireårs periode til en forsøksordning med 600 nye lærerstillinger i ungdomsskolen. De nye lærerstillingene var ment å øke lærertettheten i ordinær undervisning.

Tilskuddet skal gå til å øke lærertettheten i ordinær undervisning på ungdomstrinnet. Det vil si at midlene ikke kan brukes til spesialundervisning og særskilt norsk. Ressursnivået i ordinær undervisning ved skolene skal økes tilsvarende antallet årsverk skolen får midler til og det skal økes i forhold til ressurssituasjonen disse skolene hadde skoleåret 2011/12. Så lenge lærerressursene brukes til ordinær undervisning, kan kommunene og skolene selv avgjøre hvordan de ønsker å organisere denne undervisningen.

Alle kommuner som i skoleåret 2011/12 hadde skoler med gjennomsnittlig gruppestørrelse i ordinær undervisning på ungdomstrinnet på over 20 elever per lærer, og som hadde grunnskolepoeng (standpunkt og eksamenskarakterer) under det nasjonale gjennomsnittet kunne søke om midler. Kommunene ble tildelt årsverk per skole ut fra antall elever på skolene, fra ett til 5 årsverk. Til sammen ble 166 skoler tildelt øremer-

kede midler til 573 årsverk. Skolene er fordelt på 98 kommuner, og alle fylkene er representert.

Utdanningsdirektoratet har fulgt opp forsøket for å påse at midlene brukes i tråd med formålet, og utarbeidet en rapport basert på kommunenes rapportering i Grunnskolens Informasjonssystem (GSI). GSI-tallene viste avvik fra forventet økning i lærertettheten i 49 av kommunene (77 skoler). Utdanningsdirektoratet ba derfor om en ekstrarapportering fra disse kommunene. For 36 av kommunene skyldes avviket i økt rapportert lærertetthet i ordinær undervisning, forhold som direktoratet vurderer som akseptable, og i tråd med retningslinjene for tilskudd (for eksempel feilregistrering i GSI, tilsetning etter rapporteringstidspunkt, elevtallsendringer og annet). For 13 av kommunene har direktoratet funnet at bruken av midlene ser ut til å bryte med vilkårene for tilskuddsordningen, og at det dermed kan det være aktuelt å kreve tilbakebetalt tilskudd helt eller delvis fra disse kommunene.

Per i dag har vi GSI-dataene kun for det første skoleåret, dvs. pr. 01.10.2013. Kommunene er ikke bedt om å rapportere på effekter på undervisningen. Et av målene med ordningen var imidlertid å se om høyere lærertetthet kan bidra til å minke behovet for spesialundervisning. Rapporteringen i GSI viser en viss nedgang i andel elever med spesialundervisning fra skoleåret 2011/12 til 2013/14. Ved de skolene som har vært med i ordningen, og som har økt antall årsverk til ordinær undervisning tilsvarende midlene de fikk tildelt, har nedgangen i spesialundervisning vært noe større enn i landet for øvrig. Det er imidlertid ikke mulig å konkludere med at dette skyldes den økte lærertettheten. Utover dette er ikke rapporteringen i GSI/ekstrarapportering fra kommunene egnet til å si noe om hvilke effekter ordningen eventuelt har hatt på undervisningen. Fra og med neste skoleår vil svar i elevundersøkelsen kunne gi oss kunnskap om elevenes oppfatning av undervisningen er påvirket av økt lærertetthet.

SPØRSMÅL NR. 103**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 27. oktober 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Regjeringen varslet at kirken skal overta arbeidsgiveransvaret for 1600 prester og andre statlig tilsatte fra 1. januar 2017. Kirken skal også overta økonomiforvaltning og andre forvaltningsoppgaver. I høringsnotatet sier departementet at kirken i dag verken har kapasitet og kompetanse for å overta disse oppgavene. Samtidig er det ikke satt penger i forslag til Statsbudsjett 2015 til omstillingen.

Hvordan tenker statsråden at folkekirken skal settes i stand til å gjennomføre reformen?»

Svar:

Kulturdepartementets høringsnotat om staten og Den norske kirke ble sendt på høring 2. september 2014 til rundt 1 800 høringsinstanser. Høringsfristen er 1. november 2014. Deretter skal Kirkemøtet 2015, som holdes i april, uttale seg, før saken kan legges fram for Stortinget.

Jeg er fullt ut oppmerksom på at det ved en eventuell gjennomføring av et tydelig skille mellom staten og kirken fra 2017 vil være behov for midler som kan forberede skillet. Jeg er også kjent med at Kirkerådet mener det ekstraordinære og udekkede budsjettbehovet for å forberede skillet, er på 27 mill. kroner, fordelt med 16 mill. kroner i 2015 og 11 mill. kroner i 2016.

Departementet har nær kontakt med Kirkerådet om de forberedelsene som bør gjøres dersom kirken skilles ut fra staten i 2017. I forberedelsesarbeidet må den høringen som nå pågår, respekteres. Som nevnt skal også Kirkemøtet i april 2015 høres, før forslag til beslutning i saken kan fremmes for Stortinget. Dette vil i tilfelle skje gjennom en lovproposisjon.

Omfanget og inndekningen av de ekstraordinære utgiftene som kreves for forberedelsene i 2015 og 2016, er blant de spørsmålene departementet nå gjennomgår i kontakten med Kirkerådet. Etter en slik gjennomgang vil jeg vurdere den budsjettmessige oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 104**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 28. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Veteranforbundet SIOPS sendte bekymringsmelding til Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og forsvarssjefen 5. september 2014 om behov for beskyttelse for 26 afghanske tolker som i tidsperioden 2006 til 2014 har vært ansatt av Forsvaret, båret norske uniformer og gjort krevende oppdrag for Forsvaret i Afghanistan. De er i realiteten norske veteraner og er nå svært risikoutsatt og det haster.

Vil statsråden sikre at disse tolkene, samt framtidig personell på oppdrag for Norge, gis beskyttelse i Norge?»

Svar:

Som representanten viser til, fikk jeg og forsvarsminneren et likelydende brev fra Veteranforbundet SIOPS 5. september. Brevet ble besvart 15. oktober.

Denne regjeringen har, som den forrige, lagt til rette for at personer som har arbeidet for norske styrker i Afghanistan kan søke om opphold i Norge når deres ansettelsesforhold opphører. Spesialordningen innebærer at lokalt ansatt personell som hadde et direkte ansettelsesforhold med norske styrker eller politi per 1.1.2011 eller senere, kunne søke om beskyttelse i Norge mens de fortsatt befant seg i Afghanistan.

Det ble gjennomført intervjuer med lokalt ansatt personell i Afghanistan høsten 2012 i forbindelse med avviklingen av vårt militære bidrag i Faryab-provinsen, og våren 2014 i forbindelse med tilbake-

trekkingen fra Mazar e-Sharif. Norge har fortsatt tilstedeværelse i Afghanistan, og det lokale personellet som har ansettelsesforhold til det norske militære bidraget i Kabul er omfattet av ordningen når en ev. tilbaketrekking derfra vil finne sted.

Norge har totalt behandlet 124 søknader, omtrent likt fordelt på hhv. tolker og driftspersonell (house staff). 23 tolker har så langt fått opphold i Norge. Med familiemedlemmer omfatter dette om lag 70 personer. Det gjenstår å ferdigbehandle sakene fra Mazar e-Sharif, men dette vil skje i løpet av kort tid.

Veteranforbundet SIOPS har uttrykt bekymring for et antall tolker. Noen av disse har, etter det som

blir opplyst, søkt om opphold i Norge. Disse har da enten fått, eller vil få, saken sin behandlet. Utover dette var det ingen konkrete opplysninger om personene i brevet fra SIOPS. Alle søknader om beskyttelse i Norge behandles individuelt, og det blir bl.a. sett hen til søkerens individuelle anførsler og om det foreligger et beskyttelsesbehov.

Når det gjelder lokalt ansatt personell fra Afghanistan som søker asyl i Norge, ble det i juni 2014 gitt instruks til utlendingsforvaltningen om at disse søkerne skal få realitetsbehandlet søknadene sine i Norge, uavhengig av om vedkommende har oppholdt seg i et annet land omfattet av Dublinforordningen.

SPØRSMÅL NR. 105

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 31. oktober 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at statsråden ikke anså det nødvendig med lovendring ved fastsettelse av yttergrense for senabort, og i stedet har foreslått at yttergrensen reguleres i forskrift?»

BEGRUNNELSE:

Professor i rettsvitenskap, Hans Fredrik Marthinussen, hevder i Aftenposten 15. oktober 2014 at det ikke foreligger rettslig grunnlag for å fastsette yttergrense for abort ved forskrift, slik departementet har foreslått i sitt forslag til endring av abortforskriften. Og tilsvarende at det ikke foreligger rettslig grunnlag for ny instruks til abortnemndene, hvor et foster skal anses levedyktig når det har passert 21 uker og seks dager.

Det vises til at grensen for når et foster er levedyktig er forankret i abortloven, og at vurderingen av om fosteret er levedyktig er en rent medisinskfaglig vurdering. På denne bakgrunn anfører professor Marthinussen at en eventuell presisering av når et foster er levedyktig, må vedtas i Stortinget ved lov.

Svar:

Som kjent regulerer abortloven § 2 adgangen til svangerskapsavbrudd. Før utgangen av tolvte svangerskapsuke er det kvinnen selv som tar avgjørelsen om svangerskapsavbrudd. Etter tolvte uke kan svangerskapsavbrudd skje dersom visse lovfestede vilkår

er oppfylt. Avgjørelsen tas i slike tilfeller av en primærnemnd ved det enkelte sykehus.

Et svangerskap kan ikke avbrytes etter utgangen av 18. svangerskapsuke, med mindre det er særlig tungtveiende grunner for det. Videre går det en absolutt grense for innvilgelse av abort «når det er grunn til å anta at fosteret er levedyktig.»

I Ot. prp. nr. 53 (1977-78) side 10 beskrives dette som tidspunktet «da muligheten for at fosteret er levedyktig utenfor livmoren kan være tilstede.» Abortforskriften § 18 regulerer nærmere når det er «grunn til å anta at fosteret er levedyktig». Det skal tas hensyn til om fosteret vil være levedyktig ved bruk av eksisterende muligheter for behandling, herunder intensivbehandling.

Hvor grensen går for når et foster kan anses som «levedyktig» vil endre seg i tråd med den medisinske og teknologiske utviklingen. Siden abortloven ble vedtatt i 1975, har grensen for levedyktighet flyttet seg fra 24-28 uker og nedover. I merknadene til abortforskriften § 18 uttales det at «et foster normalt må ansees å være levedyktig rundt utgangen av 22. svangerskapsuke». Grensen ved fullgåtte 22 uker (21+6) gjelder ikke dersom særlige forhold ved fosteret tilsier en annen vurdering av levedyktighet, for eksempel når fosteret har tilstander som er uforenelig med liv. Videre kan et svangerskap alltid avbrytes dersom det er overhengende fare for kvinnens liv eller helse, jf. abortloven § 10.

Våren 2012 fant Helsedirektoratet det nødvendig å presisere innholdet i abortloven § 2 siste ledd og abort-

forskriften § 18 som forbyr abort når det er grunn til å anta at fosteret er levedyktig. Bakgrunnen var at den sentrale abortklagenemnda i enkelte tilfeller hadde innvilget abort etter 22. svangerskapsuke (21+6).

Direktoratet uttalte at grensen for sene aborter går ved fullgåtte 22 uker (21+6). Etter dette kunne abort bare innvilges dersom fosteret har en tilstand som er uforenelig med liv eller dersom svangerskapet medfører en overhengende fare for kvinnens liv eller helse.

Direktoratet viste til at abortlovgivningen skal balansere kvinnens og fosterets rettsvern. Fosterets rettsvern øker jo lenger ut i svangerskapet det er kommet. Dersom det er grunn til å anta at fosteret er levedyktig, ville heller ikke sterke sosiale grunner som for eksempel at graviditeten er et resultat av en kriminell handling, gi grunnlag for abort.

Helse- og omsorgsdepartementet ga våren 2012 Helsedirektoratet i oppdrag å nedsette en uavhengig, faglig ekspertgruppe som skulle gjennomgå regelverket og praksis knyttet til senaborter. Ekspertgruppen avga sin rapport 8. april 2013. Rapporten pekte bl.a. på at det er vanskelig for abortnemndene å gjøre en individuell vurdering av når det enkelte foster vil være levedyktig og avgjøre hva som er den øvre grensen for å innvilge abort i det enkelte tilfelle. Flertallet i gruppen foreslo derfor at det bør gå frem av abortforskriften at levedyktighet uansett inntreffer når fosteret er 22. fullgåtte svangerskapsuker. Et medlem foreslo at grensen skal gå ved utgangen av 21. uke.

På denne bakgrunn utarbeidet Helse- og omsorgsdepartementet utkast til forskriftsendringer som presiserer gjeldende yttergrense for når abort kan innvilges i forbindelse med vurdering av fosterets levedyktighet. Forslaget til presisering i abortforskriften § 18 siste ledd lyder:

Dersom det ikke er særlige forhold ved fosteret som tilsier noe annet, skal et foster antas å være levedyktig etter 22. svangerskapsuke (21 uker og 6 dager). Forslaget har vært på alminnelig høring, men er så langt ikke vedtatt.

Forskriftsendringen tydeliggjør hva som skal til for at det er «grunn til å anta at fosteret er levedyktig», jf. abortloven § 2 siste ledd. Forskriften har hjemmel i abortloven § 12 som gir Kongen myndighet til å gi nærmere forskrifter om gjennomføring av loven.

Det vises til at det er en mulighet for at foster etter utgangen av 22. svangerskapsuke (21+6) kan være levedyktig. Etter departementets vurdering tilsier formuleringen i abortloven § 2 siste ledd, «grunn til å anta,» og hensynet til fosterets økende rettsvern at det ikke er grunnlag for å tillate abort dersom det kan være en mulighet for at fosteret er levedyktig. Det vises til Ot. prp. nr. 53 (1977-78) side 9 og 10 hvor det bl.a. uttales:

«Departementet vil bemerke at det ikke kan herse tvil om at vi i løpet av de siste årtier har fått en voksende opinion i befolkningen som hevder at moren må få full rett til selv å avgjøre hvorvidt hun skal fullføre et svangerskap, i hvert fall i de tidlige faser av graviditeten. Mot dette syn står den oppfatning at fosteret må gis en mer ubetinget beskyttelse.

Denne konflikt er et av kjernepunktene i abortspørsmålet. Kvinnens rett til selv å treffe den endelige avgjørelsen om svangerskapsavbrudd er uforenlig med et absolutt rettslig vern for fosteret.

Den løsning departementet finner som det beste er å gi fosteret en gradvis økende rettslig garantert beskyttelse. Fosterets krav på beskyttelse øker i takt med dets biologiske modning, dvs. i takt med svangerskapets varighet. Under svangerskapets tidlige faser er det moren som treffer den endelige avgjørelse om svangerskapsavbrudd.

Deretter legges avgjørelsen til en nemnd i samråd med kvinnen. Senere nås et tidspunkt da svangerskapsavbrudd ikke lenger er tillatt. Dette er anslagsvis satt til omkring 25. svangerskapsuke, da muligheten for at fosteret er levedyktig utenfor livmoren kan være tilstede.»

Som kjent ble abortloven fra 1975 endret i 1978 i forbindelse med innføring av selvbestemt abort. Abortloven § 2 ble i sin helhet vedtatt på nytt av Stortinget. Selv om siste ledd i § 2, som bl.a. omhandler levedyktighetsbegrepet, i sin ordlyd ikke ble endret, mener departementet at de ovennevnte uttalelsene i odelstingsproposisjonen fra 1977-78 er en relevant rettskilde.

I Sverige gis det i dag behandling til fostere som blir forløst ved 22-23 svangerskapsuker og studier viser en svært varierende overlevelseshastighet for tidlig fødte i dette stadiet. Departementet legger til grunn at det finnes flere eksempler på at tidlig fødte etter fullgåtte 22. uker (21+6) er levedyktige ved hjelp av intensiv behandling.

Abort etter fullgåtte 22. uker (21+6) vil med andre ord innebære en mulighet for at fosteret er levedyktig. Fosteret skal i slike tilfeller ha full rettslig beskyttelse med mindre særlige forhold ved fosteret tilsier en annen vurdering av levedyktighet, for eksempel når fosteret har tilstander som er uforenelig med liv. Forskriftsutkastet tar nettopp høyde for at en medisinsk-faglig vurdering av det enkelte foster kan tilsi at fosteret kan anses levedyktig både på et tidligere og senere tidspunkt enn etter utgangen av 22. svangerskapsuke. Videre kan et svangerskap som nevnt alltid avbrytes dersom det er overhengende fare for kvinnens liv eller helse, jf. abortloven § 10.

Departementet finner grunn til å presisere dette i forskriften for å sikre at regelverket blir praktisert riktig av abortnemndene.

SPØRSMÅL NR. 106**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 30. oktober 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Barnevernet har en krevende og viktig jobb. Vi må leve med at barnevernet kan gjøre feil, men alt må gjøres for å redusere feilprosenten. Gale beslutninger kan bety å ikke gripe inn eller feilaktig inngripen. Til-liten til barnevernet avhenger av lav feilprosent, men ikke minst å innrømme og rette opp egne feil. «Ama-lie»-saken fra Bergen er en slik sak, hvor mange ek-sperter hevder at det har skjedd omfattende feil.

Hva kan statsråden gjøre for at man snur alle stei-ner i denne og liknende saker?»

BEGRUNNELSE:

Viser til omfattende dokumentasjon i denne saken både i NRK Brennpunkt tidligere i år og NRK (18.10) hvor svært mange eksperter på området uttaler seg et-ter å ha fått omfattende kunnskap om saken (herunder alle sakens dokumenter). Deres konklusjoner sår sterk tvil til håndteringa av denne saken. På tross av denne mektige motdokumentasjonen, er det ingen tegn til at barnevernet er villige til å ta noe selvkritikk.

Svar:

I likhet med stortingsrepresentant de Ruiter er jeg opptatt av at vi har et barnevern med høy kvalitet og som har tillit i befolkningen. Barn som trenger barne-vernets hjelp og omsorg tilhører en av vårt samfunns mest utsatte grupper. For det enkelte barn er det av-gjørende at deres situasjon blir sett og at riktige tiltak blir iverksatt når dette er nødvendig. Barneverntje-nesten utøver et krevende skjønn i sitt arbeid. Barne-vernets kan i noen tilfeller vurdere saken feil og gripe inn i barnets og familiens liv med for sterke virke-midler. I andre tilfeller kan det være slik at barnever-net ikke griper tidlig nok inn og at barnet ikke får rik-tig hjelp til rett tid.

Barnevernloven sitt utgangspunkt er at barn skal vokse opp hos sine biologiske foreldre, og at hjelp et-ter barnevernloven primært skal gis i hjemmet. Fri-villige hjelpetiltak i hjemmet skal alltid vurderes før mer omfattende tiltak igangsettes. Dette følger av det mildeste inngreps prinsipp. Prinsippet innebærer at de vedtak som fattes, skal stå i et rimelig forhold til de mål som kan oppnås, og man skal derfor velge det minst inngripende tiltaket dersom det vil være til-strekkelig for å gi barnet en tilfredsstillende omsorgs-situasjon.

Barnevernloven inneholder ulike krav og virke-midler som skal sikre barna og familienes rettssikker-het og sørge for at tjenester og tiltak etter barnevern-

loven er forsvarlige. Ansvar et etter loven er fordelt på ulike instanser. Det er den kommunale barnevern-tjenesten som har ansvar for å gjennomgå meldinger og foreta undersøkelser, treffe vedtak om frivillige hjelpetiltak, treffe akuttvedtak og forberede saker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. I tilfel-ler der et barn skal plasseres i fosterhjem skal barne-verntjenesten alltid vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem. Bufet-at skal bistå den kommunale barneverntjenesten med plassering av barn utenfor hjemmet og har også et lovfestet ansvar både for barneverninstitusjoner og fosterhjem. Bufetat skal videre fordele tilgjengelige plasser i sentre for foreldre og barn til kommuner som etterspør dette. Kompetansen til å treffe tvangs-vedtak etter barnevernloven er lagt til fylkesnemnda. Akuttvedtak fattet av kommunal barneverntjeneste skal umiddelbart etter iverksettelse sendes til god-kjenning i fylkesnemnda.

Høy kompetanse blant ansatte i barnevernet er en nøkkel for å håndtere tjenestens komplekse utfor-dringer. Fra 2014 er Barne-, ungdoms- og familiedi-ktoratet tildelt oppgaven som fagdirektorat for hele barnevernet; både det kommunale og det statlige. Målet er å fremme kvalitet og kunnskapsbasert prak-sis gjennom faglige anbefalinger til støtte for arbeidet i barnevernet. Direktoratet skal formidle kunnskap fra forskning, samt utvikle faglige anbefalinger om god praksis i ulike faser av og deler av barnevernet sitt arbeid. Videre skal direktoratet ha ansvar for å ut-vikle nasjonale kvalitetsindikatorer på barneverns-området, spre kunnskap, og være en pådriver for at alle deler av barnevernet tar i bruk de nasjonale kva-litetsmål. Å styrke barneverntjenestens ressurser og kompetanse er videre helt sentralt. Regjeringen fore-slår derfor å videreføre øremerkingen av de 890 stil-lingene i barneverntjenesten. I tillegg foreslår vi å vi-dereføre midler til fylkesmennene til kurs for barne-vernansatte i håndtering av undersøkelsessaker. For å styrke lederkompetansen i barnevernet har videre Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet fått i opp-drag å utvikle en videreutdanning i barnevernledelse på mastergradsnivå. Jeg er også i ferd med å gjen-nomgå dagens ansvarsfordeling mellom statlig og kommunalt barnevern med sikte på å finne frem til en organisering som gir det beste barnevernet for barna.

I tillegg er det viktig med kontrollmekanismer både på systemnivå, men også knyttet til behandlin-gen av enkeltsaker. I den forbindelse er det viktig å være oppmerksom på at fylkesnemndas vedtak er gjenstand for rettslig overprøving. Jeg vil for øvrig

særlig nevne tilsynet som fylkesmennene fører med barnevernet. Fylkesmannen har hjemmel til å føre tilsyn med lovligheten av kommunens utøvelse av sine plikter etter barnevernloven. Fylkesmannen fører også tilsyn med institusjoner, sentre for foreldre og barn og med andre statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven. Det faglige ansvaret for dette tilsynet ble 1. januar 2010 overført til Statens helsetilsyn for å styrke tilsynskompetansen og sikre økt uavhengighet for tilsynet.

Tilsyn med kommunale barneverntjenester er basert på risikovurderinger som innebærer at tilsynsmyndigheten velger tema for tilsyn ut fra en vurdering av hvor det er stor risiko for svikt. Temaene kan velges lokalt eller nasjonalt som såkalte landsomfattende tilsyn. Tilsvarende kan tilsynet med barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn gjøres på grunnlag av risikovurderinger, men på disse områdene er også tilsynsaktiviteten i stor grad styrt av egne forskriftsbestemmelser om innhold og frekvens.

I 2011 og 2012 ble det ført landsomfattende tilsyn med kommunenes arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn. I

disse tilsynene ble det undersøkt om kommunene styrer tjenestene slik at undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak skjer forsvarlig. Dette er sentrale temaer i barneverntjenestenes arbeid.

Fylkesmannen kan videre iverksette tilsyn på bakgrunn av opplysninger fra pårørende, andre privatpersoner, media, barneverntjenesten, institusjoner eller andre private eller offentlige virksomheter. Slik tilsynssak skal opprettes hvor det er grunn til å vurdere om barnevernet drives på en måte som kan ha skadelige følger for barna og/eller deres familie, eller på annen måte er ulovlig eller uforsvarlig. I følge Statens helsetilsyn har fylkesmennene i 2013 og foreløpig i 2014 til sammen iverksatt tilsyn overfor barneverntjenester 1 333 ganger. Det er dermed vanlig at fylkesmennene iverksetter tilsyn når de får direkte henvendelser fra barn, pårørende eller andre eller på annen måte blir kjent med at det kan foreligge forhold som gir grunnlag for nærmere undersøkelser/ tilsyn.

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å sikre barns rettsikkerhet og bidra til kvaliteten på tjenestetilbudet. Jeg er derfor opptatt av å ha et sterkt tilsyn, og følger nøye med på utviklingen av tilsynet på barnevernområdet.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 31. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Ei rekkje studiar dokumenterer at alkohol har negative konsekvensar for arbeidslivet. Det er til dømes påvist samanhengar mellom rusmiddelbruk og fråvere, ulukker, yteevne og kvalitet på utført arbeid.

Har statsråden rekna på kor store dei alkoholrelaterte kostnadane er for arbeidslivet, og kva er regjeringa sin politikk for å redusere alkoholrelaterte kostnader for arbeidsgjevarane og samfunnet?»

GRUNNGJEVING:

I 10 år har det vore sagt at dei samla kostnadane som følgje av alkoholbruk ligg på mellom 11,5 og 12,5 mrd. kroner kvart år for norsk arbeidsliv. Dette jamfør Gjelsvik-rapporten, publisert i Notatserie om helseøkonomi nr 07/04 (Rokkansenteret). Her er det teke med kostnader knytt til sjukefråvere, arbeidsløse, for tidleg død og reduksjon i kvalitet på arbeidsutføring. Det er grunn til å stille spørsmål ved om

desse utrekningane er dekkande, då dei først og fremst tek omsyn til dei samfunnsøkonomiske kostnadane, og ikkje dei totale alkoholrelaterte kostnadane for arbeidsgjevarane. Det ligg difor i spørsmålet at underteikna ønskjer å vite om statsråden og departementet har eigne og oppdaterte utrekningar, eller om ein meiner tala i Gjelsvik-rapporten er rette.

Svar:

Statens institutt for rusmiddelforskning er det nasjonale kompetanseorganet på rusmiddelsituasjonen i Noreg. Alkohol og arbeidsliv er eit sentralt forskingstema, og instituttet arbeider mellom anna med å kartlegge rusmiddelbruk blant norske arbeidstakarar og konsekvensane av slik bruk. Å anslå dei økonomiske omkostningane forbundne med alkoholbruk er likevel ei svært vanskeleg øving. I NOU 2003: 4 Forsking på rusmiddelfeltet blei det påpeikt:

«For å kunne berekne samfunnsøkonomiske kostnader knytta til bruk av rusmiddel, må man vite

kva konsekvensar bruk av rusmiddel har og man må ha en metode for å berekne den økonomiske verdien av disse konsekvensane. Det kan virke umulig å ha denne kunnskapen både av teoretiske og praktiske grunner.».

Per i dag er utgreiinga frå 2004 om dei samfunnsmessige omkostningane relatert til alkohol av Roar Gjelsvik ved Program for helseøkonomi i Bergen, det beste anslaget vi har over omkostningane. Forsking har stadfesta at det er ein samanheng mellom alkoholbruk og fråvær frå jobb, og samanhengen er størst der det finst eit risikofylt alkoholkonsum.

Regjeringa er opptatt av at hovudlinjene i alkoholpolitikken skal ligge fast. Rammene for alkoholpolitikken er i stor grad lagt av staten gjennom alkoholovgivinga. I tillegg er kommunane sentrale i folkehelsearbeidet – også på alkoholsida, gjennom utforming av den lokale alkoholpolitikken.

Den 7. august 2014 blei det halde eit toppleiar-møte om rus og arbeidsliv i regi av Helsedirektoratet

i samarbeid med AKAN Kompetansesenter, der eg deltok saman med representantar frå partane i arbeidslivet og sentrale forskingsmiljø. Formålet med møtet var å skape ei felles forståing av kva utfordringar knytta til rus og rusmiddelførebygging som arbeidslivet står overfor. Møtet viste at det er vilje til å arbeide med tematikken både frå statlege myndigheter og frå arbeidslivet. Samarbeidet mellom partane og sektorane er grunnleggande og elementa som kom fram i møtet må følgjast opp. Stikkord er å byggje vidare på AKAN-arbeidet med verktøy for små og mellomstore bedrifter, og bidra til bevisstgjeriing av leiarar og tillitsvalde.

Reglane i arbeidsmiljølova har fyrst og fremst som mål å sikre eit trygt arbeidsmiljø og ein meningsfylt arbeidssituasjon. Ut frå eit helse-, miljø- og sikkerheitsomsyn er det viktig at verksemdene er merksame på situasjonar kor bruk av rusmiddel kan utgjere ein særleg sikkerheitsrisiko på arbeidsplassen.

SPØRSMÅL NR. 108

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 30. oktober 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«For en mest mulig effektiv infrastrukturbygging er det viktig at forutsetningene rundt lønnsomhetsberegningene av investeringene bygger på gode premisser.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av dagens praksis rundt beregning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet av infrastruktur investeringer?»

Svar:

Et ekspertutvalg ledet av Kåre P. Hagen gjennomgikk rammeverket for samfunnsøkonomiske analyser og leverte en enstemmig innstilling 3. oktober 2012, NOU 2012: 16 Samfunnsøkonomiske analyser. Basert på utvalgets anbefalinger og høringsrunden i etterkant av dette kom Finansdepartementet i april 2014 med et nytt rundskriv for samfunnsøkonomiske analyser R-109/14 Prinsipper og krav ved utarbeidelse

av samfunnsøkonomiske analyser. Direktoratet for økonomistyring, som er statens ekspertorgan for samfunnsøkonomisk analyse, har utgitt en ny veileder i samfunnsøkonomiske analyser basert på dette rundskrivet.

Til sammen gir dette et godt og oppdatert rammeverk for samfunnsøkonomiske analyser i staten. Det nye rammeverket gjelder for alle typer statlige tiltak hvor samfunnsøkonomiske analyser skal gjennomføres, også infrastrukturinvesteringer.

Det er et mål for regjeringen at statens ressursbruk skal bli mer effektiv, og gode utredninger er en viktig forutsetning for å få til dette. Med det nye rammeverket på plass blir det viktig å jobbe for bedre kvalitet på analysene som gjennomføres. Det vises for øvrig til omtale under kapittel 1605 i Prop. 1. S (2014-2015) for Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 109**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 30. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Når nye veiprosjekter skal planlegges er det viktig at det legges til grunn realistiske trafikkprognoser så man bygger fremtidsrettede trafikkløsninger. Når det kan ta opptil 10 år fra trafikkprognosene utarbeides til anleggsarbeidet starter er det stor fare for at veier kan bli underdimensjonert.

Hva vil statsråden gjøre for å reformere systemet rundt trafikkprognoser slik at vi for fremtiden unngår underdimensjonering av veiprosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Viser i denne sammenheng til oppslag i Stavanger Aftenblad 22.oktober vedørende planleggingen av Eiganestunellen. Her har man ved beregningen utført i 2008 av antallet biler i 2035 basert seg på samme antallet biler som i 2001. Allerede i fjor var det flere tusen flere mer enn anslått i 2035 i Stavanger og Randaberg.

Svar:

eg er svært enig med representanten Steffensen at det er viktig både med realistiske trafikk-prognoser og framtidsrettede trafikkløsninger. Videre mener jeg at å korte ned tiden fra planlegging til bygging er et mål i seg selv. I prinsippet skal det imidlertid ikke ha noen betydning hvilket tidspunkt prognosene ble utarbeidet, siden analysene som ligger til grunn for utvikling av infrastrukturen i alle fall skal ha et perspektiv på 40 år. Dette forutsetter at planene bygger på riktige forutsetninger om utviklingen i planområdet. Selvsagt er dette lettere å lykkes med når det er kortere tid mellom prognosearbeid og anleggsarbeid.

En foreløpig gjennomgang av trafikkprognoser og faktisk trafikkutvikling viser at prognosene treffer rimelig godt på veiprosjekter hvor forbedringene ikke gir vesentlig endring i reisetid. Derimot ser man at infrastrukturprosjekter som binder sammen bo- og arbeidsregioner på en ny måte ofte har dynamiske effekter som gir utslag langt utover det prognosene tilsa. Eiksundsambandet er et eksempel på dette, hvor fastlandsforbindelse (tunnel) erstattet ferje. Det ga økt fleksibilitet for jobb- og fritidsreisende, og et langt høyere trafikkvolum enn forutsatt. Etter fjerning av bompengene vokste trafikken ytterligere. Det er derfor viktig at man i sine trafikkprognoser også gir rom for ulike antakelser om trafikkvekst avhengig av hvilken rolle infrastrukturen kan ha for folks reisevaner og -adferd.

Samferdselsdepartementet legger stor vekt på å kontinuerlig forbedre analyseverktøyet og har i samarbeid med transportetatene og Avinor videreutviklet transportmodellene for gods og persontransport slik at trafikkberegningene for neste Nasjonal transportplan skal bli mer solide. I transportplanarbeidet vil det bli lagt vekt på å sikre at vi har oppdaterte og robuste analyser som bygger på realistiske forutsetninger slik at vi har god oversikt over transportutviklingen, de mulige virkningene av de aktuelle tiltakene og den samlede effekten av prosjektene.

For store prosjekt vil det i tillegg være viktig å gjøre sensitivitetsvurderinger. Dette innebærer å se på hvilken betydning alternative utviklinger for de viktigste faktorene i analysen vil kunne ha for resultatet. Gjennom dette vil også eventuell mernytte som ikke fanges opp i de generelle prognosene bli vurdert. Dette vil gi et bredere beslutningsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 28. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I en interpellasjonsdebatt 14. oktober d.å. om forskning på justis- og beredskapsområdet, sa statsråd Anundsen at «I 2014 har det også vært en styrkning av forskningen på feltet IKT-sikkerhet. Denne bevilgningen er brukt til å styrke fagmiljøet for IKT-sikkerhet ved Høgskolen i Gjøvik.»

Hvor stor bevilgning er foreslått til Center for cyber and information security ved Høgskolen i Gjøvik i budsjettet for 2015?»

BEGRUNNELSE:

I 2014 ble det brukt 4 mill. kroner til å styrke fagmiljøet for IKT-sikkerhet ved Høgskolen i Gjøvik. Det er uklart for meg om denne bevilgningen er videreført i statsbudsjettet for 2015.

Justis- og beredskapsdepartementet er også med på finansieringen av det tverrsektorielle forskningsprogrammet SAMRISK II. Programmet startet i 2013 og vil gå over en periode på 5 år. Den årlige bevilgningen er på totalt 20 mill. kroner, og Justis- og beredskapsdepartementet bruker 13 mill. kroner. Formålet med programmet er å øke kunnskapen om trusler, farer og sårbarhet. Oppmerksomheten retter seg

bl.a. mot forebygging av terrorisme og andre tilsiktede handlinger med stort skadepotensial. Dette er langsiktig kunnskapsbygging, og det er satt i gang flere prosjekter bl.a. om temaer knyttet til radikalisering, økt risiko ved digitalisering, og organisering av sikkerhets- og krisehåndtering.

Av interpellasjonen går det ikke fram om CCiS får videreført bevilgningen på 4 mill. kroner fra i fjor til 2015, eller om det forventes at det søkes om midler innenfor rammen av SAMRISK.

Svar:

Forskning om IKT-sikkerhet er viktig for å styrke kunnskapsgrunnlaget på området. Når det gjelder Høgskolen i Gjøvik fremgår det av Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) at øremerkningen på 4 mill. kroner til styrking av fagmiljøet for IKT-sikkerhet gjaldt for 2014. Det ble videre presisert at for påfølgende år vil tildeling av forskningsmidler vurderes årlig for å sikre en best mulig anvendelse av begrensede forskningsmidler. Departementet har mottatt søknad fra Center for Cyber and Information Security ved Høgskolen i Gjøvik om ytterligere støtte som nå er til behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 30. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Stortinget skal i høst behandle en sak om å øke minstetid for forvaringsdømte til 2/3 av straffelengden. Justis- og beredskapsdepartementet har også varslet et nasjonalt tiggerforbud, som det er gitt signaler om skal tre i kraft raskt.

Er det gjort beregninger med hensyn til kapasitet for økt fengselskapasitet for disse to forhold, og hvis ikke, hva vil henholdsvis økt minstetid og innføring av nasjonalt tiggerforbud bety for kapasiteten i fengslene de nærmeste 5 til 10 årene?»

BEGRUNNELSE:

I høst skal Stortinget behandle sak om økt minstetid for forvaringsdømte fra 10 år til 2/3 av straffen. Det betyr at flere vil oppta en celle over lengre tid. Regjeringen har varslet at de vil innføre et nasjonalt tiggerforbud, med fengsel som soningsform for lovbrudd. Dersom et nasjonalt tiggerforbud innføres kan man anta at dette og vil føre til økt behov for fengselsceller.

Svar:

Forslaget til endringer i straffeloven innebærer at maksimal minstetid for forvaring utvides fra 10 til 14 år i saker hvor det fastsettes en tidsramme på mellom

15 og 21 år. Når det gjelder forbrytelser med en strafferamme på inntil 30 år foreslås at maksimal minstetid settes til 20 år. Som representanten Henriksen påpeker vil dette kunne medføre at noen forvaringsdømte må sitte lenger i fengsel enn i dag før de kan løslates på prøve.

Tall fra Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) viser at det i svært få dommer på forvaring fastsettes en tidsramme på mer enn 15 år. En tidsramme utover 15 år er idømt i 19 av de til sammen 220 rettskraftige dommer som er registrert pr. 1. september 2014. Etter det opplyste er antallet slike dommer stabilt og fordeler seg på ca. 2-3 nye dommer pr. år.

En utvidelse av minstetiden antas å medføre behov for ca. 3-4 nye fengselsplasser pr. år, forutsatt at domfelte løslates på prøve etter utholdt minstetid, som er det tidligste tidspunktet for løslatelse på prøve. Det må imidlertid tas i betraktning at forvaringen i de aller fleste tilfeller forlenges utover minstetiden ved at søknad om prøveløslatelse avslås. Dette er noe kriminalomsorgen må ta høyde for i alle saker om forvaring. Jeg mener derfor at en utvidelse av maksimal minstetid ikke vil medføre vesentlige konsekvenser for kriminalomsorgen.

Når det gjelder forslaget om et nasjonalt tiggeforbud er dette ennå ikke sendt på høring, og det er for tidlig å si noe sikkert om eventuelle konsekvenser for kriminalomsorgens fengselkapasitet.

SPØRSMÅL NR. 112

Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 28. oktober 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Høyre og FrPs representanter fra Vestlandet jobbet mot nytt fengsel på Agder forut for stortingsbehandling av saken i vår. De mente muligheten for nytt fengsel på Vestlandet da ble redusert. I Prop. 1 S (2014-2015) under omtale av kapasitetsbehov, er konseptvalgutredning for Vestlandet tatt ut.

Skal det utarbeides en slik for Vestlandet, vil arbeidet med den i så fall være med i den varslede kapasitetsplanen som kommer til Stortinget, og når regner statsråden med at planlegging av ett nytt fengsel kan starte?»

BEGRUNNELSE:

Stoltenberg II-regjeringen hadde langsiktige planer for å takle kapasitetsutfordringene i kriminalomsorgen. Først nye lukkede fengselsplasser i Agder, som var vedtatt i regjeringen og der planleggingen kunne starte i 2014, deretter videreføre det påbegynte konseptvalgarbeidet for Østlandet og deretter på sikt, gå i gang med tilsvarende for Vestlandet, slik det er beskrevet i Prop. S 1 (2013-2014). Den nye regjeringen har i halvannet år arbeidet med en ny kapasitetsplan, som ventes å komme til Stortinget i desember. Når ikke Vestlandet lenger nevnes i budsjettet over områ-

der man vil ha gjort konseptvalgutredning over, etableres en usikkerhet om det i det videre arbeid vil tas hensyn til behovene Vestlandet har for fengselsplasser. Høyres og FrPs representanter fra Vestlandet jobbet iherdig for å stanse planene om nytt fengsel på Agder, fordi de mente det ville redusere mulighetene for Vestlandet til å få nytt fengsel. I budsjettet kan det tyde på at nye planer for Vestlandet er fjernere enn noen gang.

Svar:

Tilstrekkelig soningskapasitet er helt avgjørende for god straffegjennomføring og jeg er opptatt av at vi skal bygge fengselsplasser der det er behov.

Det er imidlertid nødvendig å vurdere kapasitetsbehovet i en helhetlig sammenheng. Derfor har vi under utarbeidelse en melding til Stortinget med en utviklingsplan for bl.a. kapasiteten i kriminalomsorgen. Meldingen skal etter planen legges fram i løpet av høsten 2014.

Meldingen vil gi et samlet bilde av kapasitetsutfordringene og hvilke tiltak som bør prioriteres. Videre arbeid med konseptvalgutredninger og etablering av ny soningskapasitet må sees i lys av dette.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 22. oktober 2014 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 28. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Vil eit slikt støysonkart frå Avinor ha rettslig status for byggesaksbehandling i området eller skal dette vurderast på vanleg måte i kommunen sine regulering- og kommuneplanar før det ev. skal ha rettslig binding?»

GRUNNGJEVING:

Avinor har utarbeida eit nytt flystøysonkart for Flesland som viser eit stort område som er berørt. Dette får svært store konsekvenser for spesielt bustadbygging i området. I eit avisinnlegg i Bergens Tidende blir eit brev frå fylkesmannen referert: «Vi viser til at den statlige støyretningslina T-1442/2012 skal leggest til grunn for all sakshandsaming etter plan- og bygningslova. Det er difor viktig at kommunane allerede no nyttar oppdatert støysonkart med prognoseåret 2030 saman med retningslina T-1442/2012 for sakshandsaming av saker etter plan- og bygningslova, uavhengig av innhaldet i kommuneplanen sin arealandel.» Det synes strengt å alt no før man har gått gjennom ein ordinær planprosess å legge til grunn nye strengare støysonkart. Etter mitt syn må det gåast nye runder i ein planprosess der man kan vurdere korleis flyplassen sine behov blir stetta opp mot behovet for bustadutvikling i bydelen. Det bør også vurderast å sjå på andre forhold som raskare stigning etter «take off» for å redusere støy.

Svar:

Det er kommunen som har ansvaret for å inkludere støysonkart i for eksempel en kommuneplan på en egnet måte. Slike støysonkart kan og bør være en del av avgjørelsesgrunnlaget for kommunenes arealplanlegging for å få oversikt over støyproblemet og legge til rette for god støyforvaltning som kan redusere konflikter, men kartene har ikke i seg selv rettsvirkninger for kommunene. Dersom det foreligger nye støysonkart, bør kommunen i tråd med retningslinjen T-1442, revidere arealplanene sine for å ha en helhetlig tilnærming.

Et støysonkart er ikke direkte bindende i kommunens byggesaksbehandling dersom det ikke er inkludert i en arealplan. Kommunene kan velge ulike måter for å inkludere og synliggjøre støysonkart på en egnet måte. Det følger imidlertid også av plan- og bygningsloven (pbl.) § 28-1 at kommunen har en selvstendig undersøkelsesplikt for å sikre at bebyggelse ikke blir utsatt for fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold, både ved utarbeidelse av arealplaner, og ved behandling av søknader om dele- og byggetillatelse. Inn under vesentlige miljøforhold går blant annet ulemper i form av støy og forurensning fra det ytre miljø. Det kan være ulemper fra fysiske tiltak som veier, flyplasser, skytebaner, industri, avfallsanlegg og lignende.

Selv om et område er regulert, må det i byggesaksbehandlingen tas stilling til om det i planen er tatt hensyn til eventuelle forhold som faller inn under pbl. § 28-1, og om de tiltak som følger av planene er tilstrekkelige. Det kan være at man ved utarbeidelsen av planen ikke var klar over at det forelå slike omstendigheter, eller at ny viten eller endrete forhold tilsier at området ikke bør utbygges eller at det må tas særskilte forholdsregler ved utbygging. En byggherre kan således ikke påberope planen som grunnlag for rett til utbygging i strid med pbl. § 28-1. Bestemmelsens formål er å sikre at det ikke igangsettes utbygging der forholdene i området kan innebære en fare for liv eller helse. Disse hensyn vil slå igjennom i forhold til den fastsatte arealbruk i arealplaner.

Nye støysonkart kan medføre at kommunen i den enkelte byggesak finner at støyhensyn ikke er ivare tatt i tilstrekkelig grad i den eksisterende planen, og da kan kommunen med hjemmel i pbl. § 28-1 avslå byggesøknaden. Det vises til Rundskriv T-5/97 om arealplanlegging og utbygging i fareområder der det fremkommer at «Kommunenes arealplanlegging og behandling av enkeltsaker i flystøysoner skal skje på grunnlag av støysonkart utarbeidet av Luftfartsverket.»

SPØRSMÅL NR. 114**Innlevert 23. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 31. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvor snevert mener statsråden at Nav sin veiledningsplikt skal tolkes, og mener han det er et hull i velferdssystemet når det å gå på overgangsstønad kan føre til tap av sykepenge og trygderettigheter?»

BEGRUNNELSE:

I NRK Nordnytt 15. oktober kan vi lese om en kvinne som etter råd fra Nav gikk ut i ulønnet permisjon og fikk innvilget overgangsstønad mens hun ventet på barnehageplass til sitt barn. Hun fikk ikke informasjon om at dette kunne medføre tap av trygderettigheter. Kort tid etter kvinnen var tilbake i jobb, ble hun syk, men hadde mistet retten til sykepenge, og måtte dermed søke sosialhjelp. I samme artikkel kan vi lese at Nav sin praksis bare er å informere konkret om det brukerne spør om, og at de derfor ikke var pliktige til å informere om konsekvensene nevnt ovenfor.

Svar:

Stortingsrepresentanten har stilt meg to spørsmål. Jeg vil først besvare representantens spørsmål knyttet til om det er et «hull» i velferdssystemet da overgangsstønad ikke gir opptjening av sykepenge eller andre trygderettigheter.

Folketrygdlovens regler om sykepenge har som formål å kompensere for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive medlemmer som er arbeidsuføre på grunn av sykdom eller skade. For å ha rett til sykepenge stilles det derfor som hovedregel krav om at medlemmet må ha vært i arbeid i minst fire uker umiddelbart før man ble arbeidsufør. Likestilt som forutgående arbeid er mottak av ytelsene dagpenge under arbeidsløshet, sykepenge, omsorgs-, pleie- og opplæringspenge eller foreldrepenger. Dette er alle ytelser som stiller krav om forutgående yrkesaktivitet og som beregnes på bakgrunn av den bortfalte inntekten.

Formålet med overgangsstønaden er å sikre inntekt for medlemmer som har aleneomsorg for barn, og å gi disse medlemmene midlertidig hjelp til selvhjelp slik at de kan bli i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid. Det stilles ikke krav om forutgående

yrkesaktivitet. Størrelsen på ytelsen utgjør to ganger grunnbeløpet. Det ville bryte med opptjeningsprinsippet i folketrygden hvis overgangsstønad skulle gi opptjening av rettigheter til ordninger som har kompensasjon av bortfall av arbeidsinntekt som formål.

Dersom barnet er over ett år, stilles det krav om forutgående yrkesaktivitet. Mottakere av overgangsstønad som har arbeidsinntekt ved siden av, vil etter fire uker kunne oppfylle kravet til opptjeningstid for rett til sykepenge. Videre finnes det bestemmelser som på visse vilkår sikrer yrkesaktive medlemmer, som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid og som ikke har vært tilbake i arbeid i fulle fire uker, rett til sykepenge. Jeg kan derfor ikke se at det her er et utilsiktet hull i velferdssystemet.

Jeg vil i det videre besvare representantens spørsmål vedrørende Arbeids- og velferdsetatens veiledningsplikt.

Det er et mål at regelverket og praktiseringen av dette fremstår forståelig og forutsigbart.

Etter forvaltningsloven har Arbeids- og velferdsetaten en alminnelig veiledningsplikt. Etaten skal veilede brukerne slik at de gis mulighet til å vareta sine rettigheter og interesser i bestemte saker på best mulig måte. Hvor langt veiledningsplikten går, må avgjøres i det enkelte tilfellet. Partens behov for veiledning står sentralt i denne vurderingen. I tillegg skal det ses hen til sakens art og partens forhold. Omfanget av veiledningen skal vurderes opp mot og tilpasses forvaltningsorganets situasjon og kapasitet til å veilede.

Jeg ønsker ikke å kommentere enkeltsaken som er bakgrunnen for representantens spørsmål. Men på generelt grunnlag mener jeg det vil være å stille for strenge krav til Arbeids- og velferdsetaten veiledningsplikt, hvis man skulle kreve at etaten i ethvert tilfelle skulle veilede om fremtidige rettighetsposisjoner som følge av ulike potensielle hendelser som for eksempel fødsel, adopsjon, ledighet, sykdom, endring av sivilstatus eller død. Imidlertid må etaten, i tilfeller der bruker har reelle handlingsalternativer, avveie om enkelte omstendigheter er så nærliggende og konsekvensene av dem så store, at bruker har en berettiget forventning om å bli gjort kjent med dem.

SPØRSMÅL NR. 115**Innlevert 23. oktober 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 30. oktober 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil klima- og miljøministeren følge opp funnene fra Riksrevisjonens undersøkning av forvaltninga av nasjonalparker (Riksrevisjonens administrative rapport nr. 2014), for å sikre en mer tids- og kostnadseffektiv forvaltning?»

BEGRUNNELSE:

Da de lokale verneområdestyrene ble etablert som et nytt forvaltningsorgan, medførte ikke dette en gjennomgang og omfordeling av oppgaver mellom de ulike aktørene i verneforvaltningen.

Det er i dag svært mange aktører i verneområdeforvaltningen. I tillegg til kommunene og nasjonalparkstyrene, har klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn, fylkeskommunene, fylkesmennene, fjellstyrene, Sametinget, reindriftsforvaltningen og nasjonalparksentrene ulike roller.

Mangelen på tydelig ansvars- og oppgavefordeling mellom de mange aktørene og ulike nivåene som involveres i verneforvaltningen, bidrar til noen av de utfordringer som Riksrevisjonen påpeker, som en lite tids- og kostnadseffektiv forvaltning.

Riksrevisjonen påpeker også at finansieringen av verneområdeforvaltningen er fragmentert.

Svar:

Riksrevisjonens rapport nr. 1 2014 er et viktig grunnlag for meg i arbeidet med å sikre en bedre forvaltning av nasjonalparkene våre. Det var gledelig å registrere at Riksrevisjonen fant at lokal forvaltning av

nasjonalparkene, der nasjonalparkstyrene er tillagt myndigheten og hvor forvaltere har lokal kontorplasing, har dempet motsetninger, bidratt til bedre samhandling lokalt, og forebygget konflikter. Det er også positivt at lokal kunnskap i større grad nå bidrar til en god forvaltning sammen med vitenskapelig og forskningsbasert kunnskap.

Samtidig peker Riksrevisjonen på viktige punkter hvor det er et forbedringspotensial.

I budsjettproposisjonen for 2015 har jeg redegjort for Stortinget om hvordan jeg vil følge opp dette. Bl.a. arbeider jeg nå sammen med Miljødirektoratet om å tydeliggjøre rollen mellom styrene, forvalteren og Fylkesmannen. Styrenes vedtekter vil også bli endret slik at styrenes rolle som tilrettelegger for næringsaktivitet gjennom ulike typer tiltak som f.eks. merking, informasjon, tilrettelegging av stier og løyper m.v., blir tydelig.

Riksrevisjonen påpeker at klagebehandlingen er blitt mindre effektiv ved at det ble innført tre nivåer. Jeg vil derfor nå endre dette til to nivåer.

Jeg vil også opplyse at Klima- og miljødepartementet sammen med Landbruks- og matdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet nå vurderer hvordan utmarksforvaltningen kan forenkles. Det er derfor nedsatt en partsnøytral faggruppe som gjennomgår ulike sider ved utmarksforvaltningen. Denne gruppen vil komme med sine anbefalinger ca. 1. desember i år, og dette vil utgjøre grunnlaget for regjeringens videre arbeid med forenkling av utmarksforvaltningen.

SPØRSMÅL NR. 116**Innlevert 23. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 31. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet endringer i barnetillegget i uføretrygden. I spørretimen 22. oktober 2014 brukte Statsministeren et eksempel for å vise utslaget av dagens ordning for barnetillegg.

Hvor mange enslige personer med 4 barn, som jobber 40 % og er 60 % uføre finnes det i Norge i dag?»

Svar:

I Arbeids- og sosialdepartementets Prop. 1 S (2014-2015) foreslår Regjeringen å erstatte dagens behovsprøvde barnetillegg med et standardisert barnetillegg til uføretrygd på nivå med barnetillegget som gis til mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det foreslås at endringen trer i kraft fra 1. januar 2016.

Arbeidsinsentivene i dagens uførepensjonsordning med behovsprøvde barnetillegg er dårlige for lavinntektsgrupper med barn fordi kompensasjonsgraden i noen tilfeller kan bli svært høy. I enkelte tilfeller kan den overstige 100 pst. Også på høyere inntektsnivåer vil kompensasjons-graden kunne bli høy når mottakeren forsørger flere barn. Det å ha et betydelig høyere barnetillegg i uføreordningen enn for arbeidsavklaringspenger vil dessuten kunne føre til at enkelte ønsker å komme raskt over på uføretrygd og vil kunne redusere den enkeltes innsats for å bli værende i eller komme tilbake i arbeid.

Regjeringens forslag innebærer at det årlige barnetillegget blir 7 020 kroner per barn for alle uføretrygdde som har forsørgingsansvar for barn under 18 år. Til sammenligning utgjør dagens behovsprøvde barnetillegg i overkant av 35 000 kroner per barn per år for de som mottar dette uavkortet. Om lag to av tre av de som mottok barnetillegg ved utgangen av juni 2014 mottok uavkortet barnetillegg. Regjeringens forslag innebærer at nytt standardisert tillegg også gis til barn av eksisterende uføretrygdde som ikke har krav på behovsprøvd barnetillegg per 31. desember 2015 og til nye barn av eksisterende uføretrygdde som mottar behovsprøvd barnetillegg. I tillegg innebærer Regjeringens forslag at det innføres en overgangsordning for de som mottar det behovsprøvde barnetillegget per 31.12.2015, der det nominelle beløpet for tillegget trappes ned til hhv. $\frac{3}{4}$ i 2016, $\frac{1}{2}$ i 2017 og $\frac{1}{4}$ i 2018.

Det er brukt en rekke ulike eksempler for å illustrere konsekvensene av dagens behovsprøvde barnetillegg. Disse eksemplene er ikke nødvendigvis ment

å være representative for hele uførebefolkningen. Eksemplene skal blant annet illustrere at dagens behovsprøvde barnetillegg gir uheldige fordelingsvirkninger, lave insentiver til å arbeide samt insentiver til å motta uførepensjon framfor andre trygdeytelser.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over antall uførepensjonister med barnetillegg, etter antall barn det er gitt barnetillegg for ved utgangen av juni 2014. Den midterste kolonnen viser oversikten for både gifte/samboende og enslige uførepensjonister, mens kolonnen lengst til høyre viser oversikten kun for de enslige uførepensjonistene. Enslige omfatter de som er registrert som ugift, separert, skilt og etterlatt. Tallene er hentet fra folkeregisteret, og det må tas forbehold om at det er noe usikkerhet knyttet til om statistikken på dette området er fullt ut oppdatert.

Tabell 1 Antall uførepensjonister med barnetillegg, etter antall barn det er gitt barnetillegg for. Tall ved utgangen av juni 2014

<i>Antall barn</i>	<i>Alle uførepensjonister</i>	<i>Enslige uførepensjonister</i>
1	9 252	7 090
2	5 954	3 595
3	2 251	1 006
4	848	368
5	243	104
6 eller flere	246	144
SUM	18 794	12 307

Av tabellen fremgår det at 80 prosent av alle uførepensjonister som mottar barnetillegg, mottar dette enten for ett eller for to barn. Videre mottar 7,1 prosent av alle uførepensjonister (1337 personer) barnetillegg for fire eller flere barn. Blant enslige uførepensjonister mottar 5 prosent (616 personer) barnetillegg for fire barn eller flere barn.

Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet er det fire enslige uførepensjonister som har en uføregrad på 60 prosent ved utgangen av juni 2014 og som mottar barnetillegg for fire barn. Vi har ikke opplysninger om hvor mye disse jobber ved siden av. Inntektsopplysningene går ikke lenger enn til 2012. Imidlertid vet vi at 83 prosent av mottakerne av gradert uførepensjon hadde en pensjonsgivende inntekt utover uførepensjonen i 2011.

SPØRSMÅL NR. 117**Innlevert 23. oktober 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 31. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for innholdet i den informasjonen som nå sendes til landets uførepensjonister i forbindelse med overgangen til ny uføretrygd fra 1. januar 2015?»

BEGRUNNELSE:

Den nye uførereformen innebærer at uføretrygden heretter skal skattlegges som lønn. Brutto ytelse skal derfor økes med om lag 15 prosent for å kompensere for økt skatt. Stortinget har forutsatt at dagens uførepensjonister i liten grad vil berøres av reformen, utover at muligheten til å prøve seg i arbeid blir enklere. De skal omfattes av nye skatteregler, men er forutsatt å beholde tilnærmet samme ytelse etter skatt som tidligere. Som stortingsrepresentanter får vi etter hvert som iverksettelsestidspunktet nærmer seg, henvendelser fra enkelte uførepensjonister som sier de har mottatt brev som viser en betydelig nedgang i utbetalt ytelse etter nyttår, motsatt av det Stortinget la til grunn da reformen ble vedtatt. Det er viktig at informasjonen som sendes ut, er lett å forstå for den enkelte og i samsvar med de forutsetningene som ligger til grunn for reformen.

Svar:

Omleggingen fra uførepensjon til uføretrygd er en reform som et enstemmig storting har stilt seg bak, herunder at alle eksisterende uførepensjonister skal få konvertert sin uførepensjon til uføretrygd og at denne skal bli skattlagt på samme måte som arbeidsinntekt. Reformen medfører dermed en stor endring for alle uførepensjonister, i den forstand at alle må få et nytt vedtak om hva deres uføretrygd er fra 2015 og at alle må tilpasse seg at ytelsen blir skattlagt på en ny måte. For dem som ikke har andre inntekter og fradrag utover standardfradrag, vil denne omleggingen ikke ha konsekvenser for deres nettoytelse. For dem som har andre inntekter og/eller fradrag utover standardfradrag, vil omleggingen av skattereglene føre til at noen vil få utbetalt mer og andre vil få utbetalt mindre. Dette kommer jeg nærmere tilbake til i slutten av svaret.

Ettersom dette er en stor omlegging som vil berøre alle landets uførepensjonister, har jeg stor forståelse for mange nå er usikre på hvordan dette slår ut samlet sett for akkurat dem. Det er bakgrunnen for at både Arbeids- og velferdsetaten og Skatteetaten har samarbeidet om å gi best mulig informasjon om det som det er mulig å gi informasjon om så tidlig som

mulig. Men selv om det er gjort et betydelig informasjonsarbeid i begge etater knyttet til omleggingen, har arbeids- og velferdsdirektøren orientert meg om at de to etatene nå ser på om det er mulig å forbedre informasjonen ytterligere.

Ved innføringen av uførereformen har Arbeids- og velferdsdirektoratet lagt vekt på at dagens uførepensjonister skal få riktig og forståelig informasjon i rett tid om hvordan uførereformen berører dem. Brev, skjema og tekster på nett er utarbeidet etter retningslinjene for Klarspråk, og de mest sentrale brev og tekster er testet på flere brukere og brukerorganisasjoner.

Arbeids- og velferdsetaten har videre etablert et spesialisert kontaktsenter for uføre, nettsiden nyuforetrygd.no, gjennomført faste møter med større brukerorganisasjoner, samt startet å holde informasjonsmøter for brukerne i de aller fleste av landets fylker. Etaten har også sendt ut et generelt informasjonsbrev, og sender nå ut et individuelt vedtaksbrev (omregningsbrev) der størrelsen på den nye uføretrygden fra folketrygden fremgår. Et slikt vedtaksbrev er helt nødvendig å sende ut, slik at alle uførepensjonister får vite hva som blir deres brutto uføretrygd fra 2015 (og som blant annet er grunnlaget for utskrivning av skatt) og dermed også gi mulighet til å klage i de tilfeller brukeren mener at det er feil i vedtaket. Det er til nå sendt ut om lag 180 000 slike vedtaksbrev, og resten vil bli sendt ut i puljer i ukene fremover.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at NAV Kontaktsenter og NAV-kontorer har merket stor pågang fra brukere etter at de har mottatt brevene. Det har også vært en markant økt bruk av nettsiden nyuforetrygd.no. De brukerne som har tatt kontakt har i hovedsak spørsmål om regelverket, omregningen, skatt og andre individuelle forhold i egen sak. Ifølge direktoratet oppfattes selve brevet av de fleste som lett forståelig. Direktoratet rapporterer videre at noen brukere tar kontakt fordi de mener det er feil i brevet, men at dette er et relativt lite antall. De fleste henvendelsene skyldes at bruker ikke har sendt inn oppdaterte opplysninger (for eksempel om sivilstand) eller at det er individuelle konsekvenser av nytt regelverk han/hun ikke kjenner til. I enkelte tilfeller avdekkes likevel feil, som så blir rettet opp. Arbeids- og velferdsetaten har også opprettet et eget telefonnummer for spørsmål knyttet til ny uføretrygd: 21 05 21 05.

Jeg gjør oppmerksom på at Arbeids- og velferdsetaten verken skal beregne eller veilede på skat-

tespørsmål, da det er en rekke individuelle forhold knyttet til den enkeltes skatteposisjon som Arbeids- og velferdsetaten hverken har eller skal ha informasjon om. Dette faller inn under Skatteetatens område. Endret skattlegging av uføretrygden er imidlertid en så vesentlig del av reformen at Arbeids- og velferdsetaten har valgt å peke på dette eksplisitt i sine informasjonskanaler. Generell informasjon om endringer i skatt ble trukket fram i informasjonsbrevet som gikk ut til dagens uførepensjonister våren 2014, i omregningsbrevet som går ut i høst og på nyuføretrygd.no. Arbeids- og velferdsetaten har i tillegg hatt jevnlig møter med Skatteetaten for å bidra til enhetlig og koordinert informasjon til brukerne om skatt. Skatteetaten har på sin side lagt ut informasjon om de skattemessige endringene som følger av uførereformen på sine nettsider, samt hatt opplæring av sine veiledere.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til henvendelser til stortingsrepresentanter fra enkelte uførepensjonister som sier de har mottatt brev som viser en betydelig nedgang i utbetalt ytelse etter nyttår. Stortinget vedtok i 2011 at dagens uførepensjonister skal omfattes av de nye reglene for å kombinere uføreytelsen med arbeidsinntekt og av de nye skattereglene. For å tilpasse utbetalingen til den økte skatten, har Stortinget vedtatt å øke størrelsen på uføreytelsen før skatt. Alle som mottar full uførepensjon, og som

ikke har andre inntekter eller fradrag utover standardfradrag, får en ytelse etter skatt på samme nivå som dagens uførepensjon.

Inntekten etter skatt kan imidlertid bli endret i en del tilfeller, noe som først og fremst skyldes avvikling av dagens skattebegrensningsregel. Stortingets vedtak i 2011 om overgang til de nye skattereglene medfører videre at uførepensjonister med store renteutgifter kan få en merkbar nedgang i nettoinntekten i 2015. Regjeringen har derfor i statsbudsjettet for 2015 foreslått å innføre en overgangsordning for å lette overgangen til ny uføretrygd og lønnsbeskatning for uførepensjonister som får en betydelig nedgang i netto inntekt etter skatt på grunn av lavere skatteverdi av inntektsfradrag.

De omregningsvedtakene som Arbeids- og velferdsetaten nå har begynt å sende ut, informerer kun om endringer i bruttoytelsen. Den samlede effekten for den enkelte avhenger av individuelle forhold, som størrelsen på uførepensjonen og forholdet mellom andre inntekter og fradrag, og vil først kunne være klart når Skatteetaten har gjennomført skatteberegninger for 2015 basert på det skatteopplegget som Stortinget vedtar for 2015.

Jeg er opptatt av at den enkelte sikres god og forståelig informasjon. Arbeids- og velferdsetaten jobber kontinuerlig med å sikre at informasjon på nettet til en hver tid er best mulig.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 31. oktober 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Har statsråden gjort seg førebelse erfaringar frå pilotprosjektet i tolketenesta, og vil han halde fram Stoltenberg-regjeringa si styrking av tolketenesta slik at særleg frilanstolkar kan få betre løns- og arbeidsvilkår?»

Svar:

Pilotprosjektet i tolketenesta inneber at oppdragrelaterte kostnader som reise, overtid osv. for fast tilsette tolkar i tre fylkar vert belasta stønadsbudsjettet framfor driftsbudsjettet til hjelpemiddelsentralane. Målet med prosjektet er å sjå om dette kan gje ei meir føremålsteneleg fordeling av tolkeoppdrag mellom fast tilsette tolkar og frilanstolkar, og om dei samla res-

sursane såleis kan bli utnytta betre. Det skal gjerast ein førebels analyse av pilotprosjektet i november, og før det er det ikkje mogeleg å seie noko meir konkret om erfaringane frå prosjektet.

Regjeringa foreslår i statsbudsjettet for 2015 å styrke tolketenesta. Blant anna har Regjeringa foreslått å gjere ordninga med arbeidsplassstolking i regi av hjelpemiddelsentralane permanent. Vi har også foreslått å auke løyvingane til Arbeids- og velferdsetaten for at tolketenesta skal kunne drive meir systematisk opplæring av følgjepersonar for døvblinde.

Arbeids- og sosialdepartementet planlegg og ein gjennomgang av tolkeområdet der mellom anna situasjonen til frilanstolkane skal inngå. Eg er vidare orientert om at Arbeids- og velferdsdirektoratet har innkalla Tolkeforbundet og tenestemannsorga-

nisasjonane til møte i veke 46 for å starte arbeidet med utkast til ei formalisert samhandlingsordning i form av ein privat overeinskomst. Ved å inngå ein slik overeinskomst vil frilanstolkane sine representantar få medverke i dei prosessane som fastset rammane og retningslinene for etaten sine oppdrag og

bruk av frilanstolkar. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ta med seg innspel frå møta og leggje dei fram for departementet. Eg har tru på at denne løysinga vil føre til eit betre samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og frilanstolkane og gje ein betre situasjon for tolkane.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 4. november 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til at ny bru på Ånestad i Løten blir bygget i tre i stedet for i betong?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at det skal bygges ny firefelts riksvei 3/25 i Hedmark skal det bygges ny bru på Ånestad i Løten kommune. I Hedmark er det blitt bygget flere trebruer til krysning av tofelts vei, men foreløpige planer om ny bru for krysning av firefelts vei på Ånestad tilsier at den er planlagt bygget i betong.

I formingsveilederen fra Statens vegvesen står det om veien: «Vegen skal være stedstilpasset. Traseen går gjennom ulike landskapstyper med varierende grad av åpenhet, ulik vegetasjonskarakter og en viss variasjon i terrengformer.» Hedmark er landets største skogfylke og mye av verdiskapingen i fylket er knyttet til skogs- og treforedlingsindustrien. Rett øst for Ånestad-krysset skifter Hedmarks landskap fra åpne jordbruksområder til et massivt skogbelte. Ånestad ligger ved begynnelsen av taigaen, skogbeltet som strekker seg fra Hedmark i vest til Vladivostok i øst. En trebru ved inngangsporten til taigaen vil være et viktig symbol for trefylket Hedmark, men også

være praktisk viktig for å bidra til at det utvikles ny teknologi for nye måter å bruke tre på, noe som på sikt kan gi norsk treforedlingsindustri nye markeder.

Svar:

Som representanten påpeker i begrunnelsen for spørsmålet, er det i prosjektets formingsveileder lagt vekt på at vegen skal være stedstilpasset, og flere bruer er planlagt som limtrebruer. Limtrebruer er teknisk og økonomisk best egnet, og dermed anbefalt, der lokalveger krysser ny riksveg utenfor kryss. Statens vegvesen opplyser at med ei trebru i toplanskryss på Ånestad vil bærende konstruksjoner kunne være til hinder for sikt noe som kan være utfordrende i et trafiksikkerhetsperspektiv. I tillegg vil utvidelse for rundkjøringer på sidevegen ikke kunne skje på brua. Krysset vil dermed kreve vesentlig større areal med trebru enn med betongbru. For krysset på Ånestad har en lite arealkrevende løsning vært viktig, av hensyn til jordvern og næringsinteresser. Jeg legger vekt på faglige vurderinger i utformingen av tekniske løsninger for våre veier. Jeg ser ikke at det er grunnlag for å gripe inn i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 120**Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 30. oktober 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål om konseptvalg for E39 Ålgård-Søgne. Det fremgår av svaret at man la til grunn konklusjonene fra forrige regjeringen, men at man ville be Statens vegvesen ha med et alternativ med 4-felt. Ut fra det som nå kommuniseres fra regjeringspartiene virker det som det kun er et firefeltsveg som gjelder.

Kan statsråden bekrefte at regjeringen har omgjort konklusjonene i KS1 eller planlegges det fortsatt et alternativ med 2-3 felts på Vigeland-Ålgård?»

Svar:

Av mitt svar på spørsmål nr. 872 (2013-2014) fra stortingsrepresentant Pollestad framgår at jeg ville be Statens vegvesen utarbeide kommunedelplaner som

viser en firefeltsløsning for E39 på hele strekningen Søgne – Ålgård. Dette har jeg nå gjort gjennom brev til Statens vegvesen 16. juni 2014.

Som representanten Pollestad også trolig er kjent med, har Statens Vegvesen ved regionvegsjefen Region Sør, i oppslag på NRK Sørlandet 30. juni 2014 bekreftet at signalene medfører en annen tilnærming enn opprinnelig vedtatt.

«Dette er en positiv avklaring. Vi er allerede i gang med mye av planleggingsjobben på E39 og dette betyr at vi nå må planlegge en stivere kurvatur på veien både horisontalt og vertikalt for å tilrettelegge for en firefelts vei kontra det som opprinnelig var planen i den forrige regjeringsbeslutningen om E39, sier regionvegsjefen.»

SPØRSMÅL NR. 121**Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 4. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak mener statsråden må til for at kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal bli bedre?»

BEGRUNNELSE:

Sikkerhets- og beredskapsmessige hensyn skal være en sentral del av all samfunnsplanlegging. Kommunene skal integrere beredskapstiltakene i sine plan- og styringssystemer. Dette er bl.a. lovpålagt i plan- og bygningsloven § 3-1: «h) fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.»

Av Prop.1 S fra Justis- og beredskapsdepartementet (side 176) fremgår det at kun 30 pst. av kommunene har en plan som oppfyller vesentlige krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Manglende gjelder blant annet kravet til at planen er utarbeidet i en helhetlig ROS-analyse, krav til samordning av be-

redskapsplanverk med andre aktører, samt krav til innholdet i planverket.

Svar:

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og for å sikre effektiv forebygging og beredskap er det helt avgjørende med godt samvirke og samhandling mellom staten, kommunene, nødetatene og andre aktuelle aktører som Forsvaret, Sivilforsvaret og frivillige organisasjoner.

Kommunene er gjennom sivilbeskyttelsesloven (lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret) pålagt en kommunal beredskapsplikt med krav om å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunene skal kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i lokalsamfunnet, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan disse hendelsene vil kunne påvirke lokalsamfunnet. Det viktigste virkemidlet for å unngå ny sårbarhet for naturhendelser er kommunenes arealplanlegging. Ved å ta hensyn til

risikoen for ulike typer hendelser i planprosessen, kan kommunene unngå at det bygges ut i risikoområder og sikre at det bygges på en slik måte at risiko reduseres. Ekstremvær, flom og skred er risiko- og sårbarhetsfaktorer som kommunene må ta høyde for i sin planlegging.

Fylkesmannen er svært viktig for samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene, gitt sentrale oppgaver som veiledning, tilsyn med kommunenes oppfølging av kommunal beredskapsplikt, øvelser samt ivaretagelse av innsigelsesmyndigheten på samfunnssikkerhetsområdet. Vi er nå i ferd med å avslutte arbeidet med en ny instruks for fylkesmennenes samfunnssikkerhetsarbeid som synliggjør Fylkesmannens rolle og oppgaver, også i forhold til kommunene.

Det er forøvrig helt avgjørende i det brede beredskapsarbeidet at det er et godt samarbeid mellom de ulike forvaltningsnivåene. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) støtter opp om kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom å utarbeide veiledere rettet mot lokalt nivå samt tilby opplæring på Nasjonalt utdanningssenter for samfunnssikkerhet og beredskap (NUSB).

Jeg følger utviklingen av kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom DSBs årlige kommuneundersøkelse og analyser av fylkesmennenes tilsyn.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 4. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp tiltakene som blir satt iverksatt for å styrke etterforskningsfaget, og hvordan er tidsplanen for implementering av tiltakene?»

BEGRUNNELSE:

I forslaget til statsbudsjett for 2015 vises det til en rapport fra Politidirektoratet i 2014 peker at etterforskningsarbeidet i politiet har synkende status. Politidistriktene sliter derfor med rekrutteringen til etterforskningsstillingene på prioriterte kriminalitetsområder, og skjer med ikke optimal kvalitet og kvantitet.

Politidirektoratet vil derfor, i samarbeid med Riksadvokatembetet, styrke etterforskningsfaget i politiet.

Svar:

Politidirektoratet nedsatte i november 2013 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide en rapport om etterforskningsarbeidet i politiet. Rapporten, Etterforskningen i politiet, forelå på begynnelsen av dette året og viste at det var behov for forbedringer på ulike områder.

Jeg har i møter med politidirektøren og riksadvokaten understreket betydningen av at rapporten følges opp. Begge har forsikret meg om at rapporten blir fulgt opp. Det skal gjennomføres tiltak som kan bidra til en positiv utvikling for etterforskningsfagets sta-

tus og faglige utvikling. Tiltak knyttet til den spesialiserte fagområdene innenfor bekjempelse av den alvorlige og organiserte kriminaliteten skal vies særlig oppmerksomhet. Jeg vil følge dette opp i styringsdialogen med virksomhetene både gjennom de ordinære styringsdokumentene, og i mine møter med virksomhetslederne. Departementet vil stille krav til fremdrift og resultater. Jeg forventer at virksomhetene rapporterer på dette som et ledd i styringsdialogen.

I forslaget til statsbudsjett for 2015 ligger det forslag om å styrke påtalemyndigheten i politiet med 50 årsverk samt den høyere påtalemyndighet med 19 årsverk (hvorav 12 statsadvokater). Videre er det lagt inn midler til å sikre statsadvokatene en konkurransedyktig lønn. Dette vil bidra til å styrke fagledelsen i straffesaksbehandlingen, øke kapasiteten og sikre rekruttering og beholde dyktige medarbeidere.

I brev av 12. mars 2014 til departementet opplyste Politidirektoratet at det allerede var iverksatt flere tiltak for bedre å ivareta politiets straffesaksbehandling, blant annet:

- I brev av 26. februar ble Kripos bedt om å formidle sin kompetanse og bistandsevne på en rekke fagområder til Politi-Norge.
- Det ble i Politidirektoratets disponeringsskriv for 2014 vist til etterforskningsrapporten og politidistriktene ble bedt om å følge opp lokalt. For å øke etterforskningskapasiteten i politiet skulle, fagområdene økonomisk kriminalitet og datakri-

minalitet tilføres til sammen 40 årsverk med frist for ansettelse innen 1. juli 2014.

Rapporten blir også fulgt opp av en arbeidsgruppe nedsatt i Politidirektoratet i mai 2014. Gruppen skul-

le blant annet vurdere konkrete tiltak for å heve etterforskningsfagets status. Politidirektoratet har opplyst at gruppens arbeid er blitt forsinket pga. sykdom.

Tiltak for styrking av etterforskningsfagets status og kvalitet vil vies spesiell oppmerksomhet.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 5. november 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«For å realisere ideen om lyntog til Sverige, trengs nå en grundig utredning av alternative traseer som kan sees i sammenheng med planene for den svenske jernbanen for både person- og godstransport. Vi trenger en konseptvalgutredning, med anbefaling av trase, for å komme videre i arbeidet.

Hva slags arbeid har statsråden igangsatt i departementet for å kartlegge alternative traseer for høyhastighetsbane mellom Norge og Sverige, og hva er statsrådets formål med, og framdriftsplan for, et slikt arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Det er bred politisk støtte for ideen om en høyhastighetsbane mellom Norge og Sverige. I forbindelse med saken om Follobanen i juni i år, vedtok Stortinget at det i utbyggingen skulle legges til rette for at en kan koble seg på det svenske og europeiske høyhastighetsnettet i fremtiden. Det er også skapt et inntrykk i media av at statsråden har satt i gang et arbeid for å vurdere mulighetene for lyntog til Sverige. Når det først gjøres et slikt arbeid, er det viktig at utredningen også ser på alternative traseer for en best mulig løsning for en helhetlig og effektiv person- og godstransport.

Svar:

Som en oppfølging av innstillingen fra Stortingets Transport- og kommunikasjonskomité ved behandlingen av NTP 2010-2019, og som grunnlag for NTP 2014-2023, fikk Samferdselsdepartementet gjennomført et større utredningsarbeid for å vurdere grunnlaget for høyhastighetsbaner i Norge. I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023, heter det bl.a. på s. 61 at:

«I lys av de store transportutfordringene i storbyområdene i de nærmeste tiårene legges det ikke opp til å bygge egne høyhastighetsbaner i Norge i kommende planperiode. Markedsgrunnlaget for høyhastighetsjernbane vurderes foreløpig til å være for lavt til å kunne forsvare de store investeringene sammenlignet med øvrige satsingsområder innen transportsektoren. Strekningene med høyhastighetstog i Europa har om lag 2-3 ganger så stort marked som det høyhastighetsutredningen har beregnet for de aktuelle strekningene i Norge. I tillegg er det usikkert i hvor stor grad høyhastighetsjernbane vil bidra til reduserte klimautslipp, ikke minst på relativt høye utslipp i anleggsfasen.

Tiltakene som gjennomføres i planperioden og ambisjonen fram til 2030, vil imidlertid redusere reisetiden på dagens fjerntogstrekninger til dels betydelig og vil kunne inngå i et eventuelt framtidig høyhastighetsnett.»

Et flertall i Transport- og kommunikasjonskomiteen sluttet seg til denne tilnærmingen.

Gjeldende jernbanepolitikk vedtatt av Stortinget innebærer blant annet en satsing på utbygging og modernisering av InterCity-strekningene, herunder Østfoldbanen fra Oslo til Halden, de neste 10-15 årene. Jeg mener hovedsatsingsområdene på jernbane de kommende årene bør være daglige reiser inn/ut av de største byene samt InterCity-trafikken på Østlandet og godstrafikken på de mest trafikkunge relasjonene mellom landsdelene og til/fra utlandet, der det er marked for det. Parallelt med dette ønsker jeg også å få belyst hva slags tiltak som kan være aktuelle å prioritere fra Halden og sørover på kort og mellomlang sikt, samtidig som potensialet for andre finansieringskilder for jernbanetiltak enn rene bevilgninger over statsbudsjettet vurderes nærmere.

Som nyutnevnt samferdselsminister tok jeg derfor høsten 2013 initiativ til et nærmere jernbanesamarbeid med Sverige på politisk nivå. Samferdselsdepartementet og Näringsdepartementet (i Sverige) er på denne bakgrunn enige om å videreutvikle samarbeidet på jernbanestrekningene mellom Norge og

Sverige. Jernbaneverket er bedt om, i samarbeid med det svenske Trafikverket, å gjøre en nærmere vurdering av hvordan kapasiteten på strekningen Oslo – Göteborg kan utvikles som en helhet, hhv. på kort og lang sikt. Formålet er gradvis å legge til rette for forbedringer som både kan komme gods- og persontrafikken til gode. I tillegg til å beskrive og foreslå tiltak

for gradvis å utvikle kapasiteten i infrastrukturen, er det aktuelt å ta opp ev. andre relevante problemstillinger knyttet til å legge bedre til rette for hensiktsmessig utvikling og samordning av togtilbudet på begge sider av grensen. Resultatet av utredningsarbeidet er ventet å foreligge ved utgangen av 2015.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 31. oktober 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Meiner kommunal- og moderniseringsministeren det er rett at Sogn og Fjordane fylkeskommune enten må kutte i andre prioriterte område eller ta frå andre omstillingskommunar i fylket for å innfri regjeringa sine løfte til Lærdal kommune om forlenging av omstillingsperioden etter brannen og ei ekstra løyving på 5 mill. kroner?»

GRUNNGJEVING:

I brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 23. mai 2014 står dette:

«Lærdal kommune har også søkt om ekstraordinære omstillingsmidlar på til saman 30 mill. kroner i perioden 2015-2017. Fylkeskommunen fordeler dei ordinære omstillingsmidla, og Lærdal har motteke midlar i perioden 2012-2014. Grunna brannen finn departementet det rimeleg at omstillingsperioden forlengast med eit år. Sogn og Fjordane fylkeskommune vil difor få auka si ramme med 5 mill. kroner i statsbudsjettet for 2015. Desse midla vil bli løyvd til fylkeskommunen, men øyremerka til Lærdal.»

No viser det seg at desse 5 mill. kroner er lagt inn i det samla skjønnstilskotet for omstilling slik at det reelt er ein kraftig reduksjon i omstillingsmidlar til fylket. Det har sett både Lærdal kommune og fylkeskommunen i ein vanskeleg situasjon, der sistnemnde har to val. Den eine er å omprioritere innan omstil-

ling. Andre alternativet er å redusere andre område for å auke opp omstilling. Uansett blir det enten andre omstillingskommunar eller andre satsingsområde som må betale auken til Lærdal.

Svar:

Eg har vurdert tildelinga av midlar til omstillingsarbeidet i Lærdal på nytt. Eg har forståing for dei argumenta som fylket kjem med, og eg er oppteken av at Lærdal skal få dei midlane som regjeringa har lova. Eg vil derfor syta for at Lærdal får ei tilleggsloyving på 2 millionar kroner som skal nyttast til kommunale tiltak som følge av brannen og trongen for kommunal omstilling i Lærdal.

Dette inneber at Sogn og Fjordane fylkeskommune får 9 millionar kroner til dei tre omstillingskommunane Askvoll, Hyllestad og Lærdal, og at Lærdal får ytterligare 2 millionar kroner i skjønnsmidlar. Dette blir til saman 11 millionar kroner. Eg legg vidare til grunn at fylkeskommunen nyttar minst 3 av dei 9 millionar kronene til Lærdal. Dei resterande 6 millionar kronene kan fylkeskommunen fritt prioritere til alle dei tre omstillingskommunane. Det inneber at det vil vere opp til fylkeskommunen å avgjere om Lærdal skal få tildelt meir enn 5 millionar kroner.

Når det gjeld 2016 og 2017, vil eg kome attende i dei årlege statsbudsjetta når det gjeld løyvinga til omstillingsarbeidet i Sogn og Fjordane.

SPØRSMÅL NR. 125**Innlevert 24. oktober 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 6. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden stadfeste at dei demokratiske spele-reglane vert følgde i oppfølging av Politianalysen, og at Politidirektoratet ikkje på eiga hand førebur strukturendringar, men avventar drøftingar og vedtak i Stortinget?»

GRUNNGJEVING:

I media i Sogn og Fjordane har det sist veke vore sitat frå politileinga i fylket der ein forventar at Sogn og Fjordane politidistrikt vert slått saman med Hordaland politidistrikt.

Dette vart sagt med bakgrunn i kva ein ser føregår i organisasjonen, det vil seie Politidirektoratet. Det er også sagt at det ein ser tydelege føringar om retninga og antyda at Politidirektoratet er komne langt i å førebu strukturelle endringar.

I høyringa til Politianalysen går politimeisteren i Sogn og Fjordane inn for ein fylkesmodell der Sogn og Fjordane får behalde eige politidistrikt. Det same har Fylkesmannen, fylkeskommunen, KS og dermed kommunane i fylket gjort.

Svar:

Regjeringen planlegger å legge frem sak for Stortinget om politireform før jul. Det er naturlegvis ikke opp til hvert enkelt politidistrikt å vurdere hva som blir utfallet av en pågående politisk prosess, men de skal forholde seg til det som blir resultatet. Samtidig mener jeg det er viktig at politiet er engasjert i hvordan fremtidens politi skal være, men legger selvsagt til grunn at gjeldende regelverk for opprettelse og nedleggelse av lokale tjenestesteder naturlegvis følges. Samtidig har lokale politimestere ansvar for å sikre at ressursene i eget politidistrikt benyttes på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 126**Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 4. november 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vinterhalvåret kan være utfordrende mange steder i landet. Ikke minst får Nord-Norge sin del vinterstid. Statsråden har vært opptatt av mer tungbilkontroll, noe som støttes fullt ut. Hvordan man er skodd kan være avgjørende, og det er blant annet kommet fram forslag om å tillate 6 grams pigger.

Vil statsråden åpne for en dispensasjon for Midt-Norge og Nord-Norge slik at 6 grams pigger kan tillates?»

BEGRUNNELSE:

I utgangspunktet foreligger det allerede tillatelse, men det ble bestemt at man skulle avvente og se hvordan dette ville kunne innvirke på svevestøvet. Personlig mener jeg at det bør tillates bruk av 6 grams pigg.

Svar:

Jeg setter pris på representanten Ellingsens engasjement for mer vintresikre veier. Regjeringen er svært opptatt av å ivareta trafikksikkerheten til tunge kjøretøy vinterstid. Dette er bakgrunnen for at denne regjeringen bl.a. har kraftig økt antall kontroller av vogntog, besluttet å utvide påbudet om vinterdekk for tunge kjøretøy fra 1. januar 2015 og tar i bruk strengere virkemidler for å holde tilbake kjøretøy i dårlig stand.

Når det gjelder piggdekk, tillater gjeldende bestemmelser en maksimal piggvekt på 3 gram for biler med tillatt totalvekt over 3500 kg. Piggvektgrensen ble nedjustert fra 8 til 3 gram for tilhenger til tyngre kjøretøy, så sent som høsten 2008.

Spørsmålet om en generell økning av tillatt piggvekt for tunge kjøretøy er til vurdering i Vegdirektoratet, som tidligere bl.a. er bedt om å se på om det er

mulig å fremskaffe mer informasjon om miljø-, helse- og trafikksikkerhetsmessige konsekvenser av økt piggvækt. Dette arbeidet ser VD blant annet på i sammenhengen med arbeidet med å vurdere nye bestemmelser om tillatt antall pigger per dekk. Departementet vil følge opp denne saken.

Jeg har fått opplyst at Vegdirektoratet i utgangspunktet ser det som problematisk å gi en dispensa-

sjon for bruk av tynge pigger som er avgrenset til Midt- og Nord Norge. Topografi og kjøreforhold kan være vel så vanskelig på Vestlandet som i Midt- og Nord-Norge. Videre må det eventuelt tas stilling til hvordan kjøretøy som skal bevege seg ut av dispensasjonsområdet, skal håndteres.

SPØRSMÅL NR. 127

Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 5. november 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helse- og omsorgsminister Høie godkjente Utviklingsplanen 2014-2016 STHF under forutsetning av at medisinsk akuttberedskap skal driftes fram til 20. juni 2015, og at det skal leveres en forbedret plan for akuttberedskap for Øvre Telemark, i god tid før planen kan iverksettes. Tilbudet ved Rjukan sykehus svekkes nå på en rekke områder, slik at tilbudet blir dårligere enn det som er foreslått i utviklingsplanen.

Er det som skjer på Rjukan sykehus nå i tråd med helse- og omsorgsministerens beslutning?»

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådens svar på skriftlig spørsmål nr. 1010 (2013-2014) fra 23. juni 2014 der statsråden bekrefter kravet i foretaksmøtet om at planer for pre-hospitale tjenester skal oppdateres og fornyes i god tid for avvikling av akuttfunksjonen på Rjukan.

Svar:

Jeg antar at dette gjelder samme sak som representanten Lysbakken viser til i sitt spørsmål nr. 100. Jeg gjentar derfor mitt svar på dette spørsmålet:

Sykehuset Telemark øker antall dialyseplasser ved Rjukan sykehus for å bedre ivareta de kronisk

nyresyke i Telemark. Økningen skjer i tråd med utviklingsplanen. Sykehuset Telemark opplyser at dette fordrer samspill om ny turnus, men at det forøvrig ikke vil innebære endringer for den øvrige driften. Sykehuset Telemark opplyser imidlertid at det kan oppstå utfordringer fram mot avvikling av indremedisinsk akuttfunksjon og sengepost 20.6.2015 etter hvert som noen ansatte vil søke seg nye jobber. De opplyser videre at Notodden sykehus er rustet opp fra 1.10.2014 både når det gjelder akuttberedskap og senger og vil kunne avhjelpe Rjukan sykehus ved driftsutfordringer i perioden fram mot sommeren 2015. Samtidig er ambulanseberedskapen styrket i Tinn kommune.

Jeg ser det som positivt dersom ansatte får nye jobber i sitt nærmiljø. Det samme gjelder omlegginger som sikrer ny poliklinisk- og dagaktivitet ved Rjukan sykehus. Det at kompetansen forsvinner fra sykehuset gjør at det kan bli nødvendig å gradvis i større grad benytte Notodden sykehus fram mot 20.6.2015.

Jeg vil understreke at Sykehuset Telemark har et ansvar for å sørge for at det til enhver tid tilbudt tilbudet ved Rjukan sykehus er trygt og forsvarlig, samt at oppgavene som er avtalt med kommunen ivaretas fram til kommunen er i stand til å overta disse.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 31. oktober 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen følge opp de ulike punktene i Sejersted-rapporten om EU sitt anskaffelsesdirektiv, jf. næringsministerens pressemelding 6. juli 2014, og hvordan vil Stortinget bli informert om dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Etter dagens regler kan offentlige oppdragsgivere reservere konkurransen for bare ideelle organisasjoner ved kjøp av helse- og sosialtjenester. På bakgrunn av de nye EU-reglene ba Nærings- og fiskeridepartementet professor Sejersted om å gjøre en rettslig vurdering av om unntaket for de ideelle aktørene kunne videreføres. Regjeringen mottok vurderingen i juli, og ifølge Sejersted kan unntaket ikke videreføres om det nye anskaffelsesdirektivet gjennomføres i norsk rett. Sejersted mener likevel det vil være et visst

handlingsrom for å ivareta hensynet til de ideelle aktørene ved offentlige innkjøp.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å videreutvikle samhandlingen med ideell sektor om leveranser av helse- og sosialtjenester. Vi vil derfor styrke den eksisterende samarbeidsavtalen med Hovedorganisasjonen Virke, Frivillighet Norge, Ideelt Nettverk og KS Bedrift. Som det ble påpekt av Sejersted i hans rapport finnes det et visst handlingsrom for å ivareta hensynet til de ideelle aktørene ved offentlige anskaffelser. Vi jobber nå med å finne gode tiltak innenfor dette handlingsrommet som kan bedre de ideelle tjenesteleverandørenes rammebetingelser. Vi har derfor invitert partene i samarbeidsavtalen til et møte 13. november for å få deres innspill til og vurderinger av mulige tiltak.

Stortinget vil bli informert om resultatet av dette arbeidet på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 129**Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 6. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I kva grad og på kva måte ser justisministeren for seg at Politidirektoratet sitt nye situasjonssenter vil ha eit operativt oppdrag?»

GRUNNGJEVING:

Statssekretær Hans Røsjorde skriv i eit skjermbrev til Aftenposten, jf. 23. oktober, mellom anna:

«I løpet av neste år skal Politidirektoratets nye situasjonssenter stå ferdig. Det vil styrke Politidirektoratets beredskap og krisehåndtering».

Dette kjem som svar på spørsmål knytt til om ein i framtida kjem til å trenge ein nasjonal politioperativ sentral eller ikkje. ABC Nyheter skriv òg om saka, og påpeikar at dette sitatet er et ein blåkopi av det pressevakta i Politidirektoratet nett hadde meldt dei som direktoratet sitt standpunkt. Det kan ein forstå slik at

politisk leiing i Justisdepartementet anten er heilhjarta samde med Politidirektoratet i at det nye situasjonssenteret der vil kunne vere, heilt eller delvis, til erstatning for eller overlappande med ein nasjonal politioperativ sentral. Eller at politisk leiing her er ukritisk til ein slik tanke.

Framlegget om ein nasjonal politioperativ sentral kom etter at Gjörv-kommisjonen NOU 2012: 14 peika på behovet for eit nasjonalt senter som betre kan koordinere samhandling ved hendingar som finn stad i fleire distrikt. Dette vart fylgt opp i Meld. St. 21 (2012-2013), og er forankra i Stortinget.

Svar:

Utgangspunktet for ansvarsdelinga i politiet er at politidistrikta skal handtere dei operative oppdraga. Departementet arbeider no med ei reform av politiet, som bl.a. har som mål å gjere politidistrikta større og

meir robuste. Eit mogeleg utfall av dette arbeidet kan vere at operasjonssentralane vert meir robuste enn dei sentralane vi har i dag. Situasjonen vert difor vesentleg annleis enn det bilete som 22. juli-kommisjonen sin rapport teiknar opp. Politidirektoratet sitt situasjonssenter skal i hovudsak syte for at direktoratet har kjennskap til aktuelle hendingar i distrikta. Politidirektoratet kan gjennom sitt situasjonssenter både

yte hjelp til, men også overprøve operative avgjerder i det einskilte politidistrikt. Ved særskilde hendingar skal situasjonssenteret også ta hand om direktoratet si operasjonelle rolle. Senteret vert då eit viktig støtteelement til politidirektøren sitt arbeid. Når avgjerd om ny politireform er gjort, kan ein eventuelt vurdere spørsmålet om trongen for nasjonal skalerbar operasjonssentral på nytt.

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 3. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I media har vi den siste tida fått kjennskap til at politiet må kutte 105 millionar kroner i overtidsbruk. Særleg politidistrikta lengst nord må ta store delar av kuttet.

Kor og korleis ser statsråden for seg at kuttet skal gjennomførast, og vil Noreg som ei følgje av kuttet få svekt grenseberedskap mot Schengens yttergrense i Aust-Finnmark?»

Svar:

Regjeringa har i Prop. 1 S (2014-2015) for Justis- og beredskapsdepartementet føreslått å redusere løyvinga til politi- og lensmannsetaten med om lag 105 millionar kroner i samband med avbyråkratisering- og effektiviseringsreform i staten. Dette er mellom anna knytt til anskaffingar, betre bruk av ATB-avtalen i

politiet og sentralisering av utlendingsforvaltninga si førstelineteneste i politiet.

Det er lagt til grunn ei samla innsparing knytt til betre forvaltning av ATB-avtalen og overtidsbruk på om lag 35 millionar kroner. Politidirektoratet har gjennom fleire år analysert omfang og praksis knytt til etablering av tenestelister og forbruk av midlar til overtid, og har minska unntaka frå føresegnene. Det er fortsatt rom for forbetringar, og Politidirektoratet vil etter dialog med politidistrikta og særorgana fastsetje endeleg innretting på reduksjonen i disponeringsskrivet som blir send til politidistrikta og særorgana.

Politidirektoratet og Justis- og beredskapsdepartementet legg til grunn at Noreg ikkje vil få svekka grenseberedskap mot Schengens yttergrense i Aust-Finnmark som følgje av innsparinga.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 27. oktober 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 6. november 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«I et intervju med Aftenposten bruker statsministeren følgende teoretiske eksempler for å gjøre et politisk poeng rundt uføre og barnetillegg (alle lønnstall er brutto før uførhet): Enslig med 4 barn, inntekt 306 000 kr. Enslig med 3 barn, inntekt 306 000 kr. Enslig,

3 barn, inntekt 437 000 kr. Enslig, 2 barn, inntekt 265 000 kr. Enslig, 3 barn, inntekt 265 000 kr og til sist enslig, 1 barn, inntekt 306 000 kr.

Hvor mange enslige uføre med fire barn og 306 000 kr i inntekt finnes det, og hvor mange uføre tilsvarende de andre eksemplene finnes?»

Svar:

I Arbeids- og sosialdepartementets Prop. 1 S (2014–2015) foreslår Regjeringen å erstatte dagens behovsprøvd barnetillegg med et standardisert barnetillegg til uføretrygd på nivå med barnetillegget som gis til mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det foreslås at endringen trer i kraft fra 1. januar 2016.

Arbeidsinsentivene i dagens uførepensjonsordning med behovsprøvd barnetillegg er dårlige for lavinntektsgrupper med barn fordi kompensasjonsgraden i noen tilfeller kan bli svært høy. I enkelte tilfeller kan den overstige 100 pst. Også på høyere inntektsnivåer vil kompensasjonsgraden kunne bli høy når mottakeren forsørger flere barn. Det å ha et betydelig høyere barnetillegg i uføreordningen enn for arbeidsavklaringspenger vil dessuten kunne føre til at enkelte ønsker å komme raskt over på uføretrygd og vil kunne redusere den enkeltes innsats for å bli værende i eller komme tilbake i arbeid.

Regjeringens forslag innebærer at det årlige barnetillegget blir 7 020 kroner per barn for alle uføretrygdde som har forsørgingsansvar for barn under 18 år. Til sammenligning utgjør dagens behovsprøvd barnetillegg i overkant av 35 000 kroner per barn per år for de som mottar dette uavkortet. Om lag to av tre av de som mottok barnetillegg ved utgangen av juni 2014 mottok uavkortet barnetillegg. Regjeringens forslag innebærer at nytt standardisert tillegg også gis til barn av eksisterende uføretrygdde som ikke har krav på behovsprøvd barnetillegg per 31. desember 2015 og til nye barn av eksisterende uføretrygdde som mottar behovsprøvd barnetillegg. I tillegg innebærer Regjeringens forslag at det innføres en overgangsordning for de som mottar det behovsprøvd barnetillegget per 31.12.2015, der det nominelle beløpet for tillegget trappes ned til hhv. $\frac{3}{4}$ i 2016, $\frac{1}{2}$ i 2017 og $\frac{1}{4}$ i 2018.

Det er brukt en rekke ulike eksempler for å illustrere konsekvensene av dagens behovsprøvd barnetillegg. Disse eksemplene er ikke nødvendigvis ment å være representative for hele uførebefolkningen. Eksemplene skal blant annet illustrere at dagens behovsprøvd barnetillegg gir uheldige fordelingsvirkninger, lave insentiver til å arbeide samt insentiver til å motta uførepensjon framfor andre trygdeytelser.

De ulike inntektsnivåene i spørsmålet er oppgitt som brutto inntekt før uførhet. Disse inntektsnivåene korresponderer til et gitt nivå for uførepensjonen, gitt at en tidligere i yrkeskarrieren har hatt en jevn inn-

tekt. For å besvare spørsmålet, må en derfor se på nivået for uførepensjonen, gitt disse inntektene.

Imidlertid er det svært få som tjener akkurat inntektsnivåene i spørsmålet. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å finne antall personer som tjener på kronen det som er oppgitt i spørsmålet. For å svare på spørsmålet er det derfor beregnet nivå på uførepensjon for et intervall av inntekter +/- 0,5 G sammenliknet med nivåene som etterspørres for de to høyeste inntektene i spørsmålet:

1. En tidligere inntekt på 265 000 kroner (3 G) gir minstepensjon. Minstepensjonen for enslige i dagens uførepensjonsordning er 176 000 kroner (2 G). Eksempelet er ment å illustrere alle som mottar minstepensjon. I tabellen nedenfor er derfor alle som mottar minstepensjon, uavhengig av tidligere inntekt, listet for dette inntektsnivået.
2. En tidligere inntekt på 306 000 kroner (3,5 G) gir en uførepensjon rett over minstepensjon, dvs. 179 000 kroner (2,05 G). En tidligere inntekt på 349 000 kroner (4 G) gir en uførepensjon på 197 000 kroner (2,26 G). I tabellen nedenfor er derfor alle som mottar en uførepensjon som er høyere enn minstepensjonen (mer enn 2 G) og inntil 2,26 G listet for dette inntektsnivået.
3. En tidligere inntekt på 437 000 kroner (5 G) gir en uførepensjon på 234 000 kroner eller 2,68 G. En tidligere inntekt på 393 000 kroner (4,5 G) gir en uførepensjon på 216 000 kroner (2,47 G). En tidligere inntekt på 480 000 kroner (5,5 G) gir en uførepensjon på 252 000 kroner (2,89 G). I tabellen nedenfor er derfor alle som mottar en uførepensjon som er høyere enn 2,47 G og lavere enn 2,89 G listet for dette inntektsnivået.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over antall enslige uførepensjonister etter antall barn og etter nivå på uførepensjon. Enslige omfatter de som er registrert som ugift, separert, skilt og etterlatt. Tabellen gir en oversikt over uføre både uavhengig eller avhengig av om det utbetales barnetillegg. Dersom to enslige uføre har et felles barn, vil disse telles dobbelt i tabellen. For de som mottar gradert uførepensjon, er uførepensjonen beregnet som om de mottar 100 prosent uførepensjon. Tallene er beheftet med en viss usikkerhet. Tallene er avrundet til nærmeste 50. Tallet med eksempelet med fire barn er rundet av til nærmeste 10.

Tabell 1 Antall enslige uførepensjonister, etter antall barn og nivå på uførepensjon. Tall ved utgangen av juni 2014.

Antall barn	Nivå på uførepensjon	Antall (uavhengig om det utbetales barnetillegg)	Antall med barnetillegg
2	Minstepensjon, 2 G	1 000	650
3	Minstepensjon, 2 G	250	150
1	>2 G til og med 2,26 G	1 250	800
3	>2 G til og med 2,26 G	150	100
4	>2 G til og med 2,26 G	20	20
3	Fra 2,47 G til og med 2,89 G	300	200

Av tabellen fremgår det at om lag 1 000 enslige uføre minstepensjonister hadde to barn. Av disse mottok om lag 650 barnetillegg for disse to barna. Videre hadde om lag 250 uføre minstepensjonister tre barn. Av disse mottok om lag 150 barnetillegg for disse tre barna.

For de enslige uføre med en uførepensjon mellom 2 G til og med 2,26 G hadde om lag 1 250 ett barn, og om lag 800 av disse mottok barnetillegg for dette barnet. For dette nivået på uførepensjon er antall mottakere med tre og fire barn relativt lavt.

For de enslige uføre med en uførepensjon mellom 2,47 G til og med 2,89 G hadde om lag 300 personer tre barn, og om lag 200 av disse mottok barnetillegg for disse tre barna.

SPØRSMÅL NR. 132

Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 6. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Korleis vil statsråden sikre at styringsretten og leiarskapet som gjer rett og plikt til å lede, fordele og kontrollere arbeidet i politiet blir gjennomført og ivarettatt på ein slik måte at både tilsette og publikum har den nødvendige tilliten til politiet?»

GRUNNGJEVING:

I etterkant av det tragiske barnedødsfallet i Sund kommune, der den 8 år gamle jenta den 14. november 2011 vart funnen død av si mor, har det blitt reist ein massiv kritikk mot politiet.

Frå media kan vi lese at spesialeininga for politisaker har starta ei gransking av fleire forhold der politiet er anmeldt av mora. I tillegg har Riksadvokaten igangsett ein gjennomgang av etterforskinga i saka for å vurdere om det politifaglige arbeidet som er gjort har vore forsvarleg og tilstrekkelig.

Frå media kan vi også lese at det i etterkant også er fremja ei varslings sak mot leiinga i politiet, der det blir fremja missnøye med korleis ledelsen ivaretar sitt ansvar i politiet i Hordaland.

Svar:

Spørsmålet om styringsretten og lederskapet i politiet er generelt utformet, mens det i begrunnelsen for

spørsmålet vises til en konkret drapssak som etterforskes av Hordaland politidistrikt. Når det gjelder den såkalte «Monica-saken» i Hordaland, har Riksadvokaten nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på den første fasen, der særlig de påtalemessige beslutningene i saken vil være sentrale. Som kjent har også Spesialenheten for politisaker startet etterforskning. I norsk politi har vi et to-sporet system, med en integrert påtalemyndighet som leder etterforskningen under riksadvokatens og statsadvokatenes overordnede fagledelse. Riksadvokaten har en uavhengig rolle og bare Kongen i statsråd kan i prinsippet gi instruks om myndighetsutøvelsen i enkelttilfeller. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan kommentere etterforskningen og den konkrete straffesaken utover dette. Justis- og beredskapsdepartementet har det overordnede ansvaret for styring av politi- og lensmannsetaten. Politidirektoratet, som er et forvaltningsorgan underlagt departementet, har ansvaret for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politidistriktene og politiets særorganer og. På straffesaksbehandlingsområdet skjer dette i samarbeid med Riksadvokaten. Med bakgrunn i blant annet politianalysen og Gjørv-rapporten, er det satt i gang et omfattende arbeid for å utvikle et bedre og mer moderne politi. Et politi som jobber mer effektivt, som er rustet til å møte fremtidens kriminalitet, og som

skaper trygghet der folk flest bor og ferdes. Styring og ledelse er sentrale elementer i dette utviklingsarbeidet. Politidirektoratet arbeider med å utvikle en tydelig rolle og ansvarsdeling mellom direktoratet, særorganene og politidistriktene. Direktoratet har også igangsatt et omfattende ledelsesutviklingsprogram i politiet med vekt på å utvikle en felles forståelse for samfunnsoppdraget, for en enhetlig og helhetlig ledelsespraksis og for å øke den enkeltes kompetanse. For å styrke og kvalitetssikre dette arbeidet har Politidirektoratet etablert en egen HR-avdeling. Avdelingens leder har solid kompetanse fra tilsva-

rende stillinger i store norske konsern. Justis- og beredskapsdepartementet er i gang med en omfattende organisasjonsutviklingsprosess for å styrke samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet og forbedre samordningen og samhandlingen. Departementet arbeider også med å videreutvikle styringssystemet for å sikre at det støtter opp om en effektiv oppgaveløsning og sikrer kvaliteten i utføringen av samfunnsoppdraget. Jeg har i den forbindelse initiert flere direkte møter mellom øverste politiske ledelse og etatslederne, noe som bidrar til forankring og korte beslutningslinjer der det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 133

Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Gunn Elin Flakne

Besvart 4. november 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kan man søke på lærerstudiet med karakteren 3 i matematikk fra videregående, og komme inn på studiet, forutsatt at man gjennomfører og består det påkrevde forkurset?»

BEGRUNNELSE:

I dag er det ikke mulig å søke eller komme inn på lærerutdanningen med karakteren 2 i matematikk fra videregående, fordi karakterkravet er satt til 3. Dermed må man forbedre karakteren i videregående skole for å bli vurdert som søker. Når nå kunnskapsministeren hevder at karakterkravet skal settes til 4 etter gjeldende regelverk, må det bety at en som har karakteren 3 ikke lenger kan søke lærerutdanningen uten å forbedre karakteren fra videregående.

Skriftlig svar til representanten Giske kan i imidlertid tolkes motsatt. Dermed skaper kunnskapsministeren nå full forvirring om saken. Spørsmålet som må avklares er: kan en person med karakteren 3 i matematikk fra videregående fortsatt søke og komme inn på lærerutdanningen uten å forbedre denne karakteren fra videregående, forutsatt at man fullfører og består pålagt forkurs?

Dette er et enkelt og viktig spørsmål, som kunnskapsministeren bør kunne svare ja eller nei på. Et slikt klart svar er ikke bare viktig for Stortinget, men enda viktigere for å klargjøre saken for potensielle søkere til lærerutdanningen.

Jeg understreker at spørsmålet ikke gjelder programfag i matematikk, men det obligatoriske matematikkfaget.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse der stortingsrepresentant Gunn Elin Flakne med grunnlag i mitt svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Trond Giske, stiller et tilleggsspørsmål knyttet til karakterkrav i matematikk ved opptak til lærerutdanning.

I høringsbrev knyttet til nødvendig endring av forskrift om opptak til høyere utdanning, er det gjort rede for at det skal tilbys et forkurs for søkere som ikke har oppnådd karakteren 4 i matematikk fra videregående opplæring.

Alle som fra og med opptak til studieåret 2016-2017 søker seg til grunnskolelærer- og/eller 5-årig lektorutdanning vil bli vurdert for opptak. Søkere som oppfyller krav om 35 skolepoeng og har karakteren 3 i norsk, men som ikke har et gjennomsnitt på 4,0 i matematikk på søknadstidspunktet, vil bli vurdert for opptak men vil ikke være formelt kvalifisert. Slike søkere vil få tilbud om et forkurs i matematikk med sikte på å oppnå tilstrekkelige kunnskaper tilsvarende karakteren 4.

Forslaget innebærer at de som for øvrig fyller opptakskravene og gjennomfører og består forkurset i matematikk, vil være kvalifisert for opptak til lærerutdanningene fra og med høsten 2016. Det gjenstår imidlertid å se hva høringsinstansene sier om forslaget.

SPØRSMÅL NR. 134**Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 4. november 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvem har ansvar for å koordinere statens totale behov ved salg av statlig eiendom, og hvilke tiltak ser statsråden for seg er nødvendige for at statens samlede behov og interesser blir ivaretatt ved eiendomsalg?»

BEGRUNNELSE:

Staten har de siste årene avhendet en betydelig eiendomsmasse gjennom salg til private. Samtidig har staten selv et stort eiendomsbehov for å kunne gjennomføre viktige samfunnsoppgaver. For eksempel er det i Kriminalomsorgen behov for økt soningskapasitet. Erfaring viser at statlige organer unntaksvis fatter interesse for statlige eiendommer som har blitt lagt ut for salg. Interessen har da ofte kommet i etterkant av at kommuner eller privatpersoner har kjøpt eiendom/rettighet.

Svar:

Regjeringen må etter statlig praksis ha samtykke fra Stortinget for å selge fast eiendom. Slikt samtykke kan gis i form av et stortingsvedtak, eller det kan gis hjemmel for salg i særskilt lov.

Det er fastsatt nærmere saksbehandlingsregler for salg av statlig eid fast eiendom i «Instruks om avhending av fast eiendom som tilhører staten og overføring av fast eiendom mellom statsinstitusjoner» av 19. desember 1997 nr. 1530.

Salg av statlig eiendom skal etter instruksens pkt 2.1 skje etter fullmakt gitt av Stortinget. Forslag til Stortinget om salgsfullmakt for fast eiendom fremmes av det enkelte fagdepartement på sitt område. Fullmakt til salg gis enten som en generell fullmakt i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen, eller som fullmakt til å gjennomføre et konkret salg.

I tillegg til fullmaktene som er gitt til de enkelte fagdepartementer, er Kommunal- og moderniseringsdepartementet for 2014 gitt en generell fullmakt til å

«godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige etater som ikke har egen salgsfullmakt for inntil kr 500 mill totalt i budsjettåret.»

Et departement eller en etat som ikke har egen salgsfullmakt kan søke Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å få godkjent et konkret salg innenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementets salgsfullmakt.

Fagdepartementer som er gitt egne salgsfullmakter i forbindelse med budsjettbehandlingen, er Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet. Som eksempel kan nevnes at Forsvarsdepartementet for 2014 er gitt fullmakt av Stortinget til å

«avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eiendommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål kan de selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene.»

Før et salg av statlig fast eiendom kan gjennomføres, skal selgende departement eller virksomhet i henhold til instruksens pkt. 2.1, tredje ledd skriftlig spørre samtlige departementer, fylkesmannen i det aktuelle fylket og Statsbygg om hvorvidt det er et statlig behov for den/de eiendommer som ønskes solgt. Dersom det er meldt om at det foreligger et statlig behov for eiendommen, kan eiendommen bare selges etter samtykke av Finansdepartementet. Ansvar for at saksbehandlingsreglene etterleves, tilligger det enkelte fagdepartement som ønsker å selge fast eiendom.

Det er opp til det enkelte fagdepartement, fylkesmannsembete og Statsbygg å melde fra til den som har sendt ut melding om salg, at det foreligger et statlig behov eller interesse for eiendommen. For Kriminalomsorgen, som nevnes i begrunnelsen for spørsmålet, er dette Justis- og beredskapsdepartementet.

Innenfor mitt departements fagområde kan jeg opplyse at Statsbygg har som fast prosedyre å sende ut skriftlig forespørsel om det foreligger statlig interesse i forbindelse med sine salgsprosesser.

Statsbygg mottar også jevnlig forespørsler om det foreligger statlig behov for eiendommer som vurderes solgt av andre sektordepartementer. Disse forespørselene blir vurdert opp mot lokalbehov Statsbygg er kjent med.

SPØRSMÅL NR. 135**Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 4. november 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Statistisk sentralbyrå (SSB) planlegger å redusere staben. 100 skal nedbemannes og erstattes med 50 nye. Ledelsen har gitt beskjed om at geografi ikke skal være et kriterium i omstillingsprosessen. Siden etableringen av et avdelingskontor i Kongsvinger har intensjonen fra Stortingets side vært at veksten i SSB skal foregå der. Stortinget er også opptatt av at statlige arbeidsplasser skal spres over hele landet.

Hva vil statsråden gjøre for at føringene fra Stortinget angående SSB Kongsvinger-Oslo blir ivare tatt?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Folketellingen i 1960 etablerte Statistisk sentralbyrå (SSB) en gruppe for punching av folketellingsskjemaene på Kongsvinger. Fra omkring 1966 ble flere og til dels nye funksjoner overført fra Byråets hovedkontor i Oslo, og 1. august 1972 ble Kontor for manuell databearbeiding etablert. Etter dette har SSB i Kongsvinger videreutviklet seg og blitt til en stor og viktig arbeidsplass i Hedmark. Etableringen har vært, og er, viktig for Glåmdalsregionen og SSB har bidratt til utvikling av kompetansearbeidsplasser i distriktet.

I forhold til utflytting av statlige arbeidsplasser fra Oslo, så er SSB en suksesshistorie. SSB er ikke et «underbruk» av SSB Oslo, men har oppgaver og funksjoner på samme nivå. Hele prosessen har gått over lang tid, den har vært godt forankret i organisasjonen, ingen har blitt tvangsflyttet og etter at virksomheten var spredt på mange forskjellige kontorer i byen ble alle samlet i et flott bygg, bygget av Statsbygg, i 1987 og påbygd i 2005.

Når en leser i proposisjoner, innstillinger og Stortingsdebatter om denne saken så kommer det fram at det fra Stortingets side har vært en forutsetning at den vekst som skulle skje i SSB fra midten av 70-tallet skulle skje på Kongsvinger. Jeg kan ikke se at det i seinere saker eller debatter er noe som tilsier at denne forutsetningen er endret.

Jeg har nå fått meldinger om at ledelsen i SSB planlegger å redusere staben med 50 ansatte, men først skal det nedbemannes med 100 for deretter å ansette 50 nye «med den rette kompetansen». Det «kompetansegapet» som omtales fra ledelsen er imidlertid ikke kartlagt.

Det som er bekymringsfullt er at ledelsen har gitt uttrykk for at geografi ikke er et kriterium i omstillingsprosessen, dersom det ikke tas hensyn til geo-

grafi i forhold til nyansettelser, kan resultatet bli at Kongsvinger blir sterkt redusert i forhold til antall ansatte og i forhold til det faglige miljøet (balansen).

Det skal ha blitt hevdet at det ikke er «gode» nok søkere til stillinger i Kongsvinger. Noe jeg finner merkelig ettersom det viser seg å være mange søknader til stillinger som f.eks. krever mastergrad (i den siste tiden ca. 30 søkere til hver stilling), og fra tidligere vet vi at det ikke har vært problemer forbundet med rekruttering av kvalifisert personell til ledige stillinger.

Jeg er også kjent med at det skjer en del ansettelser hvor vedkommende er mer en overkvalifisert til stillingen, og får arbeidsoppgaver som ikke på noe måte matcher det som var forespeilet i utlysningsteksten til stillingen, dermed slutter man (for øvrig et problem som ikke bare gjelder SSB på Kongsvinger).

Utflytting av statlige arbeidsplasser fra Oslo har vært og er til stadighet en viktig del av samfunnsdebatten. Det er mange grunner til det, det er i forhold til distriktspolitikk, i forhold til å spre statlige kompetansemiljøer over hele landet og ikke minst så er debatten om å minske presset på Oslo-regionen i framtiden en stor sak. Sist gang Stortinget behandlet dette var juni i år. Der Stortinget vedtok å vedlegge følgende til protokollen: «Stortinget ber regjeringen fremme forslag til tiltak som sikrer at ny statlig virksomhet som hovedregel legges utenfor Oslo og bygger opp under livskraftige regioner.», og videre ba Stortinget regjeringen om å «utarbeide en strategi for lokalisering av statlige arbeidsplasser som gjør at en kan redusere presset i Oslo-regionen og styrke fagmiljøet og kompetansen i hele landet.» I forhold til dette må det være et poeng at de statlige arbeidsplassene som i dag er utenfor Oslo fortsatt forblir der. I tillegg vil jeg påpeke at man i Kongsvinger har mye lavere husleie enn i Oslo og kommunen ligger i en annen arbeidsgiveravgiftsone, noe som gjør at SSB sparer kr. 6 mill. neste år.

Svar:

Rammene for produksjon og formidling av statistikk i Statistisk sentralbyrå (SSB) utvikles kontinuerlig. Dette skyldes blant annet endrede krav fra brukerne, krav til effektivisering fra regjering og Stortinget, nye internasjonale krav og ikke minst endringer i hvordan statistikken produseres. Styringssignalene fra Finansdepartementet formidles i hovedsak gjennom departementets budsjettproposisjon og et årlig tildelingsbrev. Departementet har overfor SSB understreket at SSB skal konsentrere virksomheten om

sine kjerneoppgaver, herunder om produksjon av relevant og pålitelig statistikk av høy kvalitet. Det skal samtidig legges betydelig vekt på kostnadseffektivitet i organisasjonen og hvordan oppgavene løses. Det er opp til SSBs ledelse og styre å tilpasse virksomheten innenfor gitte rammer. Dette følger av den faglige uavhengigheten fra myndighetene som SSB har i statistikkloven.

Departementet er kjent med omstillingsprosessen SSB nå har igangsatt og som har som mål å redusere antall ansatte i virksomheten netto med om lag med 50 personer eller 5,5 prosent av totalt antall ansatte. Reduksjonen skal først og fremst skje ved naturlig avgang og frivillige avtaler om fratrede. Omstillingen skal gjøre virksomheten bedre rustet til å utføre samfunnsoppdraget innenfor de budsjetttrammene og føringene som ligger bl.a. i Prop 1 S (2014 – 2015). Samtidig har gjennomførte og pågående standardiseringer av statistikkproduksjonen og andre IKT-satser allerede gitt effektiviseringsgevinster. Antall tilsatte er redusert med rundt 100 personer fra 2009 til 2013, uten at det har redusert den samlede produksjonen. SSB ser behov for ytterligere effektiviserings tiltak. Konsentrasjon om kjerneoppgavene og teknologiske endringer stiller nye krav til kompetanse. SSB har satt i gang en intern kartlegging av områder som skal prioriteres og over nødvendige ressurser for å oppfylle dem. Alle fagavdelinger med unntak av Forskningsavdelingen har virksomhet både i Kongsvinger og Oslo. Kartleggingen omfatter dermed begge lokaliseringene.

SSB har tidligere gjennomført flere organisasjonsendringer som har berørt

fordelingen av aktiviteter mellom Kongsvinger og Oslo. Andelen av antall ansatte på de to stedene har imidlertid holdt seg nokså stabil siden slutten av 1990-tallet. Mindre svingninger i fordelingen må ses i sammenheng med variasjoner i enkeltaktiviteter som folke- og bolig tellingen, landbruks tellingen, hovedrevisjon av nasjonalregnskapet og andre store enkeltprosjekter. Forskjeller i den naturlige avgangen fra medarbeidere som nærmer seg pensjonsalder mellom de to lokaliseringene kan også endre forholdet noe framover. Det samme gjelder kompetansemessige ulikheter.

Fordelingen av antall medarbeidere mellom Oslo og Kongsvinger har ikke vært noe tema i styringsdialogen mellom SSB og Finansdepartementet siden begynnelsen av 1990-tallet, og det har heller ikke vært gitt noen eksplisitte føringer om lokalisering fra regjering eller Stortinget. Den statlige lokaliseringspolitikken kommer til uttrykk gjennom «Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statleg tenesteproduksjon». Det vises der til ulike hensyn som må veies opp mot hverandre i valg av lokalisering. Kompetansekrav til de som skal utføre arbeidsoppgavene og krav til kostnadseffektivitet er sentrale kriterier i denne sammenheng. Dette er forhold som i særlig grad begrunner SSBs pågående omstilling. Retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser er for tiden under revidering, jf. omtale i Prop 1 S (2014-2015) Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 3. november 2014 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Avisa Nordland har den 26.10 d.å. et oppslag med elever ved Jektvik skole i Nordland som ikke har fått svar på sin henvendelse til Statsministerens kontor om skolefruktordningen. Avisen har gått gjennom postlisten til Statsministerens kontor og registrerer ytterligere 34 henvendelser om skolefruktordningen som regjeringen har avviklet. Ingen av henvendelsene er besvart av statsministeren.

Mener statsministeren at elever eller andre som henvender seg om skolefruktordningen ikke er berettiget et svar?»

Svar:

Statsministerens kontor mottar til enhver tid svært mange henvendelser fra bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner. Mange av henvendelsene kommer fra barn og unge. Henvendelsene gir meg og mitt kontor mye verdifull informasjon og er med på å belyse de sakene vi behandler. Alle skriftlige henvendelser blir derfor lest. Det er imidlertid ikke kapasitet til å svare skriftlig til alle som henvender seg. Derfor gjøres det en vurdering i hvert enkelt tilfelle om det skal sendes et skriftlig svar. Henvendelser fra

barn og unge prioriteres når det tas stilling til om det skal svares skriftlig.

Det er riktig som det er opplyst i spørsmålet at Statsministerens kontor per 29. oktober har mottatt 34 henvendelser om skolefrukt. Det er imidlertid

ikke korrekt at ingen av henvendelsene er besvart. Om lag en tredel av disse henvendelsene er enten besvart, eller det er tatt stilling til at henvendelsen skal besvares. Henvendelsen fra Jektvik skole er blant de sistnevnte.

SPØRSMÅL NR. 137

Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. november 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å nedsette et utvalg for å utrede hestenæringens rammebetingelser og for å komme med forslag til forbedringer av disse?»

Svar:

Jeg er opptatt av den verdien og virkningen kontakt med hest har for den enkelte og hvordan man kan dra

nytte av hesten både i helsefremmende arbeid og for å fremme læring og mestring hos barn og voksne. Hestehold skaper også sysselsetting og bidrar til underholdende sportsopplevelser for mange.

Jeg mener det ikke er nødvendig å sette ned et eget utvalg for å utrede hestenæringens rammebetingelser, men jeg vil vurdere innspill som blant annet kom opp på et nylig avholdt seminar i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 28. oktober 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 5. november 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at reingjerdet mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie reinbeitedistrikt blir fullført i høst?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere år har det vært problemer med at rein tilhørende Gåebrie reinbeiteområde trekker inn i Forollhogna villreinområde. For reindriften medfører dette merarbeid for å få hentet reinen tilbake. Imidlertid er det største problemet knyttet til at rein fra Gåebrie kan blande seg sammen med villreinen, og at villrein kan bli med denne flokken når denne drives tilbake til distriktet.

For å redusere dette problemet har det blitt gitt tilsagn om kr 1 675 000,- til sperregjerde i Rugldalen i Røros kommune. Prosjektet er et samarbeid mellom

Forollhogna villreinutvalg, Gåebrie reinbeitedistrikt, Jernbaneverket, Klima- og miljødepartementet, og Landbruks- og matdepartementet.

Det viser seg at kostnadsoverslaget ikke var tilstrekkelig for å dekke gjerde langs hele traséen, men at denne bevilgningen kun vil gi ca. 8 500 meter gjerde, og at det vil gjenstå ca. 5 500 meter. Konsekvensen vil dermed bli at reinen ikke hindres i å trekke inn i villreinområdet. I følge Riast-Hylling reinbeitedistrikt kan et kortere gjerde gjøre problemene større enn tidligere. Skoglia på østsiden av jernbanen på strekningen fra Tyvold og nordover til Vondgrovgårdene er ganske bred og uoversiktlig, slik at det vil by på store problemer for reindriften å fange opp når rein er på trekk over mot villreinområdet.

For at gjerdet blir fullført på hele strekningen mellom Glåmos stasjon og det planlagte endepunktet

rett ned for Vondgrovgårdene, søkes det nå om en tilleggsbevilgning på 810 000,-

Dersom ikke beløpet blir stilt til disposisjon denne høsten vil kostnadene i forbindelse med opp- og nedrigging føre til at det vil bli behov for et større beløp, anslagsvis kr 900 000,-.

Svar:

Jeg er godt kjent med denne saken, og det har vært et nært samarbeid mellom Landbruks- og matdepartementet for å løse den felles utfordringen vi står overfor med å bygge et sperregjerde mellom Forollhogna villreinområde og Gåebrie reinbeitedistrikt.

Vi har støttet arbeidet med et sperregjerde økonomisk med en utgiftsdeling på 50/50 mellom departementene tidligere i år. Nå har det imidlertid vist seg at oppføringen av sperregjerdet er blitt dyrere enn først antatt og både Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet er blitt spurt om vi kan bidra med tilleggsmidler.

Bakgrunnen for saken er at det gjennom mange år har vært kjent at tamrein fra Gåebrie sitje (Riast-Hylling Reinbeitedistrikt) fra tid til annen trekker inn i Forollhogna villreinområde. Ved en eventuell sammenblanding vil det være praktisk mulig å skille villrein og tamrein fra hverandre igjen, men ikke uten negative konsekvenser for begge. Tamreinnæringen vil få betydelig merarbeid og villreinen vil utsettes for unødig stress. I tillegg vil skilling av villrein og tamrein og driving av tamrein ut av villreinområdet føre til motorferdsel og annen ferdsel i nasjonalparkområdet.

Riast-Hylling reinbeitedistrikt og Forollhogna Villreinutvalg har i en lengre periode arbeidet for å få på plass et 13,5 km langt sperregjerde langs østsiden av jernbanen mellom Glåmos stasjon i sør til Vongravsgrenda i nord for å hindre tamrein i å komme over jernbanen og for å hindre sammenblanding av villrein og tamrein. Partene har også kommet til enighet med Jernbaneverket om at de skal sørge for oppføring og vedlikehold av gjerdet. Tiltaket er vurdert etter plan- og bygningsloven, reindriftsloven og naturmangfoldloven.

Gjerdet vil i liten grad ha negativ innvirkning på annet naturmangfold og Klima- og miljødepartementet er enig med søkerne og Landbruks- og matdepartementet i at nytteverdien av et gjerdeanlegg er stor.

Med bakgrunn i dette gikk Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet tidligere i år sammen om å bevilge 1 650 000 kr til prosjektet. I september 2014 mottok departementene en tilleggsøknad pålydende 810 000 kr for å kunne ferdigstille gjerdet.

Landbruks- og matministeren har nylig orientert Stortinget om at Landbruks- og matdepartementet har funnet midler til å dekke halvparten av denne tilleggsbevilgningen i inneværende års budsjett.

Jeg ser fordelene med å få oppført gjerdet inneværende høst, men kan dessverre ikke love å finne midler på inneværende års budsjett. Jeg vil imidlertid så snart Stortinget har behandlet budsjettet for 2015 behandle søknaden med sikte på at Klima- og miljødepartementet bidrar med å dekke 50 % av tilleggsbeløpet.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 29. oktober 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 7. november 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er det vanlig at konsulentene som skal kvalitets sikre bypakker, har møter med de kommunene som er berørt for å kvalitetssikre politiske vedtak og prosesser?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens oppgave er å legge frem forslag til bypakker for Stortinget. Statssekretær Hoksrud forteller til avisa Varden 17. september 2014 at bypakke Grenland er til kvalitetssikring hos et konsultents-

elskap. Samferdselsdepartementet har også utsatt et møte med Buskerudbysamarbeidet i to måneder av ukjent årsak. Bypakkene ligger nå derfor på vent i Samferdselsdepartementet, og tiltakene uteblir.

Svar:

Finansdepartementets rammeavtale for statens ordning med ekstern kvalitetssikring av store statlige investeringer legger til grunn at kvalitetssikrer skal gjennomføre en uavhengig faglig gjennomgang av objektet for kvalitetssikringen.

Det er en underliggende forutsetning at kvalitets-sikrer skal gis tilgang til relevante dokumenter i vedkommende sak. Hvilke dokumenter som i det enkelte tilfelle vil være å anse som relevante, vil være opp til kvalitetssikrer selv å vurdere. Tilsvarende vil det være opp til kvalitetssikrer selv å vurdere i hvilken

grad det ila arbeidet er behov for kontakt med berørte aktører i saken.

Politiske vedtak og prosesser skal ikke underlegges kvalitetssikring, kvalitetssikringen skal se på de faglige sidene i vedkommende sak.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 29. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 7. november 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan kan statsråden sikre at Statens autorisasjonskontor behandler enkeltsaker rettfærdig og etter like kriterier, slik at ikke sykepleierstudenter med identisk utdanning og praksis opplever ulike svar og ulike godkjenninger?»

BEGRUNNELSE:

En rekke sykepleierstudenter har fått avslag hos SAK med begrunnelse at deres utdanning har vesentlige mangler i forhold til norsk utdanning. I noen tilfeller vurderer SAK at for eksempel teorien i australsk utdanning kun tilsvarer 25 pst. av teorien i norsk utdanning. Samtidig er tilsvarende utdanning godkjent av NOKUT som fullverdige bachelorgrader, og mange norske høyskoler har utveksling med nettopp de skolene i Australia, som andre norske får avslag på godkjenningssøknad hos SAK.

Det er forståelig at forskjeller i utdanningene fra land til land medfører at et organ som SAK ser nøyer på utdannelsene og avgjør om de fyller minstekravet i Norge og EU, men at Australsk utdanning kun tilsvarer 25 pst. av norsk utdanning virker underlig. I tillegg godkjenner Sverige disse utdanningene og sykepleiere godkjent i Sverige er også godkjent i Norge og kan jobbe i Norge. Begge disse landene følger yrkesdirektivet.

Årsaken ifølge ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) til at SAK finner så store avviker er at SAK teller timer og ikke studiepoeng (eller ECTS credits) i sin vurdering, slik som NOKUT og høyskoler med utveksling gjør. SAK teller i tillegg disse timene ved å sammenlikne forelesningstimer i den utenlandske utdanningen med total studiebelastning ved norske sykepleierutdanninger. Ansatte ved Norske Høyskoler har vitnet om at SAK overvurderer antall timer ved deres skoler.

En annen utfordring for norske studenter som forholder seg til SAK, er manglene på informasjon. På hjemmesiden til SAK henvises det til rammeplanen, men tolkningen av denne rammeplanen og instruksjonen som gis til saksbehandlere i SAK vil de ikke offentliggjøre. Det er etter vanlig saksbehandling SAKs ansvar å tydeliggjøre kriteriene sine for studentene. Klarere kriterier vil hjelpe studentene i sine saker, og SAK kan ikke gjemme seg bak, og nekte for å kommentere enkeltsaker. At en student gått på samme skole, med samme fag og praksis som en annen får autorisasjon, mens den andre ikke får viser uklarheter og ulik praksis.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at det er en belastning å bli hindret i å utøve et yrke i Norge etter å ha fullført en utdanning i utlandet.

Hovedformålet med godkjenningsordningen i Norge er å ivareta pasientens sikkerhet, og å bidra til at befolkningen har tillit til den norske helsetjenesten. Vi skal være trygge på at helsepersonell som arbeider i Norge har kompetansen som forventes og behøves for det aktuelle yrket.

Ulike helseprofesjonsutdanninger varierer mye mellom land, og spesielt synes dette å gjelde sykepleierutdanningen. En av årsakene til de store variasjonene kan være at ansvarsforhold og arbeidsoppgaver for de ulike yrkesgruppene varierer i ulike land. I godkjenningsordningen som er etablert i Norge fatter SAK vedtak om hvorvidt søker har nødvendig kompetanse til å få norsk autorisasjon eller ikke. Statens helsepersonellnemnd er klageorgan for vedtak fattet av SAK. SAK må vurdere og eventuelt justere egen praksis slik at den er i tråd med Helsepersonellnemndas vedtak. SAK opplyser eksempelvis at de tilbake i tid vurderte at flere aktuelle søkere som det har vært oppmerksomhet rundt ville kunne oppnå nødvendig

kyndighet dersom de gjennomførte en nærmere angitt periode med veiledet praksis. Statens helsepersonellnemnd vurderte imidlertid at disse kandidatene ikke ville fylle vilkårene for autorisasjon selv etter å ha gjennomført veiledet praksis. Dette bidrar til å forklare noen tilfeller der like utdanninger kan ende med ulikt resultat.

Jeg er opptatt av at det bør gis god og nøktern informasjon til studenter som vurderer og/eller reiser utenlands for å studere med hensyn til utsikter til å kunne oppnå norsk autorisasjon. Lånemuligheter i Statens lånekasse vurderes ikke ut fra om utdanninger er jevn god med norske utdanninger. Her kan det være et forbedringspotensiale for ulike aktører i forhold til å informere og realitetsorientere unge mennesker som vurderer helsefaglige studier. Vi vil se nærmere på mulige forbedringer på dette området.

SAK orienterer om at de legger det enkelte lærestedets beskrivelse av søkers utdanning til grunn når de vurderer søkers dokumentasjon mot norsk ramme- og/eller studieplan. SAK anvender all utdanningsdokumentasjon i saksbehandlingen, og i tilfeller hvor lærestedet beskriver læringsutbyttet vektlegges også dette. Når utenlandske læresteder oppgir undervisningstimer, tas dette med i en totalvurdering av den utenlandske utdanningen. Vurdering av studiebelastning inngår derfor i en slik totalvurdering. Hvorvidt timer telles som forelesningstider og ikke som total studiebelastning, vil avhenge av hvilke opplysninger som foreligger fra det utenlandske lærestedet i form av utdanningsdokumentasjonen.

NOKUT og SAK arbeider innenfor forskjellig lovverk. NOKUT foretar en akademisk vurdering som innebærer en godkjenning av akademisk grad.

De gjør ingen profesjonsvurdering og vurderer ikke hvorvidt en utdanning er jevn god med tilsvarende norsk utdanning i henhold til kravene i helsepersonelloven.

SAK gir ikke garantier eller forhåndsgodkjenning om hva som vil kunne gi autorisasjon flere år frem i tid. Dette fordi forutsetningene kan endre seg, både med hensyn til lov- og regelverk og utdanninger. SAK vurderer den ferdige utdanningen og dokumentasjon som da foreligger.

Jeg ser at det kan være en utfordring for en del som får avslag på søknad om autorisasjon at det er vanskelig å skaffe kompetansen som de mangler. Spesielt gjelder dette for søkere som kun trenger mindre omfattende kompetansehevende tiltak. I denne forbindelse vil jeg vise til at BLD gjennomfører en utredning av behov for kompletterende utdanning for søkere med høyere utdanning fra land utenfor EØS som søker om godkjenning for å utøve lovregulerte yrker i Norge. Utredningen er igangsatt i samråd med KD og HOD og skal blant annet identifisere hvilke lovregulerte yrker som har flest søkere med behov for kompletterende utdanning – og innen hvilke emner. Det skal videre foretas en vurdering av om, og eventuelt hvordan, tilbudet kan innrettes for å dekke etterspørselen dersom det ikke finnes. Utredningen skal også se nærmere på svenske erfaringer på området og anbefale tiltak. Dette kan danne grunnlag for å vurdere mer målrettede tiltak for helsepersonellgrupper slik at de raskere kan oppnå norsk autorisasjon. Også i forbindelse med forslag om endret godkjenningsordning for helsepersonell som er utdannet utenfor Europa som nylig er sendt på høring, vil vi vurdere muligheter for kompletterende utdanning.

SPØRSMÅL NR. 141

Innlevert 29. oktober 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 6. november 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Med bakgrunn i den pågående fusjonsprosessen mellom Stiftelsene Amatea og SUSS-telefonen, kan statsråden bekrefte at Helsedirektoratet støtter denne fusjonen og dermed også støtter videre drift av SUSS-telefonen (Senter for ungdomshelse, samliv og seksualitet)?»

BEGRUNNELSE:

Hjelpetelefonen SUSS (senteret for ungdomshelse, samliv og seksualitet) ble opprettet i 1987, og har siden 1994 vært i kontinuerlig drift, finansiert over statsbudsjettet direkte, eller via Helsedirektoratet. (under kapitlene knyttet til forebygging av uønskede svangerskap og abort, forebygging av smitte av seksuelt overførbare infeksjoner og hiv).

I forbindelse med signaler fra Helsedirektoratet om ønske om effektivisering av drift og samkjøring av uli-

ke nasjonale tiltak og kunnskapssentra har Stiftelsen SUSS-telefonen ønsket i samråd med Helsedirektoratet å imøtekomme dette. Selve arbeidet startet i 2013. Stiftelsen SUSS-telefonen kontaktet ulike aktører, og den mest aktuelle og interesserte enhet ble Stiftelsen Amatheia (Nasjonal rådgivningstjeneste for gravide).

Disse to stiftelsene er nå i slutfasen for å fusjonere, og den nye stiftelsen vil hete Amatheia. Hensikten er et felles ønske om at Stiftelsen Amatheia overtar driften for hjelpetelefonen SUSS, med tilhørende kanaler (e-post og sms), og videreutvikler tjenesten i tråd med nasjonale føringer og behov.

I 2014 er det ikke kommet noen signaler fra Helsedirektoratet om de stiller seg positive til SUSS-telefonens videre eksistens, noe som er essensielt for å slutføre fusjonen, slik at det kan søkes om driftsmidler for 2015.

Det har vært gjentatte henvendelser til Helsedirektoratet, uten svar. Det er viktig å få en tilbakemelding på om SUSS sitt tilbud skal videreføres så raskt som mulig, ellers må de neste månedene brukes til avvikling av stiftelsen. Her er det snakk om ansatte, leiekontrakter m.m. og pågående fusjonsprosesser med Amatheia opphører.

Svar:

Som representanten kjenner til, har stiftelsen Amatheia en egen post på statsbudsjettet. I Prop. 1 S (2014-2015) er det foreslått bevilget 16,7 mill. kroner til Amatheia. SUSS-telefonen har gjennom flere år etter søknad fått tilskudd over statsbudsjettets kapittel 762, post 73 Forebygging uønskede svangerskap og abort.

Senest i forbindelse med Prop. 1 S (2013-2014). I Prop. 1 S (2014-2015) kapittel 762, post 73 Forebygging uønskede svangerskap og abort, er ingen aktuelle tilskuddsmottakere nevnt. Som en del av Handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap og abort ble det i 2014 bevilget 32,3 mill. kroner til nærmere 30 ulike tilskuddsmottakere. Mottakerne representerer arbeid rettet mot bedre seksuell helse generelt, herunder arbeid for å øke prevensjonsbruk, familieplanlegging og svangerskapsforebyggende arbeid. Tildeling av tilskuddsmidler gjøres fra år til år ut i fra hvordan Helsedirektoratet vurderer søkerens treffsikkerhet med tanke på målgruppen og målgruppens behov sett i lys av de overordnede helsepolitiske målsettinger på området. Helsedirektoratet som fagdirektorat og tilskuddsforvalter er best egnet til å gjøre de faglige vurderingene og prioriteringene av tilskuddssøkerne etter gjeldende tilskuddsregelverk, kjennskap til feltet og godt faglig skjønn. Ved å ikke nevne noen tilskuddsmottakere spesielt legges det til rette for at Helsedirektoratet kan drive tilskuddsforvaltning ut fra disse kriteriene. Beslutningen om en fusjon er tatt av SUSS-telefonen og Amatheia. Konsekvensene av en fusjon ligger hos partene. Verken Helse- og omsorgsdepartementet eller Helsedirektoratet er parter i denne beslutningen. Dersom nye Amatheia ser behov for ytterligere midler til sitt arbeid, må det søkes gjennom ordinære tilskuddsprosesser, for eksempel på tilskuddet over statsbudsjettets kapittel 762, post 73 Forebygging uønskede svangerskap og abort. De vil da bli vurdert på lik linje med andre tilskuddssøkere på posten.

SPØRSMÅL NR. 142

Innlevert 29. oktober 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 7. november 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange senger har vært i bruk ved Palliativ sengeenhet Nordbyhagen, og hvor mange har vært i bruk ved palliativ avdeling Ski sykehus de siste månedene, og hva er årsakene til at behovet for palliative tjenester i Ahus sitt dekningsområde er lavere enn normalt, siden palliativ avdeling ved Ski sykehus med sine 8 sengeplasser ikke var i bruk i helgen og ellers bare benyttes delvis?»

BEGRUNNELSE:

I Østlandets Blad 26.10 kan vi lese at palliativ avdeling ved Ski sykehus var stengt hele helgen, og at dette begrunnes med manglende behov for sengeplasser, og at avdelingen stengte etter en medisinsk faglig vurdering.

I 2012 ble behovet for palliative senger vurdert til tyve på palliativt senter Ahus og åtte på Ski sykehus, til sammen 28 sengeplasser. I dag er det 9 sengeplasser ved Nordbyhagen som er åpnet, og de ledige plassene ved Ski sykehus blir ikke brukt fullt ut. Det to-

tale antallet palliative sengeplasser er derfor lavere enn det som er vurdert som behovet. Ifølge konstituert sjef ved palliativt senter Nordbyhagen, Berit Karin Helland, skaper det ikke problemer, bare håndterbare utfordringer. Ordførerne i Follo har gitt sin entydige oppfordring til Ahus om å bevare Palliativ sengepost på Ski sykehus, inntil kommunene er klare til å ta over ansvaret. Ahus sin ledelse har tidligere lovet at de ikke har tatt noen avgjørelse og at de skal ha en grundig prosess før avgjørelsen tas.

Spørsmålsstiller synes det er rart at behovet for palliative tjenester er mindre enn behovet ble vurdert til å være i 2012, særlig med tanke på at antallet eldre øker. En naturlig konsekvens av flere eldre er at behovet for palliative tjenester i livets terminalfase også øker.

Svar:

Akershus universitetssykehus oppgir at antall pasienter ved de 8 sengene på Ski palliative enhet var mellom 4,5- 6,2 pasienter med en liggetid på 10 -14 dager i årene 2011 til 2013. I januar 2014 reduserte derfor Ahus antall senger ved Ski palliativ sengeenhet til 6 senger i tråd med behovet. I august-oktober 2014 har Ski palliative enhet med 6 sengeplasser hatt i gjennomsnitt 1,6-2,3 belagte senger, mens Nordbyhagen med 9 sengeplasser har hatt i gjennomsnitt 8,2-8,3 belagte senger.

Ahus opplyser at behovet for palliative senger er redusert som følge av:

- Etablering av Palliativt senter i 2013 som har bidratt til en harmonisering av inntakskriteriene samt en reduksjon av liggetiden.

- Behandlingstilbudet til den palliative pasient har endret seg. Stadig flere pasienter kan leve lenge med sin sykdom, men med mer komplekse sykdomsforløp. Pasienten har gjerne behov for kortere opphold i sykehus på en «akutt» palliativ sengepost der spesialisthelsetjenesten har fokus på årsaksutredning, spisset diagnostikk og behandling før utskrivning til kommunen. Dette fordrer en infrastruktur med døgntilgjengelighet av utstyr og kompetanse og samarbeid mellom ulike spesialister i sykehus.

- Samtlige kommuner i Ski/Follo har styrket tilbudet til den palliative pasient ved tilsetting av kreftkoordinatorer. De fleste pasienter ønsker å være mest mulig hjemme den siste fasen, og tiden pasienten trenger å være innlagt på sykehus har blitt kortere. Flere kommuner har egne tilbud til palliative pasienter, i egne lindrende enheter, som egne tilbud knyttet til sykehjem, eller ved satsing på hjemmetjenestene. Ambulant palliativt team arbeider tett med kommunene om å kunne gi best mulig tilbud.

Når det gjelder helgestengningen ved Ski palliative sengeenhet 24-26. oktober så oppgir Ahus at enheten ble stengt etter en totalvurdering ved inngangen til den aktuelle helgen i forhold til at det denne helgen ikke var noen pasienter som ble vurdert å ha behov for innleggelse på Ski palliative sengeenhet verken fra andre enheter på Ski og Nordbyhagen eller fra hjem. Ski palliativ sengeenhet gjenåpnet mandag 27.10 kl. 07.00.

Ahus opplyser at behandlingstilbudet til de palliative pasientene har endret seg de siste årene. Akershus universitetssykehus har prioritert og bygd opp kompetanse og kapasitet ift. palliativ behandling. En ny sengepost ble etablert i november 2013 og det palliative fagområdet er styrket det siste året ved at både utredning, behandling, ambulant team og sengepostene nå er samlet i ett palliativt senter. Det er videre etablert døgntilgjengelighet vaktssystem med egne palliative leger.

Ahus har i 2014 etablert en intern arbeidsgruppe som arbeider videre med å utrede og tilpasse det palliative tilbudet ved Ahus, med kommunalsjefene i Follo som referansegruppe. Denne gruppen skal komme med sin innstilling innen 19. november. Parallelt med dette pågår et arbeid med deltakelse fra kommunene i opptaksområdet og fra Ahus, der det samlede tilbudet til denne pasientgruppen både på sykehus og i kommunene utredes. Denne gruppen skal levere innen 12. november 2014. Dette skal bidra til å klargjøre videre samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene omkring denne pasientgruppen i opptaksområdet. Ahus opplyser at de håper at de, sammen med kommunene i Follo, kan gjøre sitt til at tilbudet oppleves som trygt og faglig godt i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 143**Innlevert 29. oktober 2014 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 10. november 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Bobiler over 3 500 kg må årlig inn på EU-kontroll (PKK). I svar fra 10.06.2013 fra tidligere samferdselsminister Marit Arnstad ble det svart at man avventet med å gjøre endringer i det norske regelverket inntil det var klart hvilke felleseuropeiske krav som ble vedtatt og at man forventet en avklaring i løpet av 2013.

Hva er konklusjon, og vil statsråden åpne for at periodiske kontroller (PKK) av bobiler over 3 500 kg blir samme som på biler under 3 500kg?»

BEGRUNNELSE:

Bobiler over 3 500 kg må i dag kontrolleres årlig, de behandles i dag på lik linje med alle andre kjøretøy som er over 3500 kg. For mange virker dette urimelig at man må inn til årlig kontroll av disse bobilene som kanskje brukes 5 000-10 000 km i løpet av året. Det vil si at de i dag kommer i samme kategori som tungtransporten som kanskje kjører både 100 000-200 000 km i året. Vegdirektoratet har tidligere sagt at de vil vurdere kontrollintervallene for de ulike kjøretøygruppene på nytt, men at man avventet endring av regelverket inntil det var klart hvilke felleseuropeiske krav som blir vedtatt.

Svar:

Nytt direktiv om periodisk kjøretøykontroll (direktiv 2014/45/EU) ble vedtatt i EU 3. april i år. Direktivet medfører ikke endringer i gjeldende kontrollintervaller, selv om dette opprinnelig var foreslått. Som i gjeldende direktiv, oppstiller også det nye regelverket minstekrav til kontrollhyppighet og gir medlemsstatene adgang til å kreve kontroll oftere. Etter både gjeldende og nytt direktiv skal denne kjøretøygruppen minst kontrolleres annethvert år.

I Norge er kravet om årlig kontroll av kjøretøy over 3500 kg, herunder bobiler, begrunnet med at tyngre kjøretøy generelt har høy årlig kjørelengde og også har lengre bremsestrekning enn lette kjøretøy. Det er da av trafiksikkerhetsmessige hensyn avgjørende å sikre teknisk tilstand på disse kjøretøyenes bremseanlegg. Samtidig fryktes det at bobiler som sjelden kjøres kan få tekniske problemer blant annet i bremsesystemet som følge av ikke å være i bruk i lengre perioder.

I lys av at direktivet nå er vedtatt og at det ikke medfører endringer mht. minstekravet til kontrollintervall for bobiler, mener jeg det er grunn og anledning til å se på dette på nytt. Det blir derfor gjort en ny vurdering av om gjeldende kontrollintervall for bobiler er hensiktsmessig. Trafiksikkerhetshensyn vil være sentralt i denne vurderingen. Stortinget vil bli informert på egnet måte når vurderingen er gjort.

SPØRSMÅL NR. 144**Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. november 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Statsråden skryter stadig av at hun har gjennomført tidenes forenkling av landbrukspolitikken. Mange bønder har vanskeligheter med å merke dette i hverdagen.

Sparer en bonde i gjennomsnitt mer enn 30 minutter årlig på administrasjon og byråkrati etter 'tidenes forenkling'?»

Svar:

Den 23. mai 2014 besvarte jeg et tilsvarende spørsmål fra representanten Pollestad da han ba om en oversikt over hvilken forenklingsgevinst det lå i hvert enkelt av de 29 forenklingsspunkter som ble publisert etter jordbruksoppgjøret i år.

Forenkling dreier seg, etter denne regjeringens syn, om å legge til rette for en enklere hverdag for alle. Innenfor landbrukspolitikken vil det si et regel-

verk og ordninger som er enklere å forstå, og forhold seg til, ikke bare for bonden, men også for det politiske system og samfunnet for øvrig. Videre er det et mål å utforme ordninger med enklere forvaltning, med tilfredsstillende kontrollmuligheter, og som samlet gir mindre byråkrati.

Det er vanskelig å måle den konkrete forenklingsgevinsten i tid eller penger av en samlet forenklingspakke som i årets jordbruksoppgjør. Selv om vi vet noe om hvor lang tid bønder bruker akkurat på oppgaven å søke om tilskudd, vet vi ikke hvor mye tid de bruker på å sette seg inn i og forstå regelverket, eller planlegge tilpasninger i forhold til det. Vi vet heller ikke konkret i hvilken grad et enklere regelverk

gir innsparinger ved bondens kjøp av tjenester fra for eksempel regnskapsførere.

Det er likevel åpenbart at vi i dette jordbruksoppgjøret vedtok en rekke tiltak som alle trekker i samme retning, mot de forenklingsmålene jeg har nevnt. Dette har aldri skjedd tidligere. Tvert imot har de fleste tidligere jordbruksoppgjør endt med flere ordninger og mer komplisert regelverk.

Jeg mener forenkling er riktig og viktig også innenfor landbrukspolitikken og jeg har klare ambisjoner om å videreføre dette arbeidet. Derfor har jeg også satt ned en egen arbeidsgruppe som skal utrede ytterligere forenklinger.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 6. november 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Stortinget har vedtatt at klima- og skogsatsingen videreføres på minst dagens bevilgningsnivå fram til 2020 basert på føringene i klimameldingen. En omfattende følgeevaluering av Klima- og skogsatsingen som ble lagt fram av Norad 18.08.14 anbefaler å utvikle en revidert strategi.

Når forventer statsråden at en revidert strategi for Klima- og skogprosjektet kommer og hvordan skal den forankres i Stortinget?»

Svar:

Norads følgeevaluering har gitt mye god kunnskap om klima- og skogsatsingen, og den har vist at satsingen har oppnådd gode resultater opp mot de tre målene som er fastsatt av Stortinget, i tillegg til gode bidrag mot det overordnede utviklingsmålet.

Verken Norads følgeevaluering eller den «strategiske evalueringen» av satsingen som ble utført på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet anbefaler større endringer i satsingens strategi, men snarere enkelte revisjoner i lys av erfaringer fra arbeidet så langt, framdriften på dette området globalt og rapportenes funn. Det anbefales også at det formaliseres en endringsteori med tilhørende resultatbasert rapporteringsrammeverk.

I Prop. 1 S for Klima- og miljødepartementet beskrives regjeringens planlagte oppfølging av evalue-

ringsrapportene og våre strategiske prioriteringer for det videre arbeidet:

- Betaling for utslippsreduksjoner og, der det er relevant, for tidlige styresettreformer som medvirker til utslippsreduksjoner.
- Samarbeid med privat sektor vil være en gjennomgående strategi for satsingen.
- Integrering av klima- og skogsatsingen i en bredere «grønn vekst»-agenda vil bli prioritert.
- Støtten til det sivile samfunn skal videreføres og vurderes styrket.
- Fortsette bidrag til den globale kunnskapsbasen om REDD+ og arealbruk.
- Økt vektlegging av kommunikasjon av framdrift, resultater og erfaringer.

Det gis også en oversikt over de geografiske prioriteringene for innsatsen. Den videre innrettingen og prioriteringene i klima- og skogsatsingen vil forelegges Stortinget i framtidige budsjettproposisjoner.

I tråd med evalueringens anbefaling styrkes forvaltningen av klima- og skogsatsingen i 2015. Dette innebærer forslag i budsjettet for 2015 om å sette av noe større ressurser til forvaltningen av satsingen og det innebærer å videreutvikle systemene for å innhente og formidle resultatene og måloppnåelsen i satsingen. Som en del av dette vil det årlig utarbeides en statusrapport for klima- og skogsatsingen, den første kommer i inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 146**Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 6. november 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I mai sa statsråden til NTB: «Vi har gitt støtte til EUs ambisiøse mål. Da vil det ikke være passende å være mindre ambisiøse enn EU. Det har statsministeren også signalisert i sine samtaler med EUs ledere.» I forrige uke ble EUs stats- og regjeringsledere enige om 40 % reduksjon sammenlignet med nivået i 1990. Siden da har statsråden vært uklar på om Norge bør fastsette minst de samme målene.

Står statsråden fortsatt ved at Norge ikke bør være mindre ambisiøse enn EU?»

Svar:

Den siste rapporten fra FNs klimapanel viser tydelig hvor mye det haster å få fortgang i utslippsreduksjonene. Norge er et rikt land og har et ansvar for å gå foran.

Vi arbeider nå med å fastsette en indikativ utslippsforpliktelse for Norge fram mot 2030, for innsending til FNs klimakonvensjon innen første kvartal

2015. I dette arbeidet vil vi legge kunnskapsgrunnlaget fra FNs klimapanel til grunn. Vår hovedtilnærming vil være å utforme forpliktelsen som et utslippsbudsjett. Det vil gi det beste svaret på klimaproblemet og legger godt til rette for felles gjennomføring med andre land, ved bruk av karbonmarkeder. Nivået på den nye klimaforpliktelsen vil blant annet være avhengig av tilgang på fleksible mekanismer.

For å holde togradersmålet bør alle land med i den nye avtalen, og særlig de store utslippslandene må redusere eller begrense utslippene betydelig. EUs beslutning og ambisjonsnivå er gledelig, og et viktig signal. EUs klima- og energipakke for 2030 vil være viktig for utformingen av vår indikative forpliktelse. Samtidig er det forskjeller mellom Norge og EU som gjør at vårt utslippsmål vil kunne bli annerledes selv med samme ambisjonsnivå.

Stortinget vil orienteres på egnet måte underveis i prosessen med å utforme Norges indikative utslippsforpliktelse.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 7. november 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre i anbudspraksis og barnevernslov for å sikre stabilitet, trygghet og ro rundt barnevernsbarna og unngå mange flyttinger?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media har vi blitt gjort kjent med eksempler på barn under barnevernets omsorg som opplever gjentatte flyttinger. Barneombudet uttaler at de hører om ganske mange slike historier, og at de er bekymret for om barna blir hørt ordentlig i disse sakene.

Svar:

Jeg er opptatt av at barn som må være under barnevernets omsorg skal unngå mange flyttinger. For de

barna som må flytte fra foreldrene er det et særlig behov for å sikre en stabil og trygg omsorgsbasis.

I barnevernloven § 4-17 er det regulert når den kommunale barneverntjenesten har adgang til å flytte et barn som er plassert i fosterhjem eller institusjon. Barneverntjenesten kan kun flytte et barn dersom endrede forhold gjør det nødvendig, eller dersom det må anses å være til barnets beste. Barneverntjenestens vedtak om å flytte et barn kan påklages til Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Paragraf 4-17 om flytting kommer ikke til anvendelse der flytting er uunngåelig. Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsen at den ikke kommer til anvendelse i de tilfeller der barn må flyttes på grunn av institusjonsnedleggelse. En flytting i slike situasjoner må likevel alltid være forsvarlig, og jeg forutsetter at flyttingen skjer så skånsomt som mulig.

Jeg har fått opplyst fra Bufdir at i de tilfellene der institusjonstiltak må avvikle driften, jobbes det for at barna som er plassert, ikke skal måtte flytte før oppholdet etter den opprinnelige planen skal avsluttes. I de tilfellene der det er private tiltak som legges ned tilstreber Bufetat et samarbeid med den private leverandøren som gjør at det enkelte barns behov blir ivaretatt ved avviklingen av tiltaket.

Jeg vil i denne sammenheng også fremheve at barnet har en rett til å medvirke i alle forhold som berører barnet og at barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Barnet skal få god informasjon og gis mulighet til å medvirke før det tas en avgjørelse om flytting. Barnets perspektiv og meninger skal inkluderes i vurderingen av hva som er barnets beste og vil kunne få betydning for spørsmålet om flytting.

God kartlegging og utredning er viktig for å finne riktig plassering for barnet. Dette vil bidra til å forebygge ikke planlagte flyttinger. Departementet har derfor i sammenheng med en generell kompetanseheving i barnevernet, gitt midler til fylkesmennene for å gi ansatte i det kommunale barnevernet opplæring i gjennomføring av undersøkelsessaker. Målsettingen er at alle kommuner i landet skal ha forsvarlig kvalitet og kompetanse ved gjennomføring av undersøkelser.

Når barn plasseres i fosterhjem er god veiledning til, og oppfølging av fosterforeldrene avgjørende for

å hjelpe fosterforeldre til å håndtere oppgaven som de har påtatt seg. For å sikre god faglig oppfølging er det viktig å gi fosterforeldre kunnskapsbasert veiledning. Dette vil gjøre fosterforeldrene tryggere i sin rolle som omsorgspersoner, styrke motivasjonen deres og redusere risikoen for at fosterbarn opplever nye brudd og en fortsatt ustabil omsorgssituasjon. Tiltak for å hindre brudd i fosterhjem vil være en viktig del av meldingen om fosterhjemsomsorgen som jeg vil legge frem for Stortinget innen utgangen av 2015.

Jeg har mottatt tall fra Bufdir som viser at det i 2013 har vært en reduksjon i andelen barn og unge som flytter mange ganger i løpet av ett år. I 2013 flyttet 1,6 prosent av alle som har flyttet i løpet av året, fire eller flere ganger mellom barneverntiltak. Inkludert i disse tallene er også første flytting fra hjemmet til et tiltak. Sammenlignet med 2012 har andelen sunket med 0,5 prosentpoeng. Tallene inkluderer ikke flytting i kommunal regi der Bufetat ikke bistår det kommunale barnevernet med å fremskaffe tiltak.

Bufetat kjøper vel halvparten av alle institusjonstiltak og i overkant av 30 prosent av fosterhjemstiltak fra private leverandører. Bufetat har orientert meg om at de ikke har noen indikasjon på at det er flere uplanlagte flyttinger fra disse tiltakene enn i tiltakene forøvrig. Jeg legger derfor til grunn at svært få barn skal måtte bytte omsorgspersoner som følge av anbudsutsetting i barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 148

Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 6. november 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«I følge Dagens Næringsliv er snittlønnen i Statoil nå over 1 mill. kr (21. okt.), og gjennomsnittlig lønn i Petoro ligger på nivå med statsministeren (22. okt.).

Deler statsråden bekymringen for at det høye lønnsnivået i oljeindustrien bidrar til sterk ensretting og økt oljeavhengighet i norsk økonomi, og hvordan vil han bidra til at oljeindustriens lønnsnivå ikke skader norsk konkurransekraft og muligheten for å skape varige og bærekraftige arbeidsplasser?»

Svar:

Staten som eier har utarbeidet retningslinjer for selskapets ledende ansatte, ikke øvrige ansatte. Styret

legger frem en lederlønnserklæring vedrørende ledende ansatte til behandling på de respektive selskapes ordinære generalforsamlinger. Denne erklæringen omhandler kun godtgjørelsen til ledende ansatte i selskapet.

Statens syn er at selskaper med statlig eierandel skal tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Staten har gitt uttrykk for sitt syn på lederlønn generelt gjennom retningslinjer for lederlønn som ble lagt frem 8. desember 2006, samtidig med St. meld. nr. 13 (2006-2007) (eierskapsmeldingen) og senere i reviderte retningslinjer av 31. mars 2011. Det er der understreket at disse retningslinjene ikke røkkes ved styrets ansvar. Dersom styret avviker fra retningslinjene, forventer staten at avvi-

kene forklares i samsvar med det såkalte «følg-eller-forklar» prinsippet.

Styrene i Statoil og Petoro har fastsatt en lønnspolitikk for å være konkurransedyktige i olje- og gassindustrien, men ikke lønnsledende. Jeg forventer at styrene avveier disse faktorene og finner løsninger som bidrar til moderasjon i utviklingen i lederlønninger.

Dette kan være en krevende balanse. Statoil og Petoro rekrutterer relevante fagfolk i konkurranse med andre oljeselskaper. Petoro har opplyst at selskapet har mistet flere høyt kvalifiserte medarbeidere til andre selskaper som har tilbudt vesentlig bedre betingelser.

De beregninger som er fremkommet i media, er ifølge selskapene ikke fullt ut representative for de faktiske forholdene. Gjennomsnittlig vektet årslønn for alle kategorier medarbeidere etter lønnsoppgjøret i 2014 i Statoil er kr. 725.000, og ikke 1 million kroner. Dette er grunnlønn uten faste og variable tillegg som

overtid, bilgodtgjørelse og bonus etc. Tallene i lønnsnoten i selskapets årsrapport, som er å anta ligger til grunn for DN's tidligere beregninger, inneholder foruten lønn, bonus, faste og variable tillegg også blant annet feriepenger, fordelsbeskatningspåslag for personalforsikringsordninger, diett, dekning av pendlerboliger og -reiser, alle kostnader forbundet med selskapets utstasjonerte innenlands og utenlands osv.

I DN den 22. oktober vises det til at gjennomsnittlig lønn for ansatte i Petoro er 1,5 millioner kroner. Dette inkluderer også godtgjørelse til Petoro's styre. Petoro har opplyst til OED at gjennomsnittslønn i 2013 var 1,17 millioner kroner, eksklusive lønn til administrerende direktør.

Lønnsfastsettelsen i samfunnet, også innen olje- og gassindustrien, er et felles ansvar for arbeidsgivere og arbeidstakere. Jeg legger til grunn at lønnsnivået reflekterer den konkurransemessige situasjon hvert enkelt selskap er i.

SPØRSMÅL NR. 149

Innlevert 30. oktober 2014 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 6. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva er statusen for arbeidet med evalueringen av voldtektsgruppa til Kripos og Kripos sin evaluering av politiets arbeid med seksuelle overgrep som skal være ferdig i 2014?»

BEGRUNNELSE:

I følge handlingsplanen for voldtekt skal voldtektsgruppa ved Kripos evalueres i 2014 og politiets arbeid med seksuelle overgrep skal evalueres i 2013-2014. Disse evalueringene skal danne grunnlag for videreutvikling av metode og tiltak. Det er Kripos som har fått i oppdrag å gjennomføre denne evalueringen av politiets arbeid. I følge handlingsplanen mot voldtekt skal dette arbeidet ferdigstilles i 2014. Status for dette arbeidet vil kunne ha relevans for den senere tids diskusjon om et barnekripos.

Svar:

Det er igangsatt en rekke tiltak som skal bidra til økt kvalitet på etterforskningen og raskere oppklaring av voldtektssaker. Kripos har en sentral rolle i dette, som det nasjonale fagmiljøet for informasjons- og

kompetanse deling til politidistriktene. I tillegg har flere politidistrikt etablert egne team med spesielt ansvar for sedelighetssaker og seksuelle overgrep.

Voldtektsgruppa til Kripos skal evalueres. Forarbeidet med evalueringen og utforming av mandat er gjennomført, og jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at det nå arbeides med en nærmere avklaring av hvem som skal gjennomføre evalueringen. Evalueringen skal gi svar på om hovedmålene for Voldtektsgruppa på Kripos er nådd, inneholde læringspunkter og foreslå eventuelle tiltak for videreutvikling av Voldtektsgruppa. Politidirektoratet opplyser at evalueringen er noe forsinket, men den skal ferdigstilles innen utgangen av april 2015.

Oppdraget med å evaluere politiets arbeid med seksuelle overgrep er gitt Kripos. Arbeidet er godt i gang og er organisert med både en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Metodene som benyttes for evalueringen er intervju, spørreundersøkelse og gjennomgang av saker. Evalueringen skal inneholde læringspunkter og foreslå eventuelle tiltak for å forbedre politiets arbeid mot seksuelle overgrep. Evalueringen er planlagt ferdigstilt innen 31. desember 2014.

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 31. oktober 2014 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad****Besvart 5. november 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Bystyret i Oslo har vedtatt at Veitvetveien skal stenges for gjennomkjøring av tungtrafikk. Vedtaket er gjort for lenge siden, men er ikke gjennomført. Ifølge byrådet er blant annet treghet eller problemer med politiet del av årsaken til dette.

Har politiet noen myndighet til å forsinke eller forhindre dette demokratiske vedtaket for tryggere skolevei og bedre boforhold på Veitvet, og vil statsråden sikre at politiet ikke står i veien for at vedtaket gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Trygge skoleveier og gode nærmiljøer er avgjørende for livskvaliteten vår. Mange steder tar folk tak i sin egen hverdag, danner aksjonsgrupper og står på for at barn skal få gå trygt til skolen, og for at trafikkbelastningen i boområdene skal være fornuftig. Når disse pressgruppene endelig vinner frem og politiske vedtak fattes er det viktig at myndighetene er samordnet sånn at gjennomføring av vedtakene faktisk skjer. Klarer man ikke dette mister demokratiet sin troverdighet, og folk mister troen på det politiske systemet.

På Veitvet i Oslo har foreldre og lokalsamfunn dannet Aksjon Veitvetveien som jobber for trygg skolevei, for at tungtransport, som ikke har noe i bo-miljøet å gjøre, skal fjernes og at farten skal ned. Aksjonen har jobbet jevnt og trutt i flere år og har flere ganger vært viktige pådrivere for gode vedtak om Veitvetveien i bystyret i Oslo. Likevel skjer det lite med veien, vedtakene følges ikke opp. Beboerne opplever at forskjellige instanser peker på hverandre, og at ingen vil ta skikkelig ansvar for saken.

Derfor er det viktig at statsråden er med på å oppklare hvor ansvaret ligger, og eventuelt sørger for at hindringer som ligger til Justisdepartementets ansvarsområde håndteres.

Bystyret i Oslo fattet følgende enstemmige vedtak om Veitvetveien 15. november 2012: «Trafikken i Veitvetveien reguleres ved gjennomkjøringsforbud for tunge kjøretøyer.» Samme dag vedtok også bystyret at byrådet skulle vurdere full stenging av samme vei: «Vurdering av full stenging av Veitvetveien fremmes som egen sak.»

Svar:

Som representanten er jeg meget opptatt av trygge skoleveier og gode nærmiljøer. Det er prisverdig at foreldre og lokalsamfunn er aktive og bidrar i nærmiljøene slik som på Veitvet.

Representanten viser til et vedtak av 15. november 2012 fra Oslo bystyre om at «Trafikken i Veitvetveien reguleres ved gjennomkjøringsforbud for tunge kjøretøyer». Et slikt politisk vedtak det er vist til, må i dag i praksis gjennomføres ved at det formelt fremmes et reguleringsforslag til Oslo politidistrikt, som har kompetansen til å fatte skiltvedtak i Oslo kommune i følge skiltforskriften. I anledning representantens spørsmål har jeg vært i kontakt med politiet. Jeg har fått opplyst at Oslo politidistrikt i 2012 mottok en anmodning fra Bydel Bjerke om å fatte vedtak som forbyr gjennomkjøring med tungbil/tungtransport, med innkjøring til Veitvetveien fra Rv. 4 Trondheimsveien. Som skiltmyndighet har Oslo politidistrikt hatt synspunkter på valg av skilttype og praktisk tilnærming til hvordan vedtaket fra bystyret best mulig kan iverksettes. Oslo politidistrikt svarte på en henvendelse fra Bydel Bjerke i brev av 15. november 2012. Av brevet fremgår at politiet ikke hadde motforestillinger til nedsatt hastighet i Veitvetveien. Videre fremgår at politiet ikke ønsket «å innføre forbud med undertekst som utelukker enkeltkjørende, noe som heller ikke er forenelig med standardtekster etter Skiltforskriften. Et slikt forbud vil også medføre vanskeligheter for politiet å håndheve».

Politiet opplyser at de etter dette ikke har mottatt noe formelt skiltreguleringsforslag vedrørende Veitvetveien som de kan ta stilling til. Saken ble i følge Oslo politidistrikt diskutert på et tverrfaglig møte, med blant annet deltakere fra veimyndighetene og politiet, den 14. mai 2014. Jeg har videre fått opplyst at det pågår et større arbeid i Oslo kommune ved Bymiljøetaten, med en plan for reguleringer for hele Veitvetområdet. Veitvetveien er en del av dette. Denne planen skal etter det opplyste ikke tre i kraft før 2017. Oslo politidistrikt har en representant som deltar på møter med Bymiljøetaten om dette reguleringsarbeidet. Oslo politidistrikt opplyser at det ikke er registrert noen uoverensstemmelser med Oslo kommune i forbindelse med dette plan- og reguleringsarbeidet. Politidistriktet strekker seg langt i saker for å iverksette politisk fattede reguleringsforslag og vedtak, men har som skiltmyndighet og faginstans synspunkter på hvordan dette kan gjennomføres på en god og forsvarlig måte. Oslo politidistrikt avventer reguleringsforslag fra kommunen ved Bymiljøetaten når det gjelder Veitvet.

Jeg kan også opplyse at Samferdselsdepartementet den 25. september d.å. fastsatte endringer i skiltforskriften som innebærer at denne vedtakskompetansen fra 1. januar 2015 er lagt til regionvegkontoret. Denne kompetansen kan delegeres til kommune eller politi når det gjelder kommunal vei.

